

Publikacja sfinansowana ze środków Unii Europejskiej

Peter Trepte

*Zamówienia publiczne
w Unii Europejskiej
objęte dyrektywą sektorową*

PHARE 2002/000-580.02.03 „ZWIĘKSZANIE ZNAJOMOŚCI PROCEDUR
ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

WARSZAWA – KATOWICE 2006

URZĄD ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH ©, WARSZAWA 2006
PETER TREPTE © 2006

Spis treści

Rozdział I.....	7
1. Zasady ogólne.....	7
1.1. Ramy prawne	7
1.1.1. Traktat Rzymski.....	7
1.1.2. Ogólne zasady prawa	7
1.1.3. Dyrektywy dotyczące zamówień publicznych.....	8
1.1.4. Dyrektywa sektorowa	9
1.1.5. Porozumienie w sprawie zamówień rządowych – GPA (zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu).....	11
1.2. Ramy instytucjonalne	11
1.2.1. Ustawodawca wspólnotowy.....	12
1.2.2. Rola Państw Członkowskich.....	12
1.2.3. Komisja Europejska.....	12
1.2.4. Europejski Trybunał Sprawiedliwości	13
1.2.5. Instytucje zamawiające.....	14
Rozdział II.....	15
2. Instytucje zamawiające	15
2.1 Wstęp.....	15
2.2 Instytucje prawa publicznego.....	16
2.2.1 Działania o charakterze powszechnym.....	16
2.2.2 Osobowość prawna	19
2.2.3 Zależność od Państwa.....	19
2.3 Zamówienia scentralizowane	21
4.4 Podmioty zamawiające w rozumieniu GPA	21
2.5
Podmioty zamawiające działające w sektorach	23
2.5.1 Przedsiębiorstwa publiczne.....	23
2.5.2 Podmioty publiczne i prywatne w dyrektywie	23
2.5.3 Prawa szczególne lub wyłączne	25
Rozdział III.....	26
3. Przedmiotowe rodzaje działalności.....	26
3.1 Rodzaje działalności sektorowej objęte zakresem dyrektywy	26

3.1.1	Woda.....	26
3.1.2	Energia	27
3.1.3	Usługi transportowe.....	29
3.1.4	Usługi pocztowe.....	30
3.1.5	Usunięcie usług telekomunikacyjnych z zakresu dyrektywy	31
3.2	Prowadzenie przynależnej działalności.....	32
3.3	Ogólny mechanizm wyłączeń.....	32
3.3.1	Występowanie konkurencji na rynkach	33
3.3.2	Procedura wyłączeń	34
Rozdział IV		36
4.	Zamówienia objęte zakresem dyrektywy.....	36
4.1	Wstęp.....	36
4.2	Pojęcie zamówienia	36
4.3	Koncesje	37
4.4	Umowy ramowe.....	38
4.5	Zamówienia na roboty budowlane	39
4.5.1	Rodzaje działalności w zakresie budownictwa oraz inżynierii lądowej i wodnej	39
4.5.2	Wykonanie robót budowlanych za pomocą dowolnych środków.....	40
4.6	Zamówienia publiczne na dostawy	41
4.7	Zamówienia publiczne na usługi.....	41
4.7.1	Koncepcja dwojakiego rodzaju usług.....	41
4.7.2	Usługi priorytetowe	42
4.7.3	Usługi niepriorytetowe.....	43
4.7.4	Mieszane zamówienia na usługi priorytetowe i niepriorytetowe	43
4.8	Konkursy w zakresie projektowania.....	44
4.9	Zamówienia o charakterze mieszanym	44
4.9.1	Dostawy/usługi	44
4.9.2	Roboty budowlane/usługi	45
4.9.3	Dostawy wraz z instalacją / rozmieszczeniem	46
4.10	Zamówienia wyłączone	46
4.10.1	Zamówienia tajne oraz zamówienia wymagające zachowania szczególnych środków bezpieczeństwa.....	46
4.10.2	Zamówienia podlegające innym regułom proceduralnym.....	46
4.10.3	Zamówienia dotyczące nabycia gruntu	47
4.10.4	Wyłączenia szczególnie dotyczące usług	47
4.10.4.1	Zamówienia na usługi udzielane na podstawie prawa wyłącznego	47
4.10.4.2	Szczególne zamówienia publiczne na usługi	48
4.10.5	Wyłączenia sektorowe.....	50
4.10.6	Działania poza Wspólnotą	50
4.10.7	Wyłączenie przedsiębiorstw powiązanych.....	50
4.10.8	Zakupy w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim.....	53
4.11	Zamówienia zastrzeżone	53
4.12	Kwoty progowe zamówień	53
4.12.1	Kwoty progowe	54
4.12.2	Metody kalkulacji	54
4.12.2.1	Elementy kalkulacji	55
4.12.2.2	Szczególne metody kalkulacji.....	56

4.12.2.3	Sztuczne dzielenie zamówień	57
4.12.2.4	Łączenie zamówień podzielonych na części	57
4.12.2.5	Łączenie w przypadku powtarzających się towarów i usług	58
Rozdział V	59
5.	Specyfikacje techniczne	59
5.1	Specyfikacje techniczne	59
5.1.1	Terminologia	60
5.1.2	Właściwe prawo wspólnotowe	61
5.2	Postanowienia dyrektywy	62
5.2.1	Metody alternatywne	62
5.2.2	Odniesienia zabronione.....	64
5.2.3	Oddziaływanie na środowisko	64
5.3	Dialog techniczny	66
5.4	Oferty wariantowe.....	67
5.5	Warunki realizacji zamówienia	68
5.6	Informowanie o wymaganiach.....	68
Rozdział VI	70
6.	Wybór wykonawców	70
6.1	Wstęp.....	70
6.2	Podmioty gospodarcze	70
6.2.1	Forma prawna	70
6.2.2	Grupy wykonawców	71
6.3	Zastrzeżenie udziału	72
6.4	Kryteria kwalifikacji podmiotowej	72
6.4.1	Przesłanki obowiązkowego wykluczenia.....	74
6.4.2	Inne podstawy wyłączenia	75
6.4.2.1	Ogólna przydatność	75
6.4.2.2	Sytuacja ekonomiczna i finansowa	76
6.4.2.3	Kwalifikacje techniczne i/lub zawodowe	77
5.5.	System kwalifikowania.....	79
Rozdział VII	83
7.	Procedury udzielania zamówień	83
7.1	Wstęp.....	83
7.2	Dopuszczalne procedury.....	83
7.3	Poszczególne procedury	84
7.3.1	Procedury otwarte i ograniczone.....	85
7.3.2	Procedura negocjacyjna	85
7.3.3	Konkursy na prace projektowe.....	90
7.3.4	Dynamiczny system zakupów	91
7.3.5	Aukcja elektroniczna.....	92
7.4	Wymogi proceduralne	94
7.4.1	Ogłoszenia	94
7.4.2	Terminy	96
7.4.3	Komunikowanie	97
7.4.4	Wymogi informacyjne.....	98
7.4.5	Sprawozdania	98

7.5	Kryteria udzielania zamówień.....	99
7.6	„Preferencje” wspólnotowe	100
Rozdział VIII.....		103
8. Procedury odwoławcze		103
8.1	Wstęp.....	103
8.2	Egzekwowanie prawa ogółem.....	104
8.2.1	Sądy krajowe.....	104
8.2.2	Rola Komisji Europejskiej	106
8.3	Określone procedury odwoławcze w ramach dyrektywy odwoławczej	108
8.3.1	Zastosowanie.....	108
8.3.2	Środki/działania tymczasowe	109
8.3.3	Procedura uchylecia decyzji	110
8.3.4	Odszkodowanie.....	111
8.3.5	Organy odwoławcze	112
8.3.6	Mechanizm korygujący	112
8.4	Alternatywne procedury odwoławcze dyrektywy w sprawie procedur odwoławczych	113
8.4.1	Zniechęcające środki finansowe	113
8.4.2	Atestacja	114
8.4.3	Procedura pojednawcza	115
WYKAZ ORZECZEŃ		117
TEKST DYREKTYWY SEKTOROWEJ		124

Rozdział I

1. Zasady ogólne

W rozdziale tym poznamy kontekst zamówień publicznych w Unii Europejskiej, co pozwoli nam lepiej zrozumieć praktyczne zastosowanie dyrektyw w zakresie zamówień publicznych omawianych w niniejszej publikacji. Interesują nas tutaj dwie kwestie: ramy prawne i ramy instytucjonalne.

1.1. Ramy prawne

W przypadku zamówień publicznych należy wziąć pod uwagę nie tylko same dyrektywy, lecz również kontekst, w jakim je przyjęto. Obok dyrektyw obowiązują także bardziej ogólne postanowienia Traktatu Rzymskiego oraz ogólne reguły prawa, którymi należy kierować się przy interpretacji dyrektyw.

1.1.1. Traktat Rzymski

Traktat Rzymski z 1957 r. (oraz traktaty późniejsze wprowadzające w nim zmiany) nie zawiera żadnych jednoznacznych postanowień dotyczących zamówień publicznych. Nie oznacza to jednak, iż nie ma w nim zapisów odnoszących się do tej kwestii. Wręcz przeciwnie, Traktat ustanawia szereg fundamentalnych dla Unii Europejskiej zasad o elementarnym znaczeniu dla dziedziny zamówień publicznych. Do najważniejszych spośród tych zasad należą:

- zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową (art. 12 TWE);
- swobodny przepływ towarów oraz zakaz ograniczeń ilościowych w przywozie i wywozie, oraz wszelkich środków o skutku równoważnym (art. 28 i nast.);
- swoboda prowadzenia działalności gospodarczej (art. 43 i nast.);
- swoboda świadczenia usług (art. 49 i nast.).

1.1.2. Ogólne zasady prawa

Źródłem ogólnych reguł prawa jest także - obok wspomnianych fundamentalnych zasad Traktatu - orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS) stosowane w kontekście zamówień publicznych; Trybunał powołał się na swoje orzeczenia w szeregu spraw dotyczących sporów w zakresie zamówień publicznych. Najważniejszymi spośród tych ogólnych zasad prawa są w tym przypadku: zasada równości, pewność prawna, przejrzystość, wzajemne uznawanie oraz proporcjonalność.

1.1.3. Dyrektywy dotyczące zamówień publicznych

Fundamentalne zasady Traktatu oraz ogólne zasady prawa trudno odnosić do konkretnych sytuacji, bowiem z racji swojego charakteru są one zwykle negatywne w swojej istocie, tj. zwykle zakazują postępowania niezgodnego z przepisami, nie dając jednocześnie pozytywnych wskazówek mówiących, w jaki sposób można je zastosować w praktyce.

Dyrektywa 2004/17

Od 2004 r. obowiązuje jedna dyrektywa mająca zastosowanie do robót budowlanych, dostaw i usług w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych.

Uznano, że niemożliwe będzie zrealizowanie zasad tak dalece ogólnych bez wprowadzenia szczegółowych wytycznych dotyczących zamówień publicznych, oczywiście odmiennych w poszczególnych państwach członkowskich UE.

Dyrektywa 92/13

W dyrektywie tej przewidziano procedury odwoławcze w związku z naruszeniem jej postanowień.

Tak więc konieczne stało się wprowadzenie jednolitych procedur, mających na celu zapewnienie niedyskryminującego dostępu do rynków zamówień publicznych. Z myślą o realizacji zasad Traktatu w dziedzinie zamówień publicznych i przekazaniu Państwom Członkowskim niezbędnych wytycznych, Wspólnota przyjęła odpowiednie dyrektywy w tym zakresie. Mając na względzie powyższe zasady, dyrektywy traktować należy jako konkretne wskazówki - jak stosować założenia Traktatu. Początkowo dyrektywy nie obejmowały zamówień udzielanych przez instytucje działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji. Zagadnienie to wyjaśniono bardziej szczegółowo w Rozdziale II. Pierwszą dyrektywę sektorową (Dyrektywa 90/531) przyjęto w 1990 r., a następnie zastąpiono Dyrektywą 93/38, która została wprowadzona 14 czerwca 1993 roku (w tym samym czasie modyfikacji uległy dyrektywy dotyczące sektora publicznego). Od 2004 r. obowiązuje jedna dyrektywa, która ma obecnie zastosowanie do sektorów gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (zob. pkt 1.4 poniżej). Obejmuje ona jedynie przepisy proceduralne. W zakresie procedur odwoławczych przyjęto wytyczne uchwalonej 25 lutego 1992 roku odrębnej dyrektywy (92/13), którą będziemy tu określać mianem dyrektywy odwoławczej.

Celem dyrektyw jest ujednoczenie procedur przyznawania zamówień przez wprowadzenie minimum wspólnych przepisów proceduralnych stanowiących odzwierciedlenie podstawowych zasad Traktatu, a nie – ujednoczenie wszystkich krajowych przepisów w tym zakresie. Ogólnie rzecz biorąc, owe wspólne przepisy polegają na stosowaniu podstawowych zasad, przede wszystkim zakazu dyskryminacji, równego traktowania i przejrzystości w odniesieniu do:

- publikacji ogłoszeń o zamówieniach publicznych;
- formułowania specyfikacji technicznych;
- wyboru procedury udzielania zamówień publicznych;
- kwalifikacji i wyboru wykonawców;
- decyzji o udzielaniu zamówień publicznych.

Obowiązek stosowania dyrektywy powstaje wówczas, gdy wartość zamówienia przekracza ustaloną postanowieniami dyrektywy kwotę progową (Rozdział II, Sekcja 1, Art. 7 „Kwoty progowe dla zamówień publicznych” dyrektywy 2004/18 oraz Rozdział II, Sekcja 1, Art. 16 „Progi dotyczące zamówień dyrektywy 2004/17 ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2083/2005 z dnia 19 grudnia 2005 r. zmieniające dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów ich stosowania w zakresie procedur udzielania zamówień, Dz. Urz. UE L 333/28; por. część Public 3.12.1).

Traktat i zasady ogólne mają zastosowanie do wszystkich zamówień, nawet poniżej wielkości progowych określonych w Dyrektywie.

Ustawodawca wspólnotowy zdecydował, aby dyrektywy nie regulowały wszystkich zamówień publicznych w Unii, porzeczając jedynie na zamówieniach, które w najbardziej oczywisty sposób wpływać mogą na wymianę pomiędzy państwami członkowskimi. Zamówienia objęte tą dość szeroką definicją to:

- (i) zamówienia o wartości na tyle wysokiej, by interesować mogły wykonawców z innych Państw Członkowskich (tj. takie, przy których potencjalne korzyści wynikające z uzyskania zamówienia przewyższają dodatkowe koszty dostarczenia towarów, realizacji robót czy realizacji usług w oddalonym miejscu); i/lub
- (ii) zamówienia, których przedmiot objęty jest wymianą transgraniczną.

Nie oznacza to, iż zamówienia publiczne poniżej wartości progowych wskazanych w dyrektywie nie podlegają zasadom Traktatu czy procedurom konkurencyjnym. Zostały one uregulowane prawem wewnętrznym każdego z państw członkowskich, w Polsce w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177; zm. Dz.U. 2004, Nr 96, oz. 959, Nr 116, poz. 1207, Nr 145, poz. 1537, Nr 273, poz. 2703; Dz.U. 2005, Nr 163, poz. 1362, Nr 184, poz. 1539, Dz.U. 2006 Nr 79 poz.551)].

1.1.4 Dyrektywa sektorowa

Po przyjęciu Zielonej Księgi Komisji z 1998 r. ustawodawca europejski przyjął w styczniu 2004 r. nową dyrektywę o zamówieniach w sektorze gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Jest to Dyrektywa 2004/17/WE, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym UE z 30 kwietnia 2004 r., L 134, s. 1.

Największą zmianą w nowej dyrektywie jest konsolidacja trzech wcześniejszych dyrektyw w dziedzinie procedur udzielania zamówień – odpowiednio na roboty budowlane, dostawy oraz usługi. W zakresie dyrektywy sektorowej ustawodawca dostosował wcześniejsze przepisy do zmian w poszczególnych rodzajach działalności i wyłączył sektor telekomunikacyjny jako ten, który działa na konkurencyjnym rynku. Nowa dyrektywa jest prostsza, bardziej spójna, a także bardziej logiczna pod względem redakcyjnym – rozpoczyna się od ogólnych definicji, zakresu obowiązywania (zasady, opis podmiotów, reguły dotyczące zamówień publicznych), przechodząc następnie do opisu kolejnych etapów samego procesu udzielania zamówień.

Ujednolicenie dotychczasowych postanowień pozwoliło ustawodawcy na wprowadzenie w dyrektywie wielu znaczących oraz mniej istotnych zmian. Część z nich stanowi jedynie odzwierciedlenie kolejnych orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w dziedzinie zamówień publicznych lub jest wyrazem uznania praktyki przyjętej w tym zakresie przez państwa członkowskie. Niemniej jednak dyrektywa wprowadza pewne nowe postanowienia.

Dyrektywa 2004/17/WE
*To ujednolicone, poprawione
przepisy w zakresie zamówień
publicznych.*

Główne zmiany w dziedzinie zamówień w sektorze publicznym to w skrócie:

- zastosowanie scentralizowanych zakupów;
- dopuszczenie możliwości zawarcia umów ramowych, jednakże z zastrzeżeniem warunków zawartych w dyrektywie;
- korekta wielkości progowych;
- zmiana postanowień dotyczących specyfikacji technicznych, znosząca obowiązkowe odniesienia do standardów europejskich;
- wprowadzenie nowej procedury dialogu konkurencyjnego w sytuacjach, w których podmioty zamawiające nie mogą określić albo środków technicznych dla swoich potrzeb, albo umownej lub finansowej konstrukcji zamówienia;
- wprowadzenie elektronicznych mechanizmów zamówień, w tym aukcji elektronicznych, dynamicznych systemów zamówień oraz skrócenie odpowiednich limitów czasu w razie zastosowania elektronicznych form komunikacji;
- uwzględnienie uwarunkowań społecznych i środowiskowych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego;
- wprowadzenie wymogu wskazania wagi kryteriów wyboru, oceny i przyznania zamówień.

Są to zmiany wspólne dla sektora publicznego oraz sektorów gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Ponadto dyrektywa sektorowa wprowadza pewne istotne zmiany dotyczące objętych nią sektorów. Oto niektóre z nich:

- wyłączenie z zakresu dyrektywy podmiotów działających w sektorze telekomunikacji;
- włączenie podmiotów działających w sektorze usług pocztowych;
- wprowadzenie ogólnego mechanizmu umożliwiającego wyłączenie podmiotów, które mogą wykazać, że działają na rynkach konkurencyjnych;
- zmiana definicji praw specjalnych lub wyłącznych w celu dostosowania jej do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości;
- rozszerzenie wyłączenia filii o zamówienia na roboty budowlane i dostawy.

1.1.5. Porozumienie w sprawie zamówień rządowych – GPA (zawarte w ramach Światowej Organizacji Handlu)

W dniu 15 kwietnia 1994 r. wraz z zakończeniem Rundy Urugwajskiej Wspólnota Europejska podpisała ze swoimi partnerami nową umowę międzynarodową, mającą na celu otwarcie rynku zamówień publicznych na bardziej efektywną konkurencję międzynarodową. Nowa umowa idzie dalej niż poprzedzająca ją umowa GATT z roku

Przestrzeganie GPA
Przestrzeganie dyrektywy gwarantuje zgodność z postanowieniami GPA.

1979. Dotyczy ona nie tylko dostaw, lecz także robót budowlanych oraz usług. Co więcej nie ogranicza się do zamówień ze strony określonych instytucji centralnych, ale obejmuje także zamówienia udzielane przez władze publiczne szczebla regionalnego i lokalnego.

Porozumienie GPA jest jedną z tzw. umów wielostronnych zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu, co oznacza, że związane nią są tylko państwa-sygnatariusze.

W rezultacie ustanowione w GPA prawa i obowiązki stosowane są jednakowo na terytorium umawiających się państw-sygnatariuszy GPA.

Wspólnota Europejska (włączając wszystkie jej Państwa Członkowskie) jest stroną Porozumienia w sprawie zamówień rządowych. Oprócz niej stronami GPA są także: Szwajcaria, Norwegia, Liechtenstein, Islandia, USA, Kanada, Japonia, Korea Płd., Hong Kong, Singapur, Izrael oraz Aruba.

Oferenci objęci GPA
Oferenci z państw sygnatariuszy GPA muszą mieć zapewniony równoprawny dostęp.

GPA wymaga, aby państwa-sygnatariusze tej umowy traktowały podmioty gospodarcze z innych państw-sygnatariuszy w sposób nie mniej korzystny niż swoje własne. Dyrektywy zostały odpowiednio zmodyfikowane aby określały sposób traktowania przedstawicieli państw-sygnatariuszy GPA zgodny z wymogami GPA. W rezultacie zachowanie zgodności z dyrektywą gwarantuje zgodność z przepisami GPA, a zatem wystarczy pamiętać o jednej tylko grupie przepisów.

Przestrzeganie wymagań sektorowych Dostęp do zamówień publicznych dla wykonawców z państw GPA zależy od progów obowiązywania umowy określonych w aneksach do GPA.

Wyjątkiem jest sytuacja wymagająca określenia, które podmioty gospodarcze mogą korzystać z procedur odwoławczych w razie szkody lub ryzyka szkody wynikającej z naruszenia przepisów. Jednakże w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych nie wszystkie instytucje zamawiające są zobowiązane do umożliwienia dostępu do zamówień publicznych wykonawcom z państw-sygnatariuszy umowy. Wartości progowe obowiązywania umowy zależą od uzgodnionych wielkości progowych określonych w poszczególnych aneksach do GPA. Wielkości te mogą być różne dla różnych krajów i różnych sektorów.

1.2. Ramy instytucjonalne

Na szczeblu europejskim wiele różnych instytucji włączonych jest w system udzielania zamówień publicznych. Należą do nich:

1.2.1. Ustawodawca wspólnotowy

Jakkolwiek w Traktacie przyjęto odmienną terminologię, ustawodawcą wspólnotowym jest w istocie rzeczy Rada Unii Europejskiej działająca samodzielnie lub w porozumieniu z Parlamentem Europejskim. To właśnie zadaniem Rady jest zapewnienie koordynowania ogólnych zasad gospodarczych poszczególnych Państw Członkowskich.

Każde ważne orzeczenie stanowiące interpretację dyrektywy będzie wskazane w okienku takim jak to. Zawarty w nim będzie numer sprawy i jej nazwa, a pełne dane zostaną przedstawione w wykazie orzeczeń.

Jej także przysługuje uprawnienie podejmowania decyzji i nadawania Komisji – na mocy aktów, które przyjmuje – uprawnień w zakresie wdrażania przepisów ustanowionych przez Radę. Co jednak najważniejsze, Rada nie ma prawa podejmowania inicjatyw legislacyjnych, a zatem nie ma władzy przyjmowania aktów ustawodawczych, które nie zostały przedstawione przez Komisję.

1.2.2. Rola Państw Członkowskich

Państwa Członkowskie UE zobowiązane są do podejmowania wszelkich środków służących wypełnianiu obowiązków wynikających z Traktatu WE lub z działań podejmowanych przez instytucje Wspólnoty. Wymaga się od nich, aby ułatwiały realizację zadań Wspólnoty oraz powstrzymywały się od działań, które mogłyby zagrażać realizacji celów Traktatu.

W sferze przepisów prawnych, obowiązkiem Państw Członkowskich jest podjęcie niezbędnych kroków w celu pełnego przeniesienia postanowień aktów prawa wspólnotowego na grunt ustawodawstwa krajowego. Przyjmuje to zwykle postać transpozycji przepisów europejskich do prawa krajowego i uchylania wszelkich sprzecznych z nimi przepisów krajowych.

Należy zauważyć, że jakkolwiek dyrektywy mają skutek bezpośredni – w tym sensie, że mogą one nadawać prawa nawet wówczas, gdy nie zostały wdrożone – to nie mają one bezpośredniego zastosowania, tj. muszą być transponowane do prawa krajowego. Co więcej, są one wiążące tylko w odniesieniu do celów, które należy osiągnąć, zostawiają natomiast władzom Państw Członkowskich swobodę w zakresie wyboru form i metod dochodzenia do nich. Nie jest zatem konieczne, by dane Państwo Członkowskie przyjęło w ustawodawstwie krajowym dokładną kopię dyrektyw. Władze Państw Członkowskich mogą przenieść postanowienia dyrektyw wprost (nowelizując dotychczasowe przepisy, wprowadzając przepisy nowe, itd.), o ile tylko osiągają te same skutki. Część postanowień dyrektywy w Polsce transponowana jest przez ustawę z dnia 29 stycznia 2004 – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 19, poz. 177; zm. Dz.U. 2004, Nr 96, oz. 959, Nr 116, poz. 1207, Nr 145, poz. 1537, Nr 273, poz. 2703; Dz.U. 2005, Nr 163, poz. 1362, Nr 184, poz. 1539, Dz.U. 2006 Nr 79 poz. 551).

1.2.3. Komisja Europejska

Oprócz inicjatywy ustawodawczej Traktat uczynił Komisję również strażnikiem jego postanowień. Jednoznacznie zobowiązał Komisję do zapewnienia realizacji postano-

wień Traktatu oraz środków podejmowanych przez poszczególne instytucje na jego podstawie.

A zatem niezależnie od pełnienia funkcji głównego decydenta w dziedzinie zamówień publicznych Komisja odpowiada również za realizację i ogólne wdrażanie dyrektyw. O ile pozew w sądzie krajowym w razie naruszenia zobowiązań instytucji zamawiających leży w gestii zainteresowanych wykonawców, o tyle podobne naruszenie ze strony władz publicznych – będących emanacją Państwa Członkowskiego – oznacza jednocześnie niedotrzymanie przez to Państwo Członkowskie zobowiązań płynących z Traktatu. Komisja może bezpośrednio wystąpić do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przeciwko Państwu, które nie dotrzymało zobowiązań..

1.2.4. Europejski Trybunał Sprawiedliwości

Na szczeblu wspólnotowym działają dwa sądy, z których każdy ma odrębne kompetencje: Sąd Pierwszej Instancji (SPI) oraz Europejski Trybunał Sprawiedliwości (ETS, zwany Trybunałem). W sprawach związanych z naruszeniem przepisów w zakresie zamówień publicznych orzeka ETS. Trybunał zapewnia przestrzeganie prawa w zakresie interpretacji i stosowania Traktatu wraz z jego przepisami wykonawczymi. ETS uzyskał wiele uprawnień służących realizacji tego zadania. Ich głównym celem jest umożliwienie Trybunałowi osądzanie działań i przypadków zaniechania działań przez instytucje zamawiające i Państwa Członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym i zapewnienie spójności interpretacji prawa wspólnotowego przy jego stosowaniu przez sądy krajowe.

Z punktu widzenia zamówień publicznych istotne są trzy rodzaje działań ETS:

(i) *Rozstrzyganie sporów*

Zgodnie z art. 226 Traktatu – Europejski Trybunał Sprawiedliwości posiada kompetencje w sporach między Komisją, pełniącą rolę strażnika Traktatu, a Państwami Członkowskimi w przypadku niedotrzymania przez te Państwa zobowiązań wynikających z Traktatu. Dlatego Komisja wnosi do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości sprawy przeciwko Państwom Członkowskim, dotyczące naruszeń. Może to wynikać z niedokonania prawidłowej transpozycji dyrektyw do prawa krajowego lub niewłaściwej realizacji dyrektyw, krajowych przepisów wykonawczych lub innego ważnego prawa Wspólnoty, na przykład samego Traktatu, przez publiczne instytucje zamawiające.

(ii) *Orzeczenia wydawane w trybie prejudycjalnym*

Bardzo ważnym uprawnieniem ETS nadanym przez art. 234 Traktatu jest uprawnienie do wydawania orzeczeń w trybie prejudycjalnym, dotyczących interpretacji Traktatu oraz ważności i interpretacji aktów instytucji Wspólnoty, jeżeli dotyczące ich pytanie podnoszone jest przed sądem lub trybunałem krajowym. A zatem – do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości mogą być kierowane zapytania dotyczące interpretacji, zastosowania i ważności prawa wspólnotowego, które wynikają w trakcie postępowania przed sądem krajowym. Europejski Trybu-

nał Sprawiedliwości pełni funkcję sądu międzynarodowego, konstytucyjnego i administracyjnego, a czasami nawet sądu pracy. Jeżeli wątpliwości powstają w sporze dotyczącym zamówienia publicznego rozpatrywanego przez sąd krajowy, na przykład zgodnie z dyrektywą odwoławczą, sąd ten może skierować je do ETS w celu uzyskania interpretacji prawa.

(iii) *Ogólne zasady prawa*

Sprawowana przez ETS jurysdykcja upoważnia go do stosowania oraz interpretacji prawa wspólnotowego. Realizując te zadania, ETS często dąży do wypełnienia luk w prawie Wspólnoty przez odwołanie się do ogólnych zasad prawa. Są to zasady niepisane, nie zawarte w Traktacie, lecz inspirowane przez powszechne, ogólne zasady prawa uznane w systemach prawnych Państw Członkowskich.

1.2.5. Instytucje zamawiające

Instytucje zamawiające są związane postanowieniami dyrektyw oraz przepisami krajowymi, które dyrektywy te transponują. Instytucje zamawiające, będąc emanacją Państw Członkowskich, odpowiadają zarówno przed Komisją, jak i przed poszczególnymi wykonawcami, mogącymi skorzystać – w razie naruszeń – z dyrektywy odwoławczej i wystąpić przeciw nim do sądów krajowych.

Rozdział II

2. Instytucje zamawiające

2.1 Wstęp

Rozpatrując zastosowanie dyrektywy, należy uprzednio zdecydować, czy dany podmiot jest „podmiotem zamawiającym” w rozumieniu art. 2 dyrektywy sektorowej (2004/17). Jeżeli podmiot nie mieści się w zakresie tej definicji, jego zamówienie nie będzie podlegało tym procedurom. Nie oznacza to jednak, że działanie podmiotu nieobjętego definicją, a mimo to starającego się przestrzegać zasad, może zostać zakwestionowane w sytuacji, gdyby dopuścił się naruszenia postanowień dyrektywy. Jak wnioskujemy z nazwy, obie dyrektywy dotyczące zamówień publicznych miały pierwotnie obejmować zamówienia publiczne, to znaczy zamówienia przede wszystkim udzielane przez publiczne instytucje zamawiające czy inne publiczne podmioty w rozumieniu dyrektywy. Decyzja ta wywołała problem w odniesieniu do zamówień udzielanych w niektórych sektorach pierwotnie wyłączonych z ogólnego zakresu systemu zamówień, ponieważ podmioty te nie zawsze stanowiły „podmioty publiczne”. Często były to całkowicie prywatne przedsiębiorstwa, chociaż w wielu Państwach Członkowskich działalność w sektorach powierza się agendom państwowym lub jednostkom stanowiącym połączenie podmiotów prywatnych i publicznych. Wraz z przyjęciem pierwszej dyrektywy sektorowej w 1990 r. przesądzono, że zobowiązanie do przestrzegania zasad wspólnotowych w zakresie zamawiania towarów, robót i usług dotyczy nie tylko podmiotów „publicznych”, ale także przedsiębiorstw prywatnych, które działają na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych. W przypadku Wspólnoty niezwykle istotnym aspektem zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym jest zakres, w jakim instytucje zamawiające podlegają wpływowi Państwa, czy to przez kontrolę bezpośrednią, czy też poprzez wpływ pośredni wywierany przez uprawnienie do kontroli przyznawania i stosowania praw szczególnych lub wyłącznych w odniesieniu do przedsiębiorstw prywatnych.

Podmioty objęte wspólnotowymi przepisami w sprawie zamówień należą do dwóch obszernych kategorii. Na pierwszą z nich składają się podmioty, nad którymi Państwo może sprawować kontrolę bezpośrednią. Są to publiczne instytucje zamawiające i podmioty prawa publicznego. Na drugą kategorię – określaną dla wygody mianem kategorii „sektorowej” – składają się określone publiczne podmioty zamawiające oraz te podmioty prywatne, które działają w swoich sektorach na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych przyznanych przez Państwo Członkowskie Wspólnoty.

Należy pamiętać, że w przeciwieństwie do dyrektywy klasycznej publiczne instytucje zamawiające, podmioty prawa publicznego oraz inne podmioty objęte dyrektywą sektorową podlegają jej w zakresie, w jakim prowadzą one działalność zdefiniowaną w dyrektywie sektorowej.

2.2 Instytucje prawa publicznego

Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że instytucja prawa publicznego musi łącznie spełniać warunki zdefiniowane w art. 1 ust. 9 dyrektywy 2004/18..

 Aby być „podmiotem prawa publicznego”, podmiot taki musi spełniać wszystkie trzy warunki

Według tak przyjętej definicji instytucje prawa publicznego to podmioty:

- ustanowione w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego, ani handlowego;
- posiadające osobowość prawną; oraz
- spełniające co najmniej jeden z następujących warunków:
 - finansowane są w przeważającej części przez organy państwowe, organy samorządowe lub inne podmioty prawa publicznego;
 - zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów;
 - ponad połowa członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego.

2.2.1 Działania o charakterze powszechnym

Termin „potrzeby o charakterze powszechnym” nie został zdefiniowany w dyrektywie, ale potrzeba jednolitego stosowania prawa wspólnotowego oraz zasada równości wymagają autonomicznej i jednolitej dla całej Wspólnoty interpretacji terminów występujących w przepisie prawa wspólnotowego.

Sprawa C-373/00
Adolf Truley Ta nazwa jest autonomicznym pojęciem prawa wspólnotowego.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznał, iż terminowi „potrzeby o charakterze powszechnym” należy nadać autonomiczną i jednolitą interpretację. W odniesieniu do tego terminu istotne są dwa główne zagadnienia obejmujące definicje: (i) potrzeb o charakterze powszechnym oraz (ii) mające charakter przemysłowy lub handlowy.

Potrzeby o charakterze powszechnym

„Potrzeby o charakterze powszechnym, pozbawione charakteru przemysłowego lub handlowego” to zazwyczaj potrzeby zaspokajane w inny sposób niż przez udostępnienie towarów i usług na rynku oraz takie, które z przyczyn związanych z potrzebami po-

wszechnymi państwo postanawia zaspokoić we własnym zakresie lub, na które chce zachować decydujący wpływ. Uogólniając: Europejski Trybunał Sprawiedliwości w rozważaniach nad tą kwestią zajął się wymogami stawianymi przez państwo w stosunku do określonych zadań pozostających do wykonania (z wyraźnym zastrzeżeniem niektórych rodzajów działalności dla publicznych instytucji zamawiających), a także obowiązkiem państwa w zakresie pokrywania kosztów związanych z danymi rodzajami działalności, kontrolowaniem cen pobieranych za określone usługi, wymaganym stopniem monitorowania lub bezpieczeństwa oraz kwestią „interesu publicznego”.

Istnieje wiele przykładów usług, które państwo zaspokaja we własnym zakresie:

- Ustanowienie podmiotu w celu wytwarzania, na zasadzie wyłączności, urzędowych dokumentów administracyjnych, przy czym wytwarzanie niektórych z nich (takich jak: paszporty, prawa jazdy i dowody tożsamości) wymagało podjęcia środków w zakresie tajności lub zabezpieczeń, podczas gdy inne były przeznaczone do rozpowszechniania jako państwowe dokumenty legislacyjne, wykonawcze i administracyjne. Ceny zostały ustalone przez publiczną instytucję zamawiającą, a państwowa służba kontrolna była odpowiedzialna za monitorowanie – w razie potrzeby – środków bezpieczeństwa. Dokumenty te ściśle związane z porządkiem publicznym, wymagając zapewnienia odpowiednich warunków ich dostawy oraz wytwarzania w celu zapewnienia przestrzegania norm poufności i bezpieczeństwa. Podmiot ten został ustanowiony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym.
- Powołanie przez dwie gminy jednostki w formie publicznej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której powierzono szereg konkretnych zadań określonych prawem w zakresie wywożenia odpadów i utrzymywania w czystości sieci dróg gminnych, które to zadania były realizowane jako usługi zaspokajające interes powszechny.
- Działalność przedsiębiorców pogrzebowych, która może być uznawana za spełniającą potrzeby o charakterze powszechnym, tym bardziej, że prowadzenie tej działalności wymaga uprzedniego uzyskania upoważnienia, a publiczna instytucja zamawiająca może ustalić ceny maksymalne za usługi pogrzebowe.
- Orzeczenie, że agencje rozwoju regionalnego i inne wyspecjalizowane jednostki stworzone w celu pozyskiwania inwestycji dla lokalizacji służących społeczności lokalnej mogą być objęte definicją potrzeb o charakterze powszechnym, ponieważ – gromadząc producentów i handlowców w danym regionie – nie działają jedynie w indywidualnym interesie tych producentów i handlowców, lecz także pozyskują konsumentów biorących udział w spotkaniach, na których przekazywane są informacje umożliwiające tym agencjom dokonywanie wyboru w warunkach optymalnych. Wynikającą z tego zachętę do handlowania uznano za służącą potrzebom powszechnym.

Posiadanie charakteru przemysłowego lub handlowego

ETS uznał, że: (i) brak charakteru przemysłowego lub handlowego jest kryterium wyjaśniającym i nie ogranicza znaczenia pojęcia „potrzeb o charakterze powszechnym”, (ii) pojęcie to tworzy, w obrębie kategorii potrzeb o charakterze powszechnym, podkatego-

rię potrzeb, które nie mają charakteru przemysłowego lub handlowego oraz (iii) władza ustawodawcza dokonała rozróżnienia między potrzebami o charakterze powszechnym nie mającymi charakteru przemysłowego lub handlowego a potrzebami o charakterze powszechnym mającymi taki charakter.

Sprawa C-360/96 Arnhem Ustalenie znaczenia pojęcia „charakter przemysłowy lub handlowy”.

Nie oznacza to jednak, iż podmiot prawa publicznego może wyłącznie realizować zadania o charakterze powszechnym nie posiadające charakteru przemysłowego lub handlowego. Może robić jedno i drugie.

Nie ma znaczenia to, że dana jednostka prowadzi dodatkowo inną działalność obok zadań ukierunkowanych na potrzeby powszechne.

Nie jest istotny nawet fakt, że zaspokajanie potrzeb o charakterze powszechnym stanowi jedynie relatywnie niewielki procent faktycznie prowadzonej działalności, pod warunkiem, że jednostka ta w dalszym ciągu zajmuje się konkretnymi potrzebami, których zaspokajania od niej się wymaga. Podmiot odpowiadający definicji instytucji prawa publicznego, a zwłaszcza realizowane przez niego zamówienia publiczne, niezależnie od ich charakteru (pod warunkiem, że dotyczą one określonej działalności sektorowej zdefiniowanej w dyrektywie), należy przyjąć jako zamówienia publiczne w rozumieniu dyrektywy, a wszystkie realizowane przez ten podmiot zamówienia także uznać za objęte dyrektywą. Oznacza to także, iż instytucje prawa publicznego mogą prowadzić działalność z nastawieniem na zysk pod warunkiem, że w dalszym ciągu realizują konkretne wymagania w zakresie zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym.

Sprawa C-44/96 Manesmann Podmiot prawa publicznego musi stosować przepisy prawa zamówień publicznych udzielając wszystkich swoich zamówień.

Z drugiej jednak strony mogą pojawiać się przypadki, w których podjęcie przez instytucję prawa publicznego innej działalności i zaspokajanie potrzeb na konkurencyjnym rynku, może w istocie wskazywać na brak zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, nie mających charakteru przemysłowego lub handlowego. Jeżeli (i) owa instytucja prawa publicznego działa w normalnych warunkach rynkowych, (ii) ma na celu osiągnięcie zysku, oraz (iii) ponosi straty związane z wykonywaniem działalności, jest mało prawdopodobne, że potrzeby, do których zaspokojenia dąży, nie mają charakteru przemysłowego lub handlowego. W działalności sektorowej podmiot ten może wciąż definiowany jako „przedsiębiorca publiczny” (patrz niżej).

Sprawa C-18/01 Korhonen Działalność prowadzona na rynkach konkurencyjnych może oznaczać, że ma ona charakter przemysłowy lub handlowy.

W każdym przypadku należy brać pod uwagę okoliczności prawne i faktyczne, szczególnie te, które występowały, gdy dany podmiot został utworzony, oraz warunki, w których prowadzi swoją działalność, włączając w to: poziom konkurencji na rynku, niezależnie od tego, czy jego głównym celem jest lub nie jest osiągnięcie zysku, kwestię ryzyka ponoszonego lub nie przez ten podmiot, związanego z tą działalnością, oraz wszelkie finansowanie przedmiotowej działalności ze środków publicznych.

2.2.2 Osobowość prawna

Posiadanie osobowości prawnej jest, ogólnie rzecz biorąc, podstawowym czynnikiem odróżniającym podmioty, które składają się na szeroko rozumianą strukturę państwa, od pozostałych, które uznaje się za podmioty prawa publicznego. Większość rządowych ministerstw, departamentów i wydziałów nie posiada odrębnej osobowości prawnej. Jeżeli tworzy się osobny podmiot jako spółkę czy przedsiębiorstwo, otrzymuje on tym samym osobowość prawną odrębną od państwa. Odniesienie do regulacji prawnych tworzących podmioty w rozumieniu państwa czy też odrębne osoby prawne nie ma znaczenia, jeżeli zamówienia udzielane przez ten podmiot podlegają kontroli państwa. Wówczas podmiot ten w rozumieniu funkcjonalnym może być objęty pojęciem państwo. Istotne jest jedynie to, że posiada on osobowość prawną.

Sprawa C-283/00 Komisja przeciwko Hiszpanii

Dany podmiot może być „podmiotem podlegającym prawu publicznemu” nawet, jeżeli ma status podmiotu prawa prywatnego.

2.2.3 Zależność od Państwa

Zależność (uzależnienie) danego podmiotu od państwa może mieć charakter finansowy, zarządczy albo nadzorczy. Zależność ma miejsce w przypadku występowania choćby jednego z wymienionych elementów.

Zależność finansowa

Podmiot finansowany w „przeważającej części” oznacza finansowany „w ponad połowie”, ale pojęcie „finansowany” nie jest tak oczywiste, jak mogłoby się wydawać. Kwestia ta dotyczy stopnia faktycznej zależności od państwa implikowanej poziomem finansowania przez państwo.

Nie wszystkie płatności dokonane przez instytucję zamawiającą wywołują skutek tworzenia lub wzmocnienia określonej relacji podległości czy zależności między tą instytucją a innym podmiotem. Za finansowanie ze środków publicznych mogą zostać uznane

Sprawa C-380/98 Cambridge Jeżeli władza publiczna uzyskuje coś w zamian za płatność, płatność ta nie stanowi „finansowania ze środków publicznych”

tylko te płatności, które są przeznaczone na finansowanie lub wsparcie działalności danego podmiotu bez żadnego konkretnego świadczenia z jego strony. Na przykład w przypadku uczelni wyższych: płatności w formie nagród czy grantów przeznaczonych na wsparcie prac badawczych placówki jako całości mogą zostać uznane za finansowanie przez instytucję zamawiającą. Podobnie – wypłata stypendiów studentów na pokrycie czesnego pobieranego przez uczelnię

może być także zaliczona do finansowania ze środków publicznych. Ponieważ nie występuje tu żadne świadczenie umowne w zamian za te płatności, nie należy ich uznawać za finansowanie przez instytucję zamawiającą w kontekście jej działalności edukacyjnej. Z drugiej jednak strony, sytuacja jest całkiem inna w przypadku płatności dokonywanych w formie świadczenia przez jedną lub więcej instytucji zamawiających z tytułu realizacji usług obejmujących prace badawcze lub innych usług, takich jak konsulting czy organizacja konferencji. Takie „źródła finansowania” to w istocie sumy wypłacane przez jedną lub więcej instytucji zamawiających jako wynagrodzenie za objętą umową usługi świadczone przez uczelnię, a okoliczność, iż działalność ta, mająca cha-

rakter komercyjny, zbiega się z działalnością dydaktyczną i badawczą uniwersytetu, nie ma znaczenia. Świadczenie tej usługi w istocie leży w interesie ekonomicznym instytucji zamawiającej.

Jeżeli stopień zależności jest różny w przypadku różnych źródeł finansowania, wówczas zmiana źródła finansowania wpływa na stopień zależności. Wobec tego decyzja o tym, czy dany podmiot jest instytucją zamawiającą, musi być podejmowana corocznie, a rok budżetowy, w którym rozpoczyna się realizacja procedury zamówień, jest właściwym okresem dla dokonania obliczeń, w jaki sposób podmiot ten będzie finansowany. Tak więc, jeżeli na początku danego roku budżetowego ponad połowa środków finansowych przeznaczonych dla tego podmiotu pochodzi ze źródeł publicznych – zamówienia na dany rok będą objęte postanowieniami dyrektywy.

Zależność zarządcza

Zależność ta w rezultacie odnosi się do bezpośredniego udziału władz publicznych i ich urzędników w zarządzaniu danym podmiotem. Warunek zależności będzie spełniony na przykład wówczas, gdy dany podmiot został ustanowiony przez ministra, gdy akt założycielski i umowa spółki oraz wszelkie zmiany w nich muszą być przez niego zatwierdzone oraz gdy minister powołuje prezesa i innych członków zarządu, zatwierdza powołanie biegłych rewidentów spółki i gdy spółka ma przestrzegać polityki państwa oraz rozporządzeń ministerialnych w zakresie wynagrodzenia, świadczeń i warunków zatrudnienia jej pracowników.

Zależność nadzorcza

Zależność ta wykracza poza ramy jedynie nadzoru ogólnego o charakterze administracyjnym czy finansowym. Przejawia się jako zależność od władz publicznych, równoważna zależności występującej w przypadku, gdy spełniony jest jeden z warunków zależności – to znaczy, gdy dany podmiot jest finansowany w przeważającej części przez władze publiczne lub gdy władze te powołują ponad połowę liczby członków jego organów administracyjnych, zarządzających lub nadzorczych, umożliwiając władzom publicznym wpływanie na decyzje podmiotu w odniesieniu do zamówień publicznych.

Kryterium nadzoru zarządczego nie jest spełnione w przypadku zwykłej kontroli, ponieważ nadzór taki, z definicji, nie umożliwia władzom publicznym wpływanie na decyzje danego podmiotu w odniesieniu do zamówień publicznych. Sytuacja zmienia się w przypadku, gdy nadzór nad działalnością danego podmiotu wykracza poza zakres zwykłej kontroli. Może tak być na przykład w sytuacji, gdy władze publiczne nadzorują nie tylko doroczne rozliczenia danego podmiotu, ale także jego działanie z punktu widzenia prowadzenia księgowości, prawidłowości, efektywności i sprawności działania, oraz gdy jednostka nadzorująca jest upoważniona do dokonywania inspekcji siedziby i obiektów tego podmiotu oraz składania sprawozdań z tych inspekcji władzy, która posiada wszystkie udziały w danym podmiocie. Właściwe jest także rozważenie, czy różne kontrole, którym poddawane są te podmioty, czynią je zależnymi od władz publicznych w taki sposób, że władze te mogą wpływać na ich decyzje w odniesieniu do zamówień publicznych. Wymaga to zatem nadzoru zarządczego w stopniu, który umożliwia władzom publicznym wpływanie lub ingerowanie w procedury zamówień.

2.3 Zamówienia scentralizowane

W dyrektywie sformalizowano praktykę stosowaną w szeregu Państw Członkowskich a dotyczącą zamówień scentralizowanych. Publiczne instytucje zamawiające stwierdziły, że mogą skorzystać na efekcie skali, realizując swoje zamówienia w sposób zbiorowy. Nawet w przypadku, gdy potrzeby pojedynczego podmiotu zamawiającego są stosunkowo skromne w odniesieniu do danego produktu czy usługi, łączne potrzeby szeregu takich rządowych instytucji zamawiających mogą być znaczne. Jednostki rządowe działające w podobnych sektorach lub na sąsiadujących ze sobą obszarach często przekonują się do korzyści wynikających ze wspólnego zamawiania określonych towarów. Jest to najlepiej widoczne w przypadku produktów codziennego użytku, w odniesieniu do których poszczególne instytucje zamawiające nie mają żadnych wymogów wynikających ze specyfiki ich funkcjonowania, ani wymogów technicznych. W niektórych przypadkach może to być także sposób na zamawianie bardziej specjalistycznego sprzętu, w odniesieniu, do którego wymagana jest kompatybilność techniczna. Niekiedy zadanie realizacji takich zbiorowych zamówień może zostać powierzone jednemu zamawiającemu, przy czym jeden z takich zamawiających działa jako przedstawiciel pozostałych, albo podmiotowi specjalnie utworzonemu w celu realizacji tej funkcji – czyli centralnej jednostce zakupującej.

W myśl dyrektywy – centralna jednostka zakupująca oznacza „instytucję zamawiającą”, która „nabywa dostawy i/lub usługi przeznaczone dla instytucji zamawiających lub udziela zamówień publicznych lub zawiera umowy ramowe na roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone dla instytucji zamawiających”. Ma to zastosowanie zatem tylko do instytucji państwowych, jednostek samorządu terytorialnego, podmiotów prawa publicznego lub ich związków. Przepisy te nie zwalniają więc z konieczności zastosowania procedur udzielenia zamówienia publicznego na przykład na dostawy czy usługi świadczone przez inne jednostki, które nie mieszczą się w zakresie definicji „instytucji zamawiających”.

W celu zapewnienia realizacji tych postanowień, w przypadku przenoszenia przez centralną jednostkę zakupującą kosztów swoich zamówień na inne instytucje zamawiające, dyrektywa stanowi, że (i) „Państwa Członkowskie mogą przewidzieć możliwość zakupu przez podmioty zamawiające robót budowlanych, dostaw i/lub usług od/lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej” oraz (ii) uznaje się, że instytucje zamawiające, które dokonują zakupu robót budowlanych, dostaw i/lub usług od/lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej stosują się do tej dyrektywy, o ile centralne jednostki zakupujące jej przestrzegają.

4.4 Podmioty zamawiające w rozumieniu GPA

Rada, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, zatwierdziła m.in. Porozumienie w sprawie zamówień rządowych (GPA) decyzją Nr 94/800/WE z 22 grudnia 1994 r. dotyczącą zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej, w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986-1994). Komitet WTO ds. Zamówień Publicznych ko-

lejną decyzją z 23 kwietnia 2003 r., podjętą zgodnie z art. XXIV:6(a) Porozumienia GPA, zatwierdził, z mocą od 1 maja 2004 r., zastosowanie Porozumienia GPA do nowych Państw Członkowskich UE (Cypr, Republika Czeska, Estonia, Węgry, Łotwa, Litwa, Malta, Polska, Słowacja i Słowenia).

Wykonawcy objęci GPA
Wykonawcy z państw sygnatariuszy GPA muszą mieć zapewniony równoprawny dostęp do zamówień.

Porozumienie GPA zastąpiło wcześniejszą umowę (z 1979 r.), zmienioną w 1987 r. Zakres nowej umowy został rozszerzony i obejmuje ona obecnie nie tylko organy administracji centralnej, ale także jednostki rządowe niższego szczebla i niektóre sektory. Obejmuje ona swoim zakresem nie tylko towary, lecz także niektóre usługi, w tym usługi budowlane. Zawiera ponadto mechanizm odwoławczy od rozstrzygnięć przetargowych, umożliwiając niezadowolonym oferentom powoływanie się na GPA przed sądami krajowymi. Celem GPA jest stworzenie przejrzystych multilateralnych ram w odniesieniu do przepisów ustawodawczych, wykonawczych, procedur oraz praktyk w zakresie zamówień publicznych, służących większej liberalizacji, a także rozwojowi handlu światowego. Dla realizacji tych celów przyjęto trzy procedury przetargowe (nieograniczona, ograniczona i kierowana bezpośrednio do konkretnych wykonawców) oraz wprowadzając jeden dodatkowy mechanizm, który może zostać zastosowany do każdej z tych procedur (konkurencyjne negocjacje), uzupełniając je przepisami dotyczącymi przygotowania dokumentacji przetargowej, kwalifikacji wykonawców, przyjęcia i otwarcia ofert, procedur wyboru oraz udzielania zamówień. Ponadto przepisy te zawierają także wymogi w zakresie przejrzystości, zarówno w odniesieniu do ogłoszeń o przetargach i ich zamieszczania, terminów rozstrzygnięcia przetargów, jak i przekazywania informacji o udzieleniu zamówienia. Porozumienie GPA zawiera także konkretne przepisy dotyczące specyfikacji technicznych.

GPA ma zastosowanie do każdego przepisu ustawodawczego, wykonawczego, procedury, czy praktyki odnoszącej się do każdego zamówienia realizowanego przez podmioty objęte jego zakresem. Celem Porozumienia nie jest zastąpienie krajowych systemów zamówień – ale nałożenie wymogu spójności między odnośnymi systemami krajowymi a GPA. W efekcie, krajowe systemy zamówień państw-sygnatariuszy Porozumienia zostały zmodyfikowane w celu ich dostosowania do GPA. Jak stwierdza się w dyrektywie, GPA nie ma skutku bezpośredniego, a biorąc pod uwagę międzynarodowe prawa i zobowiązania Wspólnoty wynikające z przyjęcia Porozumienia – ustalenia, które mają być stosowane do oferentów i wyrobów pochodzących z krajów trzecich będących sygnatariuszami GPA, będą ostatecznie ustaleniami określonymi w Porozumieniu. Dyrektywy wspólnotowe nowelizowano szereg razy w celu zapewnienia spójności między stosowaniem tychże dyrektyw a GPA. Ponieważ te dwa zbiory przepisów uznaje się za spójne (jeżeli nie tożsame) – Komisja uważa, że jeżeli podmioty zamawiające podlegające GPA będą postępowały zgodnie z dyrektywą i będą ją stosowały do podmiotów gospodarczych z krajów trzecich, które są sygnatariuszami GPA, działać będą zgodnie z GPA. Postępowanie zgodne z postanowieniami dyrektywy uznaje się za wystarczające i równoważne z przestrzeganiem postanowień GPA.

Jakkolwiek postanowienia GPA są, ogólnie rzecz biorąc, podobne do przepisów dyrektywy, nie są one jednakże identyczne i niektóre postanowienia Porozumienia mogą wprowadzać warunki bardziej korzystne dla oferentów niż przepisy określone w dyrektywie. W celu zagwarantowania wspólnotowym podmiotom gospodarczym warunków udziału w ubieganiu się o zamówienia publiczne, które będą tak samo korzystne jak te,

które zastrzeżono dla wykonawców z krajów trzecich będących sygnatariuszami GPA – dyrektywa stanowi, że Państwa Członkowskie stosują w odniesieniu do swoich instytucji zamawiających warunki tak samo korzystne, jak te, które zapewniają one wykonawcom z państw sygnatariuszy GPA. W tym celu Państwa Członkowskie będą konsultowały ze sobą nawzajem, na forum Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych, środki, jakie należy podjąć zgodnie z GPA.

2.5 Podmioty zamawiające działające w sektorach

Definicja „podmiotu zamawiającego” w dyrektywie sektorowej jest dużo szersza niż definicja „instytucji zamawiającej” zawarta w dyrektywie klasycznej i obejmuje poza instytucjami zamawiającymi „przedsiębiorstwa publiczne” oraz inne podmioty działające na podstawie praw specjalnych czy wyłącznych przyznawanych przez właściwy organ Państwa Członkowskiego.

2.5.1 Przedsiębiorstwa publiczne

Przedsiębiorstwo publiczne zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy sektorowej oznacza każde przedsiębiorstwo, na które instytucje zamawiające mogą wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego we wspomnianym przedsiębiorstwie lub poprzez zasady określające jego działanie. Przyjmuje się występowanie dominującego wpływu ze strony władz publicznych, gdy władze te, bezpośrednio lub pośrednio, w odniesieniu do przedsiębiorstwa:

- posiadają większość subskrybowanego kapitału tego przedsiębiorstwa; lub
- kontrolują większość głosów przypadających na akcje wyemitowane przez to przedsiębiorstwo; lub
- mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego tego przedsiębiorstwa.

Rozróżnienie między publicznymi instytucjami zamawiającymi a przedsiębiorstwami publicznymi wynika z uznania, że Państwo może działać, wykonując uprawnienia publiczne lub prowadząc działalność gospodarczą o charakterze przemysłowym lub handlowym, oferując towary i usługi na rynku. W celu dokonania takiego rozróżnienia należy w każdym przypadku rozważyć działania wykonywane przez Państwo oraz ustalić zakres jego oddziaływania. W odniesieniu do tej definicji Trybunał także przyjmuje podejście funkcjonalne.

2.5.2 Podmioty publiczne i prywatne w dyrektywie

Szerszy zakres dyrektywy sektorowej wynika z trudności, na które napotkał ustawodawca w dążeniu do uregulowania zamówień w poszczególnych sektorach w odniesieniu do różnych uregulowań we Wspólnocie. Jedną z głównych przyczyn wyłączenia niektórych sektorów z zakresu dyrektywy klasycznej było to, że podmiotów zamawiających działających w tym sektorze nie można było po prostu określić mianem podmiotów „publicznych”. Jest to pod względem prawnym cała gama podmiotów: począwszy

od takich, które podlegają w całości władzom państwowym, na prywatnych spółkach posiadających zezwolenia na działalność na zasadzie wyłączności kończąc. Zadanie Komisji polegało na znalezieniu głębszego niż tradycyjne rozróżnienia między podmiotami publicznymi a prywatnymi oraz przyjęciu rozwiązania odnoszącego się do sytuacji stwarzających możliwość protekcyjnych procedur zamówień niezależnie od formalno-prawnej definicji podmiotów prowadzących działalność w tych sytuacjach.

Jednym z głównych celów wspólnotowego systemu zamówień jest ochrona interesów wszystkich podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w Państwach Członkowskich, mogących oferować towary lub usługi instytucjom zamawiającym w innych Państwach Członkowskich, unikając ryzyka preferowania wykonawców krajowych. Cel ten nie jest ograniczony do sektora czysto publicznego, ale stosuje się w jednakowym stopniu do sektorów, w których działają zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne. Komisja po zbadaniu sytuacji w sektorach objętych w owym czasie wyłączeniem doszła do wniosku, że występują zasadniczo dwa obiektywne czynniki prowadzące do postaw sprzyjających „wykonawcom” krajowym. Pierwszy z nich, określany mianem „kwalifikowanego środowiska konkurencyjnego”, występuje w sytuacji, w której dany podmiot – czy to publiczny, czy prywatny – odizolowany jest od oddziaływania normalnych sił rynkowych. W ten sposób podmiot taki może realizować cele, które niekoniecznie opierają się na czysto komercyjnych założeniach, a często jest do tego zachęcany. Ta pozycja relatywnego uprzywilejowania może przejawiać się na szereg sposobów. Jedną z form takiego uprzywilejowania jest nadanie podmiotowi formalnego monopolu prawnego o charakterze geograficznym. Drugi czynnik wynika z faktu, że świadczone usługi udostępniane są za pośrednictwem „sieci” technicznej, która ma naturalną skłonność do przekształcania się w monopol (monopol naturalny). Ta naturalna tendencja może zostać wzmocniona przez przyznanie szczególnych praw lub uprawnień odnoszących się do zarządzania siecią przez Państwo. Państwowa własność danego podmiotu, kontrola sprawowana przez Państwo nad jego zarządkiem czy finansami, to oczywiste wskaźniki wpływu Państwa. Podmioty prywatne także mogą zostać poddane takiemu oddziaływaniu. Pojawia się ono zwłaszcza w przypadku, gdy główna działalność podmiotu jest uzależniona od zgody Państwa wydawanej w postaci koncesji czy upoważnienia nadającego danemu podmiotowi wyłączne prawo do prowadzenia danej działalności na określonym obszarze geograficznym lub w danym sektorze.

Taka właśnie zgoda odróżnia uprzywilejowane przedsiębiorstwa od przedsiębiorstw pozostałych, które nie korzystają z żadnych praw specjalnych ani wyłącznych i działają na normalnych zasadach komercyjnych, w całkowicie otwartym i konkurencyjnym otoczeniu. W celu pokonania obiektywnych uwarunkowań prowadzących do utrzymywania się nieekonomicznych i protekcyjnych procedur zamówień, Komisja wypracowała rozwiązanie w postaci formuły polegającej na wskazaniu w odnośnych sektorach sytuacji, w których – niezależnie od tego, czy zainteresowane przedsiębiorstwa mają status przedsiębiorstw publicznych, czy prywatnych – można wskazać obiektywne warunki w zakresie zamówień, prowadzące do występowania praktyk sprzyjających wykonawcom krajowym.

W art. 2 dyrektywy sektorowej wskazano podmioty zamawiające objęte tą regulacją oraz grupy podmiotów zamawiających należące do dwóch kategorii, to znaczy publiczne instytucje zamawiające i przedsiębiorstwa publiczne oraz przedsiębiorstwa, które działają na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych.

Aby dany podmiot mógł być objęty zakresem dyrektywy sektorowej, musi on (i) być określonym podmiotem zamawiającym oraz (ii) prowadzić określoną działalność.

Artykuł 2 ust. 2 lit. b) stanowi, że dyrektywa dotyczy podmiotów zamawiających, które w przypadku, gdy nie są instytucjami zamawiającymi lub przedsiębiorstwami publicznymi, prowadzą jako jeden z rodzajów swojej działalności któryś z rodzajów działalności wymienionych w art. 3 do 7 (omówionych poniżej) lub jakiegokolwiek ich połączenie i korzystają z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych przez właściwy organ Państwa Członkowskiego.

W art. 2 ust. 3 dyrektywy sektorowej stwierdza się, że w myśl dyrektywy szczególne lub wyłączne prawa oznaczają prawa przyznane przez właściwy organ państwa członkowskiego na mocy wszelkich przepisów ustawodawczych, wykonawczych lub administracyjnych, których wynikiem jest zastrzeżenie wykonywania działalności określonej w art. 3 do 7 dla jednego lub kilku podmiotów oraz które wywierają istotny wpływ na możliwość wykonywania wspomnianej działalności przez inne podmioty.

Dyrektywa zawiera także, w załącznikach I-X, przykładowy (i niewyczerpujący) wykaz podmiotów w Państwach Członkowskich, które uznaje się za spełniające te kryteria. Z dyrektywy wynika jasno, że do samych Państw Członkowskich należy prowadzenie wykazów podmiotów spełniających te kryteria oraz że w celu zapewnienia, iż wykazy te są w miarę możliwości wyczerpujące, muszą one zgłaszać Komisji zmiany w takich wykazach.

2.5.3 Prawa szczególne lub wyłączne

„Prawa szczególne lub wyłączne” nie występują wówczas, gdy zezwolenie na działalność zostało przyznane przedsiębiorstwu należącemu do grupy przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na konkurencyjnym rynku. Prawa szczególne lub wyłączne muszą w istocie być uznane za prawa nadawane przez organy Państwa Członkowskiego danemu przedsiębiorstwu lub ograniczonej liczbie przedsiębiorstw na zasadzie innej niż według kryteriów obiektywnych, proporcjonalnych i niedyskryminujących, oraz za prawa, które w istotny sposób wpływają na zdolność innych przedsiębiorstw do świadczenia tych samych usług na tym samym obszarze geograficznym w równoważnych warunkach.

Niektóre prerogatywy, takie jak prawo do budowania sieci na terenach publicznych czy prawo wywłaszczenia z terenów prywatnych w tym samym celu, które (i) mają jedynie na celu ułatwienie dostarczenia sieci przez zainteresowane podmioty i które (ii) są lub mogą zostać nadane wszystkim podmiotom oraz (iii) nie dają ich posiadaczom żadnej zasadniczej przewagi w stosunku do ich potencjalnej konkurencji – nie będą automatycznie ani prawami szczególnymi, ani wyłącznymi. Jeżeli jednak fakty wskazują, że prawa zostały przyznane w sposób tak dyskryminujący, że jeden lub więcej podmiotów zyskał przewagę konkurencyjną, wówczas sytuacja może być zupełnie inna.

*Sprawa C-302/94 **Leased Lines** Prawa szczególne lub wyłączne nie występują w przypadku, gdy zezwolenia na prowadzenie działalności są otwarte na konkurencję.*

Rozdział III

3. Przedmiotowe rodzaje działalności

3.1 Rodzaje działalności sektorowej objęte zakresem dyrektywy

Podmioty zamawiające określone w Rozdziale II, o ile nie są objęte wyłączeniem na mocy art. 30 (zob. rozdz. 3.9), podlegają dyrektywie sektorowej tylko w zakresie, w jakim prowadzą one określonego rodzaju działalność oraz tylko w odniesieniu do zamówień udzielanych w celu prowadzenia tej działalności. Rodzaje działalności omówiono kolejno poniżej.

3.1.1 Woda

Gospodarkę wodną opisano w dyrektywie sektorowej w artykule 4. Dotyczy ona podmiotów zamawiających, które dostarczają lub obsługują stałe sieci przeznaczone do świadczenia usług dla ogółu odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej. Również dostawa wody pitnej do sieci świadczących usługę na rzecz ogółu odbiorców stanowi o przynależności do tej sekcji dyrektywy. W przypadku pozostałych podmiotów zamawiających, dostarczanie wody pitnej do takich sieci będzie objęte zakresem dyrektywy, jeżeli stanowi to jeden z głównych rodzajów ich działalności.

Dostawy wody pitnej do sieci świadczących usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca nie będą objęte wytycznymi dyrektywy, jeżeli:

- ma miejsce produkcja wody pitnej przez dany podmiot, gdyż jej zużycie jest niezbędne do prowadzenia innej działalności niż wymienione w art. 3–7; oraz
- dostawy do sieci publicznej uzależnione są jedynie od własnego zużycia podmiotu oraz nie przekraczają 30 % łącznej produkcji wody przez podmiot w odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Ponadto dyrektywa obejmuje także udzielanie zamówień związanych z inżynierią wodną, nawadnianiem lub melioracją pod warunkiem, że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20 % łącznej ilości wody dostępnej dzięki wspomnianym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym. Ma ona zastosowanie również do zamówień lub konkursów udzielanych lub organizowanych

przez podmioty, które wykonują rodzaje działalności wymienione w ust. 1 oraz które są związane z odprowadzaniem lub oczyszczaniem ścieków.

Zamówienia na zakup wody udzielane przez podmioty wymienione w załączniku III do dyrektywy sektorowej (produkcja, transport czy dystrybucja wody pitnej) nie wchodzi w jej obszar, ponieważ przepisy w zakresie zamówień nie mają odniesienia do zakupów wody, mając na względzie potrzebę pozyskiwania wody ze źródeł znajdujących się w pobliżu terenów, na których będzie ona wykorzystywana.

3.1.2 Energia

Energia elektryczna, gaz lub energia cieplna

Dyrektywa ma zastosowanie do podmiotów zamawiających, które udostępniają lub obsługują stałe sieci przeznaczone do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej. W przypadku publicznej instytucji zamawiającej, która świadczy usługi na rzecz ogółu odbiorców, dostawa energii elektrycznej, gazu lub energii cieplnej do sieci jest także działalnością przynależną w myśl dyrektywy sektorowej.

Podobnie jak w przypadku omawianym powyżej (gospodarka wodna), w odniesieniu do pozostałych podmiotów zamawiających dostawy energii elektrycznej, gazu czy energii cieplnej do takich sieci są objęte zakresem dyrektywy tylko w przypadku, gdy jest to jeden z ich podstawowych zakresów działalności. Warunek ten ma jednak odmienne zastosowanie w stosunku do energii elektrycznej z jednej strony i do gazu czy energii cieplnej z drugiej strony.

W przypadku pozostałych podmiotów zamawiających, które dostarczają energię elektryczną, dostawy energii do tych sieci nie są objęte dyrektywą, podobnie jak w przypadku dostaw wody tam, gdzie:

- produkcja energii elektrycznej przez dany podmiot ma miejsce, ponieważ jej zużycie jest konieczne do prowadzenia innych rodzajów działalności niż wymienione w art. 3 ust. 1 lub 3 lub w art. 4–7 dyrektywy;
- w przypadku, gdy dostawy do publicznej sieci uzależnione są wyłącznie od własnego zużycia danego podmiotu i nie przekraczają 30 % łącznej produkcji podmiotu w odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

W przypadku pozostałych podmiotów zamawiających, które dostarczają gaz lub energię cieplną, dostawy gazu lub ciepła do tych sieci nie będą objęte zakresem dyrektywy tam, gdzie:

- produkcja gazu lub energii cieplnej przez dany podmiot stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia innych rodzajów działalności niż wymienione w art. 3 ust. 1 lub 3 lub w art. 4–7; oraz
- dostawy do publicznej sieci mają na celu wyłącznie ekonomiczną eksploatację wspomnianej produkcji i obejmują nie więcej niż 20 % obrotów podmiotu w

odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym;

- mam miejsce dostarczanie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją energii elektrycznej;
- ma miejsce dostawa energii elektrycznej do takich sieci.

Podobnie jak w przypadku gospodarki wodnej (omówionej w poprzednim akapicie) dostawy energii elektrycznej, gazu czy energii cieplnej do sieci publicznej nie będą objęte zakresem dyrektywy w odniesieniu do zamawiających, którzy nie są publicznymi instytucjami zamawiającymi w przypadku, gdy produkcja ta jest jedynie produkcją uboczną jego pozostałej działalności, przy założeniu spełnienia wyżej określonych warunków.

Dyrektywa nie dotyczy zamówień udzielanych na dostawy energii elektrycznej lub paliw do produkcji energii. Wyłączenie to zostało zawarte w art. 26 lit. b), ze względu na brak liberalizacji na wspólnotowym rynku energii, co oznaczało, że nie można było prowadzić efektywnego handlu energią w obrocie transgranicznym UE. Wyłączenie to dotyczy zakupów paliw do produkcji energii, nie wyklucza natomiast zakupu paliw do innych celów, takich jak transport.

Poszukiwanie i wydobywanie złóż gazu

Sektor ten był objęty znaczącym wyłączeniem wcześniejszej dyrektywy, które nie zostało utrzymane w nowej dyrektywie sektorowej. Wyłączenie przewidziane w art. 30 (procedury stwierdzające czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji) powoduje, że takie wyłączenie odnoszące się do konkretnego sektora nie jest już potrzebne.

Dyrektywa sektorowa dotyczy podmiotów zamawiających, które działają na danym obszarze geograficznym w celu poszukiwania i wydobywania ropy, gazu, węgla lub innych paliw stałych. Podobnie jak w przypadku sektora energetyki ogółem dyrektywa ta nie ma zastosowania do zamówień, które podmioty zamawiające udzielają na dostawy energii lub paliw w celu produkcji energii.

Wyłączenie warunkowe

Artykuł 3 wcześniejszej dyrektywy sektorowej stanowił, że Państwa Członkowskie mogły zwracać się do Komisji o stwierdzenie, że eksploatacja obszarów geograficznych dla potrzeb poszukiwania i wydobywania ropy, gazu, węgla lub innych paliw stałych nie ma być uznawana za działalność przynależną w myśl dyrektywy. W celu uzyskania wyłączenia dane Państwo Członkowskie musiało wykazać, że w chwili zwrócenia się o pozwolenie na eksploatację danego obszaru geograficznego inne podmioty także mogły bez ograniczeń ubiegać się o pozwolenie temu służące, na takich samych warunkach.

„Wyłączenie” było zatem udzielane z zastrzeżeniem zapewnienia otwartości i nie dyskryminującego charakteru procedur udzielania zezwoleń w Państwach Członkowskich. W tym trybie przyznano cztery takie wyłączenia: Austrii, Holandii, Niemcom oraz Zjednoczonemu Królestwu. Pierwsze wyłączenie na mocy tego przepisu przyzna-

no zresztą Francji, ale było to wyłączenie tymczasowe na okres jednego roku. Aby pozyskać wyłączenie należało spełnić wymogi Dyrektywy 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję złóż gazu, która ustanawia wspólne zasady dostępu do tych sektorów i uzupełnia inicjatywę wspólnotową w sprawie wspólnych zasad obowiązujących w sektorze energii elektrycznej i gazu.

Po uzyskaniu wyłączenia Państwa Członkowskie mają obowiązek zapewnić, aby podmioty, którym zezwolenia udzielono, przestrzegały zakazu dyskryminacji i zasady uczciwej konkurencji w trakcie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia, w szczególności w zakresie informacji, które udostępniane są przedsiębiorstwom, a które dotyczą zamówienia. Państwa Członkowskie muszą także zapewnić przekazywanie przez daną instytucję zamawiającą Komisji informacji dotyczących udzielania zamówień. Obowiązek ten jest także uregulowany w dyrektywie sektorowej, tak więc wykonawcy dysponują środkami odwoławczymi wobec Zamawiających, którzy naruszają powyższe wytyczne.

3.1.3 Usługi transportowe

Przepisy te dotyczą nie tylko dostawy lub obsługi sieci transportowych, ale także urządzeń terminali transportowych.

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy działalności obejmującej dostawę lub obsługę sieci świadczących usługi dla odbiorców publicznych w obszarze.
2. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy podmiotów świadczących usługi transportu autobusowego odbiorcom publicznym, które zostały wyłączone z zakresu dyrektywy 93/38/EWG zgodnie z jej art. 2 ust. 4.

Sieci transportowe

Dyrektywa sektorowa ma zastosowanie do dostawy lub usługi sieci realizujących usługi na rzecz ogółu odbiorców w dziedzinie transportu kolejowego, systemów automatycznych, tramwajów, trolejbusów, autobusów lub kolei linowych. Przyjmuje się istnienie sieci transportowej zostanie stwierdzone, jeżeli usługi są dostarczane zgodnie z warunkami określonymi przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, takimi jak warunki na obsługiwanych trasach, wymagana zdolność przewozowa lub częstotliwość usług.

Realizacja usług transportu autobusowego nie będzie jednak objęta zakresem dyrektywy w przypadku, gdy inne podmioty mogą świadczyć te usługi bez ograniczeń, na określonym obszarze geograficznym, na tych samych warunkach jak podmioty zamawiające.

Sektor transportu podlega obecnie także ogólnej procedurze wyłączeń na mocy art. 30 (procedury stwierdzające czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji). Usługi transportu autobusowego niepodlegające jeszcze wyłączeniu będą musiały ubiegać się o wyraźne wyłączenie na mocy art. 30.

Urządzenia terminalowe

Dyrektywa sektorowa obejmuje podmioty zamawiające, które działają na danym obszarze geograficznym w celu udostępniania portu lotniczego, morskiego lub śródlądowego albo innych urządzeń terminalowych dla przewoźników lotniczych, morskich lub śródlądowych. Nie jest jednak jasne, co oznacza udostępnianie urządzeń terminalowych. Szczególnie porty lotnicze świadczą wiele usług, przy czym nie wszystkie z nich są bezpośrednio związane z tranzytem pasażerskim. Jedyne wytyczne wydane przez Komisję w odniesieniu do tego problemu dotyczą urządzeń w portach lotniczych.

W wytycznych uznaje się, że porty lotnicze mogą okresowo pełnić szereg funkcji, których nie można uznać za przynależne rodzaje działalności w myśl dyrektywy sektorowej. Stwierdza się tam, że zamówienia realizowane w wyłącznym celu prowadzenia takich rodzajów działalności mogą być wyłączone z zakresu dyrektywy oraz przedstawia się wskazówki dotyczące warunków, w jakich dane rodzaje działalności można uznać za nienależące do rodzajów określonych w dyrektywie. W wytycznych podano szereg przykładów. Działalność jest przynależna, gdy jest związana z głównymi funkcjami pełnionymi przez dany port lotniczy. Przykładowo: pojazdy i sprzęt ciężki oraz utrzymanie pojazdów i sprzętu wykorzystywanych do realizacji zasadniczej działalności portów lotniczych, takich jak przeładunek paliw i cargo czy transport pasażerski, stanowią przynależną działalność portu lotniczego. Prace w zakresie utrzymania realizowane w związku z działalnością objętą wyłączeniem można byłoby uznać za działalność niebędącą działalnością przynależną. Rodzaje działalności nie będące działalnością przynależną to na przykład zarządzanie i własność hoteli, ponieważ działalność taka nie jest niezbędna do prawidłowego funkcjonowania transportu lotniczego. Drugim przykładem może być inwestowanie w nieruchomości oraz prace deweloperskie w przypadku, gdy nie są one bezpośrednio związane z podstawową rolą portu lotniczego, jaką jest eksploatacja terenu portu lotniczego, a prowadzone w celu sprzedaży lub wynajęcia go (na biura, magazyny, powierzchnie użytkowe, itp.) stronie trzeciej na zasadach komercyjnych.

Przewoźnicy korzystający z urządzeń

Dyrektywą sektorową objęte są tylko podmioty eksploatujące urządzenia terminalowe, natomiast nie dotyczy ona przewoźników korzystających z tych urządzeń. Jednakże zamówienia udzielane przez przewoźników, którzy są także instytucjami zamawiającymi (w rozumieniu dyrektywy klasycznej) podlegają przepisom tejże dyrektywy.

3.1.4 Usługi pocztowe

W nowej dyrektywie sektorowej zdefiniowano w art. 6 zakres działalności sektorowej obejmujący świadczenie usług pocztowych. Dotychczas zamówienia udzielane dla potrzeb podmiotów świadczących takie usługi na rzecz ogółu odbiorców podlegały postanowieniom dyrektyw klasycznych w zakresie, w jakim zamawiający był obowiązany stosować wytyczne dyrektyw w zakresie udzielania zamówień publicznych. Obecnie różnica polega na tym, że zamawiający prowadzący działalność określoną w art. 6 będzie podlegał bardziej elastycznym zasadom nakreślonym w dyrektywie sektorowej. Zgodnie z wytycznymi art. 30 (procedury stwierdzające czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji) będzie mógł skorzystać z procedury wyłączeń, która może mieć zastosowanie w przypadku, gdy usługi pocztowe są świadczone na rynku konkurencyjnym. Zważywszy na nowatorski charakter tej zmiany, art. 71 akapit 2 dy-

rektywy sektorowej zezwala się Państwu Członkowskim skorzystanie z dodatkowego okresu na wdrożenie tych przepisów, tj. od dnia 1 stycznia 2009 r. zamiast od 31 stycznia 2006 r.

Dyrektywa ma obecnie zastosowanie przede wszystkim wobec działalności związanej ze świadczeniem usług pocztowych. Po pierwsze, „usługi pocztowe” zdefiniowano jako usługi polegające na przyjmowaniu, sortowaniu, przemieszczaniu i doręczaniu przesyłek pocztowych, ale także dokonano dalszego podziału na dwie kategorie, to znaczy na: „zastrzeżone usługi pocztowe” oraz „inne usługi pocztowe”. Po drugie, dyrektywa dotyczy „usług innych niż usługi pocztowe”. Zdefiniowano je jako usługi zarządzania usługami pocztowymi (usługi zarówno poprzedzające oraz następujące po wysyłce, takie jak „usługi zarządzania kancelarią pocztową”), usługi o wartości dodanej związane z pocztą elektroniczną i realizowane wyłącznie za pośrednictwem środków elektronicznych (w tym bezpieczne przysyłanie kodowanych dokumentów za pośrednictwem środków elektronicznych, usługi zarządzania adresami i przysyłanie poleconej poczty elektronicznej) oraz usługi dotyczące przesyłek pocztowych nieuwzględnionych w definicji podstawowej. Dyrektywa obejmuje również usługi filatelistyczne, usługi logistyczne (usługi stanowiące połączenie fizycznego doręczenia lub magazynowania z innymi nie pocztowymi funkcjami), a także usługi finansowe, określone w kategorii 6 załącznika XVII A oraz w art. 24 lit. c) oraz obejmujące w szczególności przekazy pocztowe i pocztowe przelewy na konto, pod warunkiem, że wspomniane usługi są dostarczane przez podmiot, który również świadczy usługi pocztowe w rozumieniu lit. b) akapit pierwszy i drugi, oraz jeżeli warunki określone w art. 30 ust. 1 nie są spełnione w zakresie usług objętych powyższymi akapitami.

Ta druga kategoria usług jest objęta postanowieniami dyrektywy tylko w zakresie, w jakim dany podmiot świadczy „usługi pocztowe” (tzn. „zastrzeżone usługi pocztowe” oraz „inne usługi pocztowe”), a warunki przewidziane w wyłączeniu ogólnym na mocy art. 30 nie są spełnione w odniesieniu do tych „usług pocztowych”. A zatem dyrektywa ta ma zastosowanie tylko w przypadku, gdy usługi nie są świadczone na zasadzie konkurencyjnej.

3.1.5 Usunięcie usług telekomunikacyjnych z zakresu dyrektywy

Dyrektywa 2004/17 nie ma już zastosowania do sektora telekomunikacji, bowiem Komisja, zważywszy na powodzenie inicjatywy liberalizującej usługi telekomunikacyjne we Wspólnocie pod względem wprowadzenia skutecznej konkurencji w tym sektorze, nie uważa już za konieczne regulowania zamówień udzielanych przez podmioty działające w tym sektorze.

Z zakresu wcześniejszej dyrektywy sektorowej były także wyłączone zamówienia dotyczące telefonii głosowej, usług telexowych, telefonii komórkowej, przywoławczej i usługi satelitarne. Wyłączenia te wprowadzono, wzięwszy pod uwagę fakt, że usługi te mogą być często świadczone tylko przez jednego usługodawcę na danym obszarze geograficznym ze względu na brak efektywnej konkurencji oraz występowanie praw specjalnych lub wyłącznych. Wprowadzenie efektywnej konkurencji w sektorze telekomunikacji powoduje, że wyłączenia te nie są

Sektor telekomunikacyjny nie jest już objęty zakresem dyrektywy.

już uzasadnione. Zostały one zatem usunięte i zamawianie takich usług telekomunikacyjnych mieści się obecnie w zakresie dyrektywy.

3.2 Prowadzenie przynależnej działalności

Prawidłowe zdefiniowanie terminu „przynależnej działalności” może przysporzyć trudności. Podobnie jak określenie, przy założeniu, że dany podmiot prowadzi szereg rodzajów działalności, czy i w jakim zakresie jest on zobowiązany stosować zapisy dyrektyw do zamówień, których sam udziela, a które nie dotyczą danej przynależnej działalności. W art. 9 nowej dyrektywy sektorowej przewidziano mechanizm służący rozróżnieniu tych poszczególnych sytuacji. Występują trzy kryteria określone w każdym z trzech ustępów art. 9:

- zamówienie, które ma obejmować kilka rodzajów działalności, podlega przepisom mającym zastosowanie do działalności, *która stanowi działalność główną*;
- jeżeli jeden z rodzajów działalności, który ma stanowić przedmiot zamówienia, podlega dyrektywie sektorowej a drugi dyrektywie klasycznej oraz jeżeli nie ma możliwości obiektywnego określenia, który z rodzajów działalności stanowi główny przedmiot zamówienia, wówczas zamówienie udzielane jest zgodnie z dyrektywą klasyczną;
- jeżeli jeden z rodzajów działalności, który ma stanowić przedmiot zamówienia, podlega dyrektywie sektorowej, a drugi nie podlega ani tej dyrektywie, ani dyrektywie klasycznej oraz jeżeli nie można obiektywnie ustalić, którego rodzaju działalności zamówienie głównie dotyczy, zamówienia udziela się zgodnie z dyrektywą sektorową.

Artykuł 9 ust. 1 zawiera także postanowienie przeciwdziałające unikaniu stosowania dyrektywy. Przewiduje ono, że wybór między udzieleniem jednego zamówienia a kilku odrębnych zamówień, nie może być dokonany w celu wyłączenia go z zakresu dyrektywy sektorowej lub dyrektywy klasycznej, jeżeli mają one zastosowanie w tym przypadku.

Przesłanie brzmi tak: w razie wątpliwości należy stosować przepisy dyrektywy.

Wynika to w sposób oczywisty z intencji ustawodawcy wspólnotowego i ma zapobiec łączeniu przez zamawiającego zamówień z tymi rodzajami działalności, które nie są jego działalnością przynależną. Wybór między udzieleniem jednego zamówienia a kilku odrębnych zamówień nie może być dokonany w celu wyłączenia go z zakresu niniejszej dyrektywy lub dyrektywy 2004/18/WE, jeżeli ma ona zastosowanie w tym przypadku.

3.3 Ogólny mechanizm wyłączeń

We wcześniejszej dyrektywie sektorowej przewidywano szereg wyłączeń w konkretnych sektorach, w których dane podmioty realizowały usługi na rynkach konkurencyjnych dlatego, że taka była rzeczywistość na danym rynku lub dlatego, że konkuren-

cja zaistniała w wyniku wprowadzenia liberalizacji rynku wspólnotowego. Zważywszy na to, że stopień liberalizacji nie jest równy w sektorach, w nowej dyrektywie wprowadzono bardziej ogólne postanowienia dotyczące wyłączeń. Na mocy art. 30 wyłączenia z zakresu postanowień dyrektywy udziela się zamawiającym prowadzącym działalność, która w danym Państwie Członkowskim, w którym jest realizowana, poddana jest bezpośrednio oddziaływaniu konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Sprawdzając, czy dane rynki są konkurencyjne, trzeba oczywiście brać pod uwagę zarówno sytuację prawną, jak i faktyczną występującą w tym Państwie Członkowskim oraz rozpatrywać je w sposób jednostkowy.

3.3.1 Występowanie konkurencji na rynkach

Rozważając kwestię, czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji, oceniamy ją na podstawie kryteriów zgodnych z postanowieniami Traktatu dotyczącymi konkurencji, takich jak: cechy danych towarów czy usług, występowanie alternatywnych towarów czy usług, ceny oraz faktyczna czy potencjalna obecność więcej niż jednego dostawcy danych towarów czy usług. Przesłanka ta wskazuje bardzo wyraźnie, iż kryteria, które należy zastosować, są takie same jak te, które wykorzystujemy do przeprowadzania analiz rynkowych wymaganych na mocy art. 81 i 82, a także art. 86 Traktatu. Dalszych wytycznych dostarcza Decyzja Komisji 2005/15, w której zawarto bardziej szczegółowe wymogi wynikające z art. 30. W Załączniku I do tej decyzji przedstawiono wszystkie informacje, które są niezbędne do przeprowadzenia analizy rynkowej, przy czym nie wszystkie mają zastosowanie do każdej konkretnej sytuacji.

Rozważa się zarówno prawne, jak i faktyczne bariery we wchodzeniu na dany rynek. Ponieważ dyrektywy liberalizacyjne w poszczególnych sektorach mają na celu usunięcie wszelkich pozostających barier, faktyczne ich usunięcie poprzez spełnienie wymogów poszczególnych dyrektyw wystarczy, aby wykazać brak ograniczeń prawnych w zakresie dostępu do rynku dla danej działalności. Dostęp do rynku uznaje się zatem za nie podlegający ograniczeniom, jeżeli Państwo Członkowskie wdrożyło i zastosowało przepisy ustawodawstwa wspólnotowego wskazane w Załączniku XI do dyrektywy zawierającym wykaz wspólnotowych aktów ustawodawczych mających na celu liberalizację poszczególnych sektorów działalności.

Aktualny wykaz dotyczy aktów ustawodawczych w następujących sektorach: transport lub dystrybucja gazu lub energii cieplnej (Dyrektywa 98/30); wytwarzanie, transmisja lub dystrybucja energii elektrycznej (Dyrektywa 96/92); podmioty zamawiające w sektorze usług pocztowych (Dyrektywa 97/67) oraz poszukiwanie i wydobywanie ropy lub gazu (Dyrektywa 94/22/WE).

Wykaz nie zawiera obecnie odniesień do aktów ustawodawczych dotyczących produkcji, transportu ani dystrybucji wody pitnej, podmiotów zamawiających w dziedzinie usług kolejowych, podmiotów zamawiających w dziedzinie usług kolei miejskich, tramwajów, trolejbusów czy autobusów; poszukiwania i wydobywania węgla i innych paliw stałych, podmiotów zamawiających w dziedzinie portów morskich lub śródlądowych albo innego rodzaju wyposażenia terminali czy podmiotów zamawiających w dziedzinie instalacji portów lotniczych.

3.3.2 Procedura wyłączeń

Wyłączenie przyznaje Komisja w drodze decyzji na wniosek Państwa Członkowskiego, podmiotu zamawiającego lub z inicjatywy samej Komisji. Procedurę wynikającą z art.30 uzupełnia decyzja 2005/15 obejmująca takie kwestie, jak wymogi w zakresie podania do publicznej wiadomości, przedłużenia oraz procedury przekazywania decyzji.

Wniosek złożony przez Państwo Członkowskie

W przypadku, gdy Państwo Członkowskie zamierza zwrócić się o wyłączenie w zakresie danej działalności, musi zgłosić ten zamiar Komisji oraz poinformować ją o wszystkich istotnych faktach, a w szczególności o wszelkich przepisach prawnych i administracyjnych lub umowach, które wskazują, że dana działalność jest bezpośrednio poddana oddziaływaniu konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. W stosownych przypadkach (tzn., gdy organ taki istnieje i wydał taką opinię) obejmuje to stanowisko przyjęte przez niezależny organ krajowy właściwy w zakresie danej działalności. Wyłączenie stanie się skuteczne (tzn. zamówienia umożliwiające realizację danej działalności nie będą już podlegały przepisom dyrektywy), jeżeli Komisja:

- przyjęła, w trybie art. 30 ust. 6 dyrektywy, decyzję stanowiącą, że ust. 1 w artykule ma zastosowanie, albo
- nie przyjęła w określonym terminie decyzji stanowiącej, że ww. ustęp 1 ma zastosowanie.

Jeżeli o wyłączenie wnioskuje się na podstawie zgodności z unijnymi dyrektywami liberalizacyjnymi oraz jeżeli właściwy niezależny organ krajowy kompetentny w zakresie danej działalności ustalił, że ww. ust. 1 dot. warunków wyłączenia ma zastosowanie, wówczas zamówienia służące prowadzeniu danej działalności nie będą podlegać niniejszej dyrektywie – o ile Komisja nie postanowiła, że ustęp 1 nie ma zastosowania, podejmując odpowiednią decyzję, zgodnie z ww. ust. 6 i w terminie tamże określonym.

Na podjęcie decyzji Komisja ma trzy miesiące, począwszy od pierwszego dnia roboczego następującego po dacie otrzymania zawiadomienia lub wniosku. Termin ten może zostać przedłużony tylko raz i maksymalnie o trzy miesiące w zasadnych przypadkach, w szczególności takich jak niekompletność czy brak precyzji informacji zawartych w zgłoszeniu, wniosku lub w załączonych dokumentach, albo jeżeli następują istotne zmiany w odniesieniu do zgłoszonych faktów. Okres przedłużenia będzie ograniczony do jednego miesiąca, jeżeli niezależny organ państwowy właściwy w zakresie działalności zadecyduje, że art. 30 ust. 1 ma zastosowanie w przypadkach określonych w trzecim akapicie ust. 4.

Wniosek złożony przez podmiot zamawiający

Podmioty zamawiające mogą także zwrócić się do Komisji o decyzję w sprawie wyłączenia, gdy przewiduje to ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego. W takim przypadku Komisja musi niezwłocznie poinformować zainteresowane państwo. Od Państwa Członkowskiego wymaga się wówczas skutecznego przestrzegania procedury tak, jak gdyby samo złożyło wniosek (patrz poprzednia sekcja), czyli informowania Komisji o wszystkich istotnych faktach oraz tam, gdzie to właściwe, przedstawiania sta-

nowiska odpowiedniego organu krajowego. Zastosowanie ma ta sama procedura podejmowania decyzji oraz terminy. Jeżeli z upływem terminu określonego w art. 30 ust. 6 Komisja nie podejmie decyzji dotyczącej stosowania ust. 1 do danej działalności, wyłączenie znajduje zastosowanie.

Procedura wszczęta z inicjatywy Komisji

Komisja może także z własnej inicjatywy wszcząć procedurę w sprawie przyjęcia decyzji określającej zastosowanie ust. 1 do danej działalności. W takim przypadku Komisja informuje niezwłocznie zainteresowane Państwo Członkowskie, nie wymagając od niego udzielania informacji. Wydaje się, że w tym przypadku nie ma określonego terminu na podjęcie decyzji.

Rozdział IV

4. Zamówienia objęte zakresem dyrektywy

4.1 Wstęp

Po dokonaniu ustalenia, jakie instytucje zamawiające są objęte zakresem stosowania dyrektywy, należy następnie stwierdzić, czy także zamówienia, które mają zostać udzielone, spełniają definicje zawarte w dyrektywie. Dyrektywa sektorowa obejmuje trzy główne rodzaje zamówień: zamówienia na roboty budowlane, dostawy i usługi, w tym konkursy w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury, inżynierii lub przetwarzania danych, planu lub projektu. Zamówienia te zostały zdefiniowane w dyrektywie i zostaną kolejno omówione poniżej. Niektóre zamówienia zawierają będą często elementy jednego bądź nawet kilku wymienionych rodzajów zamówień. Tak więc zamówienie na wykonanie budynku może obejmować usługi projektowe oraz pewne niezbędne dostawy. Podobnie zamówienie na dostawy może obejmować usługi związane z rozmieszczeniem i instalacją. Dyrektywa zawiera określone reguły służące klasyfikowaniu tego rodzaju zamówień.

Szereg zamówień został w całości wyłączony z zakresu stosowania dyrektywy (choć niekoniecznie samego Traktatu), czy to z racji ich szczególnego charakteru (tj. w przypadkach, w których stosowanie przepisów dyrektywy byłoby niewłaściwe), czy też z uwagi na fakt, iż podlegają one różnym systemom regulacji bądź administracji. Niektóre zamówienia, tzw. nowe „zamówienia zastrzeżone”, traktowane są w sposób szczególny ze względu na tożsamość podmiotów dostarczających produkty, wykonujących roboty budowlane i świadczących usługi w ramach owych zamówień. Zamówienia te podlegają szczególnym wymogom kwalifikacji. Nawet w przypadku braku wyłączenia, przepisami dyrektywy objęte są jedynie te zamówienia, których wartość przekracza wartość progową wskazaną w dyrektywie. Progi odzwierciedlają poziom, na którym ustawodawca przewiduje możliwość transgranicznej wymiany handlowej. Aby zapobiec nieprawidłowym sposobom szacowania wartości udzielanego zamówienia, dyrektywa formułuje zasady i metody obliczania tej wartości, jak również zakaz stosowania metod zmierzających do obejścia dyrektywy poprzez dzielenie zamówień w taki sposób, aby zamówienia te nie wchodziły w zakres odpowiednich przepisów.

4.2 Pojęcie zamówienia

Dyrektywa dotyczy umów o charakterze odpłatnym zawieranych w formie pisemnej między wykonawcą a instytucją zamawiającą. W przypadku, gdy umowa nie ma formy

pisemnej, podlega ogólnemu stosowaniu postanowień zawartych w Traktacie. Umowy o charakterze odpłatnym są z zasady możliwe także wówczas, gdy wykonawcy powołani zostali do świadczenia konkretnych usług w perspektywie długofalowej bądź w przyszłości, w przypadkach, w których zawarto wiążącą umowę. Zatem umowy dotyczące świadczenia usług np. biura podróży, sieci hoteli bądź firmy taksówkowej można z powodzeniem uważać za zamówienia na usługi.

Szereg relacji zakupu nie opiera się na umowie, przynajmniej w świetle prawa krajowego. Przykładowo, porozumienia zawierane pomiędzy różnymi wydziałami tej samej organizacji zwykle nie podlegają zasadom udzielania zamówień publicznych. Dzieje się tak, ponieważ między różnymi wydziałami tej samej organizacji, szczególnie w sektorze publicznym, z reguły nie zachodzi stosunek umowny. Są jednak sytuacje, w których wystąpi umowa – np. w przypadku, gdy dana instytucja, z uwagi m.in. na optymalizację kosztów, powierzy udzielanie zamówień publicznych centralnej jednostce zamawiającej. Jednostka ta może z powodzeniem pełnić wszystkie funkcje związane z udzielaniem zamówień publicznych w imieniu tej organizacji oraz podpisywać indywidualne umowy z innymi częściami tej samej organizacji, przyjmującymi niekiedy postać odrębnych podmiotów. Niemniej sama dyrektywa stara się zapewnić, by tego rodzaju zamówienia, jeżeli już wystąpią, nie były objęte jej przepisami w kontekście centralnych jednostek zamawiających. Mechanizm ten opisano bardziej szczegółowo wcześniej w sekcji 2.3.

Ponadto w sektorze prywatnym często jest tak, że np. z przyczyn organizacyjnych członkowie tej samej grupy konstytuują się jako niezależne spółki, które wykonują prace dla siebie nawzajem na podstawie umowy. Taka sytuacja znajduje odzwierciedlenie w przypadku dyrektywy sektorowej, w której przewidziano konkretne wyłączenie z obowiązku jej stosowania w przypadku, gdy zamówienia są udzielane przez przedsiębiorstwa na rzecz przedsiębiorstw z nim powiązanych. Skutkiem tego jest wyłączenie dostaw towarów, robót i usług w obrębie grupy z zastrzeżeniem pewnych warunków (artykuł 23 dyrektywy sektorowej). W dyrektywie klasycznej brak jest równoznacznego postanowienia.

4.3 Koncesje

Koncesja oznacza umowę tego samego rodzaju co umowy zdefiniowane w dyrektywie, z tą jednak różnicą, że rolę wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych, względnie realizację usług, stanowi albo wyłącznie prawo do korzystania z obiektu budowlanego lub usług, albo takie prawo wraz z płatnością. Koncesjonariusz często zgadza się na ryzyko operacyjne i finansowe związane ze świadczeniem usługi publicznej, w najszerszym sensie tego słowa, w zamian za szansę osiągnięcia zysku poprzez korzystanie z tej „usługi”. Przedsiębiorca budowlany osiąga zysk w formie uzgodnionej zapłaty za wykonanie zamówienia. Koncesje wykorzystuje się na przykład do realizowania i finansowania dużych projektów infrastrukturalnych dotyczących zwykle sieci dróg, tuneli i mostów, kiedy koncesjonariusz otrzymuje wynagrodzenie w postaci opłat pobieranych od użytkowników. Mogą one też służyć zapewnieniu eksploatacji i konserwacji (a nie budowy) urządzeń przez koncesjonariuszy w przypadkach, w których operator otrzymuje koncesję na eksploatację infrastruktury istniejącej linii kolejowej lub linii metra.

Pierwsze są przykładem koncesji na roboty budowlane, drugie stanowią przykład koncesji na usługi.

Roboty budowlane są omówione w Tytule III (reguły dotyczące koncesji na roboty budowlane) dyrektywy klasycznej. Zgodnie z wytycznymi art. 18 dyrektywy 2004/17 nie ma ona zastosowania do koncesji na roboty budowlane i usługi, które są udzielane przez podmioty zamawiające prowadzące jedną lub kilka działalności wymienionych w art. 3–7, jeżeli wspomniane koncesje przyznawane są w celu prowadzenia tych działalności. Niemniej udzielanie koncesji na usługi nie jest kwestią całkowicie nieuregulowaną.

Nawet wówczas, gdy tego rodzaju zamówienia wykraczają poza zakres obowiązywania dyrektyw, instytucje zamawiające pozostają związane podstawowymi postanowieniami Traktatu. W szczególności zobowiązane są przestrzegać zakazu dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Co więcej, w szeregu spraw dotyczących stosowania tej

Sprawa C-324/98 Te-leaustria Zasada przejrzystości musi być stosowana w przypadku przyznawania koncesji na usługi

zasady w odniesieniu do koncesji na usługi Trybunał nałożył na zamawiającego wymóg zapewnienia przejrzystości. Obowiązek ten polega na zapewnieniu, w interesie potencjalnego wykonawcy, dostępu do ogłoszenia, informacji w trakcie prowadzonego postępowania w taki sposób, że umożliwi on otwarcie rynku usług na konkurencję oraz zapewni bezstronność działania zamawiającego.

4.4 Umowy ramowe

Zgodnie z art. 1 ust. 4 Umowa ramowa jest umową pomiędzy jednym lub więcej podmiotami zamawiającymi, wymienionymi w art. 2 ust. 2 dyrektywy sektorowej oraz jednym lub więcej wykonawcami, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz, o ile ma to zastosowanie, przewidywanych ilości. Tego rodzaju umowy znajdują często praktyczne zastosowanie w sytuacjach, w których nabywający, mając stałą lub powtarzającą się potrzebę kupowania tych samych lub podobnych produktów, chciałby uniknąć kosztów związanych z prowadzeniem nowego postępowania za każdym razem, gdy potrzebuje kolejnych dostaw. Przepisy dyrektywy sektorowej umożliwiają traktowanie umowy ramowej w taki sam sposób, w jaki traktuje się „wiązące zamówienia ramowe” (udzielane na podstawie wytycznych art. 40 ust. 3, tj. w ramach procedury bez uprzedniego ogłoszenia). Jeżeli zatem instytucja zamawiająca postanowi zawrzeć umowę ramową na mocy przepisów dyrektywy w taki sposób, jakby była ona wiążącym zamówieniem, wówczas kolejne „zamówienia” udzielane na podstawie umowy ramowej mogą być udzielane z pominięciem procedur konkurencyjnych (art. 40 ust. 3 lit. i)). Natomiast w przypadkach, w których nie nastąpiło zawarcie „wiążącej umowy ramowej” zgodnie z przepisami art. 40 dyrektywy sektorowej, każde zamówienie powyżej wartości progowej traktowane będzie jako objęte przepisami dyrektywy, a tym samym podlegające określonym w niej procedurom. Pojedyncze zamówienia, udzielone zgodnie z umową ramową, podlegają wymogowi opublikowania zawiadomienia o wyborze oferty w Dzienniku Urzędowym UE, podobnie jak w przypadku udzielenia każdego innego zamówienia podlegającego przepisom dyrektywy.

Dyrektywa przewiduje ponadto, że instytucje zamawiające nie mogą wykorzystywać umów ramowych do utrudniania, ograniczania lub zakłócania konkurencji. Podlegają one w każdym razie przepisom Traktatu dotyczącym konkurencji (w szczególności art. 81 i 86 ust. 1).

4.5 Zamówienia na roboty budowlane

Zamówienia na roboty budowlane oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest:

- wykonanie lub zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności w rozumieniu załącznika XII;
- dzieło lub realizacja za pomocą dowolnych metod dzieła spełniającego wymagania określone przez podmiot zamawiający.

Uwzględnienie możliwości włączenia prac projektowych w zakres zamówienia na wykonanie prac budowlanych oznacza, że zamówienia typu „projekt i budowa” mogą spełniać warunki definicji, np. zamówienia obejmujące zaplanowanie i sfinansowanie projektu, jak również jego realizację. W przypadkach, w których zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych zleca się osobno, usługi projektowe byłyby usługą priorytetową (kategoria 12) lub mogłyby być zlecane w drodze konkursu.

Co się tyczy drugiej części definicji, „dzieło” oznacza wynik robót budowlanych lub inżynierskich, traktowanych jako całość, które może samodzielnie spełniać określoną funkcję ekonomiczną lub techniczną. Definicja ta jest trafna z wielu powodów, szczególnie w kontekście realizacji robót budowlanych za pomocą dowolnych środków oraz dla potrzeb oszacowania wartości zamówienia i w konsekwencji zadecydowania, czy pojedyncze zapotrzebowanie na roboty budowlane nie zostało rozbite na mniejsze zamówienia w celu zaniżenia ich wartości szacunkowej poniżej wskazanych w dyrektywie wartości progowych.

4.5.1 Rodzaje działalności w zakresie budownictwa oraz inżynierii lądowej i wodnej

Załącznik XII do dyrektywy podaje wykaz działalności zawodowych odpowiadających statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (NACE). W przypadku niżej wymienionych usług w publikowanych ogłoszeniach często zaleca się stosowanie nomenklatury CPV. Załączniki podają dla każdego kodu NACE jego odpowiednik w nomenklaturze CPV. W przypadku różnic interpretacyjnych między CPV a NACE należy stosować nomenklaturę NACE (artykuł 1 ust. 13 dyrektywy). Wykaz zamieszczony w załączniku obejmuje budownictwo oraz inżynierię lądową i wodną. Podsumowując, wykaz ten obejmuje:

- budowę nowych budynków oraz roboty budowlane, prace restauracyjne oraz zwyczajowe naprawy;
- przygotowanie terenu pod budowę, burzenie i rozbiórkę obiektów budowlanych, odwodnienie terenu, próbné wiercenia i wykopy;

- roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej roboty ziemne;
- roboty ogólnobudowlane z zakresu budownictwa, inżynierii lądowej i wodnej;
- wykonywanie pokryć i konstrukcji dachowych;
- budowę autostrad, dróg, płyt lotniskowych i obiektów sportowych;
- budowę dróg wodnych, infrastruktury portowej i rzeczne, portów do uprawiania sportów wodnych (mariny), przystani itp., zapór i kanałów, a także czyszczenie dna rzek i roboty podpowierzchniowe;
- wyspecjalizowane czynności budowlane wspólne dla różnych rodzajów struktur, wymagające wyspecjalizowanych umiejętności lub wyposażenia, budowa fundamentów w tym wbijanie pali, odwierty pod studnie z wodą, głębienie szybu, wznoszenie niewyprodukowanych we własnym zakresie elementów stalowych, wyginanie stali, wznoszenie murów, kładzenie kamieni, wznoszenie i demontowanie rusztowań i platform roboczych, w tym wynajem rusztowań i platform roboczych, a także wznoszenie kominów i pieców przemysłowych;
- zakładanie przewodów instalacji elektrycznej i armatury oraz roboty w zakresie izolacji, roboty instalacyjne;
- wykończeniowe roboty budowlane typu: tynkowanie, zakładanie stolarki budowlanej, roboty związane z wykładaniem podłóg i ścian, a także roboty malarskie i szklarskie;
- usługi wynajmu sprzętu budowlanego lub do wyburzeń z obsługą operatorską.

4.5.2 Wykonanie robót budowlanych za pomocą dowolnych środków

Definicja ta obejmuje także zamówienie, w ramach którego strona podpisująca umowę nie jest de facto instytucją zamawiającą, lecz przedsiębiorstwem działającym w jej imieniu jako przedstawiciel. Jest to sytuacja, która zdarza się dość często, przynajmniej w branży budowlanej, gdy przedsiębiorstwa budowlane i inżynieryjne zatrudniane w roli generalnych wykonawców świadczą na rzecz instytucji zamawiającej usługi w zakresie projektowania inżynierskiego, udzielania zamówień, wykonania robót budowlanych oraz zarządzania projektem. Generalny wykonawca, zlecając roboty budowlane, zobowiązany będzie przestrzegać zasad udzielania zamówień, ponieważ będzie wykonywał roboty budowlane zgodnie z wymogami określonymi przez instytucję zamawiającą, zaś instytucja zamawiająca uzyska takie roboty „za pomocą dowolnych środków”.

Przepis dotyczący realizacji robót budowlanych za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymogami określonymi przez instytucję zamawiającą, wydaje się też obejmować inne rozwiązania popularne wśród wykonawców budowlanych, na mocy których wykonawca lub budowniczy wznosi obiekty budowlane na własnym terenie, a następnie przekazuje lub zgadza się przekazać teren wraz z zabudowaniami instytucji zamawiającej. Na pierwszy rzut oka umowa taka może się wydawać umową o nabycie nieruchomości gruntowej (rodzaj umowy wyłączony z zakresu stosowania dyrektywy), nie-

mniej jednak fakt, iż obiekt budowlany wznoszony jest zazwyczaj zgodnie z wymogami określonymi przez instytucję zamawiającą, pozwala włączyć tego rodzaju porozumienie w zakres definicji zamówienia na roboty budowlane.

4.6 Zamówienia publiczne na dostawy

„Zamówienia publiczne na dostawy” są zdefiniowane w art. 1 ust. 2 lit. c) jako zamówienia publiczne, inne niż roboty budowlane, których przedmiotem jest kupno, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji wykupu, produktów.

Zamówienie, którego przedmiotem jest dostawa produktów, obejmujące dodatkowo ich rozmieszczenie i instalację, uważa się za „zamówienie na dostawy”;

4.7 Zamówienia publiczne na usługi

Zamówienia publiczne na usługi oznaczają zasadniczo zamówienia publiczne, inne niż zamówienia na roboty budowlane lub dostawy, których przedmiotem jest świadczenie usług, wymienionych w załączniku XVII dyrektywy. Niemniej jednak wiele usług zostało wyłączone w szczególny sposób, głównie ze względu na fakt, iż nie mogą zostać nabyte na zasadach określonych w dyrektywie. W załączniku zawarto szczegółowe rozróżnienie między usługami, które można uznać za priorytetowe (Załącznik XVIIIA), a usługami określanymi mianem niepriorytetowych (Załącznik XVIIIB). Koncepcję dwójakiego rodzaju usług omówiono szczegółowo poniżej.

Usługi objęte dyrektywami zdefiniowano na podstawie Centralnej Klasyfikacji Produktów (CPC) Narodów Zjednoczonych, zaś wspomniane załączniki wymieniają poszczególne rodzaje usług, przypisując im zarazem odpowiednią kategorię zgodnie z nomenklaturą CPC. Stosowane są również inne klasyfikacje, jak na przykład statystyczna klasyfikacja produktów według działalności (CPA) oraz Wspólny Słownik Zamówień (CPV). Zgodnie z wytycznymi dyrektywy nomenklaturą stosowaną w systemie zamówień publicznych jest CPV, natomiast w przypadku różnic w interpretacji między CPV i CPC, należy stosować nomenklaturę CPC.

4.7.1 Koncepcja dwójakiego rodzaju usług

Dyrektywa dokonuje rozróżnienia między usługami priorytetowymi i niepriorytetowymi. Podstawę rozróżnienia stanowi nie tyle charakter konkretnego działania, co raczej możliwość świadczenia tego rodzaju usług poza granicami kraju, oraz fakt, że mogą one wpływać na handel między Państwami Członkowskimi. Najlepiej widać to w przypadku usług, kiedy usługi wymienione w Części B jako niepriorytetowe, mogące przyciągać lokalną konkurencję, są w mniejszym stopniu wrażliwe na wpływ międzynarodowej konkurencji, czy to z racji charakteru samych usług (np. usługi prawnicze bądź administracyjne oparte na znajomości krajowych przepisów prawa i sądownictwa), czy to z powodu miejsca ich świadczenia (np. usługi hotelowe i restauracyjne). Nie znaczy to bynajmniej, że konkurencja o tego rodzaju zamówienia jest niemożliwa, czy to na płaszczyźnie lokalnej, czy krajowej, ani też, że międzynarodowa konkurencja o tego

rodzaju zamówienia jest nie do pomyślenia, lecz jedynie to, że charakter samych usług bądź też ich wartość sprawiają, że jest ona mniej prawdopodobna.

Usługi priorytetowe podlegają szczegółowym procedurom udzielania zamówień oraz przepisom dyrektywy. Dla usług niepriorytetowych przewidziano szereg wyłączeń, jednakże objęte są podstawową zasadą przejrzystości, wymagającą przestrzegania przepisów dyrektywy w zakresie stosowania niedyskryminacyjnych specyfikacji technicznych oraz obowiązku opublikowania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia.

4.7.2 Usługi priorytetowe

Usługi priorytetowe wymienione są w Załączniku XVIIIA Dyrektywy. Należą do nich:

1. Usługi konserwacyjne i naprawcze;
2. Usługi transportu lądowego¹, w tym usługi samochodów opancerzonych, oraz usługi kurierskie, z wyjątkiem transportu poczty;
3. Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty;
4. Transport poczty drogą lądową i lotniczą²;
5. Usługi telekomunikacyjne;
6. Usługi finansowe: (a) usługi ubezpieczeniowe oraz (b) usługi bankowe i inwestycyjne³;
7. Usługi komputerowe i usługi z nimi związane;
8. Usługi badawcze i rozwojowe⁴;
9. Usługi w zakresie księgowości, audytu oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych;
10. Usługi badania rynku i opinii publicznej;
11. Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania⁵ i usługi z nimi związane;
12. Usługi architektoniczne, inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne; usługi urbanistyczne, architektury krajobrazu; związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych; usługi badań i analiz technicznych;

1 Z wyjątkiem usług transportu kolejowego objętych kategorią 18.

2 Z wyjątkiem usług transportu kolejowego objętych kategorią 18

3 Z wyjątkiem usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, nabyciem lub przeniesieniem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz usług banków centralnych. Wyłączeniem objęte są także: usługi związane z nabyciem lub wynajęciem, niezależnie od sposobu finansowania, gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości, czy też dotyczące praw z nimi związanych; niemniej jednak usługi finansowe świadczone w czasie zawierania umowy nabycia lub najmu, przed jej zawarciem lub po jej zawarciu, niezależnie od formy stanowią przedmiot niniejszej dyrektywy.

4 Z wyjątkiem zamówień na usługi badawcze i rozwojowe innych niż te, z których korzyści przypadają wyłącznie instytucji zamawiającej do wykorzystania w prowadzeniu działalności własnej, pod warunkiem, że usługa jest w całości opłacana przez tę instytucję zamawiającą.

5 Z wyjątkiem usług arbitrażowych i polubownych.

13. Usługi reklamowe;
14. Usługi sprzątanía budynków i usługi zarządzania mieniem;
15. Usługi w zakresie publikowania i drukowania wykonywane na podstawie wynagrodzenia lub umowy;
16. Usługi w zakresie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne.

4.7.3 Usługi niepriorytetowe

Usługi te są wymienione w Załączniku XVIIIB do Dyrektywy. Należą do nich:

17. Usługi hotelarskie i restauracyjne;
18. Usługi transportu kolejowego;
19. Usługi transportu wodnego;
20. Dodatkowe i pomocnicze usługi transportowe;
21. Usługi prawnicze;
22. Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu⁶;
23. Usługi detektywistyczne i bezpieczeństwa, z wyjątkiem usług samochodów opancerzonych;
24. Usługi edukacyjne i szkoleniowe;
25. Usługi społeczne i zdrowotne;
26. Usługi rekreacyjne, kulturalne i sportowe;
27. Inne usługi.

4.7.4 Mieszane zamówienia na usługi priorytetowe i niepriorytetowe

Sprawa C-411/00 Felix Swoboda Usługi priorytetowe i niepriorytetowe nie mogą być łączone w celu unikania stosowania Dyrektywy.

Dyrektywa do zamówień na usługi, obejmujących zarówno usługi priorytetowe, jak i niepriorytetowe stosuje jednoznaczne wytyczne oparte na ocenie udziału w wartości zamówienia. Dane zamówienie jest zamówieniem na usługi priorytetowe, jeżeli wartość usług priorytetowych w ramach tego zamówienia przekracza wartość usług niepriorytetowych.

W pozostałych przypadkach będzie to zamówienie na usługi niepriorytetowe, a zatem zamówienie, w którym ich udział jest równy lub większy pod względem wartości niż udział usług priorytetowych. Nie ma obowiązku oddzielania usług priorytetowych od

⁶ Z wyjątkiem umów o pracę.

niepriorytetowych i udzielania na każde z nich odrębnego zamówienia. Można by zatem wnioskować, że zamówienie na usługi w znacznym stopniu niepriorytetowe, nawet gdyby zawierało pokaźny udział (powiedzmy 49%) usług priorytetowych, powinno zostać udzielone jako zamówienia na usługi niepriorytetowe. Mogłoby też być na odwrót, a mianowicie w przypadku, w którym wartość usług priorytetowych byłaby większa niż wartość usług niepriorytetowych. W rezultacie należałoby zastosować procedury przewidziane dla usług niepriorytetowych. Nie dotyczyłoby to jednak przypadku, w którym instytucja zamawiająca próbowałaby sztucznie zgrupować w ramach jednego zamówienia usługi priorytetowe i niepriorytetowe, pomimo braku pomiędzy nimi jakiegokolwiek powiązania wynikającego ze wspólnego celu bądź działania, a jedynie w celu zwiększenia proporcji usług niepriorytetowych i tym samym uniknięcia pełnego zastosowania przepisów dyrektywy. Dlatego oceniając, czy usługi priorytetowe i niepriorytetowe zostały prawidłowo połączone lub rozdzielone, uwzględniać się będzie sztuczność działań, jak również intencję zamawiającego. Jeżeli specyfika danego zamówienia powoduje, iż dane usługi łączą się w naturalny sposób (tj. służą realizacji wspólnego celu), wówczas dzielenie ich byłoby sztuczne. W pozostałych przypadkach, w których usługi nie łączą się w naturalny sposób, nie ma przeciwwskazań dla udzielenia na nie odrębnych zamówień.

4.8 Konkursy w zakresie projektowania

Konkursy oznaczają postępowania, które umożliwiają instytucji zamawiającej uzyskanie planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowania konkursowego, z przyznaniem nagród lub bez nagród. Tego rodzaju konkursy organizuje się głównie w zakresie planowania przestrzennego (ze szczególnym uwzględnieniem sektora publicznego), architektury, inżynierii i przetwarzania danych. Korzysta się z nich często w przypadku budowy znaczących budynków użyteczności publicznej, coraz częściej też przy okazji projektowania infrastruktury informatycznej. Konkursy mogą poprzedzać udzielenie zamówienia na usługi lub też być przedmiotem osobnej, niezależnej procedury, ponieważ wykorzystanie wyników konkursu nie ma charakteru obligatoryjnego.

W przypadku zamówień sektorowych wydaje się, iż przyjęto założenie, że konkurs stanowi element procedury, która prowadzi do udzielenia zamówienia na usługę. W takim przypadku wartość szacunkowa konkursu będzie równa wartości szacunkowej zamówienia udzielanego na usługę wykonania planu bądź projektu plus wartość ewentualnych nagród i wynagrodzeń konkursowych. Reguły dyrektywy obowiązują tylko wtedy, gdy łączna kwota nagród konkursowych oraz wynagrodzeń dla uczestników osiąga odpowiednią wartość progową.

9.9 Zamówienia o charakterze mieszanym

Dyrektywa zawiera przepisy określające, w jaki sposób należy klasyfikować zamówienie zawierające elementy robót budowlanych i/lub dostaw, i/lub usług. Rozróżnienie to jest istotne w przypadku mieszanych zamówień na dostawy i usługi, szczególnie gdy chodzi o usługi wymienione w załączniku XVII B. Jeżeli dane zamówienie można zaklasy-

fikować jako zamówienie na usługi niepriorytetowe, wówczas pozostanie ono w znacznym stopniu nieuregulowane, nawet jeżeli obejmowało dostawy. Problem ten występuje również w przypadku zamówień na roboty budowlane, zawierających elementy dostaw bądź usług, zważywszy na znacznie wyższy próg, który przyjęto dla zamówień na roboty budowlane. Sposób klasyfikowania zamówień o charakterze mieszanym zależy więc od ich udziału.

4.9.1 Dostawy/usługi

Zamówienia zawierające elementy zarówno dostaw, jak i usług traktowane są zasadniczo jako jeden lub drugi rodzaj zamówienia, zależnie od wartości każdego z elementów, zatem dane zamówienie traktowane będzie jako zamówienie na usługi, jeżeli wartość świadczonych usług będzie większa niż wartość dostarczanych produktów. Jeżeli wartości te są równe, będzie to zamówienie na dostawy. W definicji tej nie dokonuje się różniczenia między usługami wymienionymi w Załączniku XVIIIA i w Załączniku XVIIIB, w wyniku czego zamówienie o charakterze mieszanym, w którym wartość usług niepriorytetowych przekracza wartość dostaw, należy traktować jako zamówienie na usługi niepriorytetowe.

Zamówienia na dostawy obejmujące dodatkowo działania związane z rozmieszczeniem i instalacją definiowane są jako zamówienia na dostawy. Zasada ta zdaje się obowiązywać także wówczas, gdy wartość usług związanych z rozmieszczeniem lub instalacją przekracza samą wartość dostaw, ponieważ decyduje kryterium przedmiotu zamówienia. Jeżeli przedmiotem zamówienia jest dostarczenie kserokopiarki, zamówienie to nie staje się zamówieniem na usługi tylko dlatego, że kserokopiarkę należy zainstalować.

4.9.2 Roboty budowlane/usługi

W przypadku robót budowlanych i usług dyrektywa nie stosuje kryterium wartości, jak to ma miejsce w przypadku dostaw i usług, lecz przyjmuje kryterium głównego przedmiotu zamówienia, w przeciwieństwie do tego, co jest jedynie dodatkowym elementem przedmiotu zamówienia. I tak zamówienie, którego przedmiotem są usługi nie dotyczące robót budowlanych (priorytetowe lub niepriorytetowe), i które to zamówienie obejmuje również działania mieszczące się w ramach definicji „robót budowlanych”, lecz mające jedynie charakter dodatkowy w stosunku do głównego przedmiotu zamówienia, należy traktować jako zamówienie na usługi. Wcześniejsza dyrektywa sektorowa (dyrektywa 93/38) stanowiła, iż zamówienia na roboty budowlane mogą obejmować dostawy i usługi niezbędne do ich wykonania. W nowej dyrektywie sektorowej (2004/17) zostało to usunięte i zastąpione kryteriami głównego przedmiotu zamówienia. W dyrektywie sektorowej w dalszym ciągu przewiduje się jednak, iż wartość dostaw i usług, które nie są niezbędne do realizacji danego zamówienia na roboty budowlane, nie może być dodawana do wartości zamówienia na te roboty w przypadku, gdy uczynienie tego spowodowałoby usunięcie zamówień na te dostawy lub usługi z zakresu stosowania dyrektywy. Jasne jest zatem, że usługi (lub dostawy) nie mogą być dodawane do zamówienia na roboty budowlane w przypadku, gdy nie są one niezbędne do jego realizacji, a dodawane byłyby tylko po to,

Sprawa C-331/92 Gestión Hotelera Rozróżnienie robót budowlanych i usług opiera się na zdefiniowaniu głównego i dodatkowego przedmiotu zamówienia.

aby uniknąć stosowania dyrektywy wobec tychże usług (lub dostaw), które w przeciwnym razie przekroczyłyby wskazane w dyrektywie wartości progowe.

Kryterium „głównego przedmiotu” najwyraźniej inspirowane było orzeczeniem Trybunału w sprawie *Gestión Hotelera*. Sprawa dotyczyła dwóch zaproszeń do składania ofert, przy czym pierwsze z nich dotyczyło urządzenia i otwarcia kasyna, drugie zaś prowadzenia hotelu. Instytucja zamawiająca zamierzała urządzić kasyno w pomieszczeniach hotelu stanowiącego własność gminy miejskiej.

Chciała jednak udzielić zamówienia tej firmie, która w wyniku procedury konkurencyjnej podjęłaby się prowadzenia hotelu. Pomimo elementu robót budowlanych Trybunał nie miał wątpliwości, że głównym przedmiotem udzielanych zamówień było w pierwszym rzędzie urządzenie i otwarcie kasyna, a dopiero w drugim prowadzenie hotelu. Przedmiotem zamówienia były więc koncesje na usługi, a te nie podlegają przepisom dyrektyw.

4.9.3 Dostawy wraz z instalacją / rozmieszczeniem

Zgodnie z dyrektywą sektorową, zamówienia na dostawy obejmujące dodatkowo działania związane z rozmieszczeniem i instalacją definiowane są jako zamówienia na dostawy. I tak: w przypadku zakupu dźwigu, który ma zostać ustawiony przy portowym nabrzeżu, przedmiotem zamówienia jest dostawa dźwigu, nie zaś prace związane z jego ustawieniem, nawet jeżeli są to prace o szerokim zakresie. Kryterium „głównego przedmiotu zamówienia”, określające sposób, w jaki należy rozróżniać zamówienia na usługi i zamówienia na roboty budowlane, wydaje się obowiązywać także wtedy, gdy wartość usług związanych z rozmieszczeniem lub instalacją przekracza wartość dostaw, gdyż jest to kryterium oparte na przedmiocie zamówienia, nie zaś kryterium wartości służące do rozróżniania dostaw i usług.

Podobnie jak w przypadku podziału zamówień opisanych powyżej, dyrektywa sektorowa stanowi, że wartość dostaw lub usług, które nie są niezbędne do realizacji zamówienia na określone roboty budowlane, nie może być dodawana do wartości szacunkowej zamówienia na roboty budowlane w przypadku, gdyby spowodowało to usunięcie tych dostaw lub usług z zakresu dyrektywy. A więc do zamówienia na roboty budowlane nie mogą być dodawane dostawy, które nie są niezbędne do jego realizacji, jakkolwiek ich ewentualne dodanie pozwoliłoby uniknąć stosowania dyrektywy do przedmiotowego zamówienia.

4.10 Zamówienia wyłączone

Niektóre zamówienia, mimo ich zgodności z definicją zamówień publicznych, są wyłączone z zakresu obowiązywania dyrektywy z szeregu innych przyczyn, w szczególności na podstawie podsekcji 2 dyrektywy 17/2004. Wyróżnia się poniżej opisane kategorie wyłączeń.

4.10.1 Zamówienia tajne oraz zamówienia wymagające zachowania szczególnych środków bezpieczeństwa

Dyrektywa nie dotyczy zamówień publicznych, które są (i) określone jako tajne przez Państwo Członkowskie, jeżeli ich (ii) realizacji muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w danym Państwie Członkowskim, lub (iii) jeżeli wymaga tego ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa danego państwa (art. 21).

4.10.2 Zamówienia podlegające innym regułom proceduralnym

Dyrektywa nie dotyczy zamówień publicznych podlegających innym regułom proceduralnym i udzielanych:

- (i) na podstawie umowy międzynarodowej zawartej zgodnie z Traktatem pomiędzy Państwem Członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi, oraz obejmującej roboty budowlane, dostawy, usługi lub konkursy mające na celu wspólną realizację lub eksploatację projektu przez państwa-sygnatariuszy;
- (ii) na podstawie zawartej umowy międzynarodowej związanej ze stacjonowaniem wojsk i dotyczącym przedsiębiorstw Państwa Członkowskiego lub kraju trzeciego;
- (iii) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej.

Ostatni przepis dotyczy organizacji, których państwa te są członkami. Obejmowałby zatem takie organizacje jak np. Narody Zjednoczone lub Bank Światowy. Zwłaszcza Bank Światowy udziela różnym państwom dotacji i kredytów w związku z zamówieniami na roboty budowlane, dostawy i usługi. Zamówienia te podlegają wewnętrznym wytycznym Banku w zakresie udzielania zamówień, z wyjątkiem przypadków, w których krajowe systemy udzielania zamówień uznaje się za równoważne, zatem możliwe do zastosowania. Wiele nowych Państw Członkowskich korzystało i być może nadal korzysta ze wsparcia Banku Światowego. Zatem w tym zakresie przepis art. 22 dyrektywy sektorowej zapewnia niezbędne wyłączenie z obszaru obowiązywania dyrektyw.

4.10.3 Zamówienia dotyczące nabycia gruntu

Dyrektywa wyłącza zamówienia mające na celu nabycie lub dzierżawę, bez względu na sposób finansowania, gruntu, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich. Zamówienia te podlegają wyłączeniu, ponieważ dotyczą nieruchomości, a te uwarunkowane są położeniem geograficznym. Tego rodzaju zamówienia występują z zasady na rynkach lokalnych, zaś przedmioty tych zamówień generalnie wykluczają wszelką realną perspektywę transgranicznej konkurencji. Niemniej wyłączenie dotyczy tylko zamówień związanych z zakupem, dzierżawą gruntu lub zabudowań. Umowy o świadczenie usług finansowych zawarte w dowolnej formie równocześnie, przed lub po zawarciu umowy nabycia lub dzierżawy, podlegają przepisom dyrektywy. Dyrektywa obejmowałaby także inne usługi towarzyszące, jak np. zawieranie umów o sprzedaż gruntu lub nieruchomości za wynagrodzeniem (umowy z agencjami nieruchomości) jako usługi należące do usług priorytetowych (kategoria 14 załącznika XVII a).

4.10.4 Wyłączenia szczególnie dotyczące usług

Wyłączenia te dotyczą zarówno szczególnych okoliczności związanych z przyznaniem pewnym instytucjom wyłącznych praw do wykonywania określonych usług, jak również związanych z charakterem szeregu określonych usług.

4.10.4.1 Zamówienia na usługi udzielane na podstawie prawa wyłącznego

Dyrektywa nie dotyczy zamówień publicznych, określonych w art. 25 dyrektywy na usługi udzielanych instytucjom zamawiającym mieszczącym się w zakresie znaczenia tego pojęcia zgodnie z art. 2 ust. 1 lit. a) lub związkowi instytucji zamawiających na podstawie praw wyłącznych przyznanego im zgodnie z opublikowanym przepisem prawnych lub administracyjnym, zgodnym z postanowieniami Traktatu. Przesłanka wyłączenia dotyczy natomiast sytuacji, w których danej instytucji zamawiającej przyznano wyłączne prawo świadczenia danej usługi względem innej instytucji zamawiającej. Zatem brak jest jakiejkolwiek konkurencji ze strony prywatnych wykonawców, czy to z obszaru danego Państwa Członkowskiego, czy UE. Jako że tego rodzaju usługi można świadczyć za wynagrodzeniem oraz na podstawie umowy między danymi instytucjami zamawiającymi, mogłyby one stanowić porozumienia kontraktowe spełniające warunki dyrektywy, gdyby nie wspomniane, jednoznaczne wyłączenie.

Wyłączenie nie dotyczy określonych jednorazowych zamówień, ponieważ wyłączenie zależy od udzielenia wyłącznego prawa przyznanego zgodnie z opublikowanym przepisem prawnym lub administracyjnym, zgodnym z postanowieniami Traktatu. To zaś sugeruje, że dotyczy ono bieżącego świadczenia usług, zarezerwowanego dla określonej instytucji publicznej. Przykładami mogą być publiczne instytucje audytorskie, które inne instytucje zamawiające zobowiązane są zatrudniać w celu przeprowadzania audytu ich działań, lub też publiczne instytucje nadzoru, świadczące usługi nadzoru technicznego nad robotami budowlanymi nabywanymi przez instytucje zamawiające.

4.10.4.2 Szczególne zamówienia publiczne na usługi

Z zakresu obowiązywania dyrektywy wyłączonych zostało szereg szczególnych zamówień publicznych na usługi. Należą do nich:

Usługi arbitrażowe i pojednawcze

Uznano, że niestosowne byłoby włączenie w zakres obowiązywania dyrektywy zamówień udzielanych na usługi arbitrażowe i pojednawcze, ponieważ sam fakt prowadzenia postępowania na tego rodzaju usługi kolidowałby ze wspólnym wyborem arbitrów i rozjemców przez strony będące uczestnikami sporu. Zapewne strony postępowania odwoławczego czy pojednawczego wolą dokonać wyboru arbitrów i rozjemców w oparciu o ich kompetencje i doświadczenie, w stosunkowo krótkim czasie.

Określone usługi finansowe

W dyrektywie dokonuje się wyłączenia zamówień na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub przeniesieniem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, oraz na usługi banku centralnego. Dotyczy to np. zamówień do-

tyczących obligacji państwowych, jak również działań związanych z zarządzaniem długiem publicznym. W zakres przesłanki wejdą także zamówienia udzielane pośrednikom finansowym w celu zorganizowania tego rodzaju transakcji, ponieważ są one wyraźnie wykluczone z zakresu usług inwestycyjnych (kategoria 6 w wykazie usług priorytetowych, załącznika XVII a). Wyłączenie wynika z faktu, że tego rodzaju usługi są ściśle związane z krajową polityką pieniężną, uregulowane oraz generalnie zarezerwowane dla wąskiej grupy wysoko wykwalifikowanych i zarejestrowanych przedsiębiorstw. Transakcje realizowane są w ramach bardzo krótkich terminów.

Zamówienia związane z umowami o pracę

Wspólnota chroni osoby pozostające w stosunku pracy oraz gwarantuje swoim obywatelom – jako jedną z czterech podstawowych swobód – prawo swobodnego przemieszczania się na terytorium Wspólnoty w poszukiwaniu zatrudnienia oraz podejmowania działalności gospodarczej. Tego rodzaju stosunki pracy nie podlegają zasadom udzielania zamówień publicznych. Nawet jeśli pracownicy mogą być rekrutowani z całego terytorium UE, rynek zatrudnienia jest z reguły rynkiem lokalnym, wpisanym w lokalne warunki zatrudnienia oraz systemy socjalno-podatkowe. Jest to zwykle zatrudnienie o charakterze stałym (w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin), nawet jeżeli praca podejmowana jest na krótki okres. Nawiązanie stosunku pracy nie następuje w celach handlowych ani też nie zmierza do świadczenia nabywcy usług typu ad hoc. Dyrektywy odnoszą się do handlu transgranicznego, a zatem także do swobody świadczenia usług przez osoby fizyczne i przedsiębiorstwa w całej Wspólnocie, jak również, w miarę potrzeb, podejmowania przez nie działalności gospodarczej w innych Państwach Członkowskich z zamiarem świadczenia usług wykonawcom na terenie całej UE.

Zamówienia dotyczące usług badawczych i rozwojowych

Zamówienia dotyczące usług badawczych i rozwojowych powinny w zasadzie klasyfikować się w kategorii 8 wykazu usług priorytetowych. Niemniej dyrektywa sektorowa w art. 24 lit. e) dokonuje wyłączenia usług badawczo-rozwojowych, oprócz umów, z których pożytki przypadają wyłącznie podmiotowi zamawiającemu i są wykorzystywane dla potrzeb prowadzonej przez niego działalności, pod warunkiem, że usługa taka jest w całości opłacona przez podmiot zamawiający. Celem tego przepisu jest przede wszystkim wyłączenie z procedur udzielania zamówień publicznych zamówień na usługi badawczo-rozwojowe o naukowym charakterze, mających nieść korzyści społeczeństwu jako całości. Byłby to przypadek, w którym korzyści z prac badawczo-rozwojowych finansowanych z budżetu przypadają instytucjom badawczym, uniwersytetom, a nawet prywatnym przedsiębiorstwom.

 Zakazuje się fikcyjnego lub symbolicznego udziału w wynikach prac badawczo-rozwojowych o naukowym charakterze, mającym nieść korzyści całemu społeczeństwu.

Z drugiej strony wyłączenie nie obowiązuje w przypadku, w którym korzyści przypadają samemu zamawiającemu. Tego rodzaju zamówienia podlegają przepisom dyrektywy jedynie wtedy, kiedy są finansowane przez instytucję zamawiającą. Aby uniknąć interpretacji mogącej prowadzić do nadużycia tego przepisu, Rada i Komisja przyjęły, w kontekście dyrektywy w sprawie usług, wyjaśniającą deklarację, stwierdzając, że wszelkie fikcyjne dzielenie się wynikami prac badawczo-rozwojowych oraz wszelkie symboliczne uczestnictwo w wypłacie wynagrodzenia za wyświadczone usługi nie przeszkadzają w zastosowaniu przepisów dyrektywy.

W przypadku, gdy zamówienia na prace badawczo-rozwojowe są objęte przepisami dotyczącymi zamówień, kolejne postanowienie pozwala instytucji zamawiającej na udzielenie zamówienia bez uprzedniego ogłoszenia procedury, jeżeli zamówienie to dotyczy jedynie kosztów prac badawczych, eksperymentów, studiów lub prac rozwojowych, a nie zapewnienia sobie zysku lub zwrotu kosztów prac badawczo-rozwojowych w zakresie, w jakim udzielenie takiego zamówienia nie pozostaje bez uszczerbku dla przyznawania, na zasadzie konkurencyjnej, kolejnych zamówień, które służą w szczególności tym celom. Jest to często warunek trudny do spełnienia, ponieważ prace badawczo-rozwojowe prowadzone na zasadzie komercyjnej mają często na celu doprowadzenie do produkcji w przypadku, gdy ich rezultaty są pomyślne. Jest bardzo prawdopodobne, iż autorzy produktu uzyskają zamówienie na jego wytworzenie. Jest to sytuacja niezgodna z wymaganiami zawartymi w postanowieniach dyrektywy sektorowej, jako że umożliwia udzielenie zamówienia na prace badawczo-rozwojowe bez uprzedniego ogłoszenia procedury.

4.10.5 Wyłączenia sektorowe

Dyrektywa sektorowa przewiduje wyłączenia w szeregu sektorów w oparciu o zasadniczo stopień konkurencji na danych rynkach. Wyłączenia te mają zastosowanie do:

- zamówień na zakup wody, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające prowadzące jedną lub obie działalności, o których mowa w art. 4 ust. 1;
- zamówień na dostawę energii lub paliw do produkcji energii, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, w art. 3 ust. 3 lub w art. 7 lit. a).

W dyrektywie sektorowej wprowadzono także nowy ogólny mechanizm wyłączeń w odniesieniu do działań poddanych zasadzie konkurencyjności na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Omówiono to w sekcji 3.3 powyżej.

4.10.6 Działania poza Wspólnotą

Zgodnie z art. 20 dyrektywy 2004/17 nie ma ona zastosowania do zamówień, które udzielane są przez podmioty zamawiające w innym celu niż wykonywanie ich działalności, określonej w art. 3–7 lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim, w warunkach niewymagających fizycznego wykorzystania sieci lub obszaru geograficznego w ramach Wspólnoty. Zamawiający ma obowiązek zawiadomić Komisję na jej żądanie o wszelkich działaniach, które uważają za wyłączone na mocy tego postanowienia, a Komisja może okresowo publikować w Dzienniku Urzędowym UE, dla celów informacyjnych, wykazy kategorii działań, które uważa za objęte tym wyłączeniem, a czyniąc to, respektuje wrażliwe aspekty handlowe, które instytucje zamawiające mogą wskazać, przekazując te informacje.

4.10.7 Wyłączenie przedsiębiorstw powiązanych

Duże „przedsiębiorstwa” często składają się z szeregu pojedynczych spółek, które wspólnie tworzą jeden podmiot gospodarczy podlegający wspólnemu kierownictwu.

Poszczególne spółki mogą być zarządzane w sposób quasi-autonomiczny lub być ściśle kontrolowane przez centralne władze zarządzające. Struktury osobnych podmiotów prawnych są generalnie kwestią wygody i korzyści organizacyjnej. Często jednakże odgrywają one istotną rolę przy wypracowywaniu oraz utrzymywaniu handlowej i konkurencyjnej przewagi grup. Dzieje się tak w szczególności na przykład, gdy specjalistyczny know-how grupy jest skupiony w przedsiębiorstwie powiązanym, a mogą z niego korzystać inni członkowie grupy. Dostępność takich usług jest niezbędna dla grupy i daje jej przewagę nad konkurencją. Ponadto może to stanowić zasadniczy element ustanowienia relacji typu joint venture między różnymi grupami ekonomicznymi na potrzeby realizacji określonego projektu. W takim przypadku dostęp do know-how danej firmy powiązanej w ramach jednej z uczestniczących w przedsięwzięciu grup może być jedyną motywacją dla takiej współpracy.

We wszystkich tych przypadkach podział grupy ekonomicznej na osobne podmioty nie podważa jej gospodarczej jedności. Usługi świadczone przez spółki powiązane są realizowane „u siebie” nawet w przypadku umowy zawartej między poszczególnymi spółkami wchodzącymi w skład grupy. Z tych przyczyn art. 23 dyrektywy sektorowej przewiduje wyłączenie niektórych transakcji w obrębie grupy. Wyłączone zamówienia to takie, które są udzielane przedsiębiorstwu powiązanemu, którego zasadniczym celem jest działanie jako centralny usługodawca wobec grupy, do której należy, a nie sprzedawanie swoich usług na zasadach komercyjnych na rynku. W wcześniejszej dyrektywie sektorowej (93/38) wyłączenie rozciągało się tylko na zamówienia na usługi, ale obecna dyrektywa (2004/17) wyłączenie to obejmuje, poza zamówieniami na usługi, zamówienia na roboty budowlane i dostawy.

Zakres wyłączenia

Artykuł 23 ust. 2 a) oraz art. 23 ust. 4 lit. a) wyłączają przede wszystkim dwie kategorie zamówień. Są to zamówienia udzielane:

- przez instytucję zamawiającą przedsiębiorstwu powiązanemu, lub
- przez spółkę joint venture, utworzone wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu art. 3 - 7, jednemu z tych podmiotów zamawiających.

W Memorandum Wyjaśniającym dołączonym do tekstu zmieniającego dyrektywę sektorową (90/531) stwierdzono, że postanowienie to dotyczy w szczególności trzech rodzajów świadczenia usług w obrębie grup. Kategorie te, które mogą być kategoriami odmiennymi, jakkolwiek niekoniecznie, to:

- świadczenie usług powszechnych, takich jak księgowość, rekrutacja i zarządzanie;
- świadczenie usług specjalistycznych obejmujących know-how grupy; oraz
- świadczenie usługi specjalistycznej na rzecz spółki joint venture.

Wyłączenie przedsiębiorstwa powiązanego nie może zostać wykorzystane jako sposób zakłócenia konkurencji.

Kategorie te wskazują na rodzaje usług, które były wyłączone z zakresu powyżej dyrektywy, ale nie stanowiły one wyczerpującego wykazu. Świadczenie „usług specjalistycz-

nych” obejmuje szeroką gamę usług normalnie kojarzonych z udziałem w spółce joint venture. Ponadto wykaz ten musi być obecnie tak czy inaczej aktualizowany w celu uwzględnienia zamówień na roboty budowlane i dostawy.

W przeciwieństwie do sytuacji przywołanej we wcześniejszej dyrektywie sektorowej ustawodawca obecnie uważa za stosowne wyłączyć niektóre zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane, udzielane przez instytucję zamawiającą na rzecz spółki joint venture utworzonej przez szereg instytucji zamawiających w celu realizacji działań objętych zakresem tej dyrektywy, a której instytucja ta jest częścią. Artykuł 23 ust. 4 lit. b) stanowi, że wyłączenie ma także zastosowanie do „zamówień udzielonych przez instytucję zamawiającą takiej spółce joint venture, której jest członkiem”. Komisja uznała jednak, iż takie wyłączenie mogłoby wywoływać zakłócenia konkurencji na korzyść przedsiębiorstw lub spółek joint venture, które są powiązane z instytucjami zamawiającymi, więc nałożyła na to wyłączenie określone dodatkowe warunki. W artykule tym stwierdza się dalej, że wyłączenie to ma zastosowanie „pod warunkiem, że spółka joint venture została utworzona w celu wykonywania określonej działalności w okresie co najmniej trzech lat oraz dokument powołujący spółkę joint venture przewiduje, że podmioty zamawiające, które tworzą spółkę, pozostaną jej członkami co najmniej przez ten sam okres”. W ten sposób oczekuje się, że wykazana tym samym stabilność i zaangażowanie członków joint venture będą zniechęcały do tworzenia spółek joint venture na zasadzie ad hoc w celu jedynie unikania stosowania przepisów dyrektywy.

Warunki zastosowania wyłączenia

Wyłączenie z zastosowania przepisów dyrektywy podlega jednak dwóm warunkom:

- (i) *podmiot gospodarczy musi być przedsiębiorstwem powiązaniem z instytucją zamawiającą*: przedsiębiorstwo powiązane, w rozumieniu art. 23 ust. 1 dyrektywy sektorowej, to takie, którego sprawozdanie roczne jest skonsolidowane ze sprawozdaniem podmiotu zamawiającego, zgodnie z wymaganiami Siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych [27] [28] lub w przypadku podmiotów niepodlegających wyżej wymienionej dyrektywie, każde przedsiębiorstwo, w stosunku do którego podmiot zamawiający może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) niniejszej dyrektywy, lub który może wywierać dominujący wpływ w stosunku do podmiotu zamawiającego lub który, wspólnie z podmiotem zamawiającym, podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów.
- (ii) Podmiot gospodarczy musi istnieć zasadniczo po to, aby świadczyć usługi na rzecz grupy i nie sprzedawać ich na otwartym rynku: ponieważ szereg takich podmiotów gospodarczych prowadzi w istocie swoją własną marginalną działalność komercyjną, w dyrektywie określa się kryteria, którymi można mierzyć akceptowalność takiej działalności komercyjnej. Wyłączenie ma zastosowanie, jeżeli co najmniej 80% średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego uzyskanego w obrębie UE w ciągu poprzednich trzech lat pochodzi z realizacji robót budowlanych, dostaw lub usług na rzecz przedsiębiorstw, z którymi jest ono powiązane. „Średnie obroty” oznaczają obroty, które wynikają z realizacji robót budowlanych, dostaw lub usług, a nie ogólne lub łączne obroty przedsiębiorstwa. W przypadku,

gdy więcej niż jedno przedsiębiorstwo powiązane z instytucją zamawiającą realizuje te same lub podobne usługi, dostawy lub roboty budowlane, powyższe wielkości procentowe oblicza się z uwzględnieniem obrotów łącznych pochodzących odpowiednio z realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych przez te przedsiębiorstwa powiązane.

Wymogi informacyjne

Na mocy art. 23 ust. 5 Komisja jest uprawniona do monitorowania stosowania tego artykułu i wymagania zgłaszania pewnych informacji, takich jak:

- nazwy odpowiednich przedsiębiorstw lub spółek joint venture;
- charakter i wartość zamówień;
- wymagane przez Komisję udokumentowanie faktu, że relacja między zamawiającym a przedsiębiorstwem lub spółką joint venture, któremu zamówienia są udzielane, są zgodne z wymaganiami określonymi w art. 23 dyrektywy.

Takim dowodem może oczywiście być okazanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego przez przedsiębiorstwa macierzyste zgodnie z przepisami siódmej dyrektywy dotyczącej prawa spółek.

4.10.8 Zakupy w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim

Dyrektywa wyklucza ze swojego zakresu stosowania zamówienia udzielane w celu odsprzedaży lub najmu na rzecz stron trzecich. Ma to na celu uwzględnienie zamówień, w których instytucja zamawiająca zamierza sprzedać lub wynająć sprzęt zakupiony na rynku konkurencyjnym. Przykładowo: podmioty sektorów gazowniczego i elektrycznego często sprzedają lub wynajmują sprzęt, taki jak urządzenia kuchenne lub inne sprzęty gospodarstwa domowego użytkownikom do korzystania z nich w swoich obiektach. Zamówienia te zostaną objęte zakresem dyrektywy tylko wówczas, gdy instytucja zamawiająca nie korzysta z żadnego prawa szczególnego ani wyłącznego do sprzedaży lub wynajmu, a inne podmioty mogą swobodnie sprzedawać lub wynajmować te urządzenia na takich samych warunkach jak instytucja zamawiająca. Instytucje zamawiające muszą informować Komisję, na jej żądanie, o wszystkich kategoriach produktów, które uważają za wyłączone z zakresu stosowania tego przepisu. Komisja może także okresowo publikować w Dzienniku Urzędowym UE wykazy kategorii działań, które uznaje za wyłączone przez ten przepis przy jednoczesnym przestrzeganiu wszelkich aspektów poufności, na które mogą wskazać instytucje zamawiające, przekazując te informacje.

4.11 Zamówienia zastrzeżone

Dyrektywa sektorowa w art. 28 wprowadza nową kategorię, tzw. zamówień „zastrzeżonych”, które – mimo iż nie są wyłączone wprost z zakresu obowiązywania dyrektywy – nakładają na uczestników procedury specjalne warunki dopuszczenia. Państwa Członkowskie mogą zastrzec prawo do udziału w procedurach udzielania zamówień

publicznych dla zakładów pracy chronionej lub przewidzieć możliwość realizacji takich zamówień w ramach programów pracy chronionej, w których większość pracowników stanowią osoby niepełnosprawne, które ze względu na charakter lub stopień swojej niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy w normalnych warunkach.

4.12 Kwoty progowe zamówień

Istotne jest wprowadzenie jednolitych progów wartości zamówień – określonych w euro. Progi zostały określone w odniesieniu do dostaw i usług oraz robót budowlanych, dla wszystkich instytucji zamawiających. Szczęólnego uregulowania wymaga nadal kwestia władz centralnych jako podlegających postanowieniom Porozumienia GPA, zwłaszcza w zakresie produktów do celów obronnych. Ponadto kwoty progowe przyjęte dla konkursów są takie same jak kwoty progowe obowiązujące w odniesieniu do zamówień na usługi.

Ze względu na unię walutową kwoty progowe wyrażono w EUR a nie w ECU, jak to miało miejsce poprzednio. Wysokość progów w walutach krajowych Państw Członkowskich, które nie przystąpiły do unii walutowej, jest aktualizowana co dwa lata, począwszy od 1 stycznia 2004 r. Kalkulacja opiera się na średnich dziennych kursach tych walut względem EUR przez okres 24 miesięcy, licząc do ostatniego dnia sierpnia poprzedzającego aktualizację. Zaktualizowane kwoty progowe zostaną opublikowane w listopadzie poprzedzającym aktualizację, ze skutkiem od 1 stycznia.

4.12.1 Kwoty progowe

Kwoty progowe ustalono na poziomach mających odzwierciedlać zamówienia, które powinny zainteresować wykonawców z innych Państw Członkowskich. Zakłada się, że zamówienia poniżej tych wartości progowych interesujące będą jedynie dla lokalnych wykonawców, zatem niewłaściwe byłoby stosowanie zasady udzielania zamówień publicznych obowiązujące na poziomie Wspólnoty Europejskiej, nawet jeśli tego rodzaju zamówienia podlegają zarówno postanowieniom Traktatu, jak i przepisom prawa krajowego. Kwoty progowe przedstawia następująca tabela (kwoty w EUR podano za: Dyrektywą 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych” Art. 16 „Progi dotyczące zamówień”, ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 2083/2005 z dnia 19 grudnia 2005 r. zmieniające dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do progów ich stosowania w zakresie procedur udzielania zamówień).

EUR 5 278 000	EUR 422 000
---------------	-------------

4.12.2 Metody kalkulacji

Procedury udzielania zamówień obowiązują w przypadku, w którym wartość szacunkowa (bez podatku VAT) jest równa lub większa niż wyżej wymienione kwoty progowe. Szacunkowa wartość musi być ważna w momencie przesłania ogłoszenia o zamówieniu, zaś w przypadkach, w których takie ogłoszenie nie jest wymagane, w chwili rozpoczęcia przez instytucję zamawiającą procedury udzielenia zamówienia. Zamawiający nie mogą umyślnie zaniżyć wartości zamówienia w celu uniknięcia zastosowania przepisów dyrektywy. Rzetelne oszacowania zostaną zaakceptowane nawet w wypadku konieczności ich skorygowania, np. w wyniku wahań kursów walut lub w wyniku zmiany wymogów w związku z wyjaśnieniami, natomiast umyślne zniżenie wartości (czy też wynikłe z niedbałości niedoszacowanie) traktowane będą jako naruszenie przepisów dyrektywy.

Zamawiający, szacując wartość zamówienia, winien uwzględnić szereg kwestii dotyczących przedmiotu zamówienia. Istnieje wiele elementów natury ogólnej, które należy wziąć pod uwagę, jak również kilka określonych metod kalkulacji dotyczących konkretnych okoliczności. Są też zasady zakazujące sztucznego podziału zamówień oraz reguły pozwalające legalnie dzielić zamówienia na części. W efekcie niektóre zamówienia będą wymagały połączenia w celu wyliczenia wysokości kwot progowych.

4.12.2.1 Elementy kalkulacji

Kalkulacja łącznej wartości zamówienia wymaga uwzględnienia wielu elementów.

Opcje

Wartość szacunkowa powinna uwzględniać wartość wszelkich opcji lub wznowienia zamówienia. Klauzule dotyczące opcji mogą przewidywać rozszerzenie zakresu robót budowlanych, dostaw bądź usług, lub też mogą przewidywać opcję zakupu sprzętu w wyniku zawarcia umowy dzierżawy, najmu lub leasingu. Tego rodzaju opcje winny być jednak jasno sformułowane, precyzyjne i prawnie wiążące. W takich przypadkach wartość kalkulowana będzie w oparciu o całkowitą maksymalną możliwą wartość, biorąc pod uwagę nie tylko wartość udzielanego zamówienia, ale również wartość ewentualnych rozszerzeń zakresu, wznowień oraz zakupów, które mogłyby zostać zrealizowane w wypadku skorzystania z opcji lub klauzuli wznowienia.

Zamówienia na roboty budowlane

Obliczając kwotę progową dla zamówienia na roboty budowlane, instytucje zamawiające zobowiązane są uwzględnić w szacunkowej wartości zamówienia na roboty budowlane wartość wszelkich dostaw niezbędnych do wykonania robót budowlanych, które

udostępnią przedsiębiorcy budowlanemu. Wartość dostaw lub usług, które nie są niezbędne do realizacji przedmiotowego zamówienia na roboty budowlane, nie może być dodana do zamówienia na roboty budowlane w celu unikania zastosowania dyrektywy sektorowej do zamawiania tych dostaw lub usług.

Nagrody

W przypadku, gdy instytucja zamawiająca przewiduje nagrody lub wynagrodzenia dla uczestników konkursu, powinna je uwzględnić przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia. Jest to zgodne z zasadami dotyczącymi konkursów w przypadkach, gdy konkursy stanowią fragment procedury udzielania innych zamówień. Wartość progowa obejmuje wówczas zarówno wartość nagród konkursowych i wynagrodzeń, jak również wartość zamówienia na usługę, która zostanie udzielona zwycięzcy w przypadku, gdy regulamin konkursu przewiduje, że należy je zlecić jednemu ze zwycięzców konkursu.

4.12.2.2 Szczególne metody kalkulacji

Szczególne metody kalkulacji dotyczą różnego rodzaju sytuacji, w których określenie konkretnej wartości bywa niekiedy niemożliwe. Przepisy dotyczące leasingu produktów, zamówienia o nieokreślonej cenie, udzielenie zamówienia na czas nieokreślony, czyli zamówień, których czas trwania początkowo nie jest znany - w takich wypadkach dyrektywa preferuje ustalenie wartości raczej w oparciu o koszty przypadające w ciągu czterech lat, niż próbę spekulatywnego oszacowania. W przypadku, gdy istnieje możliwość przedłużenia zamówienia w drodze opcji na czas określony, wartość opcji zostanie zgodnie z przepisami ujęta w łącznej wartości w sposób opisany w poprzednim rozdziale. Jeżeli opcja dotyczy czasu nieokreślonego, obowiązuje reguła szacowania wartości w oparciu o okres 4 lat.

Najem produktów

W przypadku zamówień, których przedmiotem jest dzierżawa, najem lub leasing produktów, podstawa obliczenia wartości szacunkowej zamówienia zależy od tego, czy dane zamówienie udzielane jest na czas określony czy nieokreślony. Wartość tę stanowiąc będzie odpowiednio:

- (i) w przypadku zamówień publicznych udzielanych na czas określony:
 - jeżeli czas ten jest krótszy lub wynosi 12 miesięcy, całkowitą szacunkową wartość dla okresu realizacji zamówienia;
 - jeżeli okres realizacji zamówienia jest dłuższy niż 12 miesięcy, całkowitą wartość łącznie z szacunkową pozostałą wartością;
- (ii) w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub na czas, którego nie można określić, wartość miesięczna pomnożona przez 48.

Zamówienia na usługi

Obliczając wartość zamówienia na usługi, instytucja zamawiająca zobowiązana jest uwzględnić całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, natomiast niekoniecznie wartość samej usługi. Przykładowo, wartość umowy ubezpieczeniowej (w sensie kwoty ubezpieczenia) może być bardzo wysoka, lecz koszt wykupu ubezpieczenia (tj. wynagrodzenie dla ubezpieczyciela w formie należnych składek ubezpieczeniowych) będzie zupełnie inny. Zamówienia na usługi obejmują szeroki zakres różnorodnych usług, przy czym niektóre z nich wymagają wynagrodzenia w szczególnej formie. W odniesieniu do tego rodzaju zamówień, dyrektywa w art. 17 ust. 10 nakazuje uwzględnić:

- należną składkę oraz inne formy wynagrodzenia w przypadku usług ubezpieczeniowych;
- opłaty, prowizje, odsetki i inne formy wynagrodzenia w przypadku usług bankowych i innych usług finansowych;
- opłaty, należne prowizje i inne formy wynagrodzenia w przypadku zamówień obejmujących zadania projektowe.

Zamówienia, które nie określają całkowitej wartości

W przypadku zamówień na usługi, które nie określają całkowitej ceny, podstawę obliczenia szacunkowej wartości zamówienia stanowią:

- w przypadku zamówień na czas określony, jeżeli czas ten jest krótszy lub wynosi 48 miesięcy: całkowita wartość zamówienia przez okres jego trwania;
- w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub przekraczający 48 miesięcy: miesięczna wartość pomnożona przez 48.

4.12.2.3 Sztuczne dzielenie zamówień

Zabrania się dzielenia zamówień publicznych w celu obejścia obowiązujących przepisów.

Wytyczne dyrektywy jednoznacznie określają, iż nie wolno dzielić zamówienia na części bądź zaniżać jego wartości w celu obejścia przepisów określonych w dyrektywie.

Szczegółowe metody obliczania wartości szacunkowej przewidziane dyrektywą mają za zadanie zapobiec powyższemu poprzez – przykładowo – dzielenie dużych zamówień na mniejsze części, tak aby wartość każdej lub niektórych z nich znalazła się poniżej wartości progowej i tym samym poza zakresem stosowania dyrektywy.

Niemniej istnieją usprawiedliwione okoliczności, w których dzielenie zamówień jest możliwe. Dyrektywa przewiduje konkretną procedurę uprawnionego podziału zamówień w przypadku, w którym zamawiający udziela zamówienia w częściach – przykładowo – z przyczyn technicznych (zważywszy na różne cechy wymagane dla poszczególnych elementów składowych) lub też z chęci włączenia małych i średnich przedsiębiorstw poprzez zaoferowanie szeregu zamówień o niższej wartości. Niemniej jednak przy obliczaniu wartości szacunkowej takiego zamówienia obowiązuje ich łączna wartość szacunkowa.

4.12.2.4 Łączenie zamówień podzielonych na części

Dyrektywa przewiduje możliwość podziału na części zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi.

W przypadku zamówienia na roboty budowlane lub usługi podzielonego na kilka części, z których każda jest przedmiotem odrębnego zamówienia, przy obliczaniu wartości szacunkowej należy uwzględnić wartość każdej z tych części. W przypadku, gdy łączna wartość wszystkich części sięga określonego progu, dyrektywa znajduje zastosowanie do każdej z nich. Instytucje zamawiające nie mają obowiązku stosowania przepisów Dyrektywy do części, których wartość szacunkowa wynosi mniej niż EUR 1 mln w przypadku robót budowlanych oraz EUR 80 000 w przypadku usług, pod warunkiem, że łączna wartość wyłączonych części nie przekracza 20% łącznej wartości wszystkich części.

Podobnie jak zamówienia na roboty budowlane i usługi również dostawy można dzielić na części, czyniąc każdą z nich przedmiotem zamówienia. Metoda szacowania będzie identyczna. I tak, obliczając wartość szacunkową, należy wziąć pod uwagę wartość każdej części. W przypadku, gdy łączna wartość wszystkich części osiąga kwotę progową, dyrektywa znajduje zastosowanie do każdej pojedynczej części. Podobnie jak w przypadku zamówień na roboty budowlane, także i tu obowiązuje ograniczone wyłączenie. Instytucje zamawiające nie mają obowiązku stosowania przepisów dyrektywy do części, których wartość szacunkowa wynosi mniej niż EUR 80 000, pod warunkiem, że łączna wartość wyłączonych części nie przekracza 20% całkowitej wartości wszystkich części. Niemniej możliwość łączenia dostaw dotyczy wyłącznie nabywania dostaw o „podobnym” charakterze.

4.12.2.5 Łączenie w przypadku powtarzających się towarów i usług

W przypadku zamówień publicznych na dostawy lub usługi powtarzające się lub podlegające odnowieniu w oznaczonym czasie, dyrektywa przewiduje dwie alternatywne metody obliczania szacunkowej wartości zamówienia. Podstawę owych metod stanowią odpowiednio:

- (a) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień podobnego typu, udzielonych w ciągu poprzednich dwunastu miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, dostosowana, tam gdzie to możliwe, do zmian w ilości lub w wartości, które mogą się pojawić w ciągu dwunastu miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia; albo
- (b) szacunkowa całkowita wartość zamówień udzielanych kolejno przez dwanaście miesięcy następujących po realizacji pierwszej dostawy lub przez rok budżetowy, jeżeli jest on dłuższy niż dwanaście miesięcy.

Rozdział V

5. Specyfikacje techniczne

Specyfikacje techniczne definiują to, co zamawiający zamierza kupić. W przypadku dostaw sprowadza się to do opisu charakterystyki nabywanego produktu, a także ilości, jakości, trwałości i bezpieczeństwa. W przypadku usług wymagania te dotyczą generalnie zdefiniowania oczekiwanych rezultatów. Podobnie jak w przypadku robót budowlanych usługi, które można określić przez odniesienie do zakresu ich wykonania, powinny definiować realizowane zadania oraz metody ich wykonania. Specyfikacje techniczne często odwołują się do konkretnych obowiązkowych standardów, które należy spełnić. Ponadto zamawiający może chcieć określić warunki zamówienia tak, aby obejmowały one projekt umowy lub obowiązkowe dla wykonawców warunki. W dyrektywie zawarto wiele postanowień mających zastosowanie do możliwych specyfikacji technicznych.

Definiując przedmiot zamówienia, zamawiający ma swobodę wyboru tego, co chce zakupić przy założeniu, że decyzja ta nie jest oparta na subiektywnych lub bezzasadnych podstawach, które zakłócają konkurencję. Rolą dyrektywy jest zapewnienie, że zamówienie nie będzie realizowane w taki sposób, aby zakłócało konkurencyjne działanie rynku. Specyfikacje techniczne oraz warunki umowy stanowią szerokie pole do ewentualnych manipulacji. Dyrektywy jednoznacznie definiują, iż zamawiającemu nie wolno określać przedmiotu zamówienia tak, aby faworyzował konkretny produkt, usługę czy też danego wykonawcę.

5.1 Specyfikacje techniczne

Postanowienia dyrektywy w odniesieniu do specyfikacji technicznych stanowią zasadniczą część systemu zamówień publicznych.

Nowa dyrektywa znosi preferencję dla norm „europejskich” oraz dopuszcza specyfikacje wynikowe.

Cała ich istota oraz zasady mogłyby zostać podważone, gdyby możliwe było zdefiniowanie specyfikacji i norm technicznych w taki sposób, aby tylko konkretny (krajowy) wykonawca mógł wypełnić kryteria zamówienia oparte na takich specyfikacjach lub normach. W poprzednich dyrektywach nakreślono bardzo konkretne wytyczne, z wyraźną preferencją dla stosowania norm i specyfikacji „europejskich”. Tam, gdzie one nie występują, wskazano na inne zdefiniowane klasyfikacje, przy czym wymieniono je w malejącym porządku preferencji.

W nowej dyrektywie wprowadzono zmianę sposobu, w jaki należy przygotowywać specyfikacje techniczne, zezwalając na definiowanie wymagań technicznych w formie specyfikacji funkcjonalnych, a nie tylko przez odniesienie do krajowych norm przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych odnoszących się do projektowania, obliczania i realizacji robót, a także wykorzystania produktów. Określając wymagania funkcjonalne pożądaných produktów, instytucja zamawiająca jest w stanie wskazać konkretnego wykonawcę w znacznie mniejszym stopniu. Daje to także „inteligentnemu zamawiającemu” największe możliwości znalezienia, w drodze konkurencji, produktów najlepiej odpowiadających jego potrzebom.

5.1.1 Terminologia

Specyfikacja techniczna

- w przypadku zamówień publicznych na roboty budowlane oznacza całość zaleceń technicznych zawartych w szczególności w dokumentacji zamówienia, określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy w sposób pozwalający na opisanie materiału, produktu lub dostawy zgodnie z ich przeznaczeniem przez instytucję zamawiającą. Charakterystyka ta obejmuje poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, funkcjonalność, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym procedury dotyczące zapewnienia jakości, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, znakowanie i etykietowanie oraz procesy i metody produkcji. Obejmuje ona również zasady dotyczące projektowania i kosztorysowania, warunki testowania, kontroli i odbioru obiektów budowlanych, metod i technik budowy oraz wszelkie pozostałe warunki technicznych, które instytucja zamawiająca może określić, na mocy przepisów ogólnych lub szczególnych, w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz materiałów lub części, z których są one wykonane
- w przypadku zamówień publicznych na dostawy lub usługi oznacza specyfikację w dokumencie określającym wymagane cechy produktu lub usługi, takie jak: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocena zgodności, funkcjonalność, użytkowanie produktu, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym wymagania odnoszące się do produktu w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany, terminologii, symboli, testów i metod testowania, opakowania, znakowania i etykietowania, instrukcji obsługi, procesów i metod produkcji oraz procedur oceny zgodności.

Norma

Norma jest to specyfikacja techniczna zatwierdzona przez uznaną instytucję normalizacyjną do powtarzalnego i stałego stosowania, przy czym przestrzeganie jej nie jest obowiązkowe. Mogą istnieć normy międzynarodowe przyjęte przez międzynarodową organizację normalizacyjną, normy europejskie przyjęte przez europejską organizację

normalizacyjną lub normy krajowe przyjęte przez krajową organizację normalizacyjną, przy czym wszystkie one są dostępne publicznie.

Bardziej precyzyjne definicje wykorzystane dla potrzeb dyrektywy obejmują:

- „europejską aprobatę techniczną”, która oznacza pozytywną ocenę techniczną przydatności produktu do użycia w konkretnym celu, dokonaną w oparciu o spełnienie podstawowych wymagań dla robót budowlanych, według charakterystyki własnej tego produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użytkowania. Europejskie aprobaty techniczne są wydawane przez organ zatwierdzający, wyznaczony w tym celu przez dane Państwo Członkowskie;
- „wspólną specyfikację techniczną” oznaczającą specyfikację techniczną określoną zgodnie z procedurą uznaną przez Państwa Członkowskie, która została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- „dokumentację techniczną” oznaczającą każdy produkt opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, różny od norm oficjalnie używanych, przygotowany zgodnie z procedurami, w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku.

Zgodnie z wytycznymi art. 34 ust. 3 lit. a) zamawiający odnosi się do powyższych wg określonej kolejności, tj. krajowych norm przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych.

5.1.2 Właściwe prawo wspólnotowe

Orzecznictwo Trybunału dotyczące postanowień Traktatu w zakresie swobodnego przepływu jest szczególnie istotne w kontekście specyfikacji technicznych.

Wypracowanie zasady wzajemnego uznawania, która wyłoniła się z przełomowego orzeczenia Trybunału w sprawie *Cassis de Dijon*, nawiązuje bezpośrednio do kwestii wzajemnego oddziaływania między normami ujednoliconymi a krajowymi normami technicznymi i przepisami.

W zakresie specyfikacji technicznych implikacje tego orzeczenia są takie, że produkty wytworzone lub wprowadzane na rynek w danym Państwie Członkowskim mogą być swobodnie przemieszczane (a zatem mogą wchodzić w skład oferty) w całej Wspólnocie w przypadku, gdy są one chronione na poziomie równoważnym z poziomem ochrony na-

Sprawa 120/78 *Cassis de Dijon* Swoboda przepływu może zostać ograniczona tylko wówczas, gdy jest to uzasadnione względami ochrony interesu publicznego.

Sprawa 45/87 *Dunaldalk* Normy ukierunkowane na spełnianie wymagań krajowych są zakazane na mocy art. 28 Traktatu nawet, jeżeli dyrektywa nie ma zastosowania.

łożonym przez importujące Państwo Członkowskie. W przypadku braku środków wspólnotowych (takich jak zharmonizowane normy), mających zastosowanie do tych wyrobów, Państwa Członkowskie mają swobodę ustanawiania przepisów w tym zakresie na swoim terytorium. Jeżeli różnice między aktami prawnymi poszczególnych krajów (nawet w przypadku, gdy mają one zastosowanie w jednakowej mierze

do wyrobów krajowych i importowanych) w zakresie poziomu ochrony, wynikające z przepisów technicznych lub norm, tworzą bariery dla handlu, zostaną one zaakceptowane, jeśli są one wymagane, aby chronić uprawnione interesy publiczne lub dla spełnienia któregoś z obowiązkowych wymogów ustalonych w orzeczeniu w sprawie Cassis de Dijon oraz w późniejszym orzecznictwie.

Na art. 28 Traktatu powoływano się także w celu kwestionowania specyfikacji technicznych ustalanych przez instytucje zamawiające. Nawet gdy stwierdzono brak zastosowania dyrektywy, Trybunał w sprawie Dundalk zakazał wykorzystywania w dokumentach przetargowych wymogu stosowania wyrobów, które uzyskały certyfikację zgodności z określoną normą krajową. W tym przypadku certyfikację tę uzyskał tylko jeden producent – irlandzki.

5.2 Postanowienia dyrektywy

W dyrektywie stwierdza się jednoznacznie, że specyfikacje techniczne muszą umożliwiać wykonawcom równoprawny dostęp do zamówień publicznych, nie tworząc nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia rynku zamówień publicznych na konkurencję. W celu zapewnienia równego traktowania w dyrektywie nakreślono szereg opcji dotyczących stosowania specyfikacji technicznych przez instytucje zamawiające. Opcje te nie stanowią jednakże uszczerbku dla obowiązujących przepisów krajowych w zakresie, w jakim przepisy te są zgodne z prawem wspólnotowym.

Instytucje zamawiające mają swobodę nakreślania wymogów odnoszących się do charakterystyki lub funkcjonalności produktów czy usług, które mają zostać zrealizowane. Mogą występować jednakże inne wymagania wspólnotowe, które nakazują zastosowanie norm europejskich. W dziedzinie informatyki i telekomunikacji np. Decyzja w sprawie normalizacji w dziedzinie technologii informatycznych i telekomunikacji (Decyzja Rady 87/95/EWG) wymaga od sektora publicznego dokonującego zakupów informatycznych stosowania, w określonych przypadkach, norm europejskich lub dozwolonych norm międzynarodowych.

5.2.1 Metody alternatywne

Z zastrzeżeniem obowiązujących krajowych przepisów technicznych zgodnych z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne muszą być formułowane zgodnie z jednym z dwóch zasadniczych sposobów: przez odniesienie do określonych specyfikacji albo przez odniesienie do charakterystyki lub wymogów funkcjonalnych. Możliwość połączenia tych metod prowadzi do czterech sposobów wyrażania wymogów technicznych zamówienia:

- a) albo przez odniesienie do specyfikacji technicznych, określonych w załączniku XXI oraz – w kolejności – do krajowych norm przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – w przypadku ich braku – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych odnoszących się do projektowania, obliczania i realizacji ro-

bót budowlanych, a także wykorzystania produktów. Każdemu odniesieniu towarzyszą słowa „lub równoważny”;

- b) albo w kategoriach charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, przy czym wymagania te mogą obejmować opis oddziaływania na środowisko. Parametry takie muszą być jednak dostatecznie precyzyjne, aby umożliwić wykonawcom ustalenie przedmiotu zamówienia, a instytucjom zamawiającym jego udzielenie;
- c) albo w kategoriach charakterystyki lub wymagań w zakresie funkcjonalności, o których mowa w lit. b), odnosząc się do specyfikacji wymienionych w lit. a) jako środka domniemanej zgodności z tą charakterystyką lub wymogami;
- d) albo przez odniesienie do specyfikacji, o których mowa w lit. a) dla niektórych cech oraz do charakterystyki i wymagań funkcjonalnych, o których mowa w lit. b) – dla innych cech.

Jeżeli nie uzasadnia tego przedmiot zamówienia, specyfikacje techniczne nie mogą zawierać odniesienia do konkretnej marki ani źródła, ani też do żadnego szczególnego procesu, znaku handlowego, patentu, typu, pochodzenia lub produkcji, które mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania pewnych przedsiębiorstw albo produktów. Odniesienie takie jest dopuszczalne wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, gdy dostatecznie precyzyjny i zrozumiały opis przedmiotu zamówienia, zgodny z ust. 3 i 4, nie jest możliwy; odniesieniu takiemu towarzyszą słowa „lub równoważny”. Ostatnie zdanie w pkt. a) powyżej stanowi istotny dodatek. Dyrektywa stanowi jednoznacznie, że w przypadku, gdy instytucja zamawiająca skorzysta z możliwości wskazania nazwy, marki (odniesienie takie jest dopuszczalne wyłącznie w wyjątkowych sytuacjach, gdy dostatecznie precyzyjny i zrozumiały opis przedmiotu zamówienia, zgodny z art. 23 ust. 3 i 4, nie jest możliwy), czy też charakterystycznych cech, nie może ona odrzucić oferty ze względu na to, że towary i usługi, będące przedmiotem oferty, nie są zgodne ze specyfikacjami, do których się odnosi, jeżeli wykonawca dowiedzie w swojej ofercie, zgodnie z oczekiwaniami instytucji zamawiającej, że proponowane przezeń rozwiązania spełniają w sposób równoważny wymagania określone przez specyfikacje techniczne. Dyrektywa wskazuje, że na „właściwe środki” może składać się dokumentacja techniczna producenta lub raport z testów wydany przez uznaną instytucję. Podobnie w przypadku, gdy instytucja zamawiająca korzysta z opcji nakreślenia swoich wymagań charakterystyki lub wymogów funkcjonalnych, nie może ona odrzucić oferty na roboty budowlane, produkty lub usługi, która jest zgodna z normą krajową transponującą normę europejską, europejską aprobatą techniczną, wspólną specyfikacją techniczną, normą międzynarodową lub systemem referencji technicznych ustanowionym przez europejską instytucję normalizacyjną, jeżeli specyfikacje te odpowiadają charakterystyce i wymaganiom w zakresie funkcjonalności, które ta instytucja określiła. Podobnie jak w przypadku poprzedniego warunku do wykonawcy należy udowodnienie, w ofercie, zgodnie z oczekiwaniami instytucji zamawiającej oraz z użyciem wszelkich właściwych sposobów, że roboty budowlane, towary lub usługi są zgodne z wytycznymi określonymi przez instytucję zamawiającą. Na „właściwe sposoby” może składać się dokumentacja techniczna producenta lub raport z testów wydany przez uznaną instytucję.

5.2.2 Odniesienia zabronione

O ile nie jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia, dyrektywa zakazuje odniesień w specyfikacjach technicznych do konkretnej marki lub źródła, konkretnego procesu, znaków towarowych, patentów, typów lub konkretnego pochodzenia czy produkcji. Poza zakazem wskazywania określonych produktów, uniemożliwia to także nakładanie wymogu stosowania określonych procesów, szczególnie w przypadku, gdy nie są one chronione prawami własności intelektualnej. Zgodnie z dyrektywą decyzję o udzieleniu zamówienia należy podjąć na podstawie porównania ostatecznych cech jakościowych i właściwości oferowanego przez wykonawców przedmiotu zamówienia. Niedopuszczalne jest stosowanie sztucznego ograniczenia opartego na metodzie produkcji, którego skutkiem byłoby wyeliminowanie niektórych produktów lub wykonawców nie na podstawie cech przedmiotu zamówienia, ale w oparciu o proces wytwórczy. Jest to obecnie także istotne w kontekście szerszego zastosowania wymogów ochrony środowiska. Jakkolwiek specyfikacje techniczne można definiować przez odniesienie do charakterystyki środowiskowej (włączając w to procesy i metody produkcyjne), konkretne odniesienie do określonego procesu mogłoby mimo to stanowić naruszenie tego postanowienia, podobnie jak inne zabronione odniesienie.

Zakaz ten ma zastosowanie w przypadku, gdy skutkiem jego zaniechania byłoby faworyzowanie lub eliminowanie niektórych wykonawców lub produktów. To, czy nabywca działa w dobrej wierze, można kwestionować w przypadku, gdy wydaje się, że intencją zastosowania takiej specyfikacji jest faworyzowanie lokalnego przemysłu. Najczęściej dzieje się tak wówczas, gdy materiał źródłowy nie ma jakiegokolwiek naturalnego powiązania z regionem, ale jest tam jedynie produkowany lub wytwarzany z zastosowaniem surowców, które poza tym są wymienne lub możliwe do zastąpienia.

*Sprawa C-359/93
UNIX Zawsze w przypadku
uwzględnienia konkretnego od-
niesienia musi być dołączone
określenie „lub równoważne”.*

We wszystkich przypadkach takie odniesienia są dozwolone tylko na zasadzie wyjątku, kiedy nie można dostatecznie precyzyjnie i jednoznacznie opisać przedmiotu zamówienia, czy to przez odniesienie do wymienionych norm i specyfikacji, czy za pomocą charakterystyki lub wymogów funkcjonalnych. Ilekroć stosuje się jakiegokolwiek konkretne i uzasadnione odniesienie do konkretnej marki, źródła, konkretnego

procesu czy znaków towarowych, patentów, typów lub konkretnego pochodzenia lub produkcji, musi być do niego dołączone określenie „lub równoważne”.

5.2.3 Oddziaływanie na środowisko

Po raz pierwszy w dyrektywie wyraźnie przewiduje się uwzględnienie w systemie zamówień publicznych aspektów oddziaływania na środowisko, m.in. w odniesieniu do specyfikacji technicznych. Jest kilka sposobów ustalania wymagań z myślą o realizacji zamówień przyjaznych dla środowiska. Niezwykle istotne jest to, iż dyrektywa pozwala na uwzględnienie aspektów środowiskowych już na „etapie produkcji” (opracowania wymagań odnośnie do przedmiotu określonego w dokumentach w prowadzonym postępowaniu), a nie dopiero na „etapie konsumpcji” (realizacji postanowień umowy). Ponadto w dyrektywie zawarto jednoznaczne odniesienie do zastosowania ekoetykiety.

Pełna ocena znaczenia postanowień dotyczących aspektów środowiskowych wymaga odróżnienia „etapu produkcji” od „etapu konsumpcji” w całym okresie przydatności danego wyrobu do użytku. Wymagania odnoszące się do etapu produkcji wpływają na procesy i metody produkcji, podczas gdy wymagania związane z etapem konsumpcji dotyczą składu fizycznego lub cech wyrobu końcowego i efektywności jego funkcjonowania. Możliwe jest ponadto rozróżnienie między dwoma rodzajami kosztów środowiskowych, które zależą od danego kolejnego etapu okresu użytkowania wyrobu. Po pierwsze, występują koszty uwzględnione w cenie wyrobu lub koszty jego użytkowania ponoszone przez konsumenta (mające odzwierciedlenie np. w energooszczędności budynku lub wyrobu). Po drugie, występują koszty związane np. z ogólnymi szkodami ekologicznymi spowodowanymi przez produkt na etapie produkcji lub konsumpcji (których koszty nie są uwzględnione w końcowej cenie). Są to tak zwane efekty zewnętrzne.

Trudności zwykle nie występują, gdy instytucje zamawiające określają wymagania w zakresie oddziaływania na środowisko w odniesieniu do etapu konsumpcji, jeżeli wpływają one na skład fizyczny, cechy lub charakterystykę produktów końcowych, takie jak ich energooszczędność, oraz te, które odnoszą się do kosztów ponoszonych przez instytucję zamawiającą. Bardziej kontrowersyjna była kwestia zakresu, w jakim instytucja zamawiająca mogła wprowadzać wymagania dotyczące oddziaływania na środowisko do etapu produkcji. Główna trudność wynika z faktu, że przyjazne dla środowiska metody produkcji nie wpływają w istocie na charakterystykę ani na efektywność produktu końcowego. Energia elektryczna wytwarzana z paliw kopalnych ma taką samą charakterystykę oraz wydajność jak elektryczność produkowana z wykorzystaniem energii wiatru czy słońca. Brak jest więc czegokolwiek pozwalającego odróżnić wyroby ekologiczne od nieekologicznych ze względu na ich przydatność do użytku jako takich. Jednocześnie nałożenie wymogów w zakresie oddziaływania na środowisko na etapie produkcji zwykle powoduje, jakkolwiek nie w sposób nieunikniony, wyższe ceny z powodu przynajmniej częściowego uwzględnienia efektów zewnętrznych.

Dozwolone jest obecnie uwzględnianie aspektów środowiskowych w specyfikacjach technicznych, niezależnie od ich następstw finansowych, ilekroć cel, do którego osiągnięcia się dąży, jest zgodny z celami wspólnotowymi. Dzieje się tak nawet wtedy, gdy brak jest zauważalnej różnicy między przedmiotem zamówienia przyjaznym środowisku a innymi, które nie spełniają wymogów środowiskowych. Wymagania te niemniej muszą jednak spełniać pewne warunki - muszą być związane z przedmiotem zamówienia, nie mogą dawać nieograniczonej swobody wyboru zamawiającemu, muszą być wyraźnie wskazane w dokumentacji postępowania, ogłoszeniu o zamówieniu oraz muszą być zgodne ze wszystkimi podstawowymi zasadami prawa wspólnotowego, w szczególności z zasadą zakazu dyskryminacji.

Ekoetykiety

W przypadku, gdy instytucje zamawiające zdecydowały się na zdefiniowanie w swoich zamówieniach sposobu oddziaływania na środowisko w kategoriach charakterystyki i wymagań funkcjonalnych, w dyrektywie stwierdza się wyraźnie, że mogą one obejmować charakterystykę oddziaływania na środowisko. Instytucje zamawiające mogą w takim przypadku posłużyć się szczegółowymi specyfikacjami lub – w razie potrzeby – ich częściami, według tego, jak są one zdefiniowane przez europejskie lub (wielo)narodowe

ekoetykiety albo przez dowolne ekoetykiety, z zastrzeżeniem pewnych warunków. Wymaga się zatem, aby:

- specyfikacje te umożliwiały odpowiednie zdefiniowanie dostaw lub usług, które są przedmiotem zamówienia;
- wymagania dotyczące ekoetykiety były opracowane na podstawie informacji naukowych;
- ekoetykiety były przyjęte z zastosowaniem procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane strony, takie jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje ekologiczne;
- były one dostępne dla wszystkich zainteresowanych.

Instytucje zamawiające mogą wskazać, iż produkty i usługi opatrzone ekoetykieta, są z założenia zgodne ze specyfikacjami technicznymi określonymi w dokumentach zamówienia. Podobnie jak w przypadku innych cech charakterystycznych i wymogów funkcjonalnych, instytucje zamawiające muszą zaakceptować wszelkie inne właściwe dowody, takie jak dokumentacja techniczna wytwórcy czy raport z testów wydany przez uznaną instytucję, respektując tym samym zasadę wzajemnego uznawania. Te uznane instytucje to laboratoria testujące i kalibracyjne oraz organy ds. certyfikacji i inspekcji, które działają zgodnie z odpowiednimi normami europejskimi. Zamawiający musi zaakceptować certyfikaty wydane przez uznane instytucje ustanowione w innych Państwach Członkowskich.

5.3 Dialog techniczny

Ustalanie specyfikacji technicznych jest często zadaniem trudnym, szczególnie w przypadku instytucji publicznej, która musi zakupić dowolną liczbę produktów i która jest w dużej mierze odseparowana od sektora prywatnego. W większości przypadków wykonawcy z sektora prywatnego są w sposób nieunikniony lepiej niż instytucja publiczna zorientowani w dostępności, potencjale, cenach i warunkach sprzedaży swoich wyrobów oraz – co być może najważniejsze – w dostępnych technologiach. Aby upewnić się, że zamawiający podejmie optymalną decyzję w odniesieniu do wyspecyfikowanej technologii, musi on mieć dostęp do informacji na jej temat. Aby uzyskać potrzebne informacje, będzie musiał komunikować się z potencjalnymi wykonawcami, ale czynienie tego w kontekście procesu przetargowego może stanowić naruszenie zasad, ponieważ w trakcie procedury generalnie nie zezwala się na dyskusje z wykonawcami.

Dyrektywa w pkt. 15 preambuły zawiera postanowienie, które dopuszcza możliwość dyskusji o specyfikacji technicznych z potencjalnymi wykonawcami przed wszczęciem każdej procedury udzielenia zamówienia. Określane jest to mianem „dialogu technicznego”. Przy zasadniczym założeniu, iż żadne negocjacje nie powinny mieć skutku ograniczania konkurencji, punkt ten stanowi, że „przed rozpoczęciem procedury udzielania zamówienia, instytucje zamawiające mogą, przy wykorzystaniu dialogu technicznego, poszukiwać lub korzystać z doradztwa, które może znaleźć zastosowanie w trakcie przygotowywania specyfikacji...”. Definicja dialogu technicznego oznacza, że dysku-

sje takie są dozwolone *prima facie*. Nie mogą one oczywiście mieć skutku ograniczenia konkurencji, a zatem nie powinny one dawać potencjalnemu wykonawcy konkurencyjnej przewagi, na przykład przez ustalenie specyfikacji technicznych przez odniesienie do takich specyfikacji, które spełnia jeden wykonawca, krajowy lub inny.

5.4 Oferty wariantowe

Wykonawcy, którzy nie spełniają wymagań technicznych zamawiającego, tym samym nie spełniają wymogów ogólnych i ich oferta jest odrzucana. Można istotnie twierdzić, że muszą oni zostać odrzuceni, ponieważ przyjęcie oferty niespełniającej wymagań stanowiłoby naruszenie zasady równego traktowania, przyjęcie oferty niezgodnej z wymaganiami stanowi zakłócenie równowagi konkurencyjnej i utrudnienie dla wykonawców, którzy dążyli do spełnienia wymagań. Bywają jednak okoliczności, kiedy przyjęcie ofert w oparciu o alternatywne sposoby spełniania ustalonych wymagań bywa korzystne. Są to tak zwane oferty wariantowe.

Nawet jeżeli instytucja zamawiająca określiła w sposób wyraźny swoje wymagania, bywają przypadki, w których wykonawcy mogą być w stanie zaoferować różne sposoby wykonania robót budowlanych lub zastosowanie różnych, bardziej odpowiednich materiałów, w zależności od swoich własnych technologii i potencjału oraz własnej oceny placu budowy. Propozycja wykonawcy może być korzystna dla złożonych systemów informatycznych, ale także i w tym przypadku ma to znaczenie tylko wówczas, gdy zamawiający określił nie wynik, ale sposoby jego uzyskania. Oferty wariantowe nie zawsze wpływają na specyfikacje techniczne czy też na sposób realizacji robót, dostaw lub usług. Zamawiający może na przykład określić specyfikacje dla nabycia określonego sprzętu komputerowego i usługi jego utrzymania. Może okazać się, że dany wykonawca przedstawi zamawiającemu lepszą ofertę polegającą na leasingu sprzętu lub zakupieniu go na raty. Łącząc usługi utrzymania z umową leasingową na sprzęt, wykonawca może być w stanie zaoferować bardziej atrakcyjną cenę. Przedmiotowa oferta wariantowa może zatem wpływać nie tyle na oferowany wyrób, co na rodzaj oferowanego kontraktu.

O ile poprzednia dyrektywa stanowiła, że instytucje zamawiające powinny wskazać w ogłoszeniu o zamówieniu, kiedy oferty wariantowe są niedopuszczalne, o tyle w nowej dyrektywie wymaga się od instytucji zamawiających stwierdzenia, czy dopuszczają oferty wariantowe. Bez takiego wskazania nie zezwala się na zastosowanie wariantów. Oferty wariantowe dopuszcza się jedynie wtedy, gdy kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie. W sytuacji, w której zamawiający dopuszcza oferty wariantowe, musi on wskazać w dokumentach zamówienia minimalne wymagania do spełnienia przez warianty oraz wszelkie szczególne wymagania dotyczące ich składowania. Pod uwagę mogą być brane tylko warianty spełniające wymagania minimum.

Uznając, że warianty mają zastosowanie nie tylko do produktu końcowego, ale także do sposobów realizacji dostawy, dyrektywa stanowi, że w procedurach udzielania zamówień publicznych na dostawy lub usługi, instytucje zamawiające, które dopuściły warianty, nie mogą odrzucić wariantu jedynie dlatego, że w przypadku jego wyboru efek-

tem byłoby udzielenia zamówienia na realizację usług zamiast na dostawy lub zamówienia na dostawę zamiast zamówienia na usługi.

5.5 Warunki realizacji zamówienia

Sposób wykonania zamówienia zamawiający może wskazać nie tylko w dokumentach zamówienia czy specyfikacji technicznej, ale również w projekcie umowy. Narzucając pewne warunki umowne, które mają zastosowanie w czasie realizacji zamówienia, instytucje zamawiające mogą realizować szereg różnych celów w zakresie aspektów środowiskowych czy społecznych. Mogą to być przepisy, które gwarantują na przykład przestrzeganie przepisów prawa pracy, takich jak przepisy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Zgodność z postanowieniami umowy staje się jednakże odrębnym zagadnieniem, gdy zamawiający dąży się do nałożenia wymogów, które nie znajdują odzwierciedlenia w aktualnie obowiązujących krajowych przepisach ustawodawczych.

Nowa dyrektywa zezwala obecnie na zastosowanie niektórych warunków realizacji zamówienia. Stanowi ona, iż instytucje zamawiające mogą ustalić szczególne warunki dotyczące wykonania zamówienia przy założeniu, że są one zgodne z prawem wspólnotowym oraz zostały wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub w specyfikacjach. Warunki rządzące realizacją kontraktu mogą dotyczyć w szczególności aspektów społecznych i ochrony środowiska.

5.6 Informowanie o wymaganiach

Specyfikacje techniczne, które mają zostać zastosowane w danym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, muszą zostać określone w dokumentacji przetargowej, czyli w ogłoszeniach o zamówieniu i dokumentach przetargowych. Ogłoszenie musi zawierać dane o tym, gdzie można się zwracać o dokumenty przetargowe. Dokumenty te mogą być opracowane i przekazywane także w formie elektronicznej.

W przypadku robót budowlanych lub usług (ale nie w odniesieniu do dostaw) instytucja zamawiająca może wskazać w dokumentach przetargowych lub zostać zobowiązana przez Państwo Członkowskie, aby w dokumentach zamówienia określiła organ lub organy, od których wykonawca może uzyskać odpowiednie informacje na temat obowiązków związanych z podatkami, ochroną środowiska, a także przepisami o ochronie zatrudnienia i warunkach pracy, obowiązującymi w danym Państwie Członkowskim, regionie lub miejscu, w którym zamówienie ma zostać zrealizowane oraz mającymi zastosowanie do robót budowlanych przeprowadzanych na danym terenie lub usług świadczonych podczas realizacji zamówienia.

Ponadto w przypadku, gdy instytucja zamawiająca przekazuje powyższe informacje, żąda od wykonawców, aby podczas sporządzania swoich ofert uwzględnili oni obowiązki wynikające z przepisów o ochronie zatrudnienia i warunkach pracy obowiązujące w miejscu, w którym zamówienie ma zostać zrealizowane.

Postanowienie to wyraźnie nie stanowi uszczerbku dla zastosowania przepisów dyrektywy dotyczących rozpatrywania ofert zawierających rażąco niskie ceny.

Zgodnie z wytycznymi art. 35 dyrektywy sektorowej na wniosek wykonawców zainteresowanych uzyskaniem zamówienia podmioty zamawiające udostępnią specyfikacje techniczne, na które powołują się w zamówieniach na dostawy, roboty budowlane lub usługi albo specyfikacje techniczne, które zamierzają stosować w odniesieniu do zamówień objętych okresowymi ogłoszeniami informacyjnymi w rozumieniu art. 41 ust. 1. Jeżeli specyfikacje techniczne są oparte na dokumentach dostępnych zainteresowanym wykonawcom, wystarczy odniesienie się do tych dokumentów.

Rozdział VI

6. Wybór wykonawców

6.1 Wstęp

W nowej dyrektywie występuje pojęcie „wykonawca”, oznaczające trzy obszerne kategorie podmiotów wyróżnione przez odniesienie do zamówień, o które się ubiegają: „przedsiębiorcy budowlanego” w przypadku zamówień na roboty budowlane, „dostawcy” w zamówieniach na dostawy oraz „usługodawcy” w zamówieniach na realizację usług. O ile nie zawarto wyraźnego odniesienia do danej kategorii, w całym tekście będzie używany dla ułatwienia termin „wykonawca”. W dyrektywie zawarto niewiele wymogów dotyczących wykonawców poza tymi, które określają predyspozycje do występowania w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Podstawą całego systemu zamówień publicznych jest idea zakazu dyskryminacji wykonawców o różnej przynależności państwowej oraz stworzenia im jednakowych szans w ubieganiu się o zamówienia przyznawane na obszarze Wspólnoty. Dyrektywa wymaga, aby zamówienia były realizowane w oparciu o kryteria obiektywne. Instytucje zamawiające nie mogą zatem dowolnie eliminować żadnych wykonawców z procedury udzielania zamówienia na zasadzie uznaniowości, w szczególności ze względu na przynależność państwową. Zawarto więc w niej szczegółowe kryteria predyspozycji i kwalifikacji, które powinny zostać zastosowane w celu wykluczenia wykonawców z procedur w przypadku niespełnienia przez nich tych kryteriów. Zastosowano również warunki odnoszące się do dowodów, które mogą być wymagane do weryfikacji kryteriów.

6.2 Podmioty gospodarcze

W dyrektywie użyto dla uproszczenia terminu „wykonawca”, który, jak wspomniano wyżej, obejmuje pojęcia „przedsiębiorca budowlany”, „dostawca” oraz „usługodawca”. Wykonawca, który złożył ofertę, zwany jest „oferentem”, ubiegający się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej, negocjacjach lub dialogu konkurencyjnym, zwany jest „kandydatem”.

6.2.1 Forma prawna

Wykonawcą może być każda osoba fizyczna lub prawna albo podmiot publiczny bądź grupa takich osób i/lub podmiotów, które oferują na rynku odpowiednio: realizację robót budowlanych, dostawę produktu lub usługi. Oznacza to w sposób oczywisty za-

równy firmy (spółki) jak i osoby indywidualne. Wykonawcy, którzy są uprawnieni do świadczenia danego zamówienia zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym prowadzą działalność, nie mogą zostać odrzuceni jedynie ze względu na to, że zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym zamówienie zostało udzielone, musieliby być osobami fizycznymi lub prawnymi.

W przypadku, gdy dany wykonawca jest osobą prawną, może mu zostać postawione wymaganie wskazania w ofercie lub wniosku o udział w procedurze nazwisk i wymaganych kwalifikacji zawodowych personelu, który będzie odpowiedzialny za realizację zamówienia. Instytucja zamawiająca może także wymagać od wykonawców, aby udowodnili, że posiadają określone uprawnienia lub są członkami organizacji zawodowej, w zakresie, w jakim wymaga się – w ich kraju pochodzenia – posiadania danego uprawnienia lub członkostwa w konkretnej organizacji do realizacji danej roboty budowlanej, usługi czy też dostawy. Członkostwo w organizacji zawodowej jest często warunkiem nakładanym na osoby indywidualne pragnące wykonywać określony zawód. W przypadku, gdy wykonawca jest osobą prawną, może być od niego wymagane wykazanie przynależności jego personelu do danej organizacji.

6.2.2 Grupy wykonawców

Definicja „wykonawcy” zawarta w dyrektywie obejmuje „grupę osób i/lub podmiotów fizycznych lub prawnych”. Instytucje zamawiające nie mogą wymagać od tych grup przyjęcia konkretnej formy prawnej w celu złożenia oferty lub wniosku o udział w postępowaniu. W takiej sytuacji wykonawcy zobowiązani będą przynajmniej do ustanowienia (wyznaczenia) pełnomocnika reprezentującego grupę w trakcie prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Jednakże grupie, której udzielono zamówienia, może być postawiony taki wymóg z chwilą udzielenia tego zamówienia w zakresie, w jakim jest to niezbędne do zadowalającego wykonania umowy (umowa konsorcjum definiująca obowiązki i zakres odpowiedzialności). Złożoność uzgodnień i kwestie odpowiedzialności mogą budzić pewne wątpliwości. Istnieje możliwość, że konsorcja składające swoje oferty zechcą tworzyć, tak czy inaczej, spółkę celową kierującą całym procesem, przy czym wymaganie utworzenia takiej spółki celowej może także leżeć w interesie instytucji zamawiającej. Może ona postawić takie wymaganie nie tylko po to, aby stworzyć spójną strukturę zarządzania przedsięwzięciem, ale także w celu uprzedzenia skomplikowanych kwestii odpowiedzialności w razie, gdyby takowe powstały w przypadku wzięcia na siebie przez członków konsorcjów łącznej i solidarnej odpowiedzialności za realizowany projekt.

Na etapie dopuszczenia do udziału w postępowaniu grupy spółek mogą korzystać ze swoich wzajemnych kwalifikacji.

*Sprawa C-389/92 **Bal-
last Needam** Spółka holdingowa może korzystać z zasobów i kwalifikacji innych spółek (czy to spółek zależnych, czy partnerów).*

Nawet w przypadku spółki holdingowej, która sama nie wykonuje robót budowlanych, Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznał, że spółka holdingowa nie może zostać wykluczona z udziału w procedurach udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane. Jeżeli od wykonawcy wymaga się potwierdzenia jego kondycji ekonomicznej i finansowej oraz wiedzy technicznej i potencjału dla potrzeb postępowania, może on wykazać, iż niezależnie od charakteru jego prawnych powiązań

z przedsiębiorstwami zależnymi, ma do swojej dyspozycji zasoby takiego przedsiębiorstwa, niezbędne do realizacji umowy. Znajduje to odzwierciedlenie w dyrektywach. A zatem wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz na potrzeby danej umowy, korzystać z potencjału innych podmiotów, niezależnie od swoich i od powiązań prawnych z tymi podmiotami. Musi on w takim przypadku udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał do dyspozycji potrzebne zasoby, np. przedstawiając zobowiązanie tej treści złożone przez te podmioty. Dowód na dostępność zasobów może zostać przedłożony w postaci zobowiązania do udostępnienia danych zasobów przez podmioty nimi dysponujące.

6.3 Zastrzeżenie udziału

Zamówienia mogą stanowić potężne narzędzie realizacji celów polityki rządowej, które nie mają zbyt wiele wspólnego z samym procesem zamówień publicznych. Takim mechanizmem, jest nałożenie uregulowań za pomocą umowy zawartej w efekcie udzielenia zamówienia, tzn. narzucenie zwycięskiemu wykonawcy warunków wykonania umowy).

Innym mechanizmem jest zastosowanie wymogów w zakresie kwalifikacji podmiotowej, które mają na celu ograniczenie dostępu udziału wykonawców w procedurach zamówień publicznych. Jednym z głównych celów dyrektyw wspólnotowych jest uniemożliwienie zastosowania jakichkolwiek kryteriów kwalifikacji podmiotowej związanych z przynależnością państwową. Wytyczne te oraz postanowienia Traktatu, których stanowią one realizację, uniemożliwiają także narzucenie innych kryteriów kwalifikacji, które wywierałyby taki sam skutek.

Sprawa 21/88 DuPont de Nemours Kryteria kwalifikacji nie mogą ograniczać się do wykonawców krajowych lub regionalnych.

Dyrektywa w sposób jednoznaczny zezwala obecnie na realizację wtórnych celów w zakresie polityki za pomocą procesu zamówień publicznych pod warunkiem, że polityka ta nie jest polityką dyskryminującą i jest przejrzysta. W przypadku wymogów kwalifikacji dyrektywa wprowadziła nową kategorię zamówień „zastrzeżonych”, które, jakkolwiek niewyłączone z jej zakresu, nakładają na uczestników konkretne wymogi. Państwa Członkowskie mogą zastrzec prawo do udziału w procedurach udzielania zamówień publicznych dla zakładów pracy chronionej lub przewidzieć możliwość realizacji takich zamówień w ramach programów pracy chronionej, gdzie większość pracowników nimi objętych to osoby niepełnosprawne, które z racji charakteru lub stopnia swoich niepełnosprawności nie mogą wykonywać pracy w warunkach normalnych. W efekcie udział w procedurach udzielania zamówień publicznych może być w całości lub w części ograniczony do „wykonawców” objętych tą definicją.

6.4 Kryteria kwalifikacji podmiotowej

Dyrektywa sektorowa przewiduje większą elastyczność w zakresie kryteriów kwalifikacji podmiotowej niż dyrektywa klasyczna, jakkolwiek powołuje się ona wyraźnie na kryteria wymienione w dyrektywie klasycznej. Ponadto w dyrektywie sektorowej prze-

widuje się utworzenie konkretnego systemu kwalifikacji, podobnego do rankingu wykonawców, który może działać na poziomie podmiotu zamawiającego. Zgodnie z warunkami określonymi w dyrektywie ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania może także samo w sobie zostać uznane za zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

Podstawowa zasada jest taka, że podmioty zamawiające, które ustalają kryteria kwalifikacji w procedurach otwartych, ograniczonych i negocjacyjnych, muszą to czynić zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami, które są dostępne dla zainteresowanych wykonawców. Artykuł 54 ust. 4 także stanowi, iż kryteria te mogą obejmować kryteria wykluczenia wymienione w art. 45 dyrektywy klasycznej na zasadach tam obowiązujących, oraz że w przypadku, gdy instytucja zamawiająca jest zamawiającym w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) (tzn. nie przedsiębiorstwem publicznym ani podmiotem działającym na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych), kryteria i zasady kwalifikacji podmiotowej powinny obejmować wymienione w art. 45 ust. 1 dyrektywy klasycznej kryteria wykluczeń.

Zgodnie z jednoznacznym podejściem do przyjmowania ofert od grup spółek wykonawca może, w stosownych przypadkach oraz w odniesieniu do konkretnej umowy, skorzystać z potencjału (gospodarczego i finansowego lub technicznego/zawodowego) innych podmiotów, niezależnie od prawnego charakteru jego powiązań z tymi podmiotami. Musi on w takim przypadku udowodnić instytucji zamawiającej, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, okazując na przykład zobowiązanie tej treści ze strony tych podmiotów. Ponadto oraz na tych samych warunkach, grupa wykonawców może korzystać z potencjału uczestników swojej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

Podobnie jak to miało miejsce w przypadku dyrektywy klasycznej dyrektywa sektorowa zezwala także podmiotom zamawiającym, w stosownych przypadkach, w których charakter robót budowlanych i/lub usług uzasadnia zastosowanie przy realizacji zamówienia publicznego działań lub programów z zakresu zarządzania środowiskiem, na wymaganie, aby takie działania lub programy były zastosowane. Wykonawcy mogą wykazać, że dysponują potencjałem technicznym do wykonania zamówienia poprzez spełnianie określonych norm zarządzania środowiskiem, niezależnie od tego, czy program ten jest, czy nie jest zarejestrowany jako instrument wspólnotowy (jak np. system zarządzania środowiskiem i audytu – EMAS). Co więcej, opis środków zastosowanych przez podmiot gospodarczy w celu zapewnienia tego samego poziomu ochrony środowiska powinien zostać przyjęty jako forma dowodu, stanowiąc alternatywę dla programów zarządzania środowiskiem zarejestrowanych zgodnie z normami wspólnotowymi. W przypadku, gdy na mocy tego przepisu, instytucje zamawiające wymagają przedstawienia certyfikatów wydanych przez niezależne organy, poświadczających przestrzeganie przez dany podmiot gospodarczy określonych norm zarządzania środowiskiem, muszą one powołać się na wspólnotowy system zarządzania środowiskiem i audytu (EMAS) lub na normy zarządzania środowiskiem oparte na określonych normach europejskich lub międzynarodowych, poświadczonych przez instytucje działające zgodnie z prawem wspólnotowym lub danymi normami europejskimi czy międzynarodowymi w zakresie certyfikacji. Muszą one także uznać równoważne certyfikaty wydane przez instytucje działające w innych Państwach Członkowskich oraz inne dowody po-

twierdzące stosowanie równoważnych środków zarządzania środowiskiem przedłożone przez wykonawców.

Podobnie jak w przypadku dyrektywy klasycznej, gdy podmioty zamawiające wymagają okazania zaświadczeń wydanych przez niezależne podmioty i potwierdzających przestrzeganie przez podmiot gospodarczy określonych norm zapewnienia jakości, muszą one odwoływać się do systemów zapewnienia jakości opartych na odpowiednich seriach norm europejskich poświadczonych przez instytucje spełniające serie norm europejskimi w zakresie certyfikacji. Podmioty zamawiające muszą także uznać równoważne certyfikaty wydane przez instytucje utworzone w innych Państwach Członkowskich oraz akceptować inne dowody równoważnych gwarancji jakości przedstawione przez wykonawców.

6.4.1 Przesłanki obowiązkowego wykluczenia

W dyrektywie wprowadzono całkowicie nowy przepis, który wymaga obowiązkowego wykluczenia wykonawców w przypadku, gdy uczestniczyli oni w określonej działalności przestępczej. Dotyczy to tylko przypadków, w których zamawiający jest instytucją zamawiającą w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) (tzn. nie przedsiębiorstwem publicznym czy podmiotem działającym na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych). Przesłanki wykluczenia, które należy zastosować, wymieniono w art. 45 ust. 1 dyrektywy klasycznej jako swoistą odpowiedź na rosnące zaniepokojenie następstwami przestępczości zorganizowanej zarówno w kategoriach procesu konkurencyjnego, jak i mechanizmu wprowadzania do legalnego obiegu środków pochodzących z działalności przestępczej. Dyrektywa obejmuje także przepisy dotyczące kwestii korupcji w dziedzinie zamówień publicznych, zgodnie z którym podstawą wykluczenia z postępowania wykonawcy jest:

- a) **udział w organizacji przestępczej**, zgodnie z definicją takiej organizacji zawartą w art. 2 ust. 1 wspólnego działania Rady 98/733/WSiSW;
- b) **korupcja**, zgodnie z definicją zawartą odpowiednio w art. 3 aktu Rady z dnia 26 maja 1997 r. oraz art. 3 ust. 1 wspólnego działania Rady 98/742/WSiSW;
- c) **oszustwo** w rozumieniu art. 1 Konwencji o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich;
- d) **udział w praniu pieniędzy**, zgodnie z definicją art. 1 dyrektywy Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy.

Artykuł 45 ust. 1 stanowi, że każdy kandydat lub oferent, który został skazany prawomocnym wyrokiem sądu, z jednego lub więcej określonych powyżej powodów i który jest znany instytucji zamawiającej, zostaje wykluczony z udziału w zamówieniu publicznym. W celu ustalenia podstaw wykluczenia instytucje zamawiające, o ile jest to właściwe, żądają dokumentacji potwierdzającej spełnienie warunków udziału w postępowaniu. Dokumentami potwierdzającymi powyższe będą wyciągi z „rejestrów sądowych” dla danego wykonawcy lub w przypadku, gdy dane Państwo Członkowskie nie wydaje takich dokumentów, równoważnego dokumentu wydanego przez właściwy organ sądowy lub administracyjny kraju pochodzenia lub kraju, z którego dany wykonawca przyby-

wa, wskazującego, że wymagania te zostały spełnione. W przypadku, gdy dane Państwo Członkowskie nie wystawia takich dokumentów lub certyfikatów, mogą one zostać zastąpione oświadczeniem złożonym pod przysięgą, a jeśli takich się w danym państwie nie składa, uroczystym oświadczeniem złożonym przez daną osobę przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, notariuszem albo przed właściwą organizacją zawodową lub gospodarczą.

Ponadto, jeżeli instytucje zamawiające mają wątpliwości co do podmiotowej sytuacji „podejrzanych” wykonawców, mogą także zwrócić się do właściwych organów w celu uzyskania wszelkich informacji uznanych za niezbędne, a dotyczących podmiotowej sytuacji danego wykonawcy. W przypadku, gdy informacje te dotyczą wykonawcy mającego siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie innym niż państwo instytucji zamawiającej, instytucja zamawiająca może zwrócić się o współpracę do właściwych organów. Z uwzględnieniem przepisów krajowych Państwa Członkowskiego, w którym wykonawcy mają swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania, wnioski takie muszą dotyczyć osób prawnych i/lub fizycznych, w tym, o ile to właściwe, dyrektorów spółek oraz każdej osoby uprawnionej do reprezentacji, podejmowania decyzji lub kontroli w stosunku do wykonawcy.

Do Państwa Członkowskiego należy określenie warunków wdrażania tych przepisów, zgodnie z jego prawem krajowym oraz z uwzględnieniem prawa wspólnotowego. Warunki te mogą dotyczyć kwestii terminów, dowodów, następstw skazania w odniesieniu do wykluczenia, tzn. czy wykonawcy zostali wykluczeni czasowo i na jaki okres, czy na stałe, czy z niektórych, czy wszystkich procedur zamówień. W przepisach krajowych mogą być także przewidziane odstępstwa od wymogu obowiązkowego wykluczenia w przypadku występowania „interesu publicznego”.

6.4.2 Inne podstawy wyłączenia

Dyrektywa sektorowa nie ogranicza wyboru kryteriów kwalifikacji przez instytucję zamawiającą, ale często powołuje się na przesłanki wskazane w dyrektywie klasycznej. Kryteria te omówiono szczegółowo w publikacji dotyczącej sektora publicznego: „Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej – Sektor klasyczny”. Zostaną one wymienione w niniejszym rozdziale tylko dla ułatwienia ich zastosowania. Kwalifikacja podmiotowa w przypadku sektora publicznego opiera się na kwestiach (1) sytuacji podmiotowej, (2) sytuacji ekonomicznej i finansowej oraz (3) kwalifikacji technicznej i/lub zawodowej wykonawcy.

6.4.2.1 Ogólna przydatność

Zgodnie z art. 45 ust. 2 wykonawca może zostać wykluczony z udziału w zamówieniu w przypadku, gdy:

- a) jest w stanie upadłości lub likwidacji, jego działalność jest objęta zarządem sądowym, zawarł umowę z wierzycielami, zawiesił działalność gospodarczą albo znajduje się w analogicznej sytuacji, wynikającej z podobnej procedury zgodnej z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- b) jest przedmiotem postępowania o ogłoszenie upadłości, o wydanie nakazu przymusowej likwidacji, o ustanowienie zarządu sądowego, postępowania układo-

- wego z wierzycielami lub innego podobnego postępowania zgodnego z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi;
- c) został skazany prawomocnym wyrokiem, zgodnie z krajowymi przepisami, za przestępstwo związane z jego działalnością zawodową;
 - d) jest winny poważnego wykroczenia zawodowego, udowodnionego dowolnymi środkami przez instytucje zamawiające;
 - e) nie wypełnił zobowiązań dotyczących opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
 - f) nie wypełnił zobowiązań dotyczących płatności podatków, zgodnie z przepisami prawnymi kraju, w którym ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, lub zgodnie z przepisami prawnymi kraju instytucji zamawiającej;
 - g) jest winny poważnego wprowadzenia w błąd w zakresie przekazania lub nieprzekazania informacji wymaganych na mocy niniejszej sekcji dyrektywy.

6.4.2.2 Sytuacja ekonomiczna i finansowa

Dokumenty służące potwierdzeniu kondycji finansowej i ekonomicznej wykonawcy wymieniono w art. 47 dyrektywy klasycznej. Dowody odpowiedniej kondycji mogą generalnie być przedstawiane w jednej lub kilku następujących form:

- a) odpowiednie oświadczenia banków albo stosowny dowód posiadania odpowiedniego ubezpieczenia z tytułu ryzyka zawodowego;
- b) bilans lub wyciągi z bilansów w przypadku, gdy opublikowanie bilansów jest wymagane na mocy prawa w kraju, w którym dany wykonawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania;
- c) oświadczenie o ogólnym obrocie przedsiębiorstwa oraz o stosownym obrocie w obszarze objętym zamówieniem za okres nie więcej niż trzech ostatnich lat budżetowych, w zależności od daty utworzenia przedsiębiorstwa lub rozpoczęcia działalności handlowej przez wykonawcę, w zakresie, w jakim informacje na temat tych obrotów są dostępne.

Institucje zamawiające muszą wskazać w ogłoszeniu lub zaproszeniu do udziału w przetargu, które z tych dokumentów wybrały oraz jakie referencje poza tymi, które wskazano w pkt. a) b) lub c), należy przedłożyć. Do zamawiającego należy ustalenie wymaganego poziomu kondycji finansowej i ekonomicznej. Innymi słowy, do instytucji zamawiającej należy podanie powodów, dla których zwraca się o podanie tych informacji; powinny one służyć określonej celowi, nie zaś stanowić kolejne (czasem niepotrzebne) dokumenty, które wykonawca załącza do swojej oferty.

6.4.2.3 Kwalifikacje techniczne i/lub zawodowe

W art. 48 dyrektywy klasycznej określono sposoby oceny i badania kwalifikacji technicznych i/lub zawodowych wykonawców. W wymienionych odniesieniach wskazuje się tylko dowody, które należy przedstawić; do instytucji zamawiającej należy ustalenie poziomu kwalifikacji technicznych i/lub zawodowych wymaganych od wykonawców. Dowody kwalifikacji technicznych wykonawców mogą być przedstawione za pomocą jednego lub większej ilości wymienionych sposobów w zależności od charakteru, liczby lub znaczenia oraz wykorzystania robót budowlanych, dostaw lub usług. Wymaganie wszystkich takich „referencji” nie jest zatem konieczne; wymaga się tylko tych, które są niezbędne zamawiającemu, aby dokonać oceny. Instytucja zamawiająca musi określić, w ogłoszeniu o zamówieniu lub zaproszeniu do ubiegania się o zamówienie, które dokumenty chce otrzymać. Oto dokumenty wyliczone w dyrektywie:

W przypadku robót budowlanych:

- *wykaz robót budowlanych wykonanych w ciągu ostatnich pięciu lat wraz z zaświadczeniami zadowolającego wykonania najważniejszych robót. Zaświadczenia wskazują wartość, datę i miejsce robót oraz określają, czy roboty zostały wykonywane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończone. W razie konieczności właściwy organ przedkłada takie zaświadczenie bezpośrednio instytucji zamawiającej: art. 48 ust. 2 lit. a) podpunkt i) dyrektywy klasycznej.*

W przypadku robót budowlanych i usług:

- *wykształcenie i kwalifikacje zawodowe usługodawcy, przedsiębiorcy budowlanego i/lub personelu zarządzającego przedsiębiorstwem, w szczególności osoby lub osób odpowiedzialnych za świadczenie usług lub kierowanie robotami budowlanymi: art. 48 ust. 2 lit. e) dyrektywy klasycznej;*
- *w odniesieniu do zamówień publicznych na roboty budowlane oraz usługi, a także wyłącznie w stosownych przypadkach, wskazanie środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie mógł zastosować podczas realizacji zamówienia: art. 48 ust. 2 lit. f) dyrektywy klasycznej;*
- *oświadczenie na temat wielkości średniego rocznego zatrudnienia u usługodawcy lub przedsiębiorcy budowlanego oraz liczebność personelu zarządzającej w ciągu ostatnich trzech latach: art. 48 ust. 2 lit. g) dyrektywy klasycznej;*
- *oświadczenie na temat narzędzi, wyposażenia zakładu i urządzeń technicznych dostępnych usługodawcy lub przedsiębiorcy budowlanemu w celu realizacji zamówienia: art. 48 ust. 2 lit. h) dyrektywy klasycznej;*
- *wskazanie części zamówienia, której realizację usługodawca zamierza ewentualnie zlecić podwykonawcy: art. 48 ust. 2 lit. i) dyrektywy klasycznej.*

W przypadku dostaw i usług:

- *wykaz głównych dostaw lub usług zrealizowanych w ciągu ostatnich trzech lat, z podaniem kwot, dat wykonania oraz odbiorców, publicznych lub prywatnych. Dowody dostaw i usług należy przedstawić:*

- w przypadku, gdy odbiorcą była instytucja zamawiająca – w formie zaświadczeń wydanych lub poświadczonych przez właściwy organ;
- w przypadku, gdy odbiorcą był nabywca prywatny – w postaci zaświadczenia wystawionego przez nabywcę, a w razie braku takiego zaświadczenia – w postaci oświadczenia wykonawcy: art. 48 ust. 2 lit. a) podpunkt ii) dyrektywy klasycznej;
- opis urządzeń technicznych oraz środków zastosowanych przez dostawcę lub usługodawcę w celu zapewnienia jakości oraz opis zaplecza naukowo-badawczego przedsiębiorstwa: art. 48 ust. 2 lit. c) dyrektywy klasycznej;
- w przypadku, gdy produkty lub usługi, które mają zostać dostarczone, mają charakter złożony lub – wyjątkowo – mają szczególne przeznaczenie, instytucje zamawiające lub w ich imieniu właściwy organ urzędowy kraju, w którym dostawca lub usługodawca ma siedzibę lub miejsce zamieszkania, z zastrzeżeniem zgody tego organu, przeprowadza kontrolę możliwości produkcyjnych dostawcy lub możliwości technicznych usługodawcy, a w razie konieczności także dostępnych mu możliwości naukowych i badawczych, jak również środków kontroli jakości, z których będzie korzystał: art. 48 ust. 2 lit. d) dyrektywy klasycznej.

W przypadku produktów, które mają być dostarczone:

- próbki, opisy i/lub fotografie, których autentyczność musi zostać zaświadczona na żądanie instytucji zamawiającej: art. 48 ust. 2 lit. j) podpunkt i) dyrektywy klasycznej;
- zaświadczenia sporządzone przez uznane, właściwe urzędowe instytuty lub agencje kontroli jakości i wyraźnie potwierdzające zgodność produktów przez odniesienie do specyfikacji lub norm: art. 48 ust. 2 lit. j) podpunkt ii) dyrektywy klasycznej.

W przypadku wszystkich zamówień:

- wskazanie zaangażowanych pracowników technicznych lub instytucji technicznych, niezależnie od tego, czy są one częścią przedsiębiorstwa danego wykonawcy, w szczególności tych odpowiedzialnych za kontrolę jakości, zaś w przypadku zamówień na roboty budowlane tych, którymi ten przedsiębiorca budowlany będzie dysponował podczas wykonania robót budowlanych: art. 48 ust. 2 lit. b) dyrektywy klasycznej.

W przypadku usług w zakresie rozmieszczenia oraz usług instalacyjnych:

- w procedurach udzielania zamówień publicznych, których przedmiot stanowią dostawy wymagające wykonania prac dotyczących rozmieszczenia lub instalacji, wykonania usług i/lub realizacji robót budowlanych, zdolność wykonawców do wykonania usług, instalacji lub robót może być oceniana w szczególności w odniesieniu do ich kwalifikacji, efektywności, doświadczenia i rzetelności: art. 48 ust. 5 dyrektywy klasycznej.

5.5. System kwalifikowania

System kwalifikowania jest podobny do oficjalnych wykazów czy rejestrów stosowanych w sektorze publicznym poza tym, że systemy takie są przyjmowane przez instytucje zamawiające dla ich własnych celów. Pozwalają one zaoszczędzić czas i koszty tak samo jak wykazy oficjalne, a dodatkową zaletą posiadania wykazu kwalifikowanych wykonawców jest to, że instytucja zamawiająca będzie miała do swojej dyspozycji pulę potencjalnych wykonawców, o których wie, że spełniają podstawowe kryteria kwalifikacji stawiane przez nią. Zamawiający będzie mógł zwrócić się do nich w przypadku, gdy będzie chciał udzielić zamówienia zgodnie z procedurą negocjacyjną lub ograniczoną. W takiej sytuacji instytucja zamawiająca będzie mogła z lepszym skutkiem wziąć pod uwagę określone potrzeby przedmiotu zamówienia, które ma zostać udzielone. Pozwala to oszczędzić czas w późniejszym etapie, gdy presja czasu jest silniejsza.

Systemy kwalifikowania nie są jednakże odpowiednie we wszystkich okolicznościach. Przykładowo: prowadzenie takiego systemu dla pojedynczych dostaw byłoby w wielu przypadkach nadmiernie kosztowne, chyba że instytucja zamawiająca jest zainteresowana jedynie ograniczoną liczbą produktów. Z drugiej strony, wyczerpujący wykaz musiałby obejmować wykonawców zajmujących się wszystkimi aspektami działalności danej instytucji. Gama odnośnych produktów i usług jest wielokrotnie bardzo szeroka i sama liczba elementów, które należy uwzględnić, może zniechęcić instytucje do korzystania z takiego systemu. Koszt finansowy i nakład pracy wymagane do zbudowania takiego systemu mogą także odstraszać mniejsze przedsiębiorstwa sektorowe, które nie mają do swojej dyspozycji środków potrzebnych do realizacji wymaganych procedur. Artykuł 53 ust. 6 stanowi także, iż w przypadku, gdy podmiot zamawiający uważa system kwalifikowania niektórych innych instytucji lub podmiotów trzecich za spełniający jego wymagania, podaje nazwy takich instytucji lub podmiotów zainteresowanym wykonawcom.

Artykuł 53 ust. 1 wyraźnie dozwala podmiotom zamawiającym na tworzenie i prowadzenie systemu kwalifikowania wykonawców. Podmioty zamawiające, które utworzą i stosują taki system, zapewniają wykonawcom możliwość wnioskowania o ujęcie ich w tym systemie w dowolnym momencie. Kryteria i zasady kwalifikacji ujęte w ww. systemie mogą obejmować specyfikacje techniczne (wówczas ma zastosowanie art. 34 dyrektywy), kryteria wykluczenia (z zastosowaniem art. 45 dyrektywy 2004/18/WE), dotyczące możliwości gospodarczych i finansowych wykonawcy, a także możliwości technicznych/lub zawodowych wykonawcy. Kategorie te mogą być dalej dzielone na podkategorie według specjalizacji w obrębie każdej kategorii. Sam system kwalifikowania może obejmować różne etapy kwalifikowania, a zatem także – w stosownych przypadkach – system klasyfikacji i kategoryzacji.

Jedną z istotnych cech systemu kwalifikowania przewidzianych w dyrektywie jest możliwość wykorzystania go jako zaproszenia do składania ofert. Cel i korzyść z tego płynące są takie, że umożliwia to zamawiającemu pominięcie normalnych zasad dotyczących ogłoszeń i wybranie wprost z listy kwalifikowanych wykonawców tych kandydatów, których chciała zaprosić do przetargu zgodnie z procedurą ograniczoną lub negocjacyjną. W istocie, zgodnie z art. 53 ust. 9 w przypadku zaproszenia do ubiegania się o zamówienie za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania wykonawcy uczestniczący w procedurze ograniczonej lub uczestnicy procedury negocjacyjnej są wybierani

spośród kandydatów zakwalifikowanych przez taki system. W przypadku, gdy system ten jest wykorzystany jako zaproszenie do ubiegania się o zamówienie dla celów wybrania uczestników w procedurach udzielenia zamówienia, które jest przedmiotem ogłoszenia, podmioty zamawiające muszą zakwalifikować wykonawców na podstawie kryteriów wybranych zgodnie z postanowieniami art. 53 dyrektywy sektorowej oraz przestrzegać zasad wyboru ograniczonej liczby wykonawców, którzy mają zostać zaproszeni do składania ofert.

System kwalifikowania musi być prowadzony zgodnie z obiektywnymi kryteriami i określonymi zasadami kwalifikowania ustalonymi przez podmioty zamawiające, a te kryteria oraz zasady muszą zostać udostępnione wykonawcom na ich wniosek. W przypadku ich aktualizacji zmodyfikowane kryteria i zasady muszą zostać podane do wiadomości zainteresowanych wykonawców. Oznacza to, że muszą zostać zawiadomieni ci, którzy już się zakwalifikowali, oraz ci, którzy wyrazili zainteresowanie. Każdy zainteresowany wykonawca może zapoznać się z kryteriami i zasadami w czasie ogłaszania systemu kwalifikowania. Nie oznacza to, że dostęp do systemu kwalifikowania jest możliwy tylko z chwilą ogłoszenia o jego istnieniu. W celu zapewnienia, że system ten nie zostanie wykorzystany jako sposób wykluczenia wykonawców z procedur udzielenia zamówienia realizowanych przez daną instytucję zamawiającą, szczególnie wówczas, gdy jest on wykorzystany jako samo zaproszenie do składania ofert (zob. poniżej), podmioty zamawiające, które tworzą lub prowadzą system kwalifikowania, są zobowiązane zapewnić, że wykonawcy mogą w każdej chwili zwrócić się o zakwalifikowanie.

Art. 53 ust. 3 dyrektywy stanowi, że kryteria kwalifikowania mogą obejmować kryteria wykluczania wymienione w art. 45 dyrektywy klasycznej (2004/18/WE). Natomiast w przypadku podmiotu zamawiającego w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) (tzn. nie przedsiębiorstwa publicznego ani podmiotu działającego na podstawie praw specjalnych lub wyłącznych) stosowane kryteria i zasady będą obejmować kryteria wykluczania wymienione w art. 45 ust. 1 dyrektywy klasycznej. Instytucje zamawiające muszą ponadto przestrzegać postanowień art. 52 dotyczących wzajemnego uznawania w zakresie warunków administracyjnych, technicznych i finansowych oraz certyfikatów, testów i dowodów.

Dyrektywa przewiduje ponadto w art. 53 ust. 4-5 uwzględnienie potencjału grup spółek. A zatem, podobnie jak w przypadku ogólnego systemu kwalifikacji ogólnie, wykonawca może w razie potrzeby skorzystać z możliwości ekonomicznych i finansowych lub technicznych/zawodowych) innych podmiotów, niezależnie od prawnego charakteru powiązań między nimi. Musi on w takim przypadku udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, np. okazując odpowiednie zobowiązanie tych podmiotów. Ponadto grupa wykonawców może polegać na możliwościach uczestników takiej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

W celu ustanowienia systemu kwalifikowania podmiot zamawiający musi opublikować ogłoszenie o istnieniu takiego systemu, ze wskazaniem jego celu oraz sposobu, w jaki można uzyskać dostęp do zasad regulujących jego funkcjonowanie. Wymagane informacje podano w Załączniku XIV, a treść tego Załącznika powtórzono w tablicy poniżej. Jeżeli system ten ma okres obowiązywania przekraczający trzy lata, ogłoszenie publiku-

je się corocznie. Jeżeli system ten ma krótszy okres obowiązywania, wystarczająca jest publikacja pierwszego ogłoszenia.

Dyrektywa nakłada także szereg zabezpieczeń proceduralnych. Po złożeniu przez wykonawcę wniosku o kwalifikację, podmioty zamawiające muszą poinformować wnioskodawców o swojej decyzji co do zakwalifikowania w ciągu sześciu miesięcy. Jeżeli podjęcie decyzji zajmie więcej niż cztery miesiące od momentu przedstawienia wniosku, wówczas podmiot zamawiający ma obowiązek poinformować kandydata w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku o powodach tego przedłużenia oraz o dacie, w której jego wniosek zostanie przyjęty lub odrzucony. Kandydaci, którzy nie zostali zakwalifikowani, powinni jak najszybciej zostać poinformowani o tej decyzji wraz z uzasadnieniem. Informacja ta powinna być przekazana w nieprzekraczalnym terminie piętnastu dni od dnia jej podjęcia. Uzasadnienie należy oprzeć na kryteriach kwalifikowania wymienionych w art. 53 ust. 2. Kwalifikacja wykonawcy może zostać wycofana lub zakończona z powodów opartych na tych kryteriach kwalifikacji. Wykonawca powinien zostać poinformowany na piśmie o wszelkich zamiarach zakończenia kwalifikacji na co najmniej piętnaście dni przed planowaną datą zakończenia procesu kwalifikacji wraz z uzasadnieniem proponowanego działania.

TABLICA X

ZAŁĄCZNIK XIV

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ISTNIENIU SYSTEMU KWALIFIKOWANIA

1. Nazwa i adres podmiotu zamawiającego.
2. Rodzaj zamówienia (na dostawy, roboty budowlane lub usługi wraz z numerem w nomenklaturze; o ile dotyczy należy podać, czy chodzi o umowę ramową).
3. Przynajmniej krótka informacja o rodzaju dostarczanych produktów, robót budowlanych lub usług.
4. a) Sposób zaproszenia do ubiegania się o zamówienie (ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania, okresowe ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o zamówieniu).
b) Informacja o publikacji ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
c) W przypadku zamówień udzielonych bez uprzedniego ogłoszenia o zamówieniu należy wskazać odpowiedni przepis art. 40 ust. 3 lub art. 32.
5. Procedura udzielenia zamówienia publicznego (procedura otwarta, ograniczona lub negocjacyjna).
6. Ilość otrzymanych ofert.
7. Data udzielenia zamówienia.
8. Cena zapłacona za zakupy okazyjne dokonane na mocy art. 40 ust. 3 lit. j).
9. Nazwa i adres wykonawcy (wykonawców).
10. O ile dotyczy, należy zaznaczyć, czy zamówienie było lub może być wykonywane przez podwykonawców.
11. Zapłacona kwota lub ceny najdroższych i najtańszych ofert rozpatrywanych w ramach procedury udzielenia zamówienia.
12. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres numer telefonu i faksu oraz adres e-mail departament, z którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
13. Informacje fakultatywne:
 - wartość i część zamówienia, która została lub która może być zlecona podwykonawcom,
 - kryteria udzielania zamówienia.
- II. Informacje, które nie są przeznaczone do publikacji.
14. Ilość udzielonych zamówień (jeżeli zamówienie zostało podzielone między kilku wykonawców).
15. Wartość każdego udzielonego zamówienia.
16. Kraj pochodzenia produktu lub usługi (ze Wspólnoty lub spoza Wspólnoty i – w tym drugim przypadku – z podziałem na kraje trzecie).
17. Jakie kryterium udzielenia zamówienia zostało zastosowane (oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, najniższa cena).
18. Czy zamówienie zostało udzielone oferentowi, który przedstawił ofertę wariantową na podstawie art. 36 ust. 1.
19. Czy jakiegokolwiek oferty zostały wykluczone, zgodnie z art. 57, z uwagi na to, że zawierały rażąco niskie ceny.
20. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
21. W przypadku zamówień mających za przedmiot usługi wymienione w załączniku XVII B zgoda podmiotu zamawiającego na publikację ogłoszenia (art. 43 ust. 4).

Rozdział VII

7. Procedury udzielania zamówień

7.1 Wstęp

Zasady dotyczące publikacji ogłoszeń i procedur udzielania zamówień są podobne zarówno w sektorze publicznym, jak i sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych. Biorąc jednakże pod uwagę szczególne cechy działalności sektorowej, założenia sprzyjające procedurom: otwartej lub ograniczonej, występujące w sektorze publicznym, zastępuje się tutaj bardziej elastycznym podejściem, umożliwiając podmiotom zamawiającym swobodny wybór stosowanych przez nie procedur. Zasadniczą różnicą jest niemożność wykorzystania nowej procedury dialogu konkurencyjnego (wprowadzonej przez dyrektywę 2004/18/WE) w przypadku działalności sektorowej, głównie dlatego, że podmioty zamawiające korzystają z dużo większej swobody w stosowaniu procedury negocjacyjnej (brak konieczności uzasadnienia wyboru procedury negocjacyjnej). Jak wskazano w sekcji 6.5, dyrektywa sektorowa także przewiduje system kwalifikowania, którego nie przewidziano *explicite* dla sektora publicznego.

Zarówno dyrektywa klasyczna, jak i sektorowa została zaktualizowana również pod względem zastosowania nowych technologii, umożliwiających wykorzystanie środków elektronicznych, co ma istotne konsekwencje m.in. dla terminów, dzięki zastosowaniu szybszych i bardziej efektywnych technik przekazywania informacji. Możliwości, które stworzyła nowoczesna technologia elektroniczna, doprowadziły do stworzenia dynamicznego systemu zakupów oraz aukcji elektronicznej.

7.2 Dopuszczalne procedury

Trzy zasadnicze procedury zachowane z poprzedniej dyrektywy to:

- „**procedury otwarte**”, w ramach których oferty mogą składać wszyscy zainteresowani wykonawcy;
- „**procedury ograniczone**”, w których o udział może się ubiegać każdy wykonawca oraz w ramach których oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą do składania ofert;

- „*procedury negocjacyjne*”, w ramach których instytucje zamawiające konsultują się z wybranymi przez siebie wykonawcami i negocjują warunki zamówienia z jednym lub wieloma z nich.

Podobnie jak w sektorze publicznym nowa dyrektywa utrzymuje także procedurę udzielenia zamówienia w odniesieniu do

- „*konkursów*” jako procedur, które umożliwiają podmiotowi zamawiającemu uzyskanie – głównie w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury, inżynierii lub przetwarzania danych – planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowaniu konkursowego z przyznaniem nagród lub bez nagród.

Uwzględniając zmiany zachodzące w dziedzinie informatyki, w dyrektywie przewidziano dwie nowe metody udzielania zamówień, które przyjmują w dużej mierze formę elektroniczną. Są to:

- „*dynamiczny system zakupów*”, oznaczający w pełni elektroniczny proces dokonywania bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania podmiotu zamawiającego, i który ma ograniczony czas trwania oraz jest otwarty przez cały swój okres ważności dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji oraz złożył ofertę orientacyjną zgodną ze specyfikacją;
- „*aukcje elektroniczne*”, oznaczające powtarzalny proces obejmujący zastosowanie urządzenia elektronicznego do przedstawiania nowych, obniżanych cen lub nowych wartości dotyczących niektórych elementów ofert, realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert, umożliwiającej ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny. W konsekwencji niektóre zamówienia na usługi i niektóre zamówienia na roboty budowlane, których przedmiotem są świadczenia o charakterze intelektualnym, takie jak zaprojektowanie robót budowlanych, nie mogą być przedmiotem aukcji elektronicznych.

W nowej dyrektywie wykonawcy składający oferty określani są mianem „oferentów”. Wykonawcy, którzy ubiegają się o zaproszenie do udziału w procedurze ograniczonej, negocjacyjnej lub w dialogu konkurencyjnym, zwani są „kandydatami”.

7.3 Poszczególne procedury

Niniejsza sekcja poświęcona jest omówieniu cech charakterystycznych oraz wymogów dotyczących każdej z procedur. Zasada ogólna w działalności sektorowej głosi, że podmioty zamawiające mają swobodę wyboru stosowanych procedur. Mogą swobodnie wybierać pomiędzy procedurą otwartą, ograniczoną lub negocjacyjną pod warunkiem zamieszczenia prawidłowego ogłoszenia. Niemniej jednak procedura negocjacyjna może być stosowana bez uprzedniego ogłoszenia w szeregu przypadków stanowiących odzwierciedlenie sytuacji z sektora publicznego, a omówionych poniżej.

7.3.1 Procedury otwarte i ograniczone

Obie procedury, zgodnie z zasadami równego i niedyskryminacyjnego traktowania wykonawców, są ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Różnica polega na tym, że procedury ograniczone realizowane są praktycznie w dwóch etapach: pierwszy z nich to w istocie etap wstępnej kwalifikacji, w którym wykonawcy w odpowiedzi na publiczne ogłoszenie składają wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurze. W drugim etapie kandydaci wybrani przez zamawiającego zapraszani są do złożenia oferty. W procedurze otwartej wykonawcy składają ofertę zarówno potwierdzającą spełnienie warunków udziału w postępowaniu, jak i merytoryczną, nawet jeżeli instytucja zamawiająca będzie rozpatrywała te dwa aspekty kolejno. W procedurze ograniczonej, wyboru kandydatów zapraszanych do udziału w drugim etapie dokonuje się na podstawie obiektywnych kryteriów omówionych w Rozdziale VI. Celem nadrzędnym przy podejmowaniu decyzji o liczbie kandydatów zapraszanych do złożenia ofert musi być zapewnienie wystarczającej czy też rzeczywistej konkurencji, jakkolwiek, w przeciwieństwie do sektora publicznego, brak tutaj wskazania liczby minimalnej.

Poza tym, że w dyrektywie znajdują się odwołania do obiektywnych kryteriów kwalifikacji podmiotowej, nie precyzuje ona, w jaki sposób należy dokonywać wyboru między kandydatami w przypadku, gdy chodzi o ograniczenie ich liczby (tzn. ustalenie pułapu).

Sprawa C-470/99 Universale-Bau Waga poszczególnych kryteriów, które instytucja zamawiająca zamierza zastosować, musi być podana w ogłoszeniu lub w dokumentach przetargowych.

Tak czyniono w przeszłości, stosując ranking względny. Jeżeli instytucja zamawiająca zamierza faktycznie zastosować mechanizm ustalenia względnego rankingu kandydatów w celu identyfikacji tych, których zaprosi do składania ofert, jest ona zobowiązana poinformować wykonawców, już w publikowanym ogłoszeniu, o wymaganych warunkach oraz o sposobie dokonywania oceny ich spełnienia.

7.3.2 Procedura negocjacyjna

W działalności sektorowej zamawiający może zastosować procedurę negocjacyjną bez spełnienia jakiegokolwiek przesłanki, jako jedną z trzech głównych procedur (otwarta, ograniczona lub negocjacyjna), pod warunkiem, że została ona poprzedzona ogłoszeniem stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie. Zgodnie z wytycznymi art. 40 ust. 3 dyrektywy sektorowej – podmioty zamawiające mogą skorzystać z procedury bez uprzedniego ogłoszenia w przypadkach w nim opisanych.

Instytucje zamawiające mogą udzielić zamówienia na drodze procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia w szeregu określonych okoliczności. Niektóre z tych przesłanek dotyczą wszystkich rodzajów zamówień, natomiast część odnosi się do konkretnych zamówień w zależności od tego, czy są to zamówienia na roboty budowlane, dostawy czy usługi. Przesłanki te podlegają bardzo precyzyjnej interpretacji, a powody ich zastosowania trzeba uzasadnić. Procedura negocjacyjna może być zastosowana bez uprzedniego ogłoszenia w następujących przypadkach:

Wszystkie zamówienia

- (i) ***Jeżeli w toku procedury z uprzednim ogłoszeniem nie złożono żadnej oferty lub żadnej odpowiedniej oferty, lub żadnego wniosku, pod warunkiem, że początkowe warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom.***

Instytucja zamawiająca może skorzystać z procedury negocjacyjnej bez publikacji ogłoszenia w przypadku, gdy otrzymała nieodpowiednie oferty. Podstawa ta ma zastosowanie tylko w przypadku braku ofert lub też gdy wszystkie otrzymane oferty zostały odrzucone. Pojęcie „nieodpowiednie” nie jest zdefiniowane, ale dotyczy to na przykład sytuacji, gdy oferty nie spełniają wymagań zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Jednakże, aby uniknąć sytuacji, w której zamawiający stawiałby wymagania niemożliwe do spełnienia w celu zniechęcenia wykonawców, tylko po to, aby podjąć negocjacje z preferowanym wykonawcą, w dyrektywie nałożono warunek, aby pierwotne warunki zamówienia nie były istotnie zmieniane. W ten sposób ani zamawiający, ani „preferowany” wykonawca nie mogą czerpać korzyści z negocjowania na podstawach innych niż pierwotnie ustalone warunki.

- (ii) ***Jeżeli zamówienie jest udzielane wyłącznie dla potrzeb prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, a nie w celu osiągnięcia zysku lub pokrycia kosztów badań i rozwoju, oraz o ile udzielenie takiego zamówienia nie narusza konkurencyjnych zasad udzielania kolejnych zamówień, które będą udzielane w szczególności w takich celach.***

Dyrektywa wyklucza zamówienia na zamówienia badawczo-rozwojowe, jeżeli korzyści z nich należą wyłącznie do instytucji zamawiającej i pozostają do wykorzystania przez nią do prowadzenia jej własnej działalności – o ile wynagrodzenie za świadczony przedmiot zamówienia wypłaca głównie instytucja zamawiająca. Procedura negocjacyjna bez uprzedniego ogłoszenia może zostać wykorzystana w przypadku zamówień na dostawy, gdy przedmiotowe produkty są wytwarzane wyłącznie dla celów prac badawczych, eksperymentów, badań czy prac rozwojowych. Postanowienie to nie obejmuje produkcji w ilości mającej na celu utrzymanie się na rynku na zasadach komercyjnych ani odzyskania kosztów prac badawczo-rozwojowych.

- (iii) ***Jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych lub związanych z ochroną praw wyłącznych zamówienie może zostać wykonane tylko przez określonego wykonawcę.***

Dotyczy to szeregu kwestii. Po pierwsze, powodów technicznych, które mogą zachodzić na przykład, gdy konkretny wykonawca jest jedynym zdolnym do realizacji danego przedsięwzięcia z racji posiadania konkretnej fachowej wiedzy technicznej lub potencjału, niezależnie od tego, czy stanowią one przedmiot jakichkolwiek praw zastrzeżonych.

Sprawa C-57/94 CEC
przeciwko Włochom Warunki określone w danej przesłance wyboru trybu mają charakter łączny.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził jasno, że podstawa ta wymaga spełnienia dwóch warunków zachodzących łącznie: że (i) istnieją powody techniczne, które (ii) czynią udzielenie zamówienia konkretnemu wykonawcy sprawą oczywistą.

Druga przesłanka dotyczy praw wyłącznych. Prawa wyłączne nie są zdefiniowane w dyrektywie, ale dotyczą generalnie ochrony praw własności intelektualnej lub własności przemysłowej, takich jak: patenty, znaki towarowe, wzory chronione prawem autorskim, wzory zastrzeżone, know-how, itp. Obejmuje to także kwestie takie jak nabywanie pieczęci lub monet (np. przez banki centralne), w którym to przypadku produkcja i dystrybucja mają charakter ograniczony. Dysponować prawami wyłącznymi mogą tylko ich posiadacze. W przypadku, gdy posiadacz danego prawa opracował szczególnie istotny produkt czy wzór lub zaprojektował nowy proces wytwórczy, który jest tak zaawansowany, że nie ma procesu jemu równoważnego, podmioty zamawiające chcące skorzystać z tej technologii nie mają innej możliwości poza udzieleniem zamówienia posiadaczowi tego prawa. Inne postępowanie mogłoby pozbawić zamawiającego możliwości skorzystania z najnowszej technologii. W takich okolicznościach podmiot zamawiający może prowadzić negocjacje bezpośrednio z posiadaczami tych praw.

Sprawa C-328/92 CEC przeciwko Hiszpanii Towary chronione prawami wyłącznymi muszą także być możliwe do wytworzenia lub dostarczenia tylko przez określonego dostawcę.

Skuteczne wykorzystanie tych praw wymaga wykazania, że brak jest w istocie jakichkolwiek alternatywnych rozwiązań. Aby skorzystać z tej przesłanki, nie wystarczy preferencja konkretnego rozwiązania, które jest objęte prawami wyłącznymi w stosunku do rozwiązania alternatywnego, które również jest przedmiotem praw wyłącznych. Podobną sytuacją jest udzielenie licencji innym na wytwarzanie opatentowanych produktów lub wykorzystanie wiedzy technicznej lub procesu produkcji. Dzieje się tak szczególnie w przypadkach, gdy w celu wypełnienia zobowiązań umownych przedsiębiorstwa łączą się w spółki typu joint venture lub gdy podwykonawcy muszą skorzystać z praw zastrzeżonych będących w posiadaniu wykonawców. Jednakże istnienie licencjobiorców może spowodować udostępnienie danego produktu przez szereg źródeł, co jest sytuacją przemawiającą przeciwko stosowaniu tej przesłanki.

Powody *artystyczne*, które uzasadniają stosowanie procedury negocjacyjnej mogą być mniej konkretne i w sposób nieunikniony prowadzą do oceny subiektywnej. Może to dotyczyć nabywania określonych dzieł sztuki lub zleceń powierzanych wskazanym artystom i obejmować także projekty architektoniczne. Te ostatnie nabywane są jednakże raczej w drodze procedury konkursowej.

- (iii) ***W zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne ze względu na wystąpienie pilnej potrzeby związanej z wydarzeniami, których podmiot zamawiający nie mógł przewidzieć, terminy przewidziane dla procedury otwartej, ograniczonej oraz negocjacyjnej z uprzednim ogłoszeniem nie mogą być dotrzymane.***

Wszystkie warunki określone w przesłance muszą być spełnione, ponieważ mają one charakter łączny. Należy zatem dowieść, że zastosowanie przesłanki jest (i) bezwzględnie konieczne, gdy (ii) z powodu niezwyklej pilności (iii) spowodowanej zdarzeniami niemożliwymi do przewidzenia przez podmioty zamawiające (iv) nie można dotrzymać terminu procedur otwartych, ograniczonych lub negocjacyjnych z

Sprawa C-24/91 CEC przeciwko Hiszpanii Łączny charakter wybranej przez Zamawiającego przesłanki.

uprzednim ogłoszeniem oraz (v) okoliczności uzasadniającej niezwykle pilność w żadnym wypadku nie mogą być przypisywane zamawiającemu.

Zamówienia na dostawy

- (v) *W przypadku zamówień na dodatkowe dostawy, realizowanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji bieżącego użytku, zwiększenie dostaw lub rozbudowa instalacji istniejących, jeżeli zmiana dostawcy zmuszałaby podmiot zamawiający do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności*

Zastosowanie powyższej przesłanki nie jest uzależnione od sytuacji niemożliwej do przewidzenia. Zamawiający może z niej skorzystać nawet, gdy chce zwiększyć ilości wskazane w pierwotnej specyfikacji. Może ona jednakże być zastosowana tylko wówczas, gdy podjęcie innego działania zobowiązywałoby instytucję zamawiającą do nabycia materiału o innych właściwościach technicznych, co spowodowałoby brak kompatybilności lub niewspółmierne trudności techniczne w zakresie jego eksploatacji i utrzymania. A zatem, jeżeli takie same lub równoważne (tzn. kompatybilne) dostawy można uzyskać od innych wykonawców, a wartość dodatkowych dostaw przekracza odnośną wartość progową, zamówienie musi zostać ogłoszone jako zamówienie nowe. W celu uniknięcia sytuacji, w której ten sam wykonawca uzyskuje nieograniczony monopol na dostawę, z możliwości tej można korzystać tylko przez okres trzech lat.

- (vi) *W odniesieniu do towarów notowanych i nabywanych na giełdzie towarowej.*

Towar to w rozumieniu powyższej przesłanki produkt, który ma charakter masowy, taki jak: pszenica, kukurydza, bawełna, cukier, kawa, ropa, gaz ziemny, złoto, srebro i aluminium. W przeciwieństwie do rynków fizycznych, gdzie towary fizycznie przechodzą z rąk do rąk, giełdy towarowe prowadzą obrót tylko prawną własnością, co w dużej mierze przypomina obrót akcjami. Giełdy towarowe dają możliwość nabywania produktów po cenach ustalonych w oparciu o aktualne ceny na rynkach światowych, które w przypadku towarów mają skłonność do wahań. Wysoki stopień fluktuacji cen towarów oznacza także, iż zastosowanie czasochłonnej procedury, jest bezużyteczne, ponieważ ceny uległyby zmianie już w chwili ich zaproponowania. W takich przypadkach stosowanie procedur podstawowych bądź negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia do nabywania towarów byłoby po prostu nieodpowiednie.

- (vii) *W odniesieniu do zakupu towarów na szczególnie korzystnych warunkach od dostawcy ostatecznie likwidującego swą działalność, od syndyków masy upadłościowej lub likwidatorów, lub w wyniku układu z wierzycielami, lub podobnej procedury wynikającej z przepisów prawa obowiązujących w danym kraju.*

Przesłanka ta umożliwi podmiotom zamawiającym na skorzystanie z wyprzedaży zapasów w związku z trudnościami finansowymi wykonawców. Ceny są zwykle znacznie niższe od „cen rynkowych”, dostępność takich produktów jest ograniczona w czasie, a zatem uruchomienie procedur podstawowych bądź negocjacyjnych z publikacją ogłoszenia byłoby niecelowe.

- (viii) *W odniesieniu do zakupów okazyjnych, gdy możliwe jest nabycie towarów po cenie znacznie niższej od zwykłych cen rynkowych, korzystając ze szczególnie sprzyjających okoliczności, które mają miejsce w bardzo krótkim okresie.*

Ta przesłanka wywodzi się z Porozumienia GPA, gdzie obejmuje ona zarówno przypadek upadłości (powyżej) oraz inne sytuacje, szczególnie nietypowe zbycia dokonywane przez firmy, które normalnie nie są dostawcami. Nie ma ona w założeniu dotyczyć rutynowych zakupów od regularnych wykonawców.

Zamówienia na usługi

- (ix) *Jeżeli dane zamówienie na usługi następuje po przeprowadzeniu konkursu zorganizowanego zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy i zgodnie z odpowiednimi zasadami udzielane jest zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców tego konkursu; w tym drugim przypadku do udziału w negocjacjach zaprasza się wszystkich zwycięzców.*

Proces ten objaśniono bliżej w części dotyczącej konkursów na prace projektowe.

Zamówienia na roboty budowlane i usługi

- (ix) *W przypadku dodatkowych robót budowlanych lub usług, które nie były uwzględnione w przyznanym początkowo projekcie, lub w zawartej uprzednio umowie, których wykonanie, ze względu na nieprzewidziane okoliczności stało się konieczne dla realizacji zamówienia, pod warunkiem, że zostaną one zlecone przedsiębiorcy budowlanemu lub usługodawcy realizującemu pierwotne zamówienie.*

Przesłanka umożliwia przeprowadzenie procedury negocjacyjnej bez uprzedniego ogłoszenia tylko w dwóch przypadkach:

- jeżeli takich dodatkowych robót budowlanych lub usług nie można oddzielić od głównego zamówienia z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, bez poważnych trudności dla podmiotu zamawiającego, lub
- jeżeli takie dodatkowe roboty budowlane lub usługi, mimo że dają się oddzielić od realizacji głównego zamówienia, są absolutnie niezbędne na jego dalszych etapach.

Jeżeli spełniony jest jeden z tych dwóch warunków, realizacja dodatkowych robót czy usług przez pierwotnego wykonawcę byłaby prawdopodobnie bardziej efektywna i optymalna pod względem kosztów. Wymóg nieprzewidywalności, który należy interpretować bardzo precyzyjnie, służy zapewnieniu, aby przesłanka nie została wykorzystana jako sposób udzielenia nowego zamówienia na roboty budowlane lub usługi pod pozorem ich uzupełnienia. Łączna wartość zamówień udzielonych na dodatkowe roboty lub usługi nie może przekraczać 50% kwoty zamówienia pierwotnego.

- (xi) *W przypadku zamówień na roboty budowlane – w przypadku zamówień na nowe roboty budowlane polegające na powtórzeniu podobnych prac powierzono*

nych przedsiębiorcy budowlanemu, któremu ten sam pomiot zamawiający zlecił realizację poprzedniego zamówienia, pod warunkiem, że te roboty budowlane są zgodne z podstawowym projektem, na którego realizację udzielono pierwotnego zamówienia w wyniku przeprowadzenia procedury z ogłoszeniem; w momencie ogłoszenia przetargu na realizację pierwotnego projektu informacja o możliwości skorzystania z tej procedury zostaje wskazana, a podmiot zamawiający, stosując postanowienia art. 16 i 17, uwzględnia szacunkową całkowitą wartość kolejnych robót budowlanych.

W przeciwieństwie do poprzedniej przesłanki, te uzupełniające roboty budowlane zostały przewidziane w pierwotnym zamówieniu udzielonym zgodnie z procedurą otwartą lub ograniczoną. Przesłanka może zostać wykorzystana pod warunkiem, że:

- ewentualne wykorzystanie tej procedury zostanie ujawnione z chwilą rozpoczęcia pierwotnego postępowania o udzielenie zamówienia, oraz
- łączna wartość szacunkowa obejmuje również wartość kolejnych robót budowlanych.

7.3.3 Konkursy na prace projektowe

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 10 „konkursy” oznaczają procedury, które umożliwiają podmiotowi zamawiającemu uzyskanie, głównie w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury, inżynierii lub przetwarzania danych, planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowaniu konkursowego z przyznaniem nagród lub bez nagród. Udzielanie zamówienia na podstawie konkursów opisano w Rozdziale VII dyrektywy sektorowej. Podlega ono konkretnym wytycznym. Procedury te są także uruchamiane przez ogłoszenie, a wyłonienie zwycięzcy także wymaga ogłoszenia. Wiąże się z tym szereg określonych warunków.

Po pierwsze, dopuszczenie uczestników do konkursów nie może być ograniczone przez odniesienie do terytorium lub części terytorium Państwa Członkowskiego. Podobnie jak w przypadku wszystkich procedur przewidzianych przez dyrektywę obowiązuje jedna z podstawowych zasad – zakaz dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Ponadto nie można ograniczać dopuszczania do udziału w konkursie na podstawie tego, że zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym konkurs jest zorganizowany, uczestnicy muszą być osobami fizycznymi lub prawnymi.

Po drugie, w przypadku ograniczenia liczby uczestników konkursów podmioty zamawiające muszą ustalić jednoznaczne i niedyskryminujące kryteria kwalifikacji. Jeżeli kwalifikacja taka jest dokonywana, liczba zaproszonych do udziału kandydatów musi być wystarczająca do tego, aby zapewnić rzeczywistą konkurencję.

Trzeci warunek dotyczy sądu konkursowego, który powinien być:

- niezależny od uczestników konkursu;

- jeżeli od uczestników konkursu wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego powinna posiadać te same lub równoważne kwalifikacje;
- autonomiczny w podejmowaniu decyzji.

Sąd konkursowy dokonuje oceny planów i projektów złożonych przez kandydatów anonimowo oraz wyłącznie na podstawie kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie.

7.3.4 Dynamiczny system zakupów

W nowej dyrektywie sektorowej Komisja starała się uwzględnić korzyści wynikające z szybkiego rozwoju elektronicznych systemów realizacji zamówień, więc poza aukcją elektroniczną (zob. następna sekcja), zdefiniowała dynamiczny system zakupów. Ta technika udzielenia zamówienia oznacza w pełni elektroniczny proces dokonywania bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania instytucji zamawiającej, i który ma ograniczony czas trwania oraz jest otwarty przez cały swój okres ważności dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji i złożył ofertę orientacyjną zgodną ze specyfikacją.

Występują tutaj zatem niektóre korzyści wynikające z umów ramowych, systemów kwalifikowania (czy też list oficjalnych wykonawców) oraz elektronicznych katalogów.

Pierwszy etap (oparty na procedurze otwartej) polega na tym, że:

- podmiot zamawiający ogłasza zamiar utworzenia dynamicznego systemu zakupów z wykorzystaniem procedury otwartej (publikuje ogłoszenie o zamówieniu, zaznaczając wyraźnie, że dotyczy ono dynamicznego systemu zakupów);
- zainteresowani wykonawcy składają następnie „oferty orientacyjne” ze wskazaniem warunków, na jakich zrealizują oni zamówienie;
- wszystkie kwalifikujące się podmioty zostaną dopuszczone do systemu (a nowe podmioty mogą zostać dopuszczone w każdej chwili, zwykle w ciągu 15 dni);
- gdy podmiot zamawiający chce złożyć zamówienie, zaprasza wykonawców do złożenia oferty orientacyjnej w terminie, który nie może być krótszy niż 15 dni od daty wysłania uproszczonego ogłoszenia;
- podmiot zamawiający zamieszcza w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej uproszczone ogłoszenie, w którym informuje m.in. o numerze ogłoszenia mającego na celu utworzenie dynamicznego systemu zakupów. Fakt ten pozwoli zainteresowanym wykonawcom na przystąpienie do dynamicznego systemu zakupów na każdym etapie jego trwania.

System ten musi być w pełni elektroniczny, dyrektywa wymaga, aby wszystkie etapy, od ustanowienia systemu do udzielenia zamówienia, zostały zrealizowane drogą elektroniczną. Ogłoszenie o zamówieniu dotyczące systemu zawiera wszystkie niezbędne informacje odno-

Nowa dyrektywa wprowadza obowiązek podania wagi każdego z kryteriów - w przypadku zastosowania kryterium wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

szące się do wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz uzgodnień i specyfikacji dotyczących połączeń technicznych, a także adres internetowy, pod którym zamawiający zapewnia nieograniczony, bezpośredni i pełny elektroniczny dostęp do specyfikacji i wszelkich dodatkowych dokumentów.

Dynamiczny system zakupów nie może trwać dłużej niż cztery lata, poza przypadkami wyjątkowymi, a podmioty zamawiające nie mogą korzystać z tego systemu po to, aby uniemożliwić, ograniczać albo zakłócać konkurencję. Od zainteresowanych podmiotów ani stron uczestniczących w systemie nie można pobierać jakichkolwiek opłat.

7.3.5 Aukcja elektroniczna

Być może jedną z najbardziej innowacyjnych zmian w nowej dyrektywie jest wprowadzenie nowego mechanizmu aukcji elektronicznej. Należy zauważyć, iż nie jest to nowa procedura, a jedynie mechanizm nadający się do wykorzystania przy wyborze ofert w ramach procedury otwartej, ograniczonej czy negocjacyjnej z ogłoszeniem. Co za tym idzie, zasady dotyczące powyższych procedur będą w dalszym ciągu obowiązywały, natomiast aukcja będzie dla zamawiającego kolejnym krokiem do wykorzystania.

Aukcja elektroniczna nie jest nową procedurą, ale mechanizmem służącym stosowaniu procedur istniejących.

Aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku ponownego otwarcia zamówienia na konkurencję pomiędzy stronami umowy ramowej oraz w przypadku rozpoczęcia procedury udzielania zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów (zgodnie z art. 56 ust. 2 akapit 2). Uznając fakt, iż techniki elektroniczne są stosowane co-

raz powszechniej, ustawodawca zdecydował, iż aukcje winny zostać wprowadzone do przepisów dyrektyw. Aby zapewnić ich działanie zgodne z zasadą równego traktowania, zakazem dyskryminacji i zasadą przejrzystości, zastosowanie aukcji ograniczono jedynie w odniesieniu do zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, dla których specyfikacje można precyzyjnie określić.

Należy podkreślić, że wskazane w dyrektywie sektorowej aukcje są tzw. aukcjami odwróconymi, w których ceny są korygowane w dół, a nie w górę. Podstawowy mechanizm aukcji odwróconych umożliwia podmiotom zamawiającym zwracanie się do wykonawców o podawanie nowych, korzystniejszych cen lub – w przypadku wyboru na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie – także o ulepszenie innych niż cena elementów oferty. W celu zagwarantowania zgodności z zasadą przejrzystości kryteria zastosowane w trakcie aukcji elektronicznych muszą być elementami wymiernymi (możliwymi do wyrażenia w liczbach czy procentach), nadającymi się do automatycznej oceny środkami elektronicznymi bez jakiegokolwiek interwencji instytucji zamawiającej. Z drugiej strony aspekty, które implikują ocenę elementów niewymiernych, nie powinny być przedmiotem aukcji elektronicznych. A zatem przedmiotem aukcji elektronicznych nie powinny być np. niektóre zamówienia na roboty budowlane i niektóre zamówienia na usługi mające w swoim zakresie świadczenia o charakterze intelektualnym, takie jak prace projektowe.

Ponieważ aukcja jest mechanizmem stosowanym w ramach procedury otwartej, ograniczonej czy negocjacyjnej z uprzednim ogłoszeniem, proces rozpoczyna się w zwykły sposób, od zamieszczenia ogłoszenia. Ogłoszenie musi zawierać informację o przeprowadzeniu aukcji, a w specyfikacji zamawiający podaje dodatkowe informacje:

- a) cechy, których wartość będzie przedmiotem aukcji elektronicznej, pod warunkiem że cechy te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczby lub wartości procentowej;
- b) wszelkie ograniczenia co do przedstawianych wartości, wynikające ze specyfikacji dotyczących przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione wykonawcom w trakcie aukcji elektronicznej, oraz, o ile jest to właściwe, termin ich udostępnienia;
- d) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- e) warunki, na jakich wykonawcy będą mogli licytować, oraz – w szczególności – minimalne różnice, które, o ile ma to zastosowanie, wymagane będą podczas licytacji;
- f) odpowiednie informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego, rozwiązań i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej podmioty zamawiające muszą dokonać pełnej wstępnej oceny ofert według ustalonych kryteriów udzielenia zamówienia oraz przypisanych im wag. Następnie wszyscy wykonawcy, którzy złożyli dopuszczone oferty, zostaną zaproszeni jednocześnie drogą elektroniczną do udziału w aukcji. Zaproszenie zawierać powinno także wszystkie istotne informacje dotyczące indywidualnego połączenia z wykorzystywanym sprzętem elektronicznym oraz datę i godzinę rozpoczęcia aukcji. Aukcja elektroniczna może odbywać się w kilku etapach, ale nie może rozpocząć się wcześniej niż w ciągu dwóch dni roboczych od daty wysłania zaproszeń.

Aukcja elektroniczna opiera się albo wyłącznie na cenach, jeżeli zamówienie jest udzielane według kryterium najniższej ceny, albo na cenach i nowych wartościach cech ofert wskazanych w specyfikacji, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie. W tym drugim przypadku do zaproszenia do udziału musi być dołączony wynik oceny oferty wykonawcy, dokonanej według wag przypisanych poszczególnym kryteriom. W zaproszeniu należy także podać wzór matematyczny stosowany podczas aukcji elektronicznej w celu automatycznego dokonywania zmian rankingu na podstawie podawanych nowych cen i/lub nowych wartości. Po zamknięciu aukcji (zob. poniżej), zamówienia udziela się na podstawie wskazanych kryteriów.

Na każdym etapie aukcji elektronicznej podmioty zamawiające muszą umożliwić wszystkim wykonawcom ustalenie swojej pozycji w rankingu. Mogą one podawać także dodatkowe informacje dotyczące wartości innych składanych ofert pod warunkiem, że tak stanowi specyfikacja. Instytucje zamawiające mogą także w każdej chwili ogłosić liczbę uczestników danej fazy aukcji. W żadnym wypadku i na żadnym etapie aukcji nie wolno jednak ujawniać im tożsamości wykonawców.

Zamawiający kończy aukcje elektroniczne na jeden lub więcej z poniższych sposobów:

- w dniu i godzinie ustalonej z góry, podanej w zaproszeniu do udziału w aukcji;

- gdy instytucja zamawiająca nie otrzyma żadnych nowych cen ani wartości spełniających wymogi w zakresie postąpienia – w takim przypadku instytucja zamawiająca wskazuje w zaproszeniu czas, jaki może upłynąć od otrzymania ostatniego postąpienia do zamknięcia aukcji;
- po przeprowadzeniu określonej w zaproszeniu do udziału w aukcji liczby etapów aukcji.

7.4 Wymogi proceduralne

Dyrektywa zawiera szereg postanowień, które mają zastosowanie do ogłoszeń oraz przekazywania informacji, co ma na celu zapewnienie przejrzystości systemu.

7.4.1 Ogłoszenia

W dyrektywie przewiduje się zamieszczenie ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w zależności od tego, jaka procedura udzielenia zamówienia została wybrana. Zamawiający ma obowiązek publikować ogłoszenie dla procedury otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej, dynamicznego systemu zakupów. Zamawiający publikuje nie tylko ogłoszenie wszczynające procedurę, ale także ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, a dla dynamicznego systemu zakupów również uproszczone ogłoszenie o zamówieniu. Poza możliwością opublikowania ogłoszeń w przypadkach, gdy ich zamieszczenie jest wymagane (standardowe formularze ogłoszeń określa Rozporządzenie z dnia 7 września 2005 roku nr 1564/2005), dyrektywa daje także zamawiającemu możliwość opublikowania ogłoszeń o zamówieniach na roboty budowlane, dostawy i usługi, które nie są objęte wymogiem publikacyjnym narzuconym przez dyrektywę, to znaczy, gdy zamówienia są poniżej wymaganych wielkości progowych.

Zamieszczenie ogłoszenia oznacza jego publikację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Zgodnie z wytycznymi art. 35 dyrektywy instytucje zamawiające podają do wiadomości za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, publikowanego przez Komisję lub przez nie same na swoich „profilach nabywcy”.

Dziennik Urzędowy – Suplement (1) zawierający ogłoszenia ukazuje się wyłącznie w wersji elektronicznej, zarówno zamawiający, jak i wykonawca mogą zapoznać się z ich treścią korzystając z wyszukiwarek dostępnych pod adresem www.ted.publications.eu.int. Ogłoszenia w pełnym brzmieniu publikowane są w języku zamawiającego, natomiast streszczenie najważniejszych elementów każdego ogłoszenia jest zamieszczane w pozostałych językach urzędowych UE, przy czym tylko tekst oryginalny jest autentyczny. Tłumaczenia ogłoszeń dokonuje Urząd Oficjalnych Publikacji UE, a więc instytucje zamawiające muszą jedynie przesłać stosowne ogłoszenie w macierzystym języku.

Podmioty zamawiające muszą przesyłać odpowiednie ogłoszenia jak najszybciej, drogą elektroniczną lub za pomocą innych środków. Ogłoszenia przesyłane w tradycyjny sposób powinny zawierać nie więcej niż 650 słów, przy przesyłaniu ogłoszeń drogą elektroniczną nie ma takiego ograniczenia. Poza dokonywaniem tłumaczeń Wspólnota pokrywa także koszty zamieszczenia ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym. Podmioty zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania ogłoszenia. Zasadą jest, że ogłoszenie, które musi zostać opublikowane na szczeblu europejskim (w Dzienniku Urzędowym)

dowym), przekazujemy w pierwszej kolejności do Dziennika Urzędowego, później kolejno do publikacji krajowych – BZP, na własną stronę internetową itd. Żadna publikacja ogłoszenia nie powinna zawierać informacji innych niż te, które zamieszczono w Dzienniku Urzędowym UE.

Jeżeli ogłoszenie nie zostało przesłane drogą elektroniczną, Urząd Oficjalnych Publikacji WE zamieści je nie później niż 12 dni po wysłaniu lub – w wyjątkowych przypadkach: jeżeli żądanie zostało skierowane za pomocą faksu – w ciągu 5 dni. W przypadku przesłania on-line ogłoszenie zostanie zamieszczone w ciągu 5 dni od daty wysłania (zgodnie z wymogami określonymi w Zał. XX ust. 3 do dyrektywy sektorowej).

Funkcja okresowych ogłoszeń informacyjnych polega na zawiadomieniu potencjalnych wykonawców o przewidywanych zamówieniach lub umowach ramowych, które podmiot zamawiający zamierza w ciągu następnych dwunastu miesięcy przeprowadzić. Nie są one obowiązkowe, ale ich zaletą jest to, że w przypadku zamieszczenia takiego okresowego ogłoszenia informacyjnego skróceniu ulega termin składania ofert (na podstawie art. 45 ust. 5 dyrektywy sektorowej). Mogą one zostać zamieszczone w Dzienniku Urzędowym UE lub na „profilu nabywcy”. „Profil nabywcy” to nowa koncepcja strony internetowej, na której podmioty zamawiające mogą zamieszczać informacje dotyczące zamówień. W przypadku jego wykorzystania zawiadomienie o tym (w formie ogłoszenia) musi zostać przesłane do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

Jeżeli zaproszenie do ubiegania się o zamówienie ma formę okresowego ogłoszenia informacyjnego, wówczas takie ogłoszenie powinno:

- odnosić się bezpośrednio do dostaw, robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia, które ma być udzielone;
- informować, że zamówienie będzie udzielane w ramach procedury ograniczonej lub negocjacyjnej bez dalszej publikacji ogłoszenia zapraszającego do ubiegania się o zamówienie i powinno zawierać zaproszenie zainteresowanych wykonawców do wyrażenia zainteresowania udziałem na piśmie; oraz
- zostać opublikowane zgodnie z załącznikiem XX nie później niż na 12 miesięcy przed datą, w której zostanie wysłane zaproszenie, o którym mowa w art. 47 ust. 5. Ponadto podmiot zamawiający przestrzega terminów określonych w art. 45.

Z drugiej strony okresowe ogłoszenia informacyjne mogą także zostać użyte po prostu jako mechanizm wczesnego ostrzegania. Mają one w założeniu informowanie potencjalnych wykonawców, że zamówienie może zostać udzielone, ewentualnie z uwzględnieniem umów poniżej wartości progowej, w kategoriach towarów, które będą oni mogli dostarczyć.

W przypadku zamówień na roboty budowlane okresowe ogłoszenie informacyjne stanowi formę zawiadomienia wykonawców o zamówieniach, których instytucje zamawiające zamierzają udzielić, a których wartość jest nie mniejsza niż normalna wielkość progowa EUR 5 278 000. Podmioty zamawiające podają do wiadomości, przynajmniej raz w roku, za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w załączniku XV A, publikowanego przez Komisję lub przez nie same na swoich „profilach nabywcy”, opisanych w pkt 2 lit. b) załącznika XX, i tak:

- w przypadku dostaw, gdy całkowita wartość szacunkowa zamówień lub umów ramowych w podziale na grupy produktów, których zamierzają udzielić w okresie następnych dwunastu miesięcy, w przypadku, gdy szacunkowa, całkowita wartość, z uwzględnieniem art. 16 i 17, jest równa lub większa od 750000 EUR. Grupa produktów jest określana przez podmioty zamawiające poprzez odniesienie do nomenklatury CPV;
- w odniesieniu do usług, gdy całkowita wartość szacunkowa zamówień lub umów ramowych dla każdej z kategorii usług wymienionej w załączniku XVII A, których zamierzają udzielić w okresie następnych dwunastu miesięcy, w przypadku, gdy szacunkowa, całkowita wartość, z uwzględnieniem art. 16 i 17, jest równa lub większa od 750 000 EUR.

7.4.2 Terminy

Procedury udzielania zamówień przewidziane dyrektywą zawierają się w określonych terminach nałożonych w celu zapewnienia, aby wykonawcy we wszystkich Państwach Członkowskich mieli odpowiednio dużo czasu na przygotowanie i złożenie swoich ofert. Terminy te są ustalone w zależności od złożoności zamówienia i czasu potrzebnego na opracowanie oferty, ale nie mogą być krótsze niż okresy minimalne wskazane w dyrektywie. Muszą one natomiast zostać wydłużone, jeżeli specyfikacje i dokumenty uzupełniające czy informacje dodatkowe nie zostały dostarczone w przewidzianych terminach lub gdy oferty mogą zostać przygotowane dopiero po wizycie w miejscu realizacji zadania, lub po zapoznaniu się na miejscu z dokumentami stanowiącymi uzupełnienie dokumentów zamówienia.

W przypadku procedur otwartych, minimalny termin składania ofert wynosi 52 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu. Termin liczy się od dnia, w którym przesłano ogłoszenie o zamówieniu. Jeżeli instytucja zamawiająca opublikowała uprzednio okresowe ogłoszenie informacyjne, minimalny termin przyjmowania ofert może zostać generalnie skrócony do 36 dni, ale w żadnym wypadku do okresu krótszego niż 22 dni od daty wysłania ogłoszenia. W przypadku sporządzenia i przekazania ogłoszeń za pomocą środków elektronicznych, terminy przyjmowania ofert mogą zostać skrócone o 7 dni oraz o kolejne 5 dni w przypadku, gdy podmiot zamawiający udostępnia wykonawcom nieograniczony i pełny, bezpośredni dostęp drogą elektroniczną do dokumentów zamówienia oraz wszelkich dokumentów dodatkowych. W procedurach otwartych skrócenie terminu składania ofert o łączną liczbę dni wynikającą z zastosowania powyższych postanowień nie może w żadnym przypadku doprowadzić do sytuacji, w której termin ten byłby krótszy niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

W przypadku procedur ograniczonych i negocjacyjnych z uprzednim ogłoszeniem termin minimum określa się według następujących zasad:

- termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na ogłoszenie lub w odpowiedzi na zaproszenie podmiotu zamawiającego co do zasady nie może być krótszy niż 37 dni od daty wysłania ogłoszenia lub zaproszenia, a w żadnym przypadku nie może być krótszy niż 22 dni w przypadku przesłania ogłoszenia do publikacji innymi środkami niż elektroniczne lub faksem. Jeżeli ogłoszenie zostało wysłane drogą elektroniczną lub za pomocą faksu, termin ten nie może być krótszy niż 15 dni;

- termin składania ofert może zostać ustalony w drodze porozumienia podmiotu zamawiającego i zakwalifikowanych kandydatów, pod warunkiem, że wszyscy kandydaci mają tyle samo czasu na przygotowanie i złożenie ofert;
- jeżeli nie jest możliwe uzyskanie porozumienia co do terminu składania ofert, podmiot zamawiający ustala termin, który co do zasady musi wynosić co najmniej 24 dni, a w żadnym przypadku nie może być krótszy niż 10 dni od daty zaproszenia do przetargu.

Termin liczy się od daty, w której przesłano zaproszenie do złożenia oferty. Jeżeli podmiot zamawiający opublikował uprzednio okresowe ogłoszenie informacyjne, termin minimalny przyjmowania ofert może zostać generalnie skrócony do 36 dni, ale w żadnym razie do czasu krótszego niż 22 dni. W przypadku sporządzenia i przekazania ogłoszeń za pomocą środków elektronicznych, terminy przyjmowania ofert mogą zostać skrócone o 7 dni oraz o kolejne 5 dni w przypadku, gdy instytucja zamawiająca udostępnia wykonawcom nieograniczony i pełny bezpośredni dostęp drogą elektroniczną do dokumentów zamówienia oraz wszelkich dokumentów dodatkowych. Skrócenie terminu wynikające z zastosowania powyższych postanowień nie może w żadnym przypadku doprowadzić do sytuacji, w której termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w procedurze, w odpowiedzi na opublikowane ogłoszenie lub w odpowiedzi na zaproszenie podmiotu zamawiającego, byłby krótszy niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub zaproszenia. W procedurach ograniczonych i negocjacjach skrócenie terminu o łączną liczbę dni nie może w żadnym przypadku – z wyjątkiem przypadków, w których termin został uzgodniony w drodze wzajemnych ustaleń zgodnie z art. 45 ust. 3 lit. b) – doprowadzić do sytuacji, w której termin składania ofert byłby krótszy niż 10 dni od daty zaproszenia do składania ofert.

7.4.3 Komunikowanie

Wraz z przyjęciem elektronicznych form komunikacji dyrektywa pozwala obecnie na wymianę wszelkiej korespondencji oraz informacji pocztą, telefaksem, środkami elektronicznymi, a w niektórych okolicznościach telefonicznie lub z wykorzystaniem kombinacji tych środków, według wyboru instytucji zamawiającej.

Zgodnie z wytycznymi art. 48 ust. 2 dyrektywy wybrane sposoby komunikacji powinny być ogólnie dostępne, a co za tym idzie, nie powinny ograniczać dostępu wykonawców do udziału w procedurze przetargowej. Narzędzia wykorzystywane do celów komunikacji za pośrednictwem środków elektronicznych, jak również ich właściwości techniczne muszą mieć charakter niedyskryminacyjny, ogólnodostępny i kompatybilny z technologiami informatycznymi i komunikacyjnymi będącymi w powszechnym użyciu. Komunikacja, wymiana i przechowywanie informacji muszą być dokonywane w sposób umożliwiający zapewnienie wiarygodności danych oraz poufności ofert oraz wniosków o udział w procedurze.

7.4.4 Wymogi informacyjne

Podmioty zamawiające muszą jak najszybciej poinformować wykonawców o podjętych decyzjach dotyczących zawarcia umowy ramowej, udzielenia zamówienia lub dopusz-

czenia do dynamicznego systemu zakupów, w tym o podstawach podjęcia decyzji o rezygnacji z zawarcia umowy ramowej lub nieudzieleniu zamówienia, którego dotyczyło ogłoszenie, lub o wznowieniu procedury bądź zastosowaniu dynamicznego systemu zakupów. Informacje te muszą zostać podane na piśmie w odpowiedzi na wniosek skierowany do instytucji zamawiającej.

Na żądanie wykonawcy instytucja zamawiająca musi jak najszybciej, a w każdym razie w okresie nie dłuższym niż 15 dni od otrzymania pisemnego wniosku, poinformować:

- kandydatów niezakwalifikowanych o powodach odrzucenia ich wniosku,
- wykonawców niezakwalifikowanych o powodach odrzucenia ich oferty, w tym w przypadkach określonych w art. 34 ust. 4 oraz ust. 5 – o powodach decyzji o braku równoważności lub decyzji, że roboty budowlane, dostawy lub usługi nie spełniają wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności,
- wykonawców, którzy przedstawili dopuszczalne oferty, o cechach i względnych korzyściach podobnych do wybranej oferty, jak również przekazać nazwę zwycięskiego oferenta lub stron umowy ramowej.

Czas przeznaczony na przekazanie tych informacji nie może w żadnym wypadku przekroczyć 15 dni od otrzymania pisemnego zapytania.

Instytucje zamawiające mogą zdecydować o zachowaniu pewnych informacji do własnej wiedzy, jeżeli ich ujawnienie miałyby utrudnić egzekwowanie prawa, byłoby sprzeczne z interesem publicznym, stanowiłoby uszczerbek dla uprawnionych interesów handlowych podmiotów gospodarczych, czy to publicznych czy prywatnych, lub mogłyby stanowić uszczerbek dla uczciwej konkurencji między nimi.

Podmioty zamawiające, które ustanawiają i prowadzą system kwalifikowania, muszą poinformować kandydatów o swojej decyzji dotyczącej zakwalifikowania w terminie sześciu miesięcy. Jeżeli podjęcie decyzji zajmie więcej niż 4 miesiące od momentu przedstawienia wniosku, wówczas podmiot zamawiający ma obowiązek poinformować kandydata w terminie 2 miesięcy od złożenia wniosku o powodach tego przedłużenia oraz o dacie, w której jego wniosek zostanie przyjęty lub odrzucony. Wnioskodawcy, którym odmówiono kwalifikacji, muszą zostać poinformowani o tej decyzji oraz o powodach odmowy jak najszybciej, a w żadnych okolicznościach nie później niż w ciągu 15 dni od daty wydania decyzji. Każdy zamiar zakończenia kwalifikacji musi zostać podany do wiadomości podmiotu gospodarczego z wyprzedzeniem, na co najmniej 15 dni przed datą, w której kwalifikacja ma się zakończyć.

7.4.5 Sprawozdania

Dyrektywa zawiera dwa odrębne wymogi w zakresie sprawozdawczości. Po pierwsze, instytucje zamawiające muszą przechowywać przez co najmniej 4 lata odnośne informacje na temat każdego zamówienia, wystarczające do tego, aby w późniejszym terminie uzasadnić decyzje podejmowane w związku z:

- kwalifikacją i wyborem podmiotów gospodarczych oraz udzieleniem zamówienia;

- zastosowaniem procedur bez uprzedniego ogłoszenia;
- zamówieniami nie podlegającymi dyrektywie w wyniku przesłanek i wyłączeń w niej przewidzianych.

Sprawozdanie musi zostać przedstawione Komisji na jej żądanie. Drugi wymóg sprawozdawczy, określony w art. 67, dotyczy Państw Członkowskich, zgodnie z postanowieniami przyjętymi na mocy procedury przewidzianej w art. 68 ust. 2, zapewniają otrzymanie przez Komisję corocznych sprawozdań statystycznych w podziale na Państwa Członkowskie i kategorie działalności, do których odnoszą się załączniki I–X, dotyczące całkowitej wartości zamówień udzielonych poniżej wartości progowych określonych w art. 16, które w przypadku nieuwzględnienia progów byłyby objęte niniejszą dyrektywą. Aby możliwa była ocena rezultatów stosowania dyrektywy w odniesieniu do kategorii działalności wymienionych w załącznikach II, III, V, IX oraz X, Państwa Członkowskie zapewniają otrzymanie przez Komisję sprawozdań statystycznych dotyczących zamówień udzielonych w roku poprzednim – nie później niż w dniu 31 października 2004 r. oraz przed dniem 31 października każdego kolejnego roku, zgodnie z postanowieniami przyjętymi na mocy procedury przewidzianej w art. 68 ust. 2. Od Państw Członkowskich wymaga się przekazywania do Komisji nie później niż do dnia 31 października każdego roku raportu statystycznego przygotowanego zgodnie z art. 76, odrębnie dla zamówień publicznych w zakresie dostaw, usług i robót budowlanych udzielanych przez instytucje zamawiające w poprzednim roku.

7.5 Kryteria udzielania zamówień

Udzielając zamówień, instytucje zamawiające mają do wyboru dwa kryteria:

- najniższej ceny lub
- oferty ekonomicznie najkorzystniejszej.

Wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie dokonuje się na podstawie szeregu kryteriów powiązanych z przedmiotem zamówienia, wybranych przez podmiot zamawiający. Dyrektywa nie zawiera wyczerpującego wykazu rodzajów kryteriów, które mogą być zastosowane. Wskazuje jednakże przykładowo na: jakość, cenę, wartość techniczną, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, koszty użytkowania, rentowność, serwis posprzedażny oraz pomoc techniczną, termin dostawy oraz okres realizacji zadania.

Innowacja wprowadzona przez nową dyrektywę sektorową polega na tym, że opierając udzielenie zamówienia na kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, podmiot zamawiający musi wskazać w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumentach dotyczących zamówienia przypisanie wagi każdemu z kryteriów wybranych w celu ustalenia najkorzystniejszej ekonomicznie oferty. Wagi te można wyrazić liczbowo, przewidując wielkości w ramach przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną. Jeżeli, zdaniem instytucji zamawiającej, ważenie nie jest możliwe z dających

 Nowa dyrektywa wprowadza obowiązek podania wagi każdego z kryteriów – w przypadku zastosowania kryterium wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie .

się wykazać powodów, instytucja zamawiająca musi wskazać kryteria w malejącym porządku ich ważności.

W przypadku, gdy oferta wydaje się być ofertą z rażąco niską ceną, podmiot zamawiający może ją odrzucić. Może on jednak uczynić to dopiero po zwróceniu się na piśmie do wykonawcy o szczegółowe informacje na temat elementów składowych oferty, które uważa za istotne. Zamawiający musi zweryfikować te elementy oraz uwzględnić otrzymane wyjaśnienia, biorąc pod uwagę te, które są uzasadnione w kategoriach obiektywnych, w tym: aspekty finansowe procesu wytwarzania, świadczenia usług lub metody budowlanej, wybrane rozwiązania techniczne lub wyjątkowo sprzyjające warunki, którymi dysponuje wykonawca przy dostawie towarów lub usług, lub przy realizacji robót budowlanych, oryginalności towarów, usług lub robót proponowanych przez wykonawcę, zgodności z przepisami w zakresie ochrony miejsc pracy oraz warunków pracy obowiązujących w miejscu, w którym realizowane są prace, usługi lub dostawy, możliwości uzyskania pomocy państwa. Występowanie pomocy państwa nie wyklucza ubiegania się o zamówienie; ryzyko polega na tym, iż może zaistnieć konieczność zwrócenia pomocy uzyskanej niezgodnie z prawem, co oznacza możliwość wykluczenia w przypadku, gdy zwrot pomocy mógłby oznaczać, że oferent nie byłby w stanie wypełnić swoich obowiązków wynikających z umowy. W przypadku odrzucenia oferty w takich okolicznościach instytucja zamawiająca powiadamia o tym fakcie Komisję.

7.6 „Preferencje” wspólnotowe

W art. 58 utrzymano preferencję przewidzianą we wcześniejszej dyrektywie na korzyść towarów pochodzących ze Wspólnoty, a w art. 59 utrzymano możliwość podjęcia działań zabezpieczających w przypadku trudności napotykanym przez wspólnotowych usługodawców w uzyskiwaniu dostępu do rynków zamówień w krajach trzecich.

Artykuł 58 dyrektywy ma zastosowanie do ofert obejmujących towary pochodzące z państw trzecich, z którymi Wspólnota nie zawarła wielostronnych lub dwustronnych umów zapewniających przedsiębiorstwom Wspólnoty porównywalny i skuteczny dostęp do rynków tych państw. Artykuł ten nie narusza zobowiązań Wspólnoty lub poszczególnych Państw Członkowskich w stosunku do państw trzecich. Stanowi on, że każda oferta dotycząca zamówienia na dostawy może zostać odrzucona, jeżeli udział towarów pochodzących z państw trzecich, określonych zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającej Kodeks Celny Wspólnoty [30], przekracza 50% całkowitej wartości towarów objętych ofertą. Do celów niniejszego artykułu oprogramowanie wykorzystywane w wyposażeniu sieci telekomunikacyjnych uważa się za towar. Zapis tyczy tylko i wyłącznie pochodzenia towarów i nie odnosi się do przynależności państwowej wykonawcy. Także fakt, że wykonawca jest spółką wspólnotową, nie będzie miał znaczenia, jeżeli więcej niż 50% produktów pochodzi spoza UE. Pochodzenie produktu należy ustalić zgodnie z Rozporządzeniem Rady 2913/92 w sprawie wspólnej definicji towarów. Podstawową wytyczną zawartą w rozporządzeniu jest zasada, że gdy dwa lub więcej krajów jest zaangażowanych w wytwarzanie produktu, pochodzenie przyporządkowuje się temu krajowi, w którym został wykonany ostatni znaczący proces lub operacja, która jest ekonomicznie uzasadniona. Proces ten musi być dokonany w przedsiębiorstwie wyposażonym dla potrzeb danej

produkcji, a efektem będzie wytworzenie nowego produktu lub produktu reprezentującego ważny etap procesu wytwarzania. Ponadto, gdy oferty są równoważne w świetle kryteriów udzielania zamówienia określonych w art. 55, preferowane są oferty, które nie mogą zostać odrzucone zgodnie z ust. 2. Do celów niniejszego artykułu ceny tych ofert uważa się za równoważne, jeżeli różnice pomiędzy nimi nie przekraczają 3%. Oferta nie powinna być jednak preferowana w stosunku do innych zgodnie z pierwszym akapitem, jeżeli jej przyjęcie zobowiązywałoby zamawiającego do nabycia materiałów różniących się od już wykorzystywanych, czego rezultatem byłyby techniczne trudności użytkowania czy utrzymania lub nieproporcjonalnie wysokie koszty.

W przypadku usług w art. 59 wprowadzono klauzulę nakazującą Państwom Członkowskim poinformowanie Komisji o wszelkich ogólnych trudnościach prawnych i faktycznych napotykanym przez ich przedsiębiorstwa przy uzyskiwaniu zamówień na usługi w państwach trzecich.

Jeśli Komisja ustali na podstawie informacji dostarczonych przez Państwa Członkowskie lub uzyskanych z innych źródeł, że kraj trzeci, w odniesieniu do udzielania zamówień na usługi:

- nie zapewnia przedsiębiorstwom Wspólnoty skutecznego dostępu, porównywalnego z dostępem zapewnionym przez Wspólnotę przedsiębiorstwom tego państwa; lub
- nie traktuje przedsiębiorstw Wspólnoty na równi z przedsiębiorstwami krajowymi lub nie stwarza im równych możliwości konkurencyjności z przedsiębiorstwami krajowymi; lub
- traktuje przedsiębiorstwa innych państw trzecich przychylniej niż przedsiębiorstwa Wspólnoty.

dołoży wszelkich starań poprzez kontakty z danym państwem trzecim, aby naprawić sytuację.

W przypadku, gdy Komisja stwierdzi występowanie którejkolwiek z powyższych sytuacji, może w dowolnym czasie zaproponować Radzie zawieszenie lub ograniczenie na okres ustanowiony w decyzji udzielanie zamówień na usługi:

- przedsiębiorstwom podlegającym prawu danego państwa trzeciego;
- przedsiębiorstwom powiązanych z przedsiębiorstwami wymienionymi w lit. a) oraz posiadającymi zarejestrowaną siedzibę na terenie Wspólnoty, jednakże nie posiadającymi żadnych bezpośrednich i skutecznych powiązań z gospodarką żadnego Państwa Członkowskiego;
- przedsiębiorstwom przedstawiającym oferty, których przedmiotem są usługi pochodzące z danego państwa trzeciego.

Komisja może zaproponować te środki ze swojej własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego. Decyzja Rady zostanie podjęta większością kwalifikowaną, jak najszybciej po otrzymaniu wniosku Komisji. Zawieszenie lub ograniczenie bę-

dzie trwało przez okres ustalony przez Radę w decyzji zawieszającej lub ograniczającej udzielanie takich zamówień na usługi.

Rozdział VIII

8. Procedury odwoławcze

8.1 Wstęp

Kluczowym czynnikiem w efektywnym działaniu systemu ustanowionego przez dyrektywę są procedury odwoławcze, będące gwarantem zachowania przejrzystości i niedyskryminacji, a także nakazujące zamawiającym działanie zgodne z prawem zamówień publicznych Wspólnoty Europejskiej.

Komisja pierwotnie utworzyła strukturę legislacyjną, przyjmując dyrektywę w sprawie procedur odwoławczych (sektory gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych): Dyrektywa 92/13 w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych w zakresie stosowania procedur odwoławczych przy udzielaniu zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz.U. 1992 L 76). Zgodnie z art. 72 nowej dyrektywy Państwa Członkowskie mają zapewnić wdrażanie niniejszej dyrektywy poprzez skuteczne, dostępne oraz przejrzyste mechanizmy będące w zgodzie z dyrektywą odwoławczą, zapewniając w ten sposób dalsze stosowanie jej postanowień w udzielaniu zamówień publicznych. Ponadto art. 72 wyraźnie stwierdza, że w tym celu Państwa Członkowskie mogą między innymi wyznaczyć lub powołać niezależny organ. Część Państw Członkowskich powołała takie organy. W momencie przygotowywania niniejszej publikacji wiadomo, że służby Komisji pracują nad zmianami w dyrektywie odwoławczej, ale nie złożono jeszcze oficjalnego projektu.

Dyrektywa w sprawie procedur odwoławczych 92/13 nadal obowiązuje w ramach nowej dyrektywy.

Podobnie jak w przypadku omawianej dyrektywy, celem dyrektywy odwoławczej nie jest harmonizacja prawa Państw Członkowskich w tym zakresie, ale wyznaczenie minimalnych kryteriów oraz zabezpieczeń w celu zapewnienia ochrony praw wykonawców. Stało się to konieczne w świetle znacząco różniących się procedur w ustawodawstwie poszczególnych państw, co się przekłada na poważne różnice w zakresie ochrony praw podmiotów prawa wspólnotowego. W niniejszym rozdziale omawiane są tylko kryteria minimum wyznaczone przez dyrektywę odwoławczą.

8.2 Egzekwowanie prawa ogółem

Egzekwowanie prawa wspólnotowego w zakresie dyrektywy koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych nie podlega wyłącznie zapisom dyrektywy odwoławczej. Rola sądów krajowych polega na zapewnieniu stosowania prawa wspólnotowego ogółem, natomiast szczególną rolę posiada Komisja Europejska – rolę strażnika tego prawa. Obydwie te role również należy uwzględnić.

8.2.1 Sądy krajowe

Dyrektywa musi zostać transponowana do prawa krajowego, w następstwie czego powstają przepisy krajowe, na podstawie których wykonawcom przynależą środki ochrony prawnej. Prawa i obowiązki stanowiące przez prawo wspólnotowe muszą być chronione przez sądy krajowe. Do sądów krajowych wniesiono wiele spraw, które dotyczyły naruszenia w zakresie zamówień publicznych. Tego typu sprawy o naruszenie były rozpatrywane w ramach istniejących procedur i przepisów prawa krajowego. Jednakże to właśnie różnice pomiędzy ustawodawstwem poszczególnych państw zarówno w zakresie dostępnych procedur odwoławczych, jak i ich skuteczności, doprowadziły do przyjęcia dyrektywy odwoławczej, która została stworzona po to, aby nie dyskryminować wykonawców ze wszystkich Państw Członkowskich.

Jak widać, oprócz konkretnych środków egzekwowania prawa zawartych w dyrektywie odwoławczej, Traktat – wsparty przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości – zawsze przewiduje środki odwoławcze w przypadku naruszeń wspólnotowego prawa pierwotnego i wtórnego. Wypływa to z samej natury prawa wspólnotowego – dzięki tworzeniu praw, na które poszczególne osoby mogą się powoływać w sądach krajowych. Efekt ten jest wzmocniony za sprawą porządkującej roli, jaką pełni Komisja. Jest już utrwaloną praktyką, że prawo wspólnotowe może tworzyć uprawnienia, na które mogą się powołać jednostki przed swoimi sądami krajowymi mającymi je chronić. Przy rozważaniu znaczenia dowolnych określonych działań lub osób powstaje kwestia: czy i do jakiego stopnia działania te mogą tworzyć uprawnienia poszczególnych osób i narzucać na nie zobowiązania, które można egzekwować w sądach krajowych.

Postanowień Traktatu nie stosuje się bezpośrednio w Państwach Członkowskich, chociaż mogą one mieć i skutek bezpośredni, tzn. skutkują tworzeniem praw bez dalszego ich wdrażania. Przepisy Traktatu nie wywierają automatycznie skutku bezpośredniego i są poddawane uważnej analizie. W całym szeregu przypadków ETS określa warunki konieczne do nadania artykułowi Traktatu takiego skutku. Skutek bezpośredni zachodzi, jeżeli zobowiązanie narzucone na Państwa Członkowskie jest jasne i precyzyjne, bezwarunkowe oraz – w przypadku środków wykonawczych – gdy państwa członkowskie lub instytucje wspólnotowe nie mają marginesu swobodnego uznania. Dyrektywy są wiążące tylko w zakresie celu, który ma zostać osiągnięty i tylko dla danego Państwa Członkowskiego, do którego są adresowane, jednakże decyzję co do formy i metod ich wdrożenia pozostawia się w gestii danego Państwa. Niemniej jednak ETS również potwierdził, że dyrektywy mogą mieć skutek bezpośredni, jeżeli spełniają te same warunki precyzyjności i jasności, bezwarunkowości, przejrzystości oraz braku uznaniowości ze strony instytucji wspólnoty czy państw członkowskich, jak zostało to określone przez Trybunał w kontekście artykułów Traktatu.

Bezpośredni skutek dyrektyw jest jednak dwojako ograniczony. Po pierwsze, dyrektywy są obowiązujące tylko w odniesieniu do celu, jaki ma zostać osiągnięty. Zawarta jest w nich data, do której ich zapisy winny zostać wdrożone. Jeżeli zostanie przekroczony limit czasowy i dane Państwo Członkowskie nie zdoła przyjąć środków wykonawczych wymaganych przez dyrektywę, nie może się powoływać na to niepowodzenie we wdrażaniu zobowiązań dyrektywy, np. w przypadku sporu z indywidualnymi osobami, które działają zgodnie z tą dyrektywą. O bezpośrednim skutku można również mówić wtedy, jeżeli po upływie daty wdrożenia Państwo Członkowskie wdrożyło dyrektywę, ale zrobiło to błędnie. W tych okolicznościach bezpośredni skutek dyrektywy będzie polegał na nadrzędności postanowień samej dyrektywy nad jej wadliwie wdrożoną wersją na szczeblu krajowym. Drugim ograniczeniem dyrektywy jest to, że jest ona adresowana do Państw Członkowskich. Obowiązek jej wdrożenia spoczywa na nich i na nikim więcej. Określenie „Państwo Członkowskie” obejmuje całość państwa, a co za tym idzie, wszystkie instytucje zamawiające określone w dyrektywie, dzięki czemu wykonawcy mogą się powoływać na skutek bezpośredni dyrektyw w razie sporu z instytucjami zamawiającymi zdefiniowanymi w dyrektywie. Jednak z drugiej strony nie może ono obejmować pewnych prywatnych instytucji zamawiających, ani niektórych przedsiębiorstw publicznych wskazanych w art. 2 ust. 1 lit. b) w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych

W zakresie dyrektyw w sprawie zamówień publicznych zwracano się kilkakrotnie do ETS o rozstrzygnięcie kwestii skutku bezpośredniego. W każdym przypadku był on proszony o rozpatrzenie konkretnych zapisów dyrektyw. Postanowienia muszą być rozpatrywane w kolejności, a każdy artykuł musi zostać osobno zanalizowany. ETS orzekł, że np. merytoryczne przepisy odnoszące się do ogłoszeń, przeprowadzania procedury konkurencyjnej, jawność, a także kryteria podmiotowe oraz udzielania zamówienia, mają skutek bezpośredni.

Zasada nadrzędności prawa wspólnotowego nad prawem krajowym oznacza, że wszystkie postanowienia prawa wspólnotowego mające skutek bezpośredni muszą mieć pierwszeństwo nad wszelkimi przepisami krajowymi, które są z nimi sprzeczne.

Sprawa C-6 & 9/90
Francovich Sądy krajowe muszą zapewnić ochronę praw wspólnotowych w poszczególnych Państwach Członkowskich.

Sądom krajowym powierza się zadanie zapewnienia ochrony praw wykonawców, a w mocy krajowych systemów prawnych jest – w przypadku braku przepisów wspólnotowych w tym zakresie – desygnowanie sądów lub trybunałów sprawujących jurysdykcję i określanie warunków proceduralnych rządzących procesami sądowymi, których celem jest zapewnienie ochrony praw będących wynikiem skutku bezpośredniego prawa wspólnotowego. Te proceduralne i merytoryczne warunki muszą być nie mniej korzystne od warunków odnoszących się do podobnych kwestii w prawie krajowym oraz nie mogą powodować, że środki odwoławcze byłyby niemożliwe do osiągnięcia. Prawa przyznane jednostkom przez Traktat mają być chronione przez sądy krajowe w takim zakresie, aby wykonawca poszkodowany przez zamawiającego, który popełnił uchybienie w przestrzeganiu prawa wspólnotowego, miał możliwość wnoszenia o odszkodowanie za doznaną krzywdę wynikłą z nieprzestrzegania tego prawa lub nawet otrzymać środki odwoławcze, takie jak tymczasowe zabezpieczenie, jeżeli do tej pory nie istniała taka możliwość, która chroniłaby prawo wspólnotowe.

W celu zapewnienia spójności w całej Wspólnocie Europejskiej sądy krajowe są upoważnione, a w niektórych przypadkach zobowiązane kierować pytania dotyczące obowiązywania i interpretacji przepisów wspólnotowych, które pojawiają się w kontekście postępowania sądowego do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Odbywa się to na podstawie procedury zawartej w art. 234 (poprzednio art. 177) Traktatu. Ma to kluczowe znaczenie w razie sporu lub niejasności co do zakresu postanowień prawa wspólnotowego i nie jest przypadkiem, że wiele spraw dotyczących zamówień publicznych przytaczanych w niniejszej publikacji to orzeczenia ETS wydawane w związku z zapytaniem skierowanym na podstawie art. 234 przez sąd krajowy. Zasadniczo art. 234 przyznaje Europejskiemu Trybunowi Sprawiedliwości jurysdykcję do wydawania orzeczeń w trybie prejudycjalnym, dotyczących interpretacji Traktatu oraz w zakresie interpretacji i obowiązywania aktów prawnych instytucji wspólnotowych. Sąd lub trybunał krajowy jest upoważniony, a w przypadku sądu ostatek jest zobowiązany do zwrócenia się do Trybunału o wstępne orzeczenie, jeżeli wchodzi w grę kwestia interpretacji lub obowiązywania przepisów wniesiona przez strony lub przez sam sąd. Kierując zapytanie do Trybunału, sąd krajowy musi uwzględnić to, że decyzja w takiej kwestii jest konieczna dla umożliwienia mu wydania orzeczenia. Znaczenie tej procedury polega na sposobie, w jaki ujednocila ona stosowanie prawa wspólnotowego. Poprzez przestrzeganie prawa oraz działanie ETS jako „ostatecznego sędziego” prawa wspólnotowego zapewnia ona, że prawa jednostki wynikające z Traktatu oraz środki z bezpośrednim skutkiem przyjęte w jej ramach, są w równym stopniu i jednolicie chronione w całej Wspólnocie.

Zarówno środki wprowadzone przez dyrektywę odwoławczą, jak i te omówione poniżej nie powodują, że procedury istniejące do tej pory w różnych przepisach prawa stają się zbędne. W dalszym ciągu mają one zastosowanie w tych przypadkach, do których nie odnosi się dyrektywa odwoławcza. Mogą one również mieć zastosowanie w sytuacji, gdy Państwa Członkowskie nieprawidłowo wdrożyły dyrektywy lub w ogóle tego nie zrobiły. Co więcej, w zamierzeniu dyrektywa odwoławcza ma jedynie sformułować warunki minimum konieczne do ochrony praw i zobowiązań wynikających z dyrektyw. Nawet jeżeli powstają nowe procedury odwoławcze jako skutek dyrektywy odwoławczej, istniejące już procedury, które się rozwinęły, mogą koegzystować z nimi i pozostać wiążącą alternatywą lub równoległym odnośnikiem.

8.2.2 Rola Komisji Europejskiej

Środki egzekwowania prawa przewidziane w dyrektywie odwoławczej są częścią arsenału dostępnych środków służących zapewnieniu zgodności prowadzonych procedur udzielenia zamówienia z dyrektywami 2004/17 i 2004/18. W przypadku braku konkretnych procedur odwoławczych potrzebnych do skorygowania naruszeń procedur zamówień publicznych, Komisja w przeszłości wykorzystywała (i nadal wykorzystuje) swoją tradycyjną rolę strażnika Traktatu. W tym celu nadano jej na mocy Traktatu władzę nadzoru i egzekwowania przepisów prawa, którą z powodzeniem wykorzystywała w obszarze zamówień publicznych. Wiele spraw dotyczących naruszenia dyrektyw dotyczących zamówień publicznych, które wniesiono do Trybunału, było efektem działania Komisji z własnej inicjatywy albo na podstawie skargi wniesionej przez indywidualnego wykonawcę. Komisja zajmuje się nie tylko sprawami, które trafiają do ETS, ale również rosnącą liczbą nieprawidłowości rozstrzyganych poza ETS. Z drugiej strony, do ograniczeń możliwości Komisji zalicza się to, że może ona przeprowadzić jedynie wysoce

selektywną ocenę zastosowania procedur zamówień publicznych w Państwach Członkowskich. Jest mało prawdopodobne, aby ta sytuacja uległa poprawie, biorąc pod uwagę liczbę potencjalnych zamówień, do których mają zastosowanie dyrektywy. Mało prawdopodobne jest również, aby Komisja przyjęła na siebie rolę egzekwującego „żandarma” we wszystkich przypadkach, w których doszło do naruszenia procedur. Sztandarowe sprawy dotyczące zamówień publicznych, w których Komisja była otwarcie zaangażowana, w głównej mierze dotyczyły naruszeń w zakresie dokumentacji przetargowej, które w oczywisty sposób są dyskryminujące, np. mogące wykluczać wykonawców z zagranicy.

Artykuł 226 (poprzednio art. 169) Traktatu nadaje Komisji kluczową rolę w nadzorowaniu spełniania przez Państwa Członkowskie zobowiązań wynikających z Traktatu, w tym m. in. zgodności z poszczególnymi dyrektywami, takimi jak dyrektywy o zamówieniach publicznych. Jeżeli Komisja uzna, że Państwo Członkowskie nie dopełniło zobowiązań traktatowych, może – po uprzednim podjęciu pewnych kroków wynikających z procedury – wnieść sprawę do Trybunału Sprawiedliwości. W przypadku dyrektyw zazwyczaj oznacza to brak wdrażania lub błędne wdrożenie dyrektyw do prawa krajowego. Procedura ta jest często wykorzystywana, chociaż większość spraw jest rozwiązywana na poziomie administracyjnym, zanim Trybunał rozpocznie proces. W przypadku, gdy sprawa zostanie wniesiona do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i zdecyduje on, że dane Państwo Członkowskie nie dopełniło swoich zobowiązań, jest ono zobowiązane przedsięwziąć środki konieczne do zastosowania się do orzeczenia. Dla kompetentnych władz Państwa Członkowskiego (w tym sądów krajowych) oznacza to zakaz stosowania przepisów krajowych jako uznanych za niezgodne z Traktatem oraz – jeżeli okoliczności tego wymagają – zobowiązanie ich do podjęcia wszelkich odpowiednich środków w celu pełnego wdrożenia prawa wspólnotowego. Procedura ta może zostać uruchomiona przez Komisję na jej wniosek lub w wyniku skargi wniesionej przez jednostkę.

Nawet jeżeli skarga dotyczy konkretnej instytucji zamawiającej, działania Komisji będą kierowane przeciwko Państwu Członkowskiemu. Niezależnie od tego, czy procedurę uruchomiono w wyniku inicjatywy Komisji, czy też ze skargi indywidualnej, jest ona generalnie taka sama. Komisja skontaktuje się z władzami Państwa Członkowskiego, którego dotyczy sprawa, przedstawiając im zarzucane naruszenia i zażąda od tego państwa, aby w określonych ramach czasowych ustosunkował się do nich. Może się zdarzyć, że dane Państwo Członkowskie dokona zmian w przepisach krajowych, usuwając w ten sposób zarzucane mu niedopełnienie. Ewentualnie może ono również bronić swojego stanowiska i twierdzić, że nie powstało naruszenie – ani faktyczne, ani prawne. Komisja może zaakceptować tę obronę lub nie. Jeżeli Komisji nie satysfakcjonuje odpowiedź Państwa Członkowskiego, będzie kontynuować postępowanie i wyda stosowną opinię. Opinia ta będzie zawierać pełny opis faktów oraz formalne oświadczenie dotyczące naruszeń prawa wspólnotowego, jakie przypuszczalnie miały miejsce. Stosowna opinia stawia wymóg usunięcia niezgodności, ale zazwyczaj nie zawiera wskazania środków, jakie w tym celu należy przedsięwziąć. Jeżeli dane Państwo Członkowskie nie dostosuje się do wymogów w niej zawartych w wyznaczonym terminie, sprawa zostanie wniesiona do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu. Komisja może również, jako strona postępowania przed Trybunałem, wystąpić o środki tymczasowe. W takim wystąpieniu musi się znaleźć opis przedmiotu postępowania, okoliczności, które sprawiają, że sprawa jest pilna, a także zarzuty faktyczne i prawne uzasadniające rozpo-

częście sprawy w przypadku domniemania naruszenia ze względu na środki tymczasowe, o jakie Komisja wnioskuje.

8.3 Określone procedury odwoławcze w ramach dyrektywy odwoławczej

Jak wskazano powyżej, przyjęcie dyrektywy odwoławczej stało się konieczne, kiedy zdano sobie sprawę z tego, że nie ma gwarancji na to, aby uchybienia w dyrektywie w zakresie zamówień publicznych były w taki sam sposób naprawiane we wszystkich Państwach Członkowskich. W art. 1 dyrektywy odwoławczej zawarte są jej cele, dzięki którym działania podjęte przez instytucje zamawiające są efektywne oraz umożliwiają szybkie postępowanie odwoławcze. W pozostałych artykułach tej dyrektywy opisane są środki konieczne do osiągnięcia tych celów.

W sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych art. 2 stanowi o istnieniu trzech określonych procedur odwoławczych, które powinny zostać udostępnione w sądach krajowych. Należą do nich środki tymczasowe, uchylenie bezprawnych decyzji oraz przyznanie odszkodowania podmiotom, które doznały uszczerbku w wyniku naruszenia. Komisja została również wyposażona w określone prawa do interweniowania, oprócz praw już posiadanych w ramach art. 226 Traktatu.

Sprawa C-92/00 HI Organy odwoławcze nie mogą być ograniczane w zakresie typu decyzji podlegających procedurze odwoławczej.

System przyznania odszkodowania odwołuje się do prawa nakładania zniechęcających sankcji finansowych zamiast stosowania środków tymczasowych i uchylenia decyzji. Ponadto dalsze mechanizmy w zakresie środka tymczasowego znajdują się w dyrektywie w sprawie procedur odwoławczych, tzn. system atestacji oraz procedura pojednawcza. Zostaną one omówione w części 8.4.

8.3.1 Zastosowanie

Dyrektywa odwoławcza ma zastosowanie w przypadku tych zamówień, które podlegają dyrektywom w zakresie zamówień publicznych. Nie będzie ona miała zastosowania np. do tych zamówień, które nie osiągnęły wartości progowych zawartych w tych dyrektywach. Procedury odwoławcze są dostępne w przypadku decyzji podjętych przez zamawiającego, chociaż pojęcie „decyzja” nie jest określone, zgodnie z wytycznymi art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy odwoławczej. Ewidentnie ma to na celu ujęcie specyfikacji dyskryminacyjnych pod względem technicznym, ekonomicznym i finansowym. Należy zakładać, że decyzje o włączeniu lub wykluczeniu poszczególnych wykonawców lub o udzieleniu bądź nieudzieleniu zamówień danemu wykonawcy są również „decyzjami” w rozumieniu dyrektywy odwoławczej. Te „decyzje” mogą być podejmowane wyłącznie na podstawie kryteriów podmiotowych i kryteriów wyboru najkorzystniejszej oferty, na jakie zezwalają dyrektywy w zakresie zamówień publicznych. Mniej jasne jest to, czy niewłaściwie sformułowane ogłoszenia o zamówieniu, to znaczy takie, które pomijają pewne informacje lub np. nie spełniło określonych wymagań co do terminów, jest samo w so-

bie „decyzją” w tym kontekście. Wydaje się, iż lepszym podejściem jest takie, w którym traktuje się każdą decyzję wpływającą na prawa wykonawców jako podlegającą weryfikacji. Jak orzekł ETS w sprawie HI, organ odwoławczy musi być w stanie sprawdzić każdą decyzję pod względem jej zgodności z prawem wspólnotowym.

Dyrektywa odwoławcza ma na celu również dostarczenie środków wobec decyzji, które naruszyły „prawo wspólnotowe w zakresie zamówień publicznych oraz przepisy krajowe wdrażające to prawo”. Sugerowałoby to, że procedury odwoławcze powinny zostać udostępnione nie tylko w przypadku złamania konkretnych postanowień dyrektyw w zakresie zamówień publicznych, ale również w przypadku naruszeń postanowień prawa wspólnotowego ze skutkiem bezpośrednim, jakie zachodzą w obszarze zamówień publicznych. W ten sposób utrzymane jest znaczenie zasad Traktatu, które znalazły zastosowanie w przypadku zamówień publicznych.

Jak napisano wyżej, Państwa Członkowskie zapewniają, że nie istnieje dyskryminacja między przedsiębiorstwami, które mogą wystąpić z roszczeniami z tytułu poniesionej szkody w ramach procedury udzielania zamówienia, w wyniku zawartego w niniejszej dyrektywie rozróżnienia pomiędzy przepisami krajowymi wdrażającymi prawo wspólnotowe a pozostałymi przepisami krajowymi (art. 1 ust. 2). Może to być postrzegane jako określone zastosowanie zasady opracowanej w kontekście ochrony prawa wspólnotowego przez sądy krajowe. Procedury odwoławcze muszą być dostępne na konkretnych i sformalizowanych warunkach, które będą nie mniej korzystne niż te stosowane w przypadku procedur odwoławczych w sytuacjach typowych dla danego państwa. Co więcej, oznaczałoby to, że środki przyjęte zgodnie z dyrektywami odwoławczymi muszą dawać taką samą ochronę, jaką oferują przepisy krajowe, które w tym czasie się rozwinęły, sugerując przez to, że krajowe procedury nie mogą zapewniać ochrony mniejszej niż wskazania dyrektywy.

Zgodnie z załącznikami do Porozumienia w sprawie zamówień rządowych GPA, korzyści z dyrektywy odwoławczej zostały również przeniesione na wykonawców państw sygnatariuszy GPA po to, by instytucje zamawiające, które są jednocześnie zamawiającymi w rozumieniu GPA, musiały przyznać te same procedury odwoławcze wykonawcom w przypadku naruszenia stosowanych przepisów o zamówieniach publicznych.

2.2.2 Środki/działania tymczasowe

Pierwszą procedurą wymienioną w art. 2 ust. 1 lit. a) są środki tymczasowe. Dyrektywa umożliwia Państwu Członkowskiemu podjęcie najwcześniej jak to możliwe, działań tymczasowych poprzez zawieszenie lub doprowadzenie do zawieszenia procedury udzielania zamówienia. Cel środków/działań tymczasowych może być dwójaki:

- skorygowanie domniemanego naruszenia;
- zapobieżenie dalszej szkodzie dla zainteresowanych wykonawców.

Środki te winny obejmować przynajmniej dwie możliwości pozwalające w efekcie na zawieszenie lub zapewnienie zawieszenia z jednej strony procedury udzielania zamówień

wienia publicznego, z drugiej zaś wykonania decyzji podjętych przez instytucję zamawiającą.

Dostępność środków tymczasowych w tych okolicznościach daje pewność, że działanie może zostać przeprowadzone sprawnie, nawet jeżeli została już podjęta decyzja. Jest to szczególnie ważne prawo w perspektywie faktu, iż najczęściej naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych jest ujawniane dopiero na końcu procedury. Prawo to może jednak zostać ograniczone. Artykuł 2 ust. 6 dyrektywy odwoławczej daje Państwom Członkowskim możliwość ustalenia, że w sytuacji, w której umowa została zawarta (w odróżnieniu od udzielenia zamówienia), jedynym dostępnym środkiem odwoławczym dla organów odwoławczych jest przyznanie odszkodowania wykonawcy, który doznał uszczerbku w wyniku naruszenia przepisów prawa. Z drugiej jednak strony ETS uznał, że zasada skuteczności oznacza, że obie powyższe procedury odwoławcze, zarówno uchylenia decyzji, jak i środki tymczasowe, muszą zostać udostępnione w przypadku każdej decyzji będącej przedmiotem odwołania. Nie będzie to dotyczyło przypadku, w którym udzielenie zamówienia i zawarcie umowy następują jednocześnie, ponieważ nie byłoby możliwości zakwestionowania udzielenia zamówienia przed zawarciem umowy. Zatem prawa danego Państwom Członkowskim w ramach art. 2 ust. 6 nie można wykorzystywać tak, aby ominąć procedury odwoławcze. Gwarantem tego prawa jest obowiązkowe wprowadzenie kilkudniowego okresu przerwy pomiędzy informacją o udzieleniu zamówienia a zawarciem umowy.

Artykuł 2 ust. 3 stanowi, że procedury odwoławcze nie muszą pociągać za sobą automatycznego zawieszenia działań w zakresie procedur udzielania zamówień, do których się odnoszą. Samo rozstrzygnięcie, czy rzeczywiście skutkują zawieszeniem, pozostaje w gestii władz krajowych. Jeżeli naruszenie może zostać naprawione bez zakłócania przebiegu procedury, jej zawieszenie nie zawsze będzie wskazane czy też konieczne.

Państwa Członkowskie mogą uznać, że organ odwoławczy przy podejmowaniu decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych może wziąć pod uwagę prawdopodobne konsekwencje podejmowanych środków dla wszystkich stron, które mogą doznać uszczerbku. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o nie zastosowaniu takich środków w sytuacji, gdy ich negatywne skutki miałyby przewyższać korzyści. Decyzja ta winna pozostać bez uszczerbku dla pozostałych roszczeń (tzn. uchylenia czy odszkodowania) podmiotu korzystającego ze środków odwoławczych. Zostało to zainspirowane stosowaną już przez Europejski Trybunał Sprawiedliwości praktyką w zakresie przyznawania środków tymczasowych, ale nie odnosi się konkretnie do żadnej funkcjonującej procedury krajowej. Mimo że można by przypuszczać, że dostępność dla wykonawców krajowych procedur odwoławczych jest podobna w większości Państw Członkowskich, niestety procedury te, a zwłaszcza ich skuteczne wdrażanie, różni się dość znacznie. W efekcie jest to jeden z problemów obecnie sprawdzanych przez Komisję, która stara się zapewnić skuteczne wdrażanie dyrektyw w całej UE.

8.3.3 Procedura uchylenia decyzji

Procedura uchylenia niezgodnych z prawem decyzji obejmuje dwa rodzaje działań. Po pierwsze, należy przewidzieć prawo do uchylenia decyzji lub zagwarantować uchylenie decyzji podjętej niezgodnie z prawem. Po drugie, obejmuje również prawo do eliminowania specyfikacji dyskryminujących pod względem technicznym, ekonomicznym

czy finansowym, zawartych w zaproszeniach do składania ofert, w dokumentach zamówienia lub w innych dokumentach odnoszących się do procedury udzielania zamówienia. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że przedmiotowe decyzje muszą zostać uchylone przez organ mający niezbędne uprawnienia, zanim jeszcze zostanie wniesione roszczenie o odszkodowanie na tej podstawie, że została podjęta decyzja niezgodna z prawem. Jeżeli umowę zawarto w sposób niezgodny z prawem, dostępne są wówczas łącznie, zarówno uchylenie decyzji jak i skarga o odszkodowanie, jednakże Państwo Członkowskie może uznać, że po podpisaniu umowy uprawnienia organów odwoławczych są ograniczone tylko i wyłącznie do przyznania odszkodowania.

Pierwsza z opisanych powyżej procedur może zostać wykorzystana przez wykonawców na wszystkich etapach procesu zamówień publicznych. Obejmuje to np. decyzję o wykluczeniu poszczególnych wykonawców z procedury udzielania zamówień na innych podstawach niż te dopuszczone i wymienione w dyrektywie, zastosowanie kryteriów, które są niedozwolone lub też kryteriów, których nie zamieszczono w ogłoszeniu (kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie), czy też odrzucenie oferty, która wydaje się zawierać rażąco niską cenę, nie dając wykonawcy możliwości złożenia wyjaśnienia dotyczącego elementów oferty mających wpływ na wysokość ceny

Z drugiej strony procedura uchylenia decyzji dotyczy możliwości korekty dokumentów zamówienia zawierających niezgodne z prawem specyfikacje techniczne lub inne kryteria odnoszące się do ekonomicznej lub finansowej zdolności wykonawców. Odnosi się ona do wszystkich dokumentów związanych z procedurą udzielenia zamówienia., włączając w to wszelkie okresowe ogłoszenia informacyjne (w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych) oraz zawiadomienia o istnieniu systemu kwalifikowania. Ma to duże znaczenie w praktyce, bowiem pozwoli wykonawcy zakwestionować zapisy niezgodne z prawem na odpowiednio wczesnym etapie, aby miało to dla niego rzeczywistą wartość. Prawo do dokonywania zmian pozwoliłoby uniknąć niepraktycznego unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia w przypadku niezgodnej z prawem specyfikacji. Bez tego postanowienia prawdopodobne jest, że wykonawca musiałby oczekiwać na decyzję odrzucającą jego ofertę – na podstawie niezgodnej z prawem specyfikacji – zanim mógłby zakwestionować przedmiotowy zapis. Faktem jest, iż zamawiający mógłby odrzucić ofertę na innej podstawie prawnej, nie dając wykonawcy możliwości zakwestionowania zapisów specyfikacji, które w jego ocenie są niezgodne z obowiązującymi przepisami.

8.3.4 Odszkodowanie

Trzecią procedurą odwoławczą, która została wskazana w dyrektywie, jest przyznawanie odszkodowania wykonawcy pokrzywdzonemu przez naruszenie przepisów. Może się okazać, jak opisano powyżej, że będzie to jedyna procedura odwoławcza udostępniona przez Państwo Członkowskie po zawarciu umowy. Dyrektywa odwoławcza nie określa zasad przyznawania odszkodowań, a jedynie mówi o ich dostępności, nie wskazując ani łącznej sumy odszkodowania, ani podstaw do obliczania takiego odszkodowania. Kwestię tę pozostawia się przepisom krajowym. W większości przypadków pozwoli to wykonawcom, którzy zostali odrzuceni, odzyskać przynajmniej poniesione koszty, jak również utracone zyski lub ich część. Aby odzyskać pełną kwotę utraconych zysków, wykonawcy teoretycznie będą musieli udowodnić, że gdyby nie nastąpiło naruszenie, uzyskaliby zamówienie. W większości przypadków (z wyłączeniem procedur opartych

na podstawie kryterium najniższej ceny) wykazanie, że danemu wykonawcy z całą pewnością zostałyby udzielone zamówienie, może się okazać bardzo trudne.

8.3.5 Organy odwoławcze

Prawa, jakie udostępniają poszczególne Państwa Członkowskie, mogą zostać nadane odrębnym organom odpowiedzialnym za różne aspekty procedury odwoławczej. Umożliwi to pozostawienie dotychczasowych praktyk i procedur stosowanych w krajowych systemach. Mogą to być organy sądowe lub organy mające charakter niezależny i pozasądowy. Daje to Państwom Członkowskim możliwość utworzenia organów dysponujących prawdopodobnie większą wiedzą specjalistyczną niż np. sądy powszechne. W przypadku, gdy organ odwoławczy nie ma charakteru sądowego, musi przedłożyć uzasadnienie swoich decyzji na piśmie. Musi również istnieć gwarancja, dzięki której wszelkie ewentualne bezprawne środki podjęte przez organ odwoławczy lub wszelkie uchybienia w wykonywaniu nadanych mu uprawnień będą mogły być przedmiotem odwołania w sądzie lub kontroli innego organu będącego sądem lub trybunałem w rozumieniu art. 234 Traktatu. Wynika to stąd, że tylko sądy i trybunały posiadają takie prawo, a w przypadku sądów i trybunałów ostatniej instancji istnieje obowiązek skierowania zapytania o interpretację do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w celu uzyskania orzeczenia w trybie prejudycjalnym. Zatem jeżeli organ odwoławczy nie posiada uprawnień do takiego zapytania, jego decyzje muszą pozostać do wglądu organu, który takie uprawnienia posiada. Organ taki musi być niezależny zarówno od instytucji zamawiającej, jak i organu odwoławczego.

Wskazany w dyrektywie organ odwoławczy musi spełniać wymogi określone w art. 2 ust. 8 i 9 dyrektywy odwoławczej, tj. członkowie tego organu muszą być powoływani i odwoływani na tych samych warunkach – jeżeli chodzi o urząd odpowiedzialny za ich nominację, okres kadencji oraz ich odwołanie – jak sędziowie. Przynajmniej przewodniczący składu musi mieć te same kwalifikacje zawodowe i prawne co sędziowie. Niezależny organ podejmuje decyzje w oparciu o procedurę, w której obydwie strony są wysłuchiwane, a podejmowane decyzje będą prawnie obowiązywać na podstawie określonej przez każde Państwo Członkowskie.

8.3.6 Mechanizm korygujący

Rozdział 3 dyrektywy odwoławczej 92/13/EWG przewiduje konkretne zastosowanie ogólnego uprawnienia Komisji do nadzoru realizowanego wg art. 226 Traktatu i omówionego powyżej. Daje to Komisji wyraźne prawo do interweniowania w dowolnym momencie przed zawarciem umowy. Komisja uczyni to, jeżeli uzna, że miało miejsce ewidentne naruszenie prawa wspólnotowego w zakresie zamówień publicznych w trakcie procedury udzielania zamówienia podlegającej dyrektywie (może to nastąpić w wyniku własnego systemu monitorującego lub skargi wniesionej przez jednostkę). W obydwu przypadkach Komisja powiadamia Państwo Członkowskie oraz zamawiającego, którego sprawa dotyczy, o powodach, które doprowadziły do uznania, że wystąpiło jawne i rażące naruszenie oraz żąda jego skorygowania.

Zgodnie z zapisem art. 8 przedmiotowej dyrektywy, to Państwo Członkowskie (a nie zamawiający), ma 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia na przekazanie Komisji:

- potwierdzenia, że naruszenie zostało skorygowane; lub
- uzasadnienia, dlaczego dane naruszenie nie zostało jeszcze skorygowane;
- powiadomienia o zawieszeniu procedury udzielania zamówień przez instytucję zamawiającą lub w wyniku wykonania uprawnień określonych w art. 2 ust. 1 lit. a) (podjęcie środka tymczasowego) dyrektywy odwoławczej.

W przypadku, gdy Państwo Członkowskie przekazuje Komisji uzasadnienie (art. 8 ust. 3 lit. b), wyjaśniając, dlaczego dane naruszenie nie zostało skorygowane, może się ono oprzeć na fakcie, że domniemane naruszenie jest już przedmiotem postępowania sądowego lub postępowania odwoławczego. W takiej sytuacji Państwo Członkowskie musi poinformować Komisję o rezultatach tego postępowania natychmiast po jego zakończeniu.

Natomiast w sytuacji, gdy Państwo Członkowskie poinformowało Komisję, że procedura udzielania zamówień została zawieszona, musi zawiadomić Komisję o terminie, w którym uchylono zawieszenie procedury lub o rozpoczęciu nowej procedury związanej z danym zamówieniem (zarówno w całości, jak i w części). Zawiadomienie to powinno zawierać albo potwierdzenie, że domniemane naruszenie zostało skorygowane, albo dobrze umotywowane uzasadnienie, dlaczego korekty nie dokonano.

Jeżeli Państwa Członkowskie nie przestrzegają powyższych wytycznych, np. przez nie nadsyłanie informacji wymaganych w zawiadomieniach, lub jeżeli Komisji nie satysfakcjonuje otrzymana odpowiedź, będzie ona mogła wszcząć postępowanie z art. 226 Traktatu WE. Rolą Komisji jest kontrolowanie i zapewnianie wykonywania prawa WE, może stosować sankcje i wносить skargi do ETS, również wówczas, gdy zagrożone są prawa wykonawców.

8.4. Alternatywne procedury odwoławcze dyrektywy w sprawie procedur odwoławczych

Do alternatywnych procedur odwoławczych zalicza się (1) alternatywny system środków tymczasowych i uchylenia decyzji zwanych zniechęcającymi środkami finansowymi oraz (2) dwa dodatkowe mechanizmy, a mianowicie: atestację i postępowanie pojednawcze.

8.4.1. Zniechęcające środki finansowe

Państwa Członkowskie dokonują wyboru między tymi systemami – albo dla wszystkich zamawiających lub ich kategorii. Jeżeli Państwa Członkowskie zdecydują się na wybór związany z kategoriami zamawiających, musi się on opierać na określonych kryteriach obiektywnych. Pojęcie „kryteria obiektywne” nie jest definiowane w dyrektywie w sprawie procedur odwoławczych, ale obejmuje takie elementy jak: charakter instytucji zamawiających w danym sektorze, do jakiego należą, wielkość oraz status prawny. Dania na przykład wcześniej optowała za tym drugim systemem w przypadku podmiotów, które prowadzą działania eksploracyjne i wydobywcze.

Drugi system z kolei polega na prawie do podjęcia najwcześniej jak to jest możliwe poprzez zastosowanie procedur tymczasowych kroków (innych niż roszczenia o odszkodowania czy uchylenia), a jeśli to konieczne – ostatecznej procedury przedmiotowej, w celu skorygowania wszelkich zidentyfikowanych przypadków naruszenia prawa i zapobieżenia uszczerbkowi w zakresie interesów zaangażowanych stron. W szczególności obejmuje on prawo wydania nakazu zapłaty określonej sumy, w przypadkach, gdy naruszenie nie zostało skorygowane lub mu nie zapobieżono. Kwota, która ma być zapłacona, musi być ustalona na poziomie odpowiednio wysokim, aby zniechęcała instytucję zamawiającą do dalszego naruszania przepisów lub do utrzymywania sytuacji naruszenia (art. 2ust. 6 dyrektywy 92/13). Co więcej, płatność tej kwoty można uzależnić od ostatecznej decyzji, czy naruszenie rzeczywiście miało miejsce. Ponieważ w dyrektywie nie sprecyzowano wielkości tej kwoty poza ogólnym opisem, ustalenie jej pułapu pozostawia się w gestii Państw Członkowskich i/lub organów rewizyjnych, które mogą określić wysokość sankcji finansowych albo na poziomie ogólnym, albo odrębnie dla każdego przypadku.

8.4.2 Atestacja

System atestacji został zapoczątkowany w odpowiedzi na wyrażane obawy odnośnie do wykonalności zawieszenia procedury czy uchylenia decyzji w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych ze względu na wpływ czynnika komercyjnego w tym sektorze. W zamierzeniu miał to być system alternatywny, który miał zastąpić procedury odwoławcze, zachowując jednakże możliwość stosowania tymczasowej ochrony. System atestacji przyjęty w art. 3 dyrektywy odwoławczej nie jest alternatywą, lecz stosowaną dobrowolnie procedurą, która pozwala instytucjom zamawiającym na wykazanie zgodności z dyrektywami w sprawie zamówień publicznych. W myśl dyrektywy podmioty zamawiające mogą poddawać swoje procedury i praktyki związane z udzielaniem zamówień, które wchodzą w zakres dyrektywy 90/531/EWG okresowemu badaniu w celu uzyskania atestacji, że w danym czasie procedury i praktyki są zgodne z prawem wspólnotowym dotyczącym udzielania zamówień oraz z przepisami krajowymi wdrażającymi to prawo. Atestacja nie ma żadnych formalnych konsekwencji w postaci procedur odwoławczych, chociaż uzyskanie pozytywnej atestacji może wzbudzić domniemanie zgodności (nie chodzi tu w żadnym razie o prawnie wiążące domniemanie), co może jednak wywołać efekt stymulujący w innych obszarach. Na przykład wykazana i możliwa do wykazania zgodność może przynieść skutek zarówno na poziomie kwot sankcji finansowych, jakie organ rewizyjny będzie skłonny nałożyć, jeżeli taki system został wybrany, lub może ona przeważać podczas postępowania o ochronę tymczasową albo w obliczaniu sumy odszkodowania. Należy wspomnieć, że podczas tworzenia systemu bardzo niewiele Państw Członkowskich jest gotowych na udostępnienie atestacji i zapotrzebowanie na nie wydaje się być niskie. Przyczyn tego można się dopatrywać w jej dobrowolnej naturze i w fakcie, iż nie przedstawia ona formalnej wartości, jeśli chodzi o zapobieganie kwestionowaniu zgodności. Funkcjonuje ona jedynie w celu wykazania prawidłowego działania w przeszłości i nie może ona zwolnić instytucji zamawiającej z przestrzegania obowiązujących procedur.

Decyzja o odwołaniu się do systemu atestacji leży w gestii samej instytucji zamawiającej, a nie stanowi ona, jak początkowo proponowano, systemu wybranego przez Państwa Członkowskie jako alternatywny dla innych procedur odwoławczych. Procedura ta jest dostępna niezależnie od rodzaju stosowanego systemu rewizji. Podmioty zama-

wiające mogą po uzyskaniu takiej atestacji zawrzeć następujące oświadczenie w ogłoszeniu publikowanym w Dzienniku Urzędowym UE, zgodnie z art. 16-18 dyrektywy 90/531/EWG: „Podmiot zamawiający uzyskał atestację zgodnie z dyrektywą Rady 92/13/EWG, że w dniu, jego procedury i praktyki związane z udzielaniem zamówień były zgodne z prawem wspólnotowym oraz przepisami krajowymi wdrażającymi to prawo”. Kiedy system został już uruchomiony, osoby atestujące przedstawiają podmiotowi zamawiającemu sprawozdanie na piśmie z wyników badania. Przed dostarczeniem podmiotowi zamawiającemu atestacji, o której mowa w art. 4, upewniają się oni, że wszelkie nieprawidłowości stwierdzone w procedurach i praktykach podmiotu zamawiającego zostały skorygowane oraz że zostały podjęte środki zapewniające, że nieprawidłowości te nie zostaną powtórzone. Zgodnie z wytycznymi art. 6 dyrektywy odwoławczej osoby atestujące muszą być niezależne od instytucji zamawiającej i być absolutnie obiektywne podczas wykonywania obowiązków. Muszą się one również wykazać odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi i doświadczeniem będącymi gwarancją ich profesjonalizmu. Państwa Członkowskie mogą wskazać osoby, zawody lub instytucje, których personel powołany do przeprowadzenia atestacji w ich opinii spełnia te wymogi.

8.4.3. Procedura pojednawcza

Procedura pojednawcza przedstawiona w Rozdziale 4 dyrektywy odwoławczej jest ujęta jako dodatkowa procedura będąca środkiem pozasądowego rozstrzygnięcia sprawy. Pozostaje ona w ewidentny sposób bez uszczerbku dla:

- (i) wszelkich działań, które Komisja lub jakiekolwiek Państwo Członkowskie mogłoby podjąć zgodnie z art. 169 lub 170 Traktatu lub zgodnie z rozdziałem 3 niniejszej dyrektywy;
- (ii) praw podmiotów występujących o zastosowanie postępowania pojednawczego, podmiotu zamawiającego lub jakiegokolwiek innego podmiotu. 06/t. 1 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 319.

Zgodnie z wytycznymi art. 9 dyrektywy 92/13 każdy podmiot, który jest lub był zainteresowany uzyskaniem określonego zamówienia objętego zakresem dyrektywy 90/531/EWG i który, w ramach postępowania o udzielenie tego zamówienia, uważa, że doznał uszczerbku lub istnieje ryzyko, że dozna uszczerbku z powodu domniemanego naruszenia prawa wspólnotowego w dziedzinie zamówień lub przepisów krajowych wdrażających to prawo, może wnioskować o zastosowanie postępowania pojednawczego przewidzianego w art. 10 i 11. Rozpoczęcie procedury pojednawczej nie wyklucza wykorzystania postępowania sądowego, które może być wszczęte przez stronę dążącą do pojednania w przypadku, gdy nie uda się go osiągnąć. Co więcej, sam fakt, że procedura pojednawcza została uruchomiona, nie przeszkadza, aby inni sięgali do procedur odwoławczych, jeżeli mają one zastosowanie (choć w ten sposób strona trzecia może zostać wprowadzona do procedury pojednawczej). Procedurę pojednawczą charakteryzuje się dobrowolnością i jeśli potencjalne strony, w tym instytucja zamawiająca, nie zgodzą się wnieść o procedurę pojednawczą, osoba dążąca do niej jest zmuszona do realizowania swego roszczenia przed sądem krajowym na drodze dostępnych procedur odwoławczych lub będzie się musiała zwrócić w tym celu do Komisji. Wniosek rozpoczynający procedurę pojednawczą sporządzany jest na piśmie i kierowany do Komisji lub władz krajowych wymienio-

nych w załączniku do dyrektywy. Władze te przekazują wnioski do Komisji najszybciej jak to możliwe. Wniosek taki jest rozpatrywany przez Komisję. Jeżeli na podstawie wniosku Komisja uzna, że w sporze pojawiają się kwestie dotyczące niewłaściwego stosowania prawa wspólnotowego, przejdzie do kolejnego etapu procedury, pytając zainteresowany podmiot zamawiający, czy wyraża zgodę na wzięcie udziału w procedurze pojednawczej. Jeżeli podmiot zamawiający odmówi, Komisja poinformuje stronę dążącą do procedury pojednawczej, że nie może ona zostać rozpoczęta. Wtedy osoba ubiegająca się o nią może się odwołać do procedur odwoławczych omówionych powyżej. Jeżeli natomiast instytucja zamawiająca zgodzi się poddać procedurze pojednawczej, zostanie ona uruchomiona.

Komisja proponuje tak szybko jak to możliwe rozjemcę z listy akredytowanych dla tego celu niezależnych osób. Lista ta opracowywana jest przez Komisję po przeprowadzeniu konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych lub – w przypadku podmiotów zamawiających, których działalność zdefiniowana jest w art. 2 ust. 2 lit. d) dyrektywy 90/531/EWG – po przeprowadzeniu konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Zamówień w Sektorze Telekomunikacji. Kiedy już Komisja zaproponuje arbitra, każda ze stron procedury pojednawczej oświadcza, czy go akceptuje. Rozjemcy mogą zaprosić nie więcej niż dwie dodatkowe osoby w charakterze ekspertów doradzających w ich pracy. Strony postępowania pojednawczego i Komisja mogą odrzucić każdego eksperta zaproszonego przez rozjemców. Rozjemcy składają sprawozdanie Komisji na temat dokonanych przez siebie ustaleń i osiągniętych wyników.

Jedynym wymogiem proceduralnym stawianym arbitrom jest konieczność nadania prawa wszystkim zaangażowanym osobom do przesłuchania w formie ustnej lub pisemnej. Możliwość składania oświadczeń powinna być rozszerzona na stronę domagającą się procedury pojednawczej, podmiot zamawiający i na każdego innego wykonawcę uczestniczącego w procedurze udzielania zamówień. Zadaniem procedury pojednawczej jest dążenie do osiągnięcia porozumienia między stronami w jak najkrótszym czasie, co jest zgodne z prawem wspólnotowym. Arbitrzy ze swojej pracy i osiągniętych rezultatów sporządzają sprawozdania do Komisji.

Jeżeli strony nie zdecydują inaczej, każda z nich będzie ponosić własne koszty związane z procedurą. Strony, tzn. osoba składająca wniosek oraz podmiot zamawiający ponoszą koszty procedury po połowie. Koszty te obejmują np. opłaty i wynagrodzenia arbitrów i ekspertów oraz inne drobne koszty. Strony procedury pojednawczej mają prawo do odstąpienia od procedury w każdej chwili.

WYKAZ ORZECZEŃ

Wyszukiwanie oraz zastosowanie orzeczeń Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

Zakres jurysdykcji Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (zwanego dalej “Trybunałem”) opisano we wstępie. Orzeczenia Sądu Pierwszej Instancji (SPI) nie są tak istotne w przypadku zamówień publicznych, więc zajmiemy się przede wszystkim Trybunałem.

Informacje nt. sprawy

Poniżej przykłady informacji nt. sprawy:

Sprawa T-185/94 Geotronics przeciwko Komisji [1995] ECR II-2795

Sprawa C-243/89 Komisja przeciwko Danii [1993] ECR I-3353

Sprawa 31/87 Gebroeders Beentjes BV przeciwko Państwu Holenderskiemu [1988] ECR 4635

Powyższe przykłady pokazują metodę, według której klasyfikowane są sprawy.

Pierwsza pozycja to **numer sprawy**. Litera „T” oznacza sprawę, która została wniesiona do SPI, natomiast litera „C” sprawę wniesioną do Trybunału. Następnie podany jest numer akt (tj. pierwsza sprawa w danym roku opatrzona jest numerem 1, druga numerem 2 itd.) oraz rok założenia sprawy. Przed ustanowieniem SPI w roku 1989, litery „C” i „T” nie były stosowane przy określaniu spraw, ponieważ trybunał był tylko jeden.

Kolejny element to **nazwa sprawy**. Obejmuje ona nazwy stron. W przypadku, gdy dana sprawa wstępnie odwołuje się do sprawy wniesionej przed sądem krajowym, zachowuje się dotychczasowe oznaczenie. W przypadku postępowania bezpośredniego pierwsza nazwa określa stronę pozywającą, a drugi człon nazwy określa pozwanego. Jeśli sprawa została wniesiona przez Komisję Europejską na mocy Artykułu 226 Traktatu, Komisja występuje w pierwszej części nazwy, natomiast nazwa Państwa Członkowskiego, przeciwko któremu wniesiono sprawę, w drugiej. W przypadku apelacji, pierwsza część nazwy to nazwa podmiotu wnoszącego tę apelację.

Często prowadzi to do pewnych niejasności, szczególnie w przypadku pozwów Komisji przeciwko Państwom Członkowskim, ponieważ liczba spraw wniesionych przeciwko danemu Państwu Członkowskiemu jest duża i odnoszą się one do licznych zapisów Traktatu oraz prawodawstwa wtórnego. Dlatego komentatorzy podają często skróconą nazwę danej sprawy, zawierającą nazwę jednej ze stron lub, jak w przypadku zamówień publicznych, przedmiot zamówienia. Tak więc jedna z pierwszych spraw wniesionych przez Komisję przeciwko Irlandii (sprawa 55/87 Komisja przeciwko Irlandii [1987] ECR 1369) jest powszechnie określana jako “Dundalk” od nazwy zamawiającego, którym w tym przypadku był Rada Miejska Dundalk. Inna z kolei sprawa, odnosząca się do budowy mostu nad rzeką Storebaelt (sprawa C-243/89 Komisja przeciwko Danii [1993] ECR I-3353) często określana jest jako sprawa „duńskiego mostu” lub „Storebaelt.”

Kolejnym elementem, po podjęciu decyzji na temat sprawy oraz sporządzeniu z niej sprawozdania, jest informacja na temat **sprawozdań ze sprawy**. Wprowadzie istnieją ko-

mercyjni wydawcy **sprawozdań ze sprawy** obejmujących sprawy o wymiarze europejskim, jednak oficjalnym źródłem są „Sprawozdania Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości” („ECR”) , które przedstawiają jedyną autentyczną wersję wyroków.

Informacje na temat raportów cytowane są w następującej kolejności: najpierw podawany jest rok, w którym powstał tom zawierający dane orzeczenie, a następnie nazwa raportu, w którym się znajduje. Od 1990, „ECR” dzieli się na dwie części, tj. Część I i Część II. Na chwilę obecną można przyjąć, że część I zawiera wyroki Trybunału, zaś część II wyroki SPI. Przed rokiem 1990 nie było podziału na części, zatem w przypadku spraw sprzed tego okresu nie ma żadnych odniesień co do części. Na końcu informacji wskazany jest numer strony, od którego rozpoczyna się tekst sprawozdania ze sprawy.

A zatem

Sprawa T-185/94 *Geotronics przeciwko Komisji* (“Geotronics”) [1995] ECR II-2795

odnosi się do 186-ej sprawy wniesionej do SPI w roku 1994; sprawa została wniesiona przez Geotronics przeciwko Komisji, a sprawozdanie dotyczące wyroku sporządzono w roku 1995 w części drugiej ECR poczynawszy od strony 2795; a

Sprawa C-395/95 *Geotronics przeciwko Komisji* [1997] ECR I-2271

odnosi się do 395-ej sprawy wniesionej do Trybunału w roku 1995; została wniesiona przez firmę Geotronics, jako apelującego przeciwko Komisji, a sprawozdanie dotyczące wyroku sporządzono w roku 1997 w części pierwszej ECR poczynawszy od strony 2271.

Odniesienie odwołuje się do daty sprawozdania w ECR, a nie do daty wydania wyroku. Ta znajduje się na pierwszej stronie odpowiedniego sprawozdania, które zazwyczaj opublikowane zostaje po pewnym czasie od wydania wyroku.

Rozpatrywanie sprawy

Należy pamiętać, że Trybunał składa się z sędziów oraz rzeczników generalnych, którzy posiadają taki sam status jak sędziowie. Dzięki ich odrębnym funkcjom łatwiejsze jest zrozumienie sprawozdań ze spraw.

Po zarejestrowaniu sprawy w rejestrze wyznaczany jest sędzia określany jako sędzia sprawozdawca (*juge rapporteur*) . Jego zadanie polega na przeprowadzeniu szczegółowej analizy stanu faktycznego sprawy oraz na przedstawieniu stanowisk stron w formie tzw. Sprawozdania na rozprawę. Z kolei rola rzecznika generalnego polega na tym, iż w celu usprawnienia prac Trybunału przedstawia on wnioski dotyczące sprawy wraz z ich uzasadnieniem. Stanowisko rzecznika generalnego zakomunikowane podczas rozprawy jawnej określa się mianem Opinii. Opinia rzecznika traktowana jest jako punkt wyjścia czy punkt odniesienia dla rozważań Trybunału.

Trybunał rozpoczyna naradę po przyjęciu pisemnych zdań stron, Sprawozdania na rozprawę, przesłuchań ustnych oraz opinii rzecznika generalnego. Narada zazwyczaj jest prowadzona w języku francuskim, jako że jest to język roboczy Trybunału (mimo że nie jest językiem ojczystym wszystkich, a nawet większości sędziów) . Po osiągnięciu porozumienia, wyrok tłumaczony jest na język sprawy i podpisywany przez sę-

dziów. Wyrok ma charakter kolegialny, tzn. nie zawiera zdań odrębnych czy opinii indywidualnych sędziów. W rezultacie jest to decyzja podjęta w wyniku konsensusu. Z tego też powodu często można odróżnić kilka linii argumentacji (rozumowania), które jednakże prowadzą do wspólnego wniosku. Niekiedy może się wydawać, że brakuje poszczególnych elementów orzeczenia.

Zazwyczaj wynika to z faktu, iż pewne twierdzenia lub motywy zostały pominięte w treści wyroku, bowiem nie zostały zaakceptowane przez wszystkich sędziów orzekających. W przeciwnym wypadku kolegialny wyrok byłby niemożliwy do osiągnięcia.

W rezultacie wyroki Trybunału są raczej lakoniczne, sformalizowane; ponadto nie są dyskursywne w takim stopniu jak na przykład te wydane w poszczególnych Państwach Członkowskich. Często są trudniejsze w odbiorze niż opinie rzeczników generalnych, które charakteryzują się większą elastycznością, jeśli chodzi o analizę danej sprawy oraz przedstawienie możliwych jej rozwiązań.

Wyrok składa się z trzech głównych części: Sprawozdania na rozprawę, argumentacji Trybunału oraz faktycznego rozstrzygnięcia. Najważniejsza jest część druga, w której znajduje się uzasadnienie, jednak z przyczyn określonych powyżej często jest ona trudniejsza w odbiorze niż opinia rzecznika generalnego. Ostatnią częścią jest ta zawierająca sentencję orzeczenia. Zazwyczaj ma formę zwięzłego polecenia. Załącza się również opinię rzecznika generalnego.

Odwołanie do poprzedniego orzecznictwa

Jeśli chodzi o system precedensu prawnego, na poziomie Wspólnoty nie można mówić o istnieniu zasady *stare decisis* („opieraj się na tym, co zasądzone”), która nakładałaby na Trybunał obowiązek przestrzegania zasad wynikających z dotychczasowego orzecznictwa. Jednak w większości przypadków Trybunał stosuje się do swoich wcześniejszych rozstrzygnięć. Nie było to aż tak widoczne podczas rozpatrywania pierwszych spraw, ale obecnie Trybunał w szerokim zakresie nawiązuje do dotychczasowego dorobku orzecznictwa; jednakże w odróżnieniu od systemów prawa zwyczajowego nawiązuje zazwyczaj do ostatnich, a nie do tych najstarszych spraw.

Istnieją oczywiście przypadki, gdy Trybunał nie odwołuje się do swojego orzecznictwa. Na ogół w takich wypadkach, w których Trybunał zajmuje krytyczne stanowisko co do swojego poprzedniego rozstrzygnięcia danej kwestii (czy to z powodu zmiany okoliczności, czy to z powodu zmiany swojego stanowiska) (w kolejnym orzeczeniu), nie nawiązuje w ogóle do jego treści, co często utrudnia śledzenie zmian w prowadzonej przez Trybunał polityce. To tutaj opinie rzeczników generalnych okazują się przydatne, jako że zawierają rozważania na temat wcześniejszego orzecznictwa oraz wskazują proponowane lub potencjalne różnice.

Wyszukiwanie spraw

Oczywistym miejscem, w którym można znaleźć sprawozdania ze spraw jest zbiór Sprawozdań Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ECR), który można zaprenumerować w Biurze Publikacji Urzędowych. Decyzje Trybunału są też dostępne na jego stronie internetowej pod adresem: www.curia.eu.int

Informacje na temat spraw oraz ich krótkie omówienia znajdują się również w serii „C” Dziennika Urzędowego. Można go zaprenumerować w Biurze Publikacji Urzędowych, jednak kopie znajdują się też na oficjalnej stronie internetowej Wspólnoty pod adresem: www.europa.eu.int/eur-lex

Postępowania o naruszenie prawa wspólnotowego są śledzone przez DG Markt (Dyrekcja Generalna ds. Rynku Wewnętrznego) na stronie internetowej pod adresem: www.europa.eu.int/comm/internal_market/

Kopie Opinii rzecznika generalnego oraz wyroków Trybunału są dostępne w dniu ich wydania w samym Trybunale w Luksemburgu.

Orzeczenia omawiane w niniejszej książce:

<i>Numer sprawy</i>	<i>Nazwa i informacja nt. sprawy</i>	<i>Główna decyzja</i>
120/78	<u>Rewe-Zentral AG przeciwko Bundesmonopolverwaltung für Branntwein</u> (tzw. Cassis de Dijon) [1979] ECR 649	Swobodny przepływ towarów może być ograniczony jedynie wtedy, gdy jest to uzasadnione ochroną interesu publicznego lub wymogami ustawowymi.
76/81	<u>SA Transporoute et travaux przeciwko Ministrowi Robót Publicznych.</u> [1982] ECR 417	W dyrektywie zawarto wyczerpujący katalog przesłanek wykluczenia wykonawcy
27-29/86	<u>SA Constructions et entreprises industrielles (CEI) i inni przeciwko Société coopérative "Association intercommunale pour les autoroutes des Ardennes" i innym.</u> [1987] ECR 3347	Kryteria kwalifikacji określane są przez zamawiającego za pomocą dokumentów wskazanych w dyrektywie.
31/87	<u>Gebroeders Beentjes BV przeciwko Państwu Holenderskiemu.</u> (tzw. sprawa Beentjes) [1988] ECR 4635	Pojęcie „instytucji zamawiającej” definiuje się według funkcji danego podmiotu.
45/87	<u>Komisja przeciwko Irlandii,</u> tzw. sprawa Dundalk [1987] ECR 1369	Normy ukierunkowane na spełnianie wymagań krajowych są zakazane na mocy art. 28 Traktatu nawet, gdy dyrektywa nie ma zastosowania.
21/88	<u>Du Pont de Nemours Italiana SpA przeciwko Unifit sanitaria locale N° 2 di Carrara.</u> [1990] ECR I-889	Kwalifikacji nie można ograniczać do przedsiębiorców krajowych lub działających w określonych regionach kraju
C-243/89	<u>Komisja przeciwko Danii,</u> (tzw. „duński most”) [1993] ECR I-3353	Ogólną zasadę równości traktowania stosuje się także w kontekście zamówień publicznych.
C-6 & 9/90	<u>Andrea Francovich i Danila Bonifaci oraz inni przeciwko Republice Włoskiej.</u> [1991] ECR I-5357	Sądy krajowe muszą zapewnić ochronę praw wspólnotowych w poszczególnych Państwach Członkowskich.
C-24/91	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii.</u> [1992] ECR I-1989	Dyrektywy nakładają warunki, które muszą być spełnione łącznie dla stwierdzenia wyjątkowej pilności sprawy.
C-328/92	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii.</u> [1994] ECR I-1569	Towary, które są chronione prawami wyłączności, wytwarzać lub dostarczać może jedynie określony dostawca.

C-331/92	<u>Gestión Hotelera Internacional S.A. przeciwko Comunidad Autónoma de Canarias, Ayuntamiento de Las Palmas de Gran Canaria i Gran Casino de Las Palmas SA.</u> [1994] ECR I-1329	Rozróżnienie pomiędzy robotami budowlanymi i usługami opiera się na określeniu głównego i dodatkowego przedmiotu zamówienia.
C-389/92	<u>Ballast Nedam Groep NV przeciwko Belgii</u> [1994] ECR I-1289	Spółka kapitałowa może dysponować zasobami innych spółek (swoich spółek zależnych bądź wspólników).
C-359/93	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Niderlandów (tzw. sprawa 'UNIX')</u> [1995] ECR I-157	W przypadku odwołania do konkretnej marki, należy dodać wyrażenie: „lub równoważne.”
C-57/94	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Włoskiej.</u> [1995] ECR I-1249	Warunki określone w przesłance wyboru trybu mają charakter łączny.
302/94	<u>The Queen v Secretary of State for Trade and Industry, ex parte British Telecommunications plc.</u> [1996] ECR I-6417	Prawa szczególne lub wyłączne nie występują w przypadku, gdy zezwolenia na prowadzenie działalności są otwarte na konkurencję.
C-44/96	<u>Mannesmann Anlagenbau Austria AG i inni przeciwko Strohal Rotationsdruck GesmbH.</u> [1998] ECR I-73	Podmiot prawa publicznego musi stosować przepisy prawa zamówień publicznych, udzielając wszystkich swoich zamówień.
C-323/96	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Belgii.</u> [1998] ECR I-5063	Pojęcie „Państwo” obejmuje podmioty sprawujące władzę ustawodawczą, wykonawczą i sądową.
C-360/96	<u>Gemeente Arnhem i Gemeente Rheden przeciwko BFI Holding BV.</u> [1998] ECR I-6821	Ustalenie znaczenia pojęcia „charakter przemysłowy lub handlowy”.
C-81/98	<u>Alcatel Austria AG i inni Siemens AG Österreich, Sag-Schrack Anlagentechnik AG v Bundesministerium für Wissenschaft und Verkehr</u> [1999] ECR I-7671	Powinna istnieć możliwość wniesienia odwołania od każdej decyzji, w tym decyzji o udzieleniu zamówienia
C-107/98	<u>Teckal Srl v Comune di Viano, Azienda Gas-Acqua Consorziale (AGAC) di Reggio Emilia</u> [1999] ECR I-8121	Zamówienie, na które zawarto umowę pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a osobą prawnie odrębną od tej jednostki, podlega przepisom [dyrektywy].
C-225/98	<u>Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Francuskiej (tz. sprawa „Nord Pas de Calais”)</u> [2000] ECR I-7445	Instytucje zamawiające nie mogą wymagać, aby wykonawca rejestrował swą działalność w tym Państwie Członkowskim, w którym ubiega się o zamówienie publiczne
C-324/98	<u>Telaustria Verlags GmbH, Telefonadress GmbH v Telekom Austria AG</u> [2000] ECR I-10745	Zasada przejrzystości musi być stosowana w przypadku przyznawania koncesji na usługi.

C-380/98	<u>Królowa przeciwko Skarbowi JKM, ex parte Uniwersytetowi Cambridge</u> [2000] ECR I-8035	Jeśli władza publiczna otrzymuje coś w zamian za płatność, płatność ta nie stanowi „finansowania ze środków publicznych.”
C-470/99	<u>Universale-Bau AG, Bietergemeinschaft: 1. Hinteregger & Söhne Bauges.mbH Salzburg, 2. ÖSTU-STETTIN Hoch- und Tiefbau GmbH, przeciwko Entsorgungsbetriebe Simmering GesmbH</u> [2002] ECR I-11617	Waga poszczególnych kryteriów, które instytucja zamawiająca zamierza zastosować, musi być podana w ogłoszeniu lub w dokumentach przetargowych
C-92/00	<u>Hospital Ingenieure Krankenhausstechnik Planungs-GmbH (HI) przeciwko Miastu Wiedeń</u> [2002] ECR I-5553	Organy odwoławcze nie mogą być ograniczane w zakresie typu decyzji podlegających procedurze odwoławczej
C-283/00	Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Królestwu Hiszpanii [2003] ECR I-11697	Dany podmiot może być „podmiotem prawa publicznego” nawet wówczas, gdy jest podmiotem prywatnym.
C-373/00	<u>Adolf Truley GmbH przeciwko Bestattung Wien GmbH</u> [2003] ECR I-1931	Termin „potrzeby w interesie ogólnym” jest autonomiczną koncepcją prawa wspólnotowego.
C-411/00	<u>Felix Swoboda GmbH przeciwko Narodowemu Banku Austrii</u> [2002] ECR I-10567	Usług priorytetowych oraz pozostałych nie można łączyć dla celów uniknięcia stosowania przepisów dyrektywy
C-18/01	<u>Arkkitehtuuritoimisto Riitta Korhonen Oy, Arkkitehtitoimisto Pentti Toivanen Oy, Rakennuttajatoimisto Vilho Tervomaa przeciwko Varkauden Taitotalo Oy</u> [2003] ECR I-5321	Prowadzenie działalności na rynkach konkurencyjnych może oznaczać jej charakter przemysłowy bądź handlowy.
C-26/03	<u>Miasto Halle, RPL Recyclingpark Lochau GmbH przeciwko Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna</u> [2005] ECR I-1	Nawet mniejszościowy pakiet prywatnych udziałów w spółce oznacza, że nie można jej uważać za spółkę własną [jednostki samorządu terytorialnego].

TEKST DYREKTYWY SEKTOROWEJ

32004L0017

L 134/1

DZIENNIK URZĘDOWY UNII EUROPEJSKIEJ

30.4.2004

**DYREKTYWA 2004/17/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z dnia 31 marca 2004 r.**

**koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki
wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych**

PARLAMENT EUROPEJSKI i RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 47 ust. 2, oraz art. 55 i art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽³⁾,

działając zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽⁴⁾,
w świetle wspólnego projektu przyjętego przez Komitet Pojed-
nawczy w dniu 9 grudnia 2003 r.,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Z uwagi na wprowadzanie nowych zmian do dyrektywy Rady 93/38/EWG z dnia 14 czerwca 1993 r. koordynującej procedury udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji ⁽⁵⁾, które są niezbędne do spełnienia postulatów uproszczenia i unowocześnienia, zgłaszanych zarówno przez podmioty zamawiające, jak i wykonawców w odpowiedzi na Zieloną Księgę przyjętą przez Komisję w dniu 27 listopada 1996 r., dyrektywa powinna zostać przeredagowana w celu zapewnienia jej przejrzystości. Niniejsza dyrektywa oparta jest na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności na orzecznictwie dotyczącym kryteriów udzielania zamówień, wyjaśniającym możliwości zaspokajania przez podmioty zamawiające potrzeb zainteresowanych

odbiorców publicznych, w tym w zakresie aspektów ochrony środowiska lub aspektów społecznych, pod warunkiem że kryteria takie są związane z przedmiotem zamówienia, nie przyznają nieograniczonej swobody wyboru podmiotowi zamawiającemu, są wyraźnie określone i zgodne z podstawowymi zasadami, o których mowa w motywie 9.

(2) Główną przyczyną wprowadzenia zasad koordynujących procedury udzielania zamówień w tych sektorach jest różnorodność sposobów, przy pomocy których instytucje krajowe mogą wywierać wpływ na zachowanie wspomnianych podmiotów, łącznie z udziałem w ich kapitale i członkostwem w organach administrujących, zarządzających lub nadzorczych tych podmiotów.

(3) Inną istotną przyczyną skoordynowania procedur udzielania zamówień, stosowanych przez podmioty działające w tych sektorach, jest zamknięty charakter rynków, na których prowadzą one działalność, ze względu na istnienie specjalnych lub wyłącznych praw przyznawanych przez Państwa Członkowskie w zakresie dostaw, zapewniania lub obsługi sieci do świadczenia omawianych usług.

(4) Przepisy prawa wspólnotowego, w szczególności rozporządzenie Rady (EWG) nr 3975/87 z dnia 14 grudnia 1987 r. ustanawiające procedurę stosowania reguł konkurencji do przedsiębiorstw w sektorze transportu lotniczego ⁽⁶⁾ i rozporządzenie (EWG) nr 3976/87 z dnia 14 grudnia 1987 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do pewnych kategorii porozumień i praktyk uzgodnionych w sektorze transportu lotniczego ⁽⁷⁾, ma na celu wprowadzenie większej konkurencji pomiędzy przewoźnikami świadczącymi usługi publicznego transportu lotniczego. Nie jest zatem celowe włączanie tego rodzaju podmiotów do zakresu niniejszej dyrektywy. Mając na uwadze konkurencyjną pozycję żeglugi Wspólnoty, nie byłoby również celowe podporządkowanie zamówień udzielanych w tym sektorze zasadom niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Dz.U. C 29 E z 30.1.2001, str. 112 i Dz.U. C 203 E z 27.8.2002, str. 183.

⁽²⁾ Dz.U. C 193 z 10.7.2001, str. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 144 z 16.5.2001, str. 23.

⁽⁴⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 17 stycznia 2002 r. (Dz.U. C 271 E z 7.11.2002, str. 293), wspólne stanowisko Rady z dnia 20 marca 2003 r. (Dz.U. C 147 E z 24.6.2003, str. 137) i stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 2 lipca 2003 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym). Rozporządzenie legislacyjne Parlamentu Europejskiego z dnia 29 stycznia 2004 r. i decyzja Rady z dnia 2 lutego 2004 r.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 199 z 9.8.1993, str. 84. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą Komisji 2001/78/WE (Dz.U. L 285 z 29.10.2001, str. 1).

⁽⁶⁾ Dz.U. L 374 z 31.12.1987, str. 9. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1/2003 (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1).

⁽⁷⁾ Dz.U. L 374 z 31.12.1987, str. 9. Rozporządzenie ostatnio zmienione Aktem Przystąpienia z 1994 r.

- (5) Zakres dyrektywy 98/38/EWG obejmuje obecnie niektóre zamówienia udzielone przez podmioty zamawiające działające w sektorze telekomunikacji. Ramy legislacyjne, wspomniane w Czwartym raporcie dotyczącym wykonania rozporządzeń dotyczących telekomunikacji z dnia 25 listopada 1998 r., zostały przyjęte w celu otwarcia tego sektora. Jedną z konsekwencji tego było wprowadzenie efektywnej konkurencji, zarówno *de iure*, jak i *de facto*, w tym sektorze. W celach informacyjnych i w świetle takiej sytuacji Komisja opublikowała wykaz usług telekomunikacyjnych ⁽¹⁾, które mogą już zostać wykluczone z zakresu wspomnianej dyrektywy na mocy jej art. 8. Dalszy postęp był potwierdzony w Siódmym raporcie dotyczącym wykonania rozporządzeń dotyczących telekomunikacji z dnia 26 listopada 2001 r. Nie ma zatem potrzeby dalszego regulowania zakupów dokonywanych przez podmioty działające w tym sektorze.
- (6) Nie jest zatem celowe dalsze utrzymywanie Komitetu Doradczego ds. Udzielania Zamówień w Telekomunikacji, powołanego na mocy dyrektywy Rady 90/531/EWG z dnia 17 września 1990 r. w sprawie procedur udzielania zamówień publicznych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji ⁽²⁾.
- (7) Niemniej jednak celowe jest kontynuowanie monitorowania rozwoju w sektorze telekomunikacji oraz ponowne przeanalizowanie sytuacji w przypadku stwierdzenia, że w tym sektorze nie występuje efektywna konkurencja.
- (8) Dyrektywa 93/38/EWG wyłącza ze swojego zakresu zakupy w zakresie telefonii głosowej, teleksów, telefonii komórkowej, usług przywoławczych i satelitarnych. Wyłączenia te wprowadzono w celu uwzględnienia faktu, że wspomniane powyżej usługi mogłyby być często świadczone tylko przez jednego usługodawcę w danym obszarze geograficznym z powodu braku efektywnej konkurencji oraz istnienia praw specjalnych lub wyłącznych. Wprowadzenie efektywnej konkurencji w sektorze telekomunikacji sprawia, że brak jest uzasadnienia dla powyższych wyłączeń. Niezbędne zatem jest włączenie udzielania zamówień na wspomniane usługi telekomunikacyjne do zakresu niniejszej dyrektywy.
- (9) W celu zagwarantowania otwarcia zamówień publicznych udzielanych przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych na konkurencję, zalecane jest opracowanie przepisów dotyczących koordynacji przez Wspólnotę zamówień powyżej określonej wartości. Koordynacja taka oparta jest na wymaganiach wynikających z art. 14, 28 i 49 Traktatu WE oraz z art. 97 Traktatu Euratom, to znaczy na zasadzie równego traktowania, której zasada niedyskryminacji jest jedynie szczególnym wyrażeniem, na zasadzie wzajemnego uznania, na zasadzie proporcjonalności, jak również na zasadzie przejrzystości. Z uwagi na charakter sektorów objętych taką koordynacją powinna ona, zapewniając zastosowanie powyższych zasad, określić ramy dobrych praktyk handlowych oraz umożliwić maksymalną elastyczność.
- Dla zamówień publicznych, których wartość jest niższa od wartości zobowiązującej do stosowania koordynujących przepisów wspólnotowych, wskazane jest odwołanie się do orzecznictwa wypracowanego przez Trybunał Sprawiedliwości, zgodnie z którym zastosowanie mają wymienione wyżej reguły i zasady Traktatów.
- (10) W celu zapewnienia rzeczywistego otwarcia rynku i odpowiedniej równowagi w stosowaniu reguł udzielania zamówień w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych niezbędne jest określenie podmiotów należących do powyższych sektorów na innej podstawie niż ich status prawny. Należy zatem zapewnić, aby nie zostało naruszone traktowanie podmiotów zamawiających działających w sektorze publicznym oraz podmiotów działających w sektorze prywatnym. Konieczne jest także zapewnienie, że zachowaniem art. 295 Traktatu, że nie zostaną naruszone reguły regulujące system praw majątkowych w Państwach Członkowskich.
- (11) Państwa Członkowskie powinny zapewnić, aby udział podmiotu prawa publicznego jako oferenta w procedurze udzielania zamówienia nie powodował zakłóceń konkurencji w stosunku do oferentów prywatnych.
- (12) Zgodnie z art. 6 Traktatu wymogi ochrony środowiska powinny być włączane w określanie i wdrażanie wspólnotowych polityk i działań o których mowa w art. 3 Traktatu, w szczególności w celu promowania zrównoważonego rozwoju. Niniejsza dyrektywa wyjaśnia zatem, w jaki sposób podmioty zamawiające mogą przyczynić się do ochrony środowiska oraz promowania zrównoważonego rozwoju, zapewniając jednocześnie możliwość uzyskania zamówień o najkorzystniejszej relacji jakości do ceny.
- (13) Żadne z postanowień niniejszej dyrektywy nie powinno uniemożliwiać zastosowania lub egzekwowania środków niezbędnych do ochrony moralności publicznej, polityki publicznej, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia, życia ludzi i zwierząt lub ochrony roślin, w szczególności mając na względzie zrównoważony rozwój, pod warunkiem że wspomniane środki są zgodne z Traktatem.

⁽¹⁾ Dz.U. C 156 z 3.6.1999, str. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 297 z 29.10.1990, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 164 z 30.6.1994, str. 3).

(14) Decyzją Rady 94/800/WE z dnia 22 grudnia 1994 r. dotyczącą zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej, w dziedzinach wchodzących w zakres jej kompetencji, porozumień, będących wynikiem negocjacji wielostronnych w ramach Rundy Urugwajskiej (1986–1994) ⁽¹⁾, zatwierdzono w szczególności Porozumienie w sprawie zamówień rządowych w ramach Światowej Organizacji Handlu (zwane dalej „Porozumieniem”), którego celem jest ustanowienie wielostronnych ram zrównoważonych praw i obowiązków w zakresie zamówień publicznych w celu osiągnięcia liberalizacji rozwoju światowego handlu. Z uwagi na międzynarodowe prawa i zobowiązania Wspólnoty wynikające z przyjęcia Porozumienia, rozwiązania stosowane wobec oferentów i produktów pochodzących z krajów trzecich sygnatariuszy Porozumienia są zdefiniowane w tym Porozumieniu. Porozumienie nie ma skutku bezpośredniego. Podmioty zamawiające objęte Porozumieniem, przestrzegające przepisów niniejszej dyrektywy i stosujące je wobec wykonawców z krajów trzecich będących sygnatariuszami Porozumienia, powinny zatem postępować w sposób zgodny z postanowieniami Porozumienia. Wskazane jest także, aby niniejsza dyrektywa zagwarantowała wykonawcom Wspólnoty warunki udziału w zamówieniach publicznych równie korzystne jak warunki przyznane wykonawcom z krajów trzecich będących sygnatariuszami Porozumienia.

(15) Przed rozpoczęciem procedury udzielania zamówienia podmioty zamawiające mogą, przy wykorzystaniu dialogu technicznego, poszukiwać lub korzystać z doradztwa, które może znaleźć zastosowanie w trakcie przygotowywania specyfikacji, pod warunkiem jednak, że takie doradztwo nie spowoduje ograniczenia konkurencji.

(16) Z uwagi na różnorodność zamówień na roboty budowlane podmioty zamawiające powinny mieć możliwość oddzielnego lub łącznego udzielania zamówień na zaprojektowanie oraz wykonanie robót budowlanych. Nie jest zamierzeniem niniejszej dyrektywy przesądzenie o łącznym lub oddzielnym udzieleniu zamówień. Decyzja o udzieleniu zamówień oddzielnie lub łącznie powinna być podjęta w oparciu o kryteria jakościowe i ekonomiczne, które mogą być określone przez prawo krajowe.

Zamówienie może zostać uznane za zamówienie na roboty budowlane, tylko jeżeli jego przedmiot obejmuje jednoznacznie wykonanie czynności wymienionych w załączniku XII, nawet jeżeli zamówienie obejmuje również świadczenie innych usług niezbędnych do wykonania tych czynności. Zamówienia na usługi, zwłaszcza w zakresie usług zarządzania mieniem, mogą w pewnych okolicznościach obejmować roboty budowlane. Jednakże o ile roboty takie mają charakter dodatkowy w stosunku do głównego przedmiotu zamówienia oraz stanowią jego

ewentualną konsekwencję lub uzupełnienie, fakt włączenia takich robót w zakres zamówienia nie uzasadnia zakwalifikowania zamówienia jako zamówienia na roboty budowlane.

W celu obliczenia szacunkowej wartości zamówienia na roboty budowlane należy przyjąć jako podstawę wartość samych robót budowlanych, jak również szacunkową wartość ewentualnych dostaw i usług, którą podmioty zamawiające oddają do dyspozycji przedsiębiorcom budowlanym, pod warunkiem że wspomniane usługi lub dostawy są niezbędne do wykonania danych robót budowlanych. Należy rozumieć, że do celów niniejszego ustępu usługi, o których mowa, są usługami świadczonymi przez podmioty zamawiające za pośrednictwem ich własnego personelu. Z drugiej strony, obliczenie wartości zamówień na usługi, niezależnie od tego, czy zostaną one oddane do dyspozycji przedsiębiorcy budowlanego w celu wykonania następnie robót budowlanych, dokonywane jest zgodnie z zasadami dotyczącymi zamówień na usługi.

(17) Do celów zastosowania reguł proceduralnych niniejszej dyrektywy oraz do celów monitorowania najlepszym sposobem definicji usług jest ich podział na kategorie odpowiadające poszczególnym pozycjom wspólnej klasyfikacji oraz wskazanie ich w dwóch załącznikach, XVII A i XVII B, w zależności od zasad, którym podlegają. W odniesieniu do usług wymienionych w załączniku XVII B stosuje się odpowiednie przepisy niniejszej dyrektywy bez uszczerbku dla wspólnotowych zasad szczególnie odnoszących się do tych usług.

(18) W odniesieniu do zamówień publicznych na usługi, pełne zastosowanie niniejszej dyrektywy powinno zostać ograniczone, w okresie przejściowym, do zamówień, w przypadku których zastosowanie jej przepisów pozwoli na pełne wykorzystanie możliwości zwiększenia obrotu transgranicznego. Zamówienia na inne usługi powinny być monitorowane przez okres przejściowy zanim podjęta zostanie decyzja dotycząca pełnego zastosowania niniejszej dyrektywy. Z uwagi na to należy określić mechanizm tego monitorowania. Mechanizm ten powinien jednocześnie umożliwiać zainteresowanym stronom uzyskanie dostępu do odpowiednich informacji.

(19) Należy unikać stwarzania przeszkód dla świadczenia usług. A zatem usługodawcy mogą być zarówno osobami fizycznymi, jak również osobami prawnymi. Niniejsza dyrektywa nie powinna jednakże wykluczać zastosowania na szczeblu krajowym zasad dotyczących warunków wykonywania działalności lub zawodu, pod warunkiem że są one zgodne z prawem wspólnotowym.

(20) Nieustannie rozwijane są pewne nowe elektroniczne techniki zakupów. Techniki takie pomagają w zwiększaniu konkurencji oraz usprawnianiu dokonywania zakupów publicznych, szczególnie pod względem oszczędności czasu i środków pieniężnych, które możliwe są dzięki ich zastosowaniu. Podmioty zamawiające mogą korzystać z elektronicznych technik dokonywania zakupów, pod warunkiem że ich wykorzystanie będzie zgodne z regułami

⁽¹⁾ Dz.U. L 336 z 23.12.1994, str. 1.

niniejszej dyrektywy oraz zasadami równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości. W tym zakresie oferta złożona przez oferenta, w szczególności na podstawie umowy ramowej lub w przypadku korzystania z dynamicznego systemu zakupów, może przyjąć postać elektronicznego katalogu tego oferenta, jeżeli korzysta on ze środków komunikacji wybranych przez podmiot zamawiający zgodnie z art. 48.

(21) Z uwagi na szybki rozwój elektronicznych systemów zakupów należy obecnie wprowadzić odpowiednie reguły, umożliwiające podmiotom zamawiającym pełne wykorzystanie możliwości stwarzanych przez te systemy. W tym kontekście niezbędne jest zdefiniowanie w pełni elektronicznego, dynamicznego systemu zakupów dla zakupów bieżącego użytku oraz określenia szczególnych reguł tworzenia i funkcjonowania takiego systemu, aby zapewnić równe traktowanie każdego wykonawcy, który chciałby do niego przystąpić. Każdy wykonawca, który złoży ofertę orientacyjną zgodnie ze specyfikacją i spełnia kryteria kwalifikacji, powinien mieć możliwość przystąpienia do takiego systemu. Taka technika zakupów umożliwia podmiotowi zamawiającemu, poprzez stworzenie wykazu zakwalifikowanych oferentów i umożliwienie udziału nowym oferentom, uzyskanie szerokiego wachlarza ofert, dzięki dostępnym udogodnieniom elektronicznym, a poprzez to zapewnienie optymalnego wykorzystania środków dzięki szerokiej konkurencji.

(22) Ponieważ wykorzystanie techniki aukcji elektronicznych będzie prawdopodobnie rosło, należy opracować wspólnotową definicję takich aukcji, a także rządzące nimi szczególne reguły w celu zapewnienia, że działają one w pełnej zgodności z zasadami równego traktowania, niedyskryminacji i przejrzystości. W tym celu należy wprowadzić przepisy stanowiące, że takie aukcje elektroniczne stosowane będą wyłącznie do zamówień na roboty budowlane, dostawy lub usługi, w przypadku których możliwe jest precyzyjne określenie specyfikacji. Może to dotyczyć, w szczególności, powtarzających się zamówień na dostawy, roboty budowlane i usługi. W tym samym celu powinna również istnieć możliwość stworzenia odpowiedniego rankingu oferentów na dowolnym etapie aukcji elektronicznej. Korzystanie z aukcji elektronicznych umożliwia podmiotom zamawiającym domaganie się od oferentów, aby przedstawili niższe zaktualizowane ceny, zaproszenie oferentów do przedstawienia nowych, obniżonych cen oraz w przypadku udzielania zamówienia na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, także zaproszenie do ulepszenia innych niż cena elementów ofert. W celu zagwarantowania przestrzegania zasady przejrzystości przedmiotem aukcji elektronicznych mogą być jedynie elementy odpowiednie do automatycznej oceny za pomocą środków elektronicznych, bez jakiegokolwiek ingerencji lub oceny ze strony podmiotu

zamawiającego, to znaczy jedynie elementy, które są wymierne, a zatem mogą być wyrażone w postaci liczbowej lub procentowej. Z drugiej strony, te aspekty ofert, które wymagają oceny niewymiernych elementów, nie powinny być przedmiotem aukcji elektronicznych. W konsekwencji niektóre zamówienia na roboty budowlane oraz niektóre zamówienia na usługi, których przedmiotem są świadczenia intelektualne, takie jak zaprojektowanie robót budowlanych, nie powinny być przedmiotem aukcji elektronicznych.

(23) W Państwach Członkowskich opracowano pewne scentralizowane techniki zakupów. Niektóre podmioty zamawiające odpowiadają za nabywanie lub udzielanie zamówień publicznych lub umów ramowych dla innych podmiotów zamawiających. Z uwagi na duże wolumeny zakupów, techniki te pomagają w zwiększeniu konkurencji i usprawnieniu procesu dokonywania zakupów publicznych. Należy zatem przewidzieć w przepisach wspólnotową definicję centralnych jednostek zakupujących obsługujących podmioty zamawiające. Należy także zdefiniować warunki, na podstawie których można uznać, zgodnie z zasadami niedyskryminacji oraz równego traktowania, że podmioty zamawiające dokonujące zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej postępują zgodnie z niniejszą dyrektywą.

(24) Z uwagi na różne okoliczności występujące w Państwach Członkowskich, należy pozostawić im wybór, czy podmioty zamawiające mogą korzystać z centralnych jednostek zakupujących, dynamicznych systemów zakupów, czy aukcji elektronicznych, zdefiniowanych i uregulowanych niniejszą dyrektywą.

(25) Należy odpowiednio zdefiniować koncepcję specjalnych lub wyłącznych praw. Konsekwencją definicji jest to, że fakt, że dla celów budowania sieci lub urządzeń portu lub portu lotniczego podmiot może korzystać z procedury wyłączenia lub korzystania z majątku lub może umieszczać urządzenia sieciowe na, pod lub ponad publiczną autostradą, nie stanowi praw wyłącznych lub specjalnych w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Również fakt, że podmiot realizuje dostawy wody pitnej, energii elektrycznej, gazu lub ciepła do sieci, która jest obsługiwana przez podmiot posiadający specjalne lub wyłączne prawa przyznane przez właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, nie stanowi prawa wyłącznego lub specjalnego w rozumieniu niniejszej dyrektywy. Prawa przyznane przez Państwo Członkowskie w jakiegokolwiek formie, w tym udzielenie koncesji, ograniczonej liczbie podmiotów na podstawie obiektywnych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, które umożliwiają jakiegokolwiek zainteresowanej osobie spełnienie powyższych kryteriów korzystania z praw, nie mogą także być uważane za specjalne lub wyłączne prawa.

- (26) Podmioty zamawiające powinny stosować wspólne procedury udzielania zamówień w odniesieniu do ich działalności związanej z gospodarką wodną, a wspomniane zasady powinny również obowiązywać w przypadku udzielania zamówień przez instytucje zamawiające, w rozumieniu niniejszej dyrektywy, w zakresie realizowanych przez nie przedsięwzięć w obszarze budownictwa wodnego, irygacji, melioracji lub odprowadzania i oczyszczania ścieków. Niemniej jednak zasady udzielania zamówień tego rodzaju, jak zamówienia proponowane w przypadku dostaw towarów, nie mają zastosowania do zakupów wody, biorąc pod uwagę konieczność zapewniania dostaw wody ze źródeł znajdujących się w pobliżu miejsca, w którym będzie wykorzystywana.
- (27) Określone podmioty świadczące powszechnie dostępne usługi transportu autobusowego zostały już wcześniej wyłączone z zakresu dyrektywy 93/38/EWG. Wspomniane podmioty powinny być również wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy. Aby uniknąć mnożenia szczegółowych ustaleń dotyczących tylko określonych sektorów, ogólna procedura umożliwiająca uwzględnienie skutków otwarcia na konkurencję powinna także obowiązywać wszystkie podmioty świadczące usługi transportu autobusowego, które nie zostały wyłączone z zakresu dyrektywy 93/38/EWG, zgodnie z jej art. 2 ust. 4.
- (28) Biorąc pod uwagę dalsze otwarcie usług pocztowych Wspólnoty na konkurencję oraz fakt, że usługi tego rodzaju świadczone są poprzez sieć przez instytucje zamawiające, przedsiębiorstwa publiczne i inne przedsiębiorstwa, zamówienia udzielone przez podmioty zamawiające świadczące usługi pocztowe powinny podlegać zasadom niniejszej dyrektywy, łącznie z zasadami określonymi w art. 30, które gwarantując zastosowanie zasad wymienionych w motywie 9, tworzą podstawy prawidłowej praktyki handlowej i umożliwiają większą elastyczność, niż proponuje dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi ⁽¹⁾. W celu zdefiniowania omawianej działalności niezbędne jest uwzględnienie definicji zawartych w dyrektywie 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. w sprawie wspólnych zasad rozwoju rynku wewnętrznego usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług ⁽²⁾.

Niezależnie od ich statusu prawnego, podmioty świadczące usługi pocztowe nie podlegają obecnie zasadom określonym w dyrektywie 93/38/EWG. Dostosowanie procedur udzielania zamówień do niniejszej dyrektywy mogłoby zatem wymagać dłuższego okresu wdrożenia w przypadku takich podmiotów niż podmiotów objętych wcześniej wspomnianymi zasadami, które dostosują

jedynie swoje procedury do zmian wprowadzanych przez niniejszą dyrektywę. Powinno być zatem dopuszczalne odroczenie zastosowania niniejszej dyrektywy, aby zapewnić dodatkowy czas niezbędny do celów wspomnianego dostosowania. Biorąc pod uwagę zróżnicowaną sytuację wspomnianych podmiotów, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość uregulowania okresu przejściowego zastosowania niniejszej dyrektywy w przypadku podmiotów zamawiających działających w sektorze usług pocztowych.

- (29) Zamówienia mogą być udzielane w celu spełnienia wymagań związanych z różnymi rodzajami działalności, podlegającymi ewentualnie różnym reżimom prawnym. Należy wyjaśnić, że reżim prawny obowiązujący w przypadku pojedynczego zamówienia, które ma obejmować szereg różnych czynności, powinien podlegać zasadom dotyczącym głównej planowanej działalności. Określenie działalności stanowiącej główny przedmiot zamówienia będzie mogło być oparte na analizie wymagań, jakie powinno spełniać określone zamówienie, przeprowadzonej przez podmiot zamawiający w celu określenia wartości zamówienia i sporządzenia specyfikacji zamówienia. W niektórych przypadkach, takich jak zakup elementu wyposażenia przeznaczonego do wykonywania działalności, dla których niedostępne byłyby informacje umożliwiające oszacowanie odpowiednich stawek za użytkowanie, obiektywnie niemożliwe mogłoby być określenie, jakie czynności stanowią główny przedmiot zamówienia. Należałoby określić zasady obowiązujące w takich przypadkach.
- (30) Bez uszczerbku dla zobowiązań międzynarodowych Wspólnoty, niezbędne jest uproszczenie zasad wykonywania niniejszej dyrektywy, w szczególności poprzez uproszczenie progów i udostępnienie wszystkim podmiotom zamawiającym, niezależnie od sektora, w jakim prowadzą działalność, regulacji dotyczących informacji, jakie powinny być przekazywane uczestnikom w zakresie decyzji podjętych w sprawie procedur udzielania zamówień oraz ich wyników. Ponadto w ramach Unii Walutowej wspomniane powyżej progi należy określić w euro w taki sposób, aby uprościć zastosowanie tych regulacji, zapewniając zarazem zgodność z progami określonymi w Porozumieniu, które są wyrażone w Specjalnych Prawach Ciągnięcia (SDR). W tym kontekście należy również przewidzieć okresowe korekty progów wyrażonych w euro, aby dostosować je w razie potrzeby do odchylenia kursu euro w stosunku do SDR. Oprócz tego, progi dotyczące konkursów powinny być takie same jak progi dotyczące zamówień na usługi.
- (31) Należy przewidzieć sytuacje, w których możliwe jest wstrzymanie się od stosowania środków służących koordynacji procedur w sytuacjach związanych z bezpieczeństwem państwa lub tajemnicą państwową, lub też z uwagi na zastosowanie zasad szczególnych dotyczących udzielania zamówień wynikających z umów międzynarodowych w sprawie stacjonowania oddziałów wojsk lub też właściwych organizacjom międzynarodowym.

⁽¹⁾ Patrz: str. 114 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽²⁾ Dz.U. L 15 z 21.1.1998, str. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- (32) Należy wyłączyć określone zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane udzielane przedsiębiorstwom powiązanym, których podstawowa działalność obejmuje realizowanie tego rodzaju usług, dostaw lub robót na rzecz grupy, której jest członkiem, niż oferowanie ich na rynku. Należy również wyłączyć określone zamówienia na usługi, dostawy i roboty budowlane udzielane przez podmiot zamawiający spółce joint venture, którą tworzy kilka podmiotów zamawiających w celu realizowania działań objętych niniejszą dyrektywą i do której należy ten podmiot. Niemniej jednak należy zapewnić, że wspomniane wyłączenie nie powoduje ograniczania konkurencji na korzyść przedsiębiorstw lub spółek joint venture, które są powiązane z podmiotami zamawiającymi; należy opracować odpowiednie zasady dotyczące, w szczególności, maksymalnych limitów, w ramach których przedsiębiorstwa mogą uzyskać część ich obrotów z rynku i powyżej których tracą możliwość otrzymania zamówień bez przeprowadzania procedury przetargowej, składu spółek joint venture i trwałości powiązań pomiędzy wspomnianymi spółkami joint venture oraz podmiotami zamawiającymi, które wchodzi w ich skład.
- (33) W kontekście usług zamówienia na zakup lub wynajem nieruchomości lub praw do tego rodzaju mienia mają charakterystyczne cechy, które powodują, że zasady dotyczące udzielania zamówień nie znajdują zastosowania.
- (34) Usługi arbitrażowe i pojednawcze są zwykle świadczone przez podmioty lub osoby prywatne wyznaczone lub wybrane w sposób, który nie może być regulowany przy pomocy zasad dotyczących udzielania zamówień.
- (35) Zgodnie z Porozumieniem usługi finansowe podlegające niniejszej dyrektywie nie obejmują zamówień dotyczących emisji, nabycia, sprzedaży lub przeniesienia papierów wartościowych, lub innych instrumentów finansowych; w szczególności wyłączone są transakcje zawierane przez podmioty zamawiające w celu pozyskania funduszy lub kapitału.
- (36) Niniejsza dyrektywa powinna obejmować świadczenie usług wyłącznie w przypadku gdy oparte są one na zamówieniach.
- (37) Zgodnie z art. 163 Traktatu zachęcanie do działalności badawczej i rozwoju technologicznego stanowi jeden ze środków wzmocnienia naukowej i technologicznej bazy przemysłu Wspólnoty, zaś otwieranie zamówień publicznych na usługi przyczynia się do osiągnięcia tego celu. Niniejsza dyrektywa nie powinna obejmować przypadków współfinansowania programów badawczych i rozwojowych; nie są w związku z tym objęte niniejszą dyrektywą zamówienia na usługi badawcze i rozwojowe, jeżeli korzyści przypadają wyłącznie podmiotowi zamawiającemu dla użytku zgodnego z jego działalnością, o ile usługi te są w całości opłacane przez podmioty zamawiające.
- (38) W celu uniknięcia rozprzestrzeniania się szczegółowych ustaleń dotyczących wyłącznie określonych sektorów, obowiązujące obecnie szczegółowe ustalenia zawarte w art. 3 dyrektywy 93/38/EWG oraz w art. 12 dyrektywy 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów ⁽¹⁾, obowiązujących podmioty eksploatujące określony obszar geograficzny w celu wydobywania ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych powinny zostać zastąpione przez ogólną procedurę umożliwiającą wyłączenie sektorów bezpośrednio podlegających konkurencji. Należy jednakże zapewnić, że nie będzie to naruszeniem decyzji Komisji 93/676/EWG z dnia 10 grudnia 1993 r., ustanawiającej, że eksploatacja obszarów geograficznych do celów poszukiwania lub wydobywania ropy naftowej lub gazu nie stanowi w Niderlandach działalności określonej w art. 2 ust. 2 lit. b) ppkt i) dyrektywy Rady 90/531/EWG oraz że podmioty prowadzące tego rodzaju działalność nie powinny być w Niderlandach uznawane za prowadzące działalność na podstawie specjalnych lub wyłącznych praw w rozumieniu art. 2 ust. 3 lit. b) dyrektywy ⁽²⁾, decyzji Komisji 97/367/WE z dnia 30 maja 1997 r., ustanawiającej, że eksploatacja obszarów geograficznych do celów poszukiwania lub wydobywania ropy naftowej lub gazu nie stanowi w Zjednoczonym Królestwie działalności określonej w art. 2 ust. 2 lit. b) ppkt i) dyrektywy Rady 93/38/EWG oraz że podmioty prowadzące taką działalność nie powinny być w Zjednoczonym Królestwie uznawane za prowadzące działalność na podstawie specjalnych lub wyłącznych praw w rozumieniu art. 2 ust. 3 lit. b) dyrektywy ⁽³⁾, decyzji Komisji 2002/205/WE z dnia 4 marca 2002 r., wynikającej z wniosku złożonego przez Austrię ubiegającą się o przyznanie specjalnego systemu przewidzianego w art. 3 dyrektywy 93/38/EWG ⁽⁴⁾ i decyzji Komisji 2004/73/WE na podstawie wniosku złożonego przez Niemcy ubiegające się o przyznanie specjalnej procedury określonej w art. 3 dyrektywy 93/38/EWG ⁽⁵⁾.
- (39) Zatrudnienie i praca stanowią kluczowe elementy gwarantujące wszystkim równe szanse i przyczyniają się do integracji społeczeństwa. W tym kontekście zakłady pracy chronionej i programy pracy chronionej skutecznie przyczyniają się do integracji lub reintegracji osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Jednakże zakłady takie mogą być niezdolne do uzyskania zamówień w normalnych warunkach konkurencji. W konsekwencji należy umożliwić Państwom Członkowskim zastrzeżenie prawa takich zakładów do udziału w procedurach udzielania zamówień lub zagwarantowanie im realizacji zamówień w ramach programów pracy chronionej.

(1) Dz.U. L 164 z 30.6.1994, str. 3.

(2) Dz.U. L 316 z 17.12.1993, str. 41.

(3) Dz.U. L 156 z 13.6.1997, str. 55.

(4) Dz.U. L 68 z 12.3.2002, str. 31.

(5) Dz.U. L 16 z 23.1.2004, str. 57.

- (40) Niniejsza dyrektywa nie powinna dotyczyć zamówień mających na celu zezwolenie na wykonywanie działalności wymienionej w art. 3–7 ani też konkursów organizowanych w celu wykonania wspomnianej działalności, jeżeli w Państwie Członkowskim, w którym wspomniana działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony. Należy zatem wprowadzić procedurę dotyczącą wszystkich sektorów objętych niniejszą dyrektywą, która umożliwi uwzględnienie skutków obecnego lub przyszłego otwarcia na konkurencję. Tego rodzaju procedura powinna zapewniać gwarancje prawne zainteresowanym podmiotom i odpowiedni proces decyzyjny umożliwiający w krótkim okresie czasu jednolite zastosowanie przepisów prawnych Wspólnoty w tym obszarze.
- (41) Bezpośrednie podleganie konkurencji powinno być oceniane na podstawie obiektywnych kryteriów, uwzględniających specyficzną charakterystykę danego sektora. Wprowadzenie i zastosowanie odpowiedniej legislacji Wspólnoty, powodującej otwarcie danego sektora lub jego części, zostanie uznane za zapewniające wystarczające podstawy do przyjęcia, że istnieje swobodny dostęp do wspomnianego rynku. Wspomniana legislacja powinna być określona w załączniku, który może być uaktualniany przez Komisję. Przy aktualizacji Komisja bierze w szczególności pod uwagę ewentualne zastosowanie środków powodujących faktyczne otwarcie na konkurencję innych sektorów, oprócz sektorów, w przypadku których legislacja jest zawarta w załączniku XI, takich jak na przykład transport szynowy. W przypadku gdy swobodny dostęp do danego rynku nie wynika z zastosowania odpowiedniej legislacji Wspólnoty, należy wykazać, że wspomniane otwarcie jest nieograniczone *de iure* i *de facto*. W tym celu rozważenie zastosowania przez Państwo Członkowskie dyrektywy, takiej jak dyrektywa 94/22/WE powodująca otwarcie danego sektora na konkurencję w stosunku do innego sektora, takiego jak na przykład sektor górnictwa, stanowi okoliczność, jaką należy wziąć pod uwagę do celów art. 30.
- (42) Specyfikacje techniczne opracowywane przez nabywców powinny umożliwić otwarcie procesu udzielania zamówień publicznych na konkurencję. W tym celu należy umożliwić składanie ofert, które odzwierciedlają różnorodność rozwiązań technicznych. A zatem należy umożliwić sporządzanie specyfikacji technicznych na podstawie charakterystyki i wymagań funkcjonalnych, a w przypadku odniesienia się do normy europejskiej lub w przypadku jej braku, do normy krajowej, oferty oparte na innych równoważnych ustaleniach, które spełniają wymagania podmiotów zamawiających i są równoważne pod względem bezpieczeństwa, powinny być rozpatrywane przez podmioty zamawiające. W celu wykazania równoważności oferentom należy umożliwić przedstawienie dowodów w dowolnej formie. Podmioty zamawiające powinny być w stanie uzasadnić każdą swoją decyzję stwierdzającą brak
- równoważności w danym przypadku. Podmioty zamawiające, które chcą zdefiniować wymagania dotyczące ochrony środowiska w ramach specyfikacji technicznych danego zamówienia, mogą określić aspekty środowiskowe, obejmujące metody produkcji lub specyficzny wpływ grupy produktów lub usług na środowisko. Mogą oni wykorzystywać, lecz nie są do tego zobowiązane odpowiednie specyfikacje zdefiniowane na oznakowaniach ekologicznych, takich jak Europejskie Oznakowanie Ekologiczne, wielonarodowe oznakowania ekologiczne lub każde inne oznakowanie ekologiczne, pod warunkiem że wymagania dotyczące takich etykiet są opracowane i przyjęte na podstawie informacji naukowych, przy zastosowaniu procedury, w której mogą uczestniczyć zainteresowane strony, takie jak organy rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy i organizacje związane z ochroną środowiska, oraz pod warunkiem że etykieta jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych stron. Jeżeli jest to możliwe, podmioty zamawiające powinny określić specyfikacje techniczne, tak aby uwzględnić kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub przeznaczenie dla wszystkich użytkowników. Specyfikacje techniczne powinny być jasno wskazane, aby wszyscy oferenci wiedzieli jakie wymagania określone przez podmiot zamawiający należy spełnić.
- (43) W celu zachęcenia małych i średnich przedsiębiorstw do udziału w rynku zamówień publicznych zaleca się uwzględnienie przepisów dotyczących podwykonawstwa.
- (44) Warunki realizacji zamówienia zgodne są z dyrektywą, pod warunkiem że nie są bezpośrednio lub pośrednio dyskryminujące oraz są określone w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w specyfikacjach. Mogą one w szczególności zachęcać do organizowania wewnętrznych szkoleń zawodowych, zatrudniania osób mających szczególne trudności z integracją, zwalczania bezrobocia lub ochrony środowiska. Można na przykład ustanowić wymóg – dotyczący okresu realizacji zamówienia – co do zatrudnienia osób długotrwale poszukujących pracy, co do przeprowadzenia szkoleń dla bezrobotnych lub młodocianych, co do przestrzegania postanowień Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (ILO), o ile przepisy te nie zostały wdrożone do prawa krajowego, oraz co do zatrudniania większej liczby osób niepełnosprawnych, niż przewiduje to ustawodawstwo krajowe.
- (45) Ustawy, rozporządzenia i układy zbiorowe na szczeblu krajowym i wspólnotowym, które obowiązują w zakresie warunków zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy, mają zastosowanie podczas realizacji zamówienia, pod warunkiem że zarówno przepisy te, jak ich stosowanie zgodne są prawem wspólnotowym. W sytuacjach transgranicznych, gdy pracownicy jednego Państwa Członkowskiego świadczą usługi w innym Państwie Członkowskim w celu realizacji zamówienia, dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca

- delegowania pracowników w ramach świadczenia usług ⁽¹⁾ określa warunki minimalne, które muszą być spełnione przez kraj przyjmujący w stosunku do takich oddelegowanych pracowników. Jeżeli prawo krajowe zawiera regulacje w tym zakresie, wówczas nieprzestrzeganie tych obowiązków można uznać za poważne naruszenie lub wykroczenie dotyczące zasad etyki zawodowej przez danego wykonawcę, które może prowadzić do wykluczenia tego wykonawcy z udziału w procedurze udzielenia zamówienia.
- (46) Z uwagi na postęp w dziedzinie technologii informacyjnych i telekomunikacyjnych oraz ułatwienia, które niesie on w dziedzinie publikacji ogłoszeń, jak również zwiększenia efektywności i przejrzystości procedur udzielania zamówień, elektroniczne środki komunikacji powinny być traktowane na równi z tradycyjnymi środkami komunikacji i wymiany informacji. Wybrane środki i technologia powinny być w maksymalnym stopniu kompatybilne z technologiami wykorzystywanymi w innych Państwach Członkowskich.
- (47) Wykorzystanie środków elektronicznych prowadzi do oszczędności czasu. Należy zatem wprowadzić przepisy dotyczące skrócenia minimalnych terminów w przypadku zastosowania środków elektronicznych z zastrzeżeniem, że są one kompatybilne z określonym sposobem transmisji przewidzianym na poziomie wspólnotowym. Niemniej jednak niezbędne jest zapewnienie, że łączny efekt skrócenia terminów nie prowadzi do wprowadzenia terminów zbyt krótkich.
- (48) Dyrektywa 1999/93/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych ⁽²⁾ oraz dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) ⁽³⁾ powinny, w kontekście niniejszej dyrektywy, mieć zastosowanie do przesyłania informacji za pomocą środków elektronicznych. Procedury udzielania zamówień publicznych oraz zasady dotyczące konkursów na usługi wymagają wyższego poziomu bezpieczeństwa i poufności niż wymagany na podstawie wspomnianych dyrektyw. W związku z tym urządzenia do elektronicznego składania ofert, wniosków o udział oraz planów i projektów powinny spełniać określone wymagania dodatkowe. W tym celu zaleca się wykorzystywanie podpisów elektronicznych, w szczególności zaawansowanych podpisów elektronicznych, jeżeli istnieje taka możliwość. Ponadto istnienie dobrowolnych systemów akredytacji mogłoby stanowić korzystne ramy dla podniesienia poziomu usług certyfikacyjnych świadczonych dla takich urządzeń.
- (49) Uczestnicy procedury udzielania zamówień powinni być informowani o decyzjach dotyczących zawierania umowy ramowej lub udzielenia zamówienia lub unieważnienia procedury w terminach, które są wystarczająco krótkie, aby nie uniemożliwiać składania odwołań; wspomniane powyżej informacje powinny być zatem przekazywane w możliwie najkrótszym terminie oraz zasadniczo w terminie 15 dni od podjęcia decyzji.
- (50) Należy wyjaśnić, że podmioty zamawiające, które określają kryteria kwalifikacji w ramach otwartego postępowania, powinny to uczynić zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami, podobnie jak kryteria kwalifikacji w procedurach zastrzeżonych i negocjacyjnych powinny być obiektywne. Wspomniane powyżej obiektywne zasady i kryteria, podobnie jak kryteria kwalifikacji, niekoniecznie wymagają ocen wagowych.
- (51) Istotnym jest uwzględnienie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w sprawach, w których wykonawca powołuje się na możliwości ekonomiczne, finansowe lub techniczne innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego powiązań łączących go z tymi podmiotami, w celu spełnienia kryteriów kwalifikacji lub w kontekście systemów kwalifikowania, jako dodatkowy argument na rzecz swojego wniosku w procesie kwalifikacji. W tym drugim przypadku obowiązkiem wykonawcy jest wykazanie, że wspomniane zasoby będą faktycznie dostępne dla niego w całym okresie obowiązywania kwalifikacji. Do celów kwalifikacji podmiot zamawiający może zatem określić poziom wymagań, które powinny być spełnione oraz w szczególności, na przykład w sytuacji gdy podmiot powołuje się na sytuację finansową innego podmiotu, może domagać się, aby ów podmiot ponosił odpowiedzialność, w razie potrzeby również solidarnie.
- Systemy kwalifikowania powinny być stosowane zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami, które według uznania podmiotów zamawiających mogą dotyczyć możliwości wykonawców lub charakterystyki robót budowlanych, dostaw lub usług objętych systemem. Do celów kwalifikacji podmioty zamawiające mogą przeprowadzić własne testy w celu oceny charakterystyki odpowiednich robót budowlanych, dostaw lub usług, w szczególności w odniesieniu do zgodności i bezpieczeństwa.
- (52) Odpowiednie przepisy wspólnotowe dotyczące wzajemnego uznawania dyplomów, certyfikatów i innych dowodów formalnych kwalifikacji mają zastosowanie, gdy dowód posiadania konkretnych kwalifikacji wymagany jest do celów udziału w procedurze udzielania zamówień lub konkursie.
- (53) W uzasadnionych przypadkach, gdy charakter robót budowlanych lub usług uzasadnia zastosowanie środków lub systemów zarządzania środowiskiem podczas realizacji zamówienia, może być wymagane zastosowanie takich środków lub systemów. Systemy zarządzania ochroną środowiska, niezależnie od faktu, czy są zarejestrowane zgod-

⁽¹⁾ Dz.U. L 18 z 21.1.1997, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 13 z 19.1.2000, str. 12.

⁽³⁾ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, str. 1.

nie z instrumentami wspólnotowymi, takimi jak rozporządzenie (WE) nr 761/2001 (EMAS) ⁽¹⁾, mogą wykazać, że wykonawca posiada możliwości techniczne niezbędne do wykonania zamówienia. Ponadto opis środków stosowanych przez wykonawcę w celu zapewnienia tego samego poziomu ochrony środowiska powinien zostać zaakceptowany jako alternatywny rodzaj dowodu w stosunku do zarejestrowanych systemów zarządzania środowiskiem.

- (54) Nie należy udzielać zamówień publicznych wykonawcom, którzy byli członkami organizacji przestępczej lub którzy zostali uznani za winnych korupcji lub oszustwa ze szkodą dla interesów finansowych Wspólnot Europejskich, lub za pranie pieniędzy. Biorąc pod uwagę fakt, że podmioty zamawiające, które nie są instytucjami zamawiającymi, mogą nie mieć dostępu do niepodważalnego dowodu w tej sprawie, wybór w sprawie zastosowania kryteriów wykluczenia, wymienionych w art. 45 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE, należy pozostawić takim podmiotom zamawiającym. Obowiązek zastosowania art. 45 ust. 1 powinien być zatem ograniczony wyłącznie do podmiotów zamawiających, które są instytucjami zamawiającymi. W stosownych przypadkach podmioty zamawiające powinny zwracać się do ubiegających się o zakwalifikowanie kandydatów lub oferentów o dostarczenie odpowiednich dokumentów oraz w przypadku wątpliwości dotyczących sytuacji podmiotowej wspomnianych wykonawców, mogą zwrócić się o współpracę do właściwych organów danego Państwa Członkowskiego. Wykluczenie takich wykonawców powinno nastąpić niezwłocznie po uzyskaniu przez instytucję zamawiającą informacji o prawomocnym wyroku w sprawie o takie przestępstwo, wydanym zgodnie z prawem krajowym.

Jeżeli istnieją stosowne przepisy prawa krajowego, nieprzestrzeganie ustawodawstwa w zakresie ochrony środowiska, lub ustawodawstwa dotyczącego niezgodnych z prawem porozumień w ramach procedur udzielania zamówień, które stanowiło przedmiot ostatecznego orzeczenia sądowego lub decyzji mającej równoważny skutek, może zostać uznane za przestępstwo w zakresie etyki zawodowej wykonawcy lub za poważne naruszenie.

Nieprzestrzeganie krajowych przepisów wdrażających dyrektywy Rady 2000/78/WE ⁽²⁾ oraz 76/207/EWG ⁽³⁾ dotyczących równego traktowania pracowników, które było przedmiotem ostatecznego orzeczenia sądowego lub

decyzji mającej równoważny skutek, może być uznane za przestępstwo w zakresie etyki zawodowej wykonawcy lub za poważne naruszenie.

- (55) Zamówienia powinny być udzielane na podstawie obiektywnych kryteriów, zapewniających zgodność z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i równego traktowania oraz gwarantujących, że oferty są oceniane w warunkach efektywnej konkurencji. Należy zatem dopuszczać stosowanie tylko dwóch kryteriów udzielania zamówień: „najniższa cena” oraz „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”.

W celu zapewnienia przestrzegania zasady równego traktowania przy udzielaniu zamówień należy wprowadzić obowiązek – ustanowiony przez orzecznictwo – zapewnienia niezbędnej przejrzystości, umożliwiający uzyskanie przez wszystkich oferentów wiarygodnych informacji dotyczących kryteriów i ustaleń, które będą stosowane w celu wyłonienia najkorzystniejszej ekonomicznie oferty. Obowiązkiem podmiotów zamawiających jest określenie kryteriów udzielenia zamówienia oraz przypisanie poszczególnym kryteriom wagi w odpowiednim czasie, umożliwiającym oferentom wzięcie ich pod uwagę podczas przygotowywania swoich ofert. Podmioty zamawiające mogą odstąpić od określenia wagi kryteriów udzielania zamówienia w należycie uzasadnionych przypadkach, których przyczyny muszą być w stanie uzasadnić, gdy takiej wagi kryteriów nie można ustalić z góry, w szczególności ze względu na złożoność zamówienia. W takich przypadkach muszą określić kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Jeżeli podmioty zamawiające udzielają zamówienia na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, wówczas powinny one dokonać oceny ofert w celu wyłonienia oferty prezentującej najlepszą relację wartości do ceny. W tym celu powinny one określić kryteria ekonomiczne i jakościowe, które łącznie muszą umożliwiać wyłonienie najkorzystniejszej ekonomicznie oferty dla podmiotu zamawiającego. Określenie powyższych kryteriów uzależnione jest od przedmiotu zamówienia, gdyż muszą one umożliwić ocenę poziomu wykonania przedstawionego w każdej ofercie w świetle przedmiotu zamówienia, zdefiniowanego w specyfikacjach technicznych, oraz ocenę relacji jakości w stosunku do ceny każdej z ofert. W celu zagwarantowania równego traktowania kryteria udzielenia zamówienia powinny umożliwiać porównanie i obiektywną ocenę ofert. Jeżeli warunki te zostaną spełnione, ekonomiczne i jakościowe kryteria udzielania zamówień, takie jak spełnienie wymagań dotyczących środowiska, mogą umożliwić podmiotowi zamawiającemu zaspokojenie potrzeb danych odbiorców publicznych określonych w specyfikacjach zamówienia. Na tych samych warunkach podmiot zamawiający może stosować kryteria mające na celu spełnienie wymagań społecznych, w szczególności dla zaspokojenia potrzeb – określonych w specyfikacjach zamówienia – grup ludzi znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, do których należą odbiorcy robót budowlanych, dostaw lub usług stanowiących przedmiot zamówienia.

⁽¹⁾ Rozporządzenie (WE) nr 761/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 marca 2001 r. dopuszczające dobrowolny udział organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS) (Dz.U. L 114 z 24.4.2001, str. 1).

⁽²⁾ Dyrektywa Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiająca ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 303 z 2.12.2000, str. 16).

⁽³⁾ Dyrektywa Rady 76/207/EWG z dnia 9 lutego 1976 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy (Dz.U. L 39 z 14.2.1976, str. 40). Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/73/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 269 z 5.10.2002, str. 15).

- (56) Kryteria udzielania zamówień nie mogą wpływać na zastosowanie krajowych regulacji dotyczących wynagrodzenia za określone usługi, takie jak usługi świadczone przez architektów, inżynierów lub prawników.
- (57) Rozporządzenie Rady (EWG, Euratom) nr 1182/71 z dnia 3 czerwca 1971 r. określające zasady mające zastosowanie do okresów, dat i terminów ⁽¹⁾, powinno obowiązywać w przypadku obliczania limitów czasowych przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
- (58) Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla istniejących zobowiązań międzynarodowych Wspólnoty lub Państw Członkowskich i powinna pozostawać bez uszczerbku dla stosowania postanowień Traktatu, w szczególności jego art. 81 i 86.
- (59) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać limitów czasowych określonych w załączniku XXV, w ramach których Państwa Członkowskie powinny dokonać transpozycji i zastosować dyrektywę 93/38/EWG.
- (60) Środki niezbędne do wprowadzenia w życie niniejszej dyrektywy powinny zostać podjęte zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

SPIS TREŚCI

TYTUŁ I	Ogólne postanowienia dotyczące zamówień i konkursów
Rozdział I	Podstawowe terminy
Artykuł 1	Definicje
Rozdział II	Zakres obowiązywania: określenie działalności i podmiotów objętych dyrektywą
Sekcja 1	Podmioty
Artykuł 2	Podmioty zamawiające
Sekcja 2	Sektory działalności
Artykuł 3	Gaz, energia cieplna i energia elektryczna
Artykuł 4	Gospodarka wodna
Artykuł 5	Usługi transportowe
Artykuł 6	Usługi pocztowe
Artykuł 7	Postanowienia dotyczące poszukiwania i wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych, oraz portów i portów lotniczych
Artykuł 8	Wykazy podmiotów zamawiających
Artykuł 9	Zamówienia obejmujące kilka działalności
Rozdział III	Ogólne zasady
Artykuł 10	Zasady udzielania zamówień
Tytuł II	Zasady stosowane do zamówień
Rozdział I	Postanowienia ogólne
Artykuł 11	Wykonawcy
Artykuł 12	Warunki dotyczące Porozumień zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu
Artykuł 13	Poufność

⁽¹⁾ Dz.U. L 124 z 8.6.1971, str. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Artykuł 14	Umowy ramowe
Artykuł 15	Dynamiczne systemy zakupów
Rozdział II	Progi i przepisy dotyczące wykluczania
Sekcja 1	Progi
Artykuł 16	Progi dotyczące zamówień
Artykuł 17	Metody obliczania szacunkowej wartości zamówień, umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów
Sekcja 2	Zamówienia i koncesje oraz zamówienia podlegające specjalnym postanowieniom
Podsekcja 1	
Artykuł 18	Koncesje na roboty budowlane i usługi
Podsekcja 2	Wyłączenia stosowane do wszystkich podmiotów zamawiających i wszystkich rodzajów zamówień
Artykuł 19	Zamówienia udzielone w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim
Artykuł 20	Zamówienia udzielone w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim
Artykuł 21	Zamówienia tajne lub zamówienia wymagające szczególnych środków bezpieczeństwa
Artykuł 22	Zamówienia udzielone na podstawie procedur międzynarodowych
Artykuł 23	Zamówienia udzielone przedsiębiorstwu powiązanemu, spółce joint venture lub podmiotowi zamawiającemu stanowiącemu część spółki joint venture
Podsekcja 3	Wyłączenia mające zastosowanie do wszystkich podmiotów zamawiających, przy zamówieniach na usługi
Artykuł 24	Zamówienia na określone rodzaje usług wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy
Artykuł 25	Zamówienia na usługi przyznawane na zasadzie prawa wyłączności
Podsekcja 4	Wyłączenia mające zastosowanie tylko do niektórych podmiotów zamawiających
Artykuł 26	Zamówienia udzielane przez niektóre podmioty zamawiające na zakup wody oraz dostawę energii lub paliw do produkcji energii
Podsekcja 5	Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom, przepisy dotyczące centralnych jednostek zakupujących oraz ogólna procedura w przypadku bezpośredniego podlegania konkurencji
Artykuł 27	Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom
Artykuł 28	Zamówienia zastrzeżone
Artykuł 29	Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące
Artykuł 30	Procedura stwierdzająca, czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji
Rozdział III	Zasady stosowane do zamówień na usługi
Artykuł 31	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII A
Artykuł 32	Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII B
Artykuł 33	Zamówienia na usługi mieszane obejmujące usługi wymienione w załączniku XVII A oraz usługi wymienione w załączniku XVII B

Rozdział IV	Szczegółowe zasady mające zastosowanie do specyfikacji oraz dokumentacji zamówień
Artykuł 34	Specyfikacje techniczne
Artykuł 35	Przekazywanie informacji na temat specyfikacji technicznych
Artykuł 36	Oferty wariantowe
Artykuł 37	Podwykonawstwo
Artykuł 38	Warunki realizacji zamówień
Artykuł 39	Zobowiązania w zakresie podatków, ochrony środowiska, przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy
Rozdział V	Procedury udzielania zamówień
Artykuł 40	Zastosowanie procedury otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej
Rozdział VI	Zasady publikacji i przejrzystości
Sekcja 1	Publikacja ogłoszeń
Artykuł 41	Okresowe ogłoszenia informacyjne oraz ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania
Artykuł 42	Ogłoszenia stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie
Artykuł 43	Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia
Artykuł 44	Forma i sposób publikacji ogłoszeń
Sekcja 2	Terminy
Artykuł 45	Terminy przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz składania ofert
Artykuł 46	Procedury otwarte: specyfikacje, dodatkowe dokumenty i informacje
Artykuł 47	Zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji
Sekcja 3	Zasady komunikacji i przekazywania informacji
Artykuł 48	Zasady komunikacji
Artykuł 49	Informacje dla wnioskodawców w systemach kwalifikowania, informacje dla kandydatów oraz oferentów
Artykuł 50	Przechowywane informacje dotyczące udzielonych zamówień
Rozdział VII	Przeprowadzanie postępowania
Artykuł 51	Postanowienia ogólne
Sekcja 1	Systemy kwalifikowania oraz kwalifikacja podmiotowa
Artykuł 52	Wzajemne uznawanie warunków administracyjnych, technicznych i finansowych oraz certyfikatów, testów i dowodów
Artykuł 53	Systemy kwalifikowania
Artykuł 54	Kryteria kwalifikacji podmiotowej
Sekcja 2	Udzielanie zamówień
Artykuł 55	Kryteria udzielania zamówień
Artykuł 56	Zastosowanie aukcji elektronicznych
Artykuł 57	Rażąco niskie oferty

Sekcja 3	Oferty obejmujące produkty pochodzące z państw trzecich oraz relacje z tymi państwami
Artykuł 58	Oferty obejmujące towary pochodzące z państw trzecich
Artykuł 59	Relacje z państwami trzecimi w zakresie zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi
Tytuł III	Reguły dotyczące konkursów na usługi
Artykuł 60	Przepisy ogólne
Artykuł 61	Progi
Artykuł 62	Wyłączenia dotyczące konkursów
Artykuł 63	Zasady dotyczące ogłaszania i przejrzystości
Artykuł 64	Środki komunikacji
Artykuł 65	Zasady organizowania konkursów, kwalifikacji uczestników oraz wyboru sądu konkursowego
Artykuł 66	Decyzje sądu konkursowego
Tytuł IV	Obowiązki statystyczne, uprawnienia wykonawcze oraz postanowienia końcowe
Artykuł 67	Obowiązki statystyczne
Artykuł 68	Komitet Doradczy
Artykuł 69	Korekta progów
Artykuł 70	Zmiany
Artykuł 71	Wykonanie dyrektywy
Artykuł 72	Mechanizmy monitorowania
Artykuł 73	Uchylenie
Artykuł 74	Wejście w życie
Artykuł 75	Adresaci
Załącznik I	Podmioty zamawiające w sektorach transportu lub dystrybucji gazu lub energii cieplnej
Załącznik II	Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji energii elektrycznej
Załącznik III	Podmioty zamawiające w sektorach produkcji, transportu lub dystrybucji wody pitnej
Załącznik IV	Podmioty zamawiające w zakresie usług kolejowych
Załącznik V	Podmioty zamawiające w zakresie miejskich usług kolejowych, tramwajowych, trolejbusowych lub autobusowych
Załącznik VI	Podmioty zamawiające w sektorze usług pocztowych
Załącznik VII	Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia ropy lub gazu
Załącznik VIII	Podmioty zamawiające w sektorach poszukiwania i wydobycia węgla i innych paliw stałych
Załącznik IX	Podmioty zamawiające w zakresie urządzeń portów morskich lub śródlądowych lub innych terminali
Załącznik X	Podmioty zamawiające w zakresie urządzeń portów lotniczych
Załącznik XI	Wykaz prawa wspólnotowego, o którym mowa w art. 30 ust. 3
Załącznik XII	Wykaz czynności, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. b)

Załącznik XIII	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o zamówieniu: A. Procedury otwarte B. Procedury ograniczone C. Procedury negocjacyjne D. Uproszczone ogłoszenie o zamówieniu w ramach dynamicznego systemu zakupów
Załącznik XIV	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania
Załącznik XV A	Informacje, które należy zamieścić w okresowym ogłoszeniu informacyjnym
Załącznik XV B	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniach o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy niestanowiących zaproszenia do ubiegania się o zamówienie
Załącznik XVI	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia
Załącznik XVII A	Usługi w rozumieniu art. 31
Załącznik XVII B	Usługi w rozumieniu art. 32
Załącznik XVIII	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o konkursie
Załącznik XIX	Informacje, które należy zamieścić w ogłoszeniu o wynikach konkursu
Załącznik XX	Wymogi dotyczące publikacji
Załącznik XXI	Definicje niektórych specyfikacji technicznych
Załącznik XXII	Tabela podsumowująca terminy, o których mowa w art. 45
Załącznik XXIII	Międzynarodowe przepisy prawa pracy w rozumieniu art. 59 ust. 4
Załącznik XXIV	Wymogi dotyczące urządzeń stosowanych do elektronicznego przesyłania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków kwalifikacyjnych oraz planów i projektów w konkursach
Załącznik XXV	Termin na transpozycję i wykonanie
Załącznik XXVI	Tabela korelacji

TYTUŁ I

OGÓLNE POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ZAMÓWIEŃ I KONKURSÓW

ROZDZIAŁ I

Podstawowe terminy

Artykuł 1

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy mają zastosowanie definicje podane w niniejszym artykule.

2. a) „Zamówienia na dostawy, roboty budowlane i usługi” oznaczają odpłatne umowy zawarte na piśmie pomiędzy jednym lub wieloma podmiotami zamawiającymi, wymienionymi w art. 2 ust. 2, oraz jednym lub wieloma przedsiębiorcami budowlanymi, dostawcami, lub usługodawcami.

b) „Zamówienia na roboty budowlane” oznaczają zamówienia, których przedmiotem jest wykonanie lub zarówno zaprojektowanie, jak i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności w rozumieniu załącznika XII, lub dzieło, lub realizacja za pomocą dowolnych metod dzieła spełniającego wymagania określone przez podmiot zamawiający. „Dzieło” oznacza wynik robót budowlanych lub inżynierskich, traktowanych jako całość, które może samodzielnie spełniać określoną funkcję ekonomiczną lub techniczną.

c) „Zamówienia na dostawy” oznaczają zamówienia inne niż wymienione w lit. b), których przedmiotem jest kupno, dzierżawa, najem lub leasing, z opcją lub bez opcji wykupu, produktów.

Zamówienie, którego przedmiotem jest dostawa produktów, obejmujące dodatkowo ich rozmieszczenie i instalację, uważa się za „zamówienie na dostawy”;

d) „Zamówienia na usługi” oznaczają zamówienia inne niż zamówienia na roboty budowlane lub dostawy, których przedmiotem jest świadczenie usług wymienionych w załączniku XVII.

Zamówienie, którego przedmiotem są zarówno produkty, jak i usługi w rozumieniu załącznika XVII, uważa się za „zamówienie na usługi”, jeżeli wartość usług przekracza wartość produktów objętych zamówieniem.

Zamówienie, którego przedmiotem są usługi w rozumieniu załącznika XVII i które obejmuje działalność w rozumieniu załącznika XII, które mają jedynie dodatkowy charakter w stosunku do głównego przedmiotu zamówienia, uważa się za zamówienie na usługi.

3. a) „Koncesja na roboty budowlane” oznacza umowę tego samego rodzaju jak zamówienie na roboty budowlane, z wyjątkiem faktu, że wynagrodzenie za roboty budowlane, które mają być wykonane, stanowi wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego albo takie prawo wraz z płatnością;
- b) „Koncesja na usługi” oznacza umowę tego samego rodzaju jak zamówienie na usługi, z wyjątkiem faktu, że wynagrodzenie za świadczenie usług obejmuje wyłącznie prawo do korzystania z usług, albo takie prawo wraz z płatnością.
4. „Umowa ramowa” oznacza umowę zawartą pomiędzy jednym lub więcej podmiotami zamawiającymi, wymienionymi w art. 2 ust. 2 oraz jednym lub więcej wykonawcami, której celem jest określenie warunków dotyczących zamówień, które zostaną udzielone w danym okresie, w szczególności w odniesieniu do ceny oraz, o ile ma to zastosowanie, przewidywanych ilości.
5. „Dynamiczny system zakupów” oznacza w pełni elektroniczny proces dokonywania bieżących zakupów, których cechy, jako ogólnie dostępnych na rynku, spełniają wymagania podmiotu zamawiającego, i który ma ograniczony czas trwania oraz jest otwarty przez cały swój okres ważności dla każdego wykonawcy, który spełnia kryteria kwalifikacji oraz złożył ofertę orientacyjną zgodną ze specyfikacją.
6. „Aukcja elektroniczna” oznacza powtarzalny proces obejmujący zastosowanie urządzenia elektronicznego do przedstawiania nowych, obniżanych cen lub nowych wartości dotyczących niektórych elementów ofert, realizowany po przeprowadzeniu wstępnej pełnej oceny ofert, umożliwiającej ich klasyfikację za pomocą metod automatycznej oceny. W konsekwencji niektóre zamówienia na usługi i niektóre zamówienia na roboty budowlane, których przedmiotem są świadczenia o charakterze intelektualnym, takie jak zaprojektowanie robót budowlanych, nie mogą być przedmiotem aukcji elektronicznych.
7. Terminy „przedsiębiorca budowlany”, „dostawca” lub „usługodawca” oznaczają osobę fizyczną lub prawną, lub podmiot zamawiający w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a) lub b), lub grupę takich osób lub podmiotów, które oferują na rynku odpowiednio wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, produkty lub usługi.
- Termin „wykonawca” obejmuje w równym stopniu pojęcia przedsiębiorcy budowlanego, dostawcy oraz usługodawcy. Jest on stosowany wyłącznie w celu uproszczenia tekstu.
- „Oferent” oznacza wykonawcę, który składa ofertę, a „kandydat” oznacza wykonawcę ubiegającego się o dopuszczenie do udziału w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej.
8. „Centralna jednostka zakupująca” oznacza instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) lub instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 1 ust. 9 dyrektywy 2004/18/WE, która:
- nabywa dostawy lub usługi przeznaczone dla podmiotów zamawiających, lub
 - udziela zamówień publicznych lub zawiera umowy ramowe na roboty budowlane, dostawy lub usługi przeznaczone dla podmiotów zamawiających.
9. „Procedury otwarte, ograniczone i negocjacyjne” oznaczają procedury udzielania zamówień stosowane przez podmioty zamawiające, w ramach których:
- a) w przypadku procedur otwartych każdy zainteresowany wykonawca może złożyć ofertę;
 - b) w przypadku procedur ograniczonych każdy wykonawca może ubiegać się o udział, a jedynie kandydaci zaproszeni przez podmiot zamawiający mogą złożyć ofertę;
 - c) w przypadku procedur negocjacyjnych podmiot zamawiający konsultuje się z wybranymi przez siebie wykonawcami i negocjuje warunki zamówienia z jednym lub wieloma z nich.
10. „Konkursy” oznaczają procedury, które umożliwiają podmiotowi zamawiającemu uzyskanie, głównie w dziedzinie urbanistyki i planowania przestrzennego, architektury, inżynierii lub przetwarzania danych, planu lub projektu wybranego przez sąd konkursowy po przeprowadzeniu postępowaniu konkursowego z przyznaniem nagród lub bez nagród.
11. „Pismne” lub „na piśmie” oznacza każde wyrażenie złożone ze słów lub cyfr, które można odczytać, powielić, a następnie przekazać. Może obejmować informacje przekazywane i przechowywane za pomocą środków elektronicznych.
12. „Środki elektroniczne” oznaczają środki wykorzystujące sprzęt elektroniczny w celu przetwarzania (w tym także kompresji cyfrowej) i przechowywania danych, które są przesyłane, przenoszone i odbierane za pomocą przewodów, fal radiowych, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych.
13. „Wspólny Słownik Zamówień (CPV)” oznacza nomenklaturę odniesienia stosowaną w zamówieniach publicznych, przyjętą na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) ⁽¹⁾ przy zapewnieniu zbieżności z innymi obowiązującymi nomenklaturami.
- W przypadku różnic w interpretacji zakresu niniejszej dyrektywy z powodu ewentualnych różnic pomiędzy nomenklaturami CPV i NACE, wskazanymi w załączniku XII, lub pomiędzy nomenklaturami CPV i CPC (wersja wstępna), wskazanymi w załączniku XVII, charakter nadrzędny posiada odpowiednio nomenklatura NACE lub CPC.

(¹) Dz.U. L 340 z 16.12.2002, str. 1.

ROZDZIAŁ II

Zakres obowiązywania: określenie działalności i podmiotów objętych dyrektywą

Sekcja 1

Podmioty

Artykuł 2

Podmioty zamawiające

1. Do celów niniejszej dyrektywy,

- a) „instytucje zamawiające” oznaczają państwo, jednostki samorządu terytorialnego, podmioty prawa publicznego, związki złożone z jednej lub wielu takich jednostek lub z jednego lub wielu podmiotów prawa publicznego.

„Podmiot prawa publicznego” oznacza każdy podmiot:

- ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego lub handlowego,
- posiadający osobowość prawną, oraz
- finansowany w przeważającej części przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego; lub taki, którego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów; lub taki, w którym ponad połowa członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez Państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub przez inne podmioty prawa publicznego;

- b) „przedsiębiorstwo publiczne” oznacza każde przedsiębiorstwo, na które instytucje zamawiające mogą wywierać bezpośrednio lub pośrednio dominujący wpływ na mocy ich prawa własności, udziału finansowego we wspomnianym przedsiębiorstwie lub poprzez zasady określające jego działanie.

Domniemywa się istnienie dominującego wpływ instytucji zamawiających, jeżeli wspomniane instytucje, bezpośrednio lub pośrednio, w stosunku do przedsiębiorstwa:

- posiadają większość subskrybowanego kapitału tego przedsiębiorstwa, lub
- kontrolują większość głosów przypadających na akcje emitowane przez to przedsiębiorstwo, lub
- mogą powoływać ponad połowę członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego tego przedsiębiorstwa.

2. Niniejsza dyrektywa dotyczy podmiotów zamawiających:

- a) będących instytucjami zamawiającymi lub przedsiębiorstwami publicznymi oraz prowadzących jeden z rodzajów działalności wymienionych w art. 3–7;
- b) które, w przypadku gdy nie są instytucjami zamawiającymi lub przedsiębiorstwami publicznymi, wykonują pośród prowadzonych przez nie działalności jakąkolwiek z działalności wymienionych w art. 3–7 i korzystają z praw specjalnych lub wyłącznych przyznanych przez właściwy organ Państwa Członkowskiego.

3. Do celów niniejszej dyrektywy „specjalne lub wyłączne prawa” oznaczają prawa przyznane przez właściwy organ Państwa Członkowskiego w drodze jakichkolwiek przepisów ustawodawczych, wykonawczych lub administracyjnych, których wynikiem jest zastrzeżenie wykonywania działalności określonej w art. 3–7 do jednego lub kilku podmiotów oraz które wywierają istotny wpływ na możliwość wykonywania wspomnianej działalności przez inne podmioty.

Sekcja 2

Sektory działalności

Artykuł 3

Gaz, energia ciepła i energia elektryczna

1. W odniesieniu do gazu i energii cieplnej niniejsza dyrektywa dotyczy następujących rodzajów działalności:

- a) udostępniania lub obsługi stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej; lub
- b) dostaw gazu lub energii cieplnej do takich sieci.

2. Dostawy gazu lub energii cieplnej do sieci zapewniających usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 1, jeżeli:

- a) produkcja gazu lub energii cieplnej przez dany podmiot stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia innych rodzajów działalności, niż wymienione w ust. 1 lub 3 niniejszego artykułu lub w art. 4–7; oraz
- b) dostawy do publicznej sieci mają na celu wyłącznie ekonomiczną eksploatację wspomnianej produkcji i obejmują nie więcej niż 20 % obrotów podmiotu w odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

3. W odniesieniu do energii elektrycznej niniejsza dyrektywa dotyczy następujących rodzajów działalności:

- a) dostarczania lub obsługi stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją energii elektrycznej; lub
- b) dostaw energii elektrycznej do takich sieci.

4. Dostawy energii elektrycznej do sieci, które zapewniają usługi odbiorcom publicznym przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca, nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 3, jeżeli:

- a) produkcja energii elektrycznej przez dany podmiot ma miejsce, ponieważ jej zużycie jest konieczne do prowadzenia innych rodzajów działalności niż wymienione w ust. 1 lub 3 niniejszego artykułu lub w art. 4–7; oraz
- b) dostawy do publicznej sieci uzależnione są wyłącznie od własnego zużycia danego podmiotu i nie przekraczają 30 % łącznej produkcji podmiotu w odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Artykuł 4

Gospodarka wodna

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy następujących rodzajów działalności:

- a) dostarczanie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług dla odbiorców publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej; lub
- b) dostawy wody pitnej do takich sieci.

2. Niniejsza dyrektywa dotyczy również zamówień lub konkursów, udzielanych lub organizowanych przez podmioty, które wykonują rodzaje działalności wymienione w ust. 1 oraz które:

- a) są związane z projektami dotyczącymi inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, pod warunkiem że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20 % łącznej ilości wody dostępnej dzięki wspomnianym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym; lub
- b) są związane z odprowadzaniem lub oczyszczaniem ścieków.

3. Dostawy wody pitnej do sieci, świadczących usługi dla odbiorców publicznych przez podmiot zamawiający inny niż instytucja zamawiająca, nie są uważane za odpowiednią działalność w rozumieniu ust. 1, jeżeli:

- a) produkcja wody pitnej przez dany podmiot ma miejsce, gdyż jej zużycie jest niezbędne do prowadzenia innej działalności niż wymienione w art. 3–7; oraz
- b) dostawy do sieci publicznej uzależnione są jedynie od własnego zużycia podmiotu oraz nie przekraczają 30 % łącznej produkcji wody przez podmiot w odniesieniu do średniego poziomu w trzech poprzednich latach, łącznie z rokiem bieżącym.

Artykuł 5

Usługi transportowe

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy działalności obejmującej dostawę lub obsługę sieci świadczących usługi dla odbiorców publicznych w obszarze transportu kolejowego, systemów automatycznych, tramwajów, trolejbusów, autobusów lub kolei linowych.

Odnośnie do usług transportowych istnienie sieci zostanie stwierdzone, jeżeli usługi są dostarczane zgodnie z warunkami określonymi przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, takimi jak warunki na obsługiwanych trasach, wymagana zdolność przewożenia lub częstotliwość usług.

2. Niniejsza dyrektywa nie dotyczy podmiotów świadczących usługi transportu autobusowego odbiorcom publicznym, które zostały wyłączone z zakresu dyrektywy 93/38/EWG zgodnie z jej art. 2 ust. 4.

Artykuł 6

Usługi pocztowe

1. Niniejsza dyrektywa dotyczy działalności obejmującej świadczenie usług pocztowych lub usług innych niż usługi pocztowe, zgodnie z warunkami określonymi w ust. 2 lit. c).

2. Do celów niniejszej dyrektywy oraz bez naruszania przepisów dyrektywy 97/67/WE:

a) „przesyłka pocztowa”: oznacza przesyłkę zaadresowaną w ostatecznej formie, w jakiej ma być wysłana, niezależnie od wagi. Oprócz przesyłek listowych, wspomniane przesyłki obejmują również np. książki, katalogi, gazety, czasopisma i paczki pocztowe zawierające towary posiadające wartość handlową lub nieposiadające wartości handlowej, niezależnie od wagi;

b) „usługi pocztowe”: oznaczają usługi, w skład których wchodzi przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych. Wspomniane usługi obejmują:

— „zastrzeżone usługi pocztowe”: usługi pocztowe, które są lub mogą być zastrzeżone na podstawie art. 7 dyrektywy 97/67/WE,

— „inne usługi pocztowe”: usługi pocztowe, które nie mogą być zastrzeżone na podstawie art. 7 dyrektywy 97/67/WE; oraz

c) „inne usługi niż usługi pocztowe”: oznaczają usługi świadczone w następujących obszarach:

— usługi zarządzania usługami pocztowymi (usługi zarówno poprzedzające, jak i następujące po wysyłce, takie jak „usługi zarządzania kancelarią pocztową”),

— usługi o wartości dodanej, związane z pocztą elektroniczną i dostarczane wyłącznie za pośrednictwem środków elektronicznych (w tym bezpieczne przysyłanie kodowanych dokumentów za pośrednictwem środków elektronicznych, usługi zarządzania adresami i przysyłanie poleconej poczty elektronicznej),

— usługi dotyczące przesyłek pocztowych nieuwzględnionych w lit. a), takich jak bezpośrednia poczta bezadresowa,

— usługi finansowe, określone w kategorii 6 załącznika XVII A oraz w art. 24 lit. c) oraz obejmujące w szczególności przekazy pocztowe i pocztowe przelewy na konto,

— usługi filatelistyczne, oraz

— usługi logistyczne (usługi stanowiące połączenie fizycznego doręczenia lub magazynowania z innymi nie pocztowymi funkcjami),

pod warunkiem że wspomniane usługi są dostarczane przez podmiot, który również świadczy usługi pocztowe w rozumieniu lit. b) akapit pierwszy i drugi, oraz jeżeli warunki określone w art. 30 ust. 1 nie są spełnione w zakresie usług objętych powyższymi akapitami.

Artykuł 7

Postanowienia dotyczące poszukiwania i wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych, oraz portów i portów lotniczych

Niniejszą dyrektywę stosuje się do działalności związanej z eksploatacją obszaru geograficznego w celu:

- a) poszukiwania lub wydobycia ropy naftowej, gazu, węgla lub innych paliw stałych; lub
- b) udostępniania przewoźnikom powietrznym, morskim lub śródlądowym portów lotniczych, portów morskich i śródlądowych lub innych terminali.

Artykuł 8

Wykazy podmiotów zamawiających

Niewyczerpujące wykazy podmiotów zamawiających w rozumieniu niniejszej dyrektywy przedstawione są w załącznikach I–X. Państwa Członkowskie przekazują okresowo Komisji informacje dotyczące zmian w swoich wykazach.

Artykuł 9

Zamówienia obejmujące kilka działalności

1. Zamówienie obejmujące kilka różnych rodzajów działalności podlega zasadom dotyczącym działalności, która stanowi działalność główną.

Jednakże wybór między udzieleniem jednego zamówienia a kilku odrębnych zamówień nie może być dokonany w celu wyłączenia go z zakresu niniejszej dyrektywy, lub dyrektywy 2004/18/WE, jeżeli ma ona zastosowanie w tym przypadku.

2. Jeżeli jeden z rodzajów działalności, który ma stanowić przedmiot zamówienia, podlega niniejszej dyrektywie, a inny rodzaj działalności podlega wyżej wymienionej dyrektywie 2004/18/WE, oraz jeżeli nie ma obiektywnej możliwości określenia, która z działalności stanowi główny przedmiot zamówienia, wówczas zamówienie udzielane jest zgodnie z wyżej wymienioną dyrektywą 2004/18/WE.

3. Jeżeli jeden z rodzajów działalności, który ma stanowić przedmiot zamówienia podlega niniejszej dyrektywie, a inny rodzaj działalności nie podlega niniejszej dyrektywie ani wyżej wymienionej dyrektywie 2004/18/WE, oraz jeżeli nie ma obiektywnej możliwości określenia, który z rodzajów działalności stanowi główny przedmiot zamówienia, wówczas zamówienie udzielane jest zgodnie z niniejszą dyrektywą.

ROZDZIAŁ III

Ogólne zasady

Artykuł 10

Zasady udzielania zamówień

Podmioty zamawiające traktują wykonawców jednakowo i w sposób niedyskryminujący oraz postępują w sposób przejrzysty.

TYTUŁ II

ZASADY STOSOWANE DO ZAMÓWIEŃ

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

Artykuł 11

Wykonawcy

1. Kandydaci lub oferenci, którzy zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym mają siedzibę, są uprawnieni do świadczenia danych usług, nie mogą zostać odrzuceni jedynie na podstawie tego, że zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym zamówienie jest udzielane, wymagane byłoby posiadanie przez nich statusu osób fizycznych lub prawnych.

Niemniej jednak w przypadku zamówień na usługi i roboty budowlane oraz zamówień na dostawy obejmujące ponadto usługi lub prace dotyczące rozmieszczenia i instalacji, osoby prawne mogą podlegać obowiązkowi określenia, w ofercie lub we wniosku o dopuszczenie do udziału, nazwisk i odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za wykonanie danego zamówienia.

2. Grupy wykonawców mogą składać oferty lub kandydować. W celu złożenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału, podmioty zamawiające nie mogą wymagać, aby grupy wykonawców przybierały określaną formę prawną, jednakże można wymagać,

aby wybrana grupa podlegała wspomnianemu wymogowi w przypadku gdyby udzielono jej zamówienia, w zakresie w jakim zmiana taka niezbędna jest do zadowalającej realizacji zamówienia.

Artykuł 12

Warunki dotyczące Porozumień zawartych w ramach Światowej Organizacji Handlu

W celu udzielania zamówień przez podmioty zamawiające Państwa Członkowskie stosują we wzajemnych relacjach równie korzystne warunki jak warunki, które przyznają wykonawcom krajów trzecich przy realizacji Porozumienia. W tym celu Państwa Członkowskie konsultują się wzajemnie w ramach Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych w zakresie środków, jakie należy podjąć na podstawie Porozumienia.

Artykuł 13

Poufność

1. Podczas przekazywania specyfikacji technicznych zainteresowanym wykonawcom, kwalifikacji i wyboru wykonawców oraz podczas udzielania zamówień, podmioty zamawiające mogą nałożyć wymogi dotyczące ochrony poufnego charakteru udostępnianych przez nie informacji.

2. Bez uszczerbku dla przepisów niniejszej dyrektywy, w szczególności tych dotyczących obowiązków publikacji ogłoszeń o udzielonych zamówieniach i przekazywania informacji kandydatom i oferentom, określonych w art. 43 i 49, jak również zgodnie z prawem krajowym, któremu podlega podmiot zamawiający, podmiot ten nie ujawnia informacji przekazanych mu przez wykonawców, które zostały wskazane jako poufne; wspomniane informacje obejmują w szczególności tajemnice techniczne lub handlowe oraz poufne aspekty ofert.

Artykuł 14

Umowy ramowe

1. Podmioty zamawiające mogą traktować umowę ramową jako zamówienie w rozumieniu art. 1 ust. 2 i zawierać ją zgodnie z niniejszą dyrektywą.

2. Jeżeli podmioty zamawiające zawarły umowę ramową zgodnie z niniejszą dyrektywą, wówczas mogą skorzystać z art. 40 ust. 3 lit. i) przy udzielaniu zamówień na podstawie tej umowy ramowej.

3. Jeżeli umowa ramowa nie została zawarta zgodnie z niniejszą dyrektywą, wówczas podmioty zamawiające nie mogą skorzystać z art. 40 ust. 3 lit. i).

4. Podmioty zamawiające nie mogą wykorzystywać umów ramowych do utrudniania, ograniczania lub zakłócania konkurencji.

Artykuł 15

Dynamiczne systemy zakupów

1. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że podmioty zamawiające mogą korzystać z dynamicznych systemów zakupów.

2. W celu utworzenia dynamicznego systemu zakupów, podmioty zamawiające przestrzegają zasad procedury otwartej na wszystkich etapach aż do udzielenia zamówień w ramach tego systemu. Wszyscy oferenci, którzy spełniają kryteria kwalifikacji i złożyli ofertę orientacyjną zgodną ze specyfikacją i wszelkie dodatkowe dokumenty, zostaną dopuszczeni do systemu; oferty orientacyjne mogą być ulepszone w dowolnym czasie pod warunkiem że pozostają zgodne ze specyfikacją. Na potrzeby utworzenia systemu i udzielania zamówień w ramach tego systemu podmioty zamawiające, korzystają wyłącznie ze środków elektronicznych, zgodnie z art. 48 ust. 2–5.

3. W celu utworzenia dynamicznego systemu zakupów, podmioty zamawiające:

a) publikują ogłoszenie o zamówieniu zaznaczając wyraźnie, że dotyczy ono dynamicznego systemu zakupów;

b) określają w specyfikacji, między innymi, charakter zakupów objętych systemem, jak również wszystkie niezbędne informacje dotyczące systemu zakupów, wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz uzgodnień i specyfikacji dotyczących połączeń technicznych;

c) oferują za pomocą środków elektronicznych, od momentu opublikowania ogłoszenia aż do upływu terminu funkcjonowania systemu, nieograniczony, bezpośredni i pełny dostęp do specyfikacji i wszelkich dodatkowych dokumentów oraz wskazują w ogłoszeniu adres internetowy, pod którym można zapoznać się z takimi dokumentami.

4. Podmioty zamawiające zapewniają każdemu wykonawcy, w całym okresie funkcjonowania dynamicznego systemu zakupów, możliwość złożenia oferty orientacyjnej i dopuszczenia do systemu na warunkach określonych w ust. 2. Dokonują one oceny oferty orientacyjnej w maksymalnym terminie 15 dni od daty jej złożenia. Jednakże mogą one przedłużyć okres oceny pod warunkiem że w międzyczasie nie zostało dokonane żadne zaproszenie do składania ofert.

Podmioty zamawiające informują oferenta, o którym mowa w pierwszym akapicie, w najbliższym możliwym terminie, o dopuszczeniu go do dynamicznego systemu zakupów lub o odrzuceniu jego oferty orientacyjnej.

5. Każde konkretne zamówienie stanowi przedmiot zaproszenia do składania ofert. Przed dokonaniem zaproszenia do składania ofert, podmioty zamawiające publikują uproszczone ogłoszenie o zamówieniu, zapraszając wszystkich zainteresowanych wykonawców do złożenia oferty orientacyjnej, zgodnie z ust. 4, w terminie, który nie może być krótszy niż 15 dni od daty wysłania uproszczonego ogłoszenia. Podmioty zamawiające nie mogą kontynuować postępowania ofertowego do momentu zakończenia oceny wszystkich ofert orientacyjnych otrzymanych w tym terminie.

6. Podmioty zamawiające zapraszają wszystkich oferentów dopuszczonych do systemu do złożenia oferty na każde konkretne zamówienie, które ma zostać udzielone w ramach systemu. W tym celu wyznaczają one termin składania ofert.

Udzielają one zamówienia oferentowi, który przedstawił najlepszą ofertę według kryteriów udzielenia zamówienia określonych w ogłoszeniu o zamówieniu dotyczącym utworzenia dynamicznego systemu zakupów. Kryteria te mogą, o ile jest to właściwe, zostać sformułowane bardziej precyzyjnie w zaproszeniu, o którym mowa w pierwszym akapicie.

7. Dynamiczny system zakupów nie może obowiązywać dłużej niż cztery lata, z wyjątkiem należycie uzasadnionych wyjątkowych przypadków.

Podmioty zamawiające nie mogą wykorzystywać tego systemu w celu utrudniania, ograniczania lub zakłócania konkurencji.

Zainteresowani wykonawcy lub uczestnicy systemu nie mogą być obciążani żadnymi opłatami.

ROZDZIAŁ II

Progi i przepisy dotyczące wykluczenia

Sekcja 1

Progi

Artykuł 16

Progi dotyczące zamówień

Z wyjątkiem przypadków wykluczeń na podstawie art. 19–26 lub zgodnie z art. 30, dotyczących prowadzenia określonej działalności, niniejsza dyrektywa dotyczy zamówień, których szacunkowa wartość bez podatku od towarów i usług (VAT), jest równa lub większa od następujących progów:

- a) 499 000 EUR w przypadku zamówień na dostawy i usługi;
- b) 6 242 000 EUR w przypadku zamówień na roboty budowlane.

Artykuł 17

Metody obliczania szacunkowej wartości zamówień, umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów

1. Obliczenia szacunkowej wartości zamówienia dokonuje się na podstawie całkowitej kwoty do zapłaty, bez VAT, obliczonej przez podmiot zamawiający. Obliczenie uwzględni szacunkową całkowitą kwotę, łącznie z jakąkolwiek formą opcji oraz odnowienia zamówienia.

Jeżeli podmiot zamawiający przewiduje nagrody lub płatności dla kandydatów lub oferentów, wówczas uwzględni je przy obliczaniu szacunkowej wartości zamówienia.

2. Podmioty zamawiające nie mogą unikać stosowania niniejszej dyrektywy, dzieląc na części projekty budowlane lub planowane zakupy określonych ilości dostaw lub usług, lub wykorzystując specjalne metody obliczania szacunkowej wartości zamówień.

3. Odnośnie do umów ramowych i dynamicznych systemów zakupów, szacunkowa wartość, jaką należy uwzględnić stanowić będzie maksymalną szacunkową wartość VAT, wszystkich przewidzianych zamówień łącznie w ramach danej umowy lub w ramach danego systemu.

4. Do celów art. 16 podmioty zamawiające uwzględnią w szacunkowej wartości zamówień na roboty budowlane zarówno koszty robót budowlanych, jak i wartość jakichkolwiek dostaw lub usług niezbędnych do wykonania robót budowlanych, które udostępniają przedsiębiorcy budowlanemu.

5. Wartość dostaw lub usług, które nie są niezbędne do wykonania konkretnego zamówienia na roboty budowlane nie może być dodana do wartości zamówienia na roboty budowlane, jeżeli spowodowałoby to wyłączenie udzielenia zamówienia na wspomniane dostawy lub usługi z zakresu niniejszej dyrektywy.

6. a) Jeżeli proponowane roboty budowlane lub zakup usług może prowadzić do równoczesnego udzielenia zamówień

w formie odrębnych części, wówczas należy uwzględnić łączną szacunkową wartość wszystkich tych części.

Jeżeli łączna wartość części jest równa lub przekracza wartość progową określoną w art. 16, niniejsza dyrektywa stosuje się do udzielania zamówień na każdą z tych części.

Niemniej jednak podmioty zamawiające mogą odstąpić od stosowania dyrektywy w odniesieniu do części, których szacunkowa wartość bez VAT jest mniejsza niż 80 000 EUR dla usług lub 1 mln EUR dla robót budowlanych, pod warunkiem że łączna wartość tych części nie przekracza 20 % łącznej wartości części jako całości.

- b) Jeżeli propozycja zakupu podobnych dostaw może prowadzić do równoczesnego udzielenia zamówień w formie odrębnych części, wówczas zostanie wzięta pod uwagę łączna szacunkowa wartość wszystkich tych części przy zastosowaniu art. 16.

Jeżeli łączna wartość części jest równa lub większa niż wartość progowa określona w art. 16, niniejszą dyrektywę stosuje się do udzielania zamówień na każdą z tych części.

Niemniej jednak, podmioty zamawiające mogą odstąpić od stosowania dyrektywy w odniesieniu do części, których szacunkowa wartość bez VAT, jest mniejsza niż 80 000 EUR, pod warunkiem że łączny koszt tych części nie przekracza 20 % łącznej wartości części jako całości.

7. W przypadku zamówień na dostawy lub usługi powtarzających się lub podlegających odnowieniu w oznaczonym czasie, podstawą obliczania szacunkowej wartości zamówienia jest:

- a) rzeczywista łączna wartość kolejnych zamówień podobnego typu, udzielonych w ciągu poprzednich dwunastu miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym, dostosowana, tam gdzie to możliwe, do zmian w ilości lub w wartości, które mogą się pojawić w ciągu dwunastu miesięcy następujących od udzielenia pierwszego zamówienia; albo

- b) szacunkowa całkowita wartość zamówień udzielanych kolejno przez dwanaście miesięcy następujących po realizacji pierwszej dostawy lub przez rok budżetowy, jeżeli jest on dłuższy niż dwanaście miesięcy.

8. Podstawę obliczania szacunkowej wartości zamówienia obejmującego zarówno dostawy, jak i usługi stanowi całkowita wartość dostaw i usług, niezależnie od ich udziału. Obliczenie obejmować będzie wartość prac związanych z rozmieszczeniem i instalacją.

9. W odniesieniu do zamówień na dostawy dotyczących dzierżawy, najmu lub leasingu produktów, wartością, którą należy przyjąć jako podstawę obliczania szacunkowej wartości zamówienia będzie:

- a) w przypadku zamówień na czas określony, jeżeli czas ten jest krótszy lub wynosi 12 miesięcy, całkowitą szacunkową wartość dla okresu realizacji zamówienia lub jeżeli okres realizacji zamówienia jest dłuższy niż 12 miesięcy, całkowitą wartość łącznie z szacunkową pozostałą wartością;

b) w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub na czas, którego nie można określić, wartość miesięczna pomnożona przez 48.

10. Do celów obliczania szacunkowej wartości zamówienia na usługi, uwzględnione zostaną, w stosownych przypadkach, następujące kwoty:

- a) należna składka oraz inne formy wynagrodzenia w przypadku usług ubezpieczeniowych;
- b) opłaty, prowizje, odsetki i inne formy wynagrodzenia w przypadku usług bankowych i innych usług finansowych;
- c) opłaty, należne prowizje i inne formy wynagrodzenia w przypadku zamówień obejmujących zadania projektowe.

11. W przypadku zamówień na usługi, które nie określają całkowitej ceny, wartość, jaką należy przyjąć za podstawę obliczania szacunkowej wartości zamówienia, stanowi:

- a) w przypadku zamówień na czas określony, jeżeli czas ten jest krótszy lub wynosi 48 miesięcy: całkowita wartość za cały okres;
- b) w przypadku zamówień na czas nieokreślony lub na czas dłuższy niż 48 miesięcy: miesięczna wartość pomnożona przez 48.

Sekcja 2

Zamówienia i koncesje oraz zamówienia podlegające specjalnym postanowieniom

PODSEKCJA 1

Artykuł 18

Koncesje na roboty budowlane i usługi

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do koncesji na roboty budowlane i usługi, które są udzielane przez podmioty zamawiające prowadzące jedną lub kilka działalności wymienionych w art. 3–7, jeżeli wspomniane koncesje przyznawane są w celu prowadzenia tych działalności.

PODSEKCJA 2

Wyłączenia stosowane do wszystkich podmiotów zamawiających i wszystkich rodzajów zamówień

Artykuł 19

Zamówienia udzielone w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielonych w celu odsprzedaży lub najmu osobom trzecim, pod warunkiem że podmiot zamawiający nie posiada żadnego specjalnego lub wyłącznego prawa do sprzedaży lub wynajmu przedmiotu zamówienia, a inne podmioty mogą go bez ograniczeń sprzedawać lub wynajmować, na takich samych warunkach jak podmiot zamawiający.

2. Podmioty zamawiające powiadomią Komisję na jej wniosek o wszystkich kategoriach produktów lub działalnościach, które uważają za wyłączone na podstawie ust. 1. Komisja może okresowo publikować w celach informacyjnych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wykazy kategorii produktów i działalności, które uznaje za objęte omawianym wyłączeniem. Czyniąc to Komisja, respektuje wrażliwe aspekty handlowe, które podmioty zamawiające mogą wskazać przekazując informacje.

Artykuł 20

Zamówienia udzielone w innym celu niż wykonywanie odnośnej działalności lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim

1. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień, których podmioty zamawiające udzielają w innym celu niż wykonywanie ich działalności, określonej w art. 3–7 lub w celu wykonywania takiej działalności w kraju trzecim, w warunkach niewymagających fizycznego wykorzystania sieci lub obszaru geograficznego w ramach Wspólnoty.

2. Podmioty zamawiające powiadomią Komisję na jej wniosek o wszystkich działalnościach, które uważają za wyłączone na podstawie ust. 1. Komisja może okresowo publikować w celach informacyjnych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* wykazy rodzajów działalności, które uznaje za objęte tym wyłączeniem. Czyniąc to, Komisja respektuje wrażliwe aspekty handlowe, które podmioty zamawiające mogą wskazać przekazując informacje.

Artykuł 21

Zamówienia tajne lub zamówienia wymagające szczególnych środków bezpieczeństwa

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień, określonych jako tajne przez Państwo Członkowskie, jeżeli ich realizacji muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi obowiązującymi w danym Państwie Członkowskim, lub jeżeli wymaga tego ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa Państwa Członkowskiego.

Artykuł 22

Zamówienia udzielane na podstawie procedur międzynarodowych

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień podlegających innym regułom proceduralnym i udzielanych:

- a) na podstawie umowy międzynarodowej zawartej zgodnie z Traktatem pomiędzy Państwem Członkowskim a jednym lub wieloma państwami trzecimi oraz obejmującej dostawę, roboty budowlane, usługi lub konkursy mające na celu wspólną realizację lub eksploatację przez Państwa-sygnatariuszy; o każdej takiej umowie należy poinformować Komisję, która może skonsultować ją z Komitetem Doradczym ds. Zamówień Publicznych, o którym w art. 68;

- b) na podstawie zawartej umowy międzynarodowej związanej ze stacjonowaniem wojsk i dotyczącej przedsiębiorstw Państwa Członkowskiego lub kraju trzeciego;
- c) na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej.

dostaw za poprzednie trzy lata pochodzi ze świadczenia takich dostaw przedsiębiorstwom z którymi jest ono powiązane;

- c) zamówień na roboty budowlane, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących robót budowlanych za poprzednie trzy lata pochodzi z realizacji takich robót budowlanych dla przedsiębiorstw z którymi jest ono powiązane.

Artykuł 23

Zamówienia udzielone przedsiębiorstwu powiązanemu, spółce joint venture lub podmiotowi zamawiającemu stanowiącemu część spółki joint venture

1. Do celów niniejszego artykułu „przedsiębiorstwo powiązane” oznacza każde przedsiębiorstwo, którego sprawozdanie roczne jest skonsolidowane ze sprawozdaniem podmiotu zamawiającego, zgodnie z wymaganiami Siódmej dyrektywy Rady 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 r. wydanej na podstawie art. 44 ust. 2 lit. g) Traktatu w sprawie skonsolidowanych sprawozdań finansowych ⁽¹⁾ ⁽²⁾ lub w przypadku podmiotów niepodlegających wyżej wymienionej dyrektywie, każde przedsiębiorstwo, w stosunku do którego podmiot zamawiający może wywierać, bezpośrednio lub pośrednio, dominujący wpływ w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) niniejszej dyrektywy, lub który może wywierać dominujący wpływ w stosunku do podmiotu zamawiającego lub który, wspólnie z podmiotem zamawiającym, podlega dominującemu wpływowi innego przedsiębiorstwa na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązujących go przepisów.

Jeżeli, ze względu na datę utworzenia przedsiębiorstwa powiązanego lub rozpoczęcia jego działalności, nie są dostępne obroty za poprzednie trzy lata, wystarczy, że przedsiębiorstwo wykaże, że obroty wymienione w lit. a), b) lub c) są wiarygodne, szczególnie za pomocą prognoz handlowych.

Jeżeli więcej niż jedno przedsiębiorstwo powiązane z podmiotem zamawiającym świadczy te same lub podobne usługi, dostawy lub roboty budowlane, powyższe dane procentowe są obliczane po uwzględnieniu całkowitych obrotów pochodzących odpowiednio ze świadczenia usług, dostaw lub robót budowlanych przez takie przedsiębiorstwa powiązane.

2. Pod warunkiem że spełnione zostały warunki określone w ust. 3, niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielonych:

4. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień udzielonych:

- a) przez podmiot zamawiający przedsiębiorstwu powiązanemu; lub
- b) przez spółkę joint venture, utworzoną wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu art. 3–7, na rzecz przedsiębiorstwa powiązanego z jednym z tych podmiotów zamawiających.

a) przez spółkę joint venture, utworzoną wyłącznie przez kilka podmiotów zamawiających w celu prowadzenia działalności w rozumieniu art. 3–7, jednemu z tych podmiotów zamawiających; lub

b) przez podmiot zamawiający takiej spółce joint venture, której jest członkiem, pod warunkiem że spółka joint venture została utworzona w celu wykonywania określonej działalności w okresie co najmniej trzech lat oraz dokument powołujący spółkę joint venture przewiduje, że podmioty zamawiające, które tworzą spółkę, pozostaną jej członkami co najmniej przez ten sam okres.

3. Ustęp 2 stosuje się do:

- a) zamówień na usługi, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących usług za poprzednie trzy lata pochodzi ze świadczenia takich usług przedsiębiorstwom, z którymi jest ono powiązane;
- b) zamówień na dostawy, pod warunkiem że co najmniej 80 % średnich obrotów przedsiębiorstwa powiązanego dotyczących

5. Podmioty zamawiające prześlą Komisji, na jej wniosek, następujące informacje dotyczące stosowania postanowień zawartych w ust. 2, 3 i 4:

a) nazw odpowiednich przedsiębiorstw lub spółek joint venture;

b) charakteru i wartości zamówień;

c) wymaganego przez Komisję udokumentowania faktu, że relacje pomiędzy podmiotem zamawiającym a przedsiębiorstwem lub spółką joint venture, którym udzielone są zamówienia są zgodne z wymaganiami określonymi w niniejszym artykule.

⁽¹⁾ Dz.U. L 193 z 18.7.1983, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, str. 28).

⁽²⁾ Uwaga od wydawcy: Tytuł dyrektywy został dostosowany w celu uwzględnienia zmiany numeracji artykułów Traktatu zgodnie z art. 12 Traktatu Amsterdamskiego; oryginalny przypis dotyczył art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu.

PODSEKCJA 3

Wyłączenia mające zastosowanie do wszystkich podmiotów zamawiających, przy zamówieniach na usługi

Artykuł 24

Zamówienia na określone usługi wyłączone z zakresu niniejszej dyrektywy

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień na usługi dotyczące:

- a) nabycia lub dzierżawy gruntów, istniejących budynków lub innych nieruchomości lub praw do nich, bez względu na sposób finansowania; jednakże niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień na usługi finansowe, zawartych w dowolnej formie w momencie zawarcia umowy nabycia lub dzierżawy, bądź też przed lub po zawarciu takiej umowy;
- b) usług arbitrażowych i pojednawczych;
- c) usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, nabyciem lub przeniesieniem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, a w szczególności transakcje dokonywane przez podmioty zamawiające w celu uzyskania środków pieniężnych lub kapitału;
- d) nawiązania stosunku pracy;
- e) usług badawczych i rozwojowych oprócz umów, z których korzyści przypadają wyłącznie podmiotowi zamawiającemu i są wykorzystywane dla potrzeb prowadzonej przez niego działalności, pod warunkiem że usługa taka jest w całości opłacona przez podmiot zamawiający.

Artykuł 25

Zamówienia na usługi udzielane na podstawie praw wyłącznych

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do zamówień na usługi udzielanych podmiotowi, który jest instytucją zamawiającą w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) bądź też związkowi instytucji zamawiających, na podstawie praw wyłącznych przysługującego im na mocy opublikowanych przepisów prawnych lub administracyjnych zgodnych z postanowieniami Traktatu.

PODSEKCJA 4

Wyłączenia mające zastosowanie tylko do niektórych podmiotów zamawiających

Artykuł 26

Zamówienia udzielane przez niektóre podmioty zamawiające na zakup wody oraz dostawę energii lub paliw do produkcji energii

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) zamówień na zakup wody, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające prowadzące jedną lub obie działalności, o których mowa w art. 4 ust. 1.
- b) zamówień na dostawę energii lub paliw do produkcji energii, jeżeli udzielane są przez podmioty zamawiające prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, w art. 3 ust. 3 lub w art. 7 lit. a).

PODSEKCJA 5

Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom, przepisy dotyczące centralnych jednostek zakupujących oraz ogólna procedura w przypadku bezpośredniego podlegania konkurencji

Artykuł 27

Zamówienia podlegające szczególnym ustaleniom

Bez uszczerbku dla art. 30, Królestwo Niderlandów, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republika Austrii oraz Republika Federalna Niemiec zapewniają, poprzez stworzenie odpowiednich sposobów nadawania uprawnień lub inne właściwe działania, że każdy podmiot prowadzący działalność w sektorach wskazanych w decyzjach: 93/676/EWG, 97/367/EWG, 2002/205/WE oraz 2004/73/WE:

- a) przestrzega zasad niedyskryminacji i konkurencji przy udzielaniu zamówień na dostawy, roboty budowlane i usługi, w szczególności w zakresie dostępności informacji o planowanych zamówieniach;
- b) przekazuje Komisji informacje na temat udzielanych zamówień, na zasadach określonych w decyzji Komisji 93/327/EWG określającej warunki, na jakich podmioty zamawiające, eksploatujące obszary geograficzne w celu poszukiwania lub wydobywania ropy naftowej, gazu ziemnego, węgla lub innych paliw stałych, muszą przekazywać Komisji informacje dotyczące udzielanych przez nie zamówień (¹).

Artykuł 28

Zamówienia zastrzeżone

Państwa Członkowskie mogą zastrzec prawo do uczestnictwa w procedurach udzielania zamówień dla zakładów pracy chronionej lub zdecydować, aby takie zamówienia były realizowane w ramach programów pracy chronionej, gdzie większość pracowników jest niepełnosprawna i ze względu na charakter lub stopień niepełnosprawności nie może wykonywać pracy w normalnych warunkach.

Ogłoszenie stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie powinno zawierać odniesienie do niniejszego artykułu.

(¹) Dz.U. L 129 z 27.5.1993, str. 25.

Artykuł 29

Zamówienia oraz umowy ramowe zawierane przez centralne jednostki zakupujące

1. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć możliwość zakupu przez podmioty zamawiające robót budowlanych, dostaw lub usług od lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej.
2. Uznaje się, że podmioty zamawiające, które dokonują zakupu robót budowlanych, dostaw lub usług od lub za pośrednictwem centralnej jednostki zakupującej w przypadkach określonych w art. 1 ust. 8, stosują się do niniejszej dyrektywy, o ile centralne jednostki zakupujące stosują się do niej, lub jeśli ma to zastosowanie, do dyrektywy 2004/18/WE.

Artykuł 30

Procedura stwierdzająca, czy dana działalność jest bezpośrednio poddana konkurencji

1. Zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia działalności wymienionej w art. 3–7 nie podlegają niniejszej dyrektywie, jeżeli w Państwie Członkowskim, w którym ta działalność jest wykonywana, bezpośrednio podlega ona konkurencji na rynkach, do których dostęp nie jest ograniczony.
2. Do celów ust. 1 do określenia, czy dana działalność podlega bezpośrednio konkurencji, są brane pod uwagę kryteria zgodne z przepisami Traktatu dotyczącymi konkurencji, takie jak: cechy danych towarów lub usług, istnienie alternatywnych towarów lub usług, ceny oraz rzeczywista lub potencjalna obecność więcej niż jednego dostawcy omawianych towarów lub usług.
3. Do celów ust. 1 uważa się, że dostęp do rynku nie jest ograniczony, jeżeli Państwo Członkowskie wdrożyło i stosuje przepisy prawa wspólnotowego wymienione w załączniku XI.

Jeżeli na podstawie akapitu pierwszego nie da się stwierdzić, czy dostęp do danego rynku jest wolny, wówczas należy wykazać, że jest on wolny *de facto* i *de jure*.

4. Jeżeli Państwo Członkowskie uważa, że zgodnie z ust. 2 i 3 do danej działalności ma zastosowanie ust. 1, powiadamia ono o tym Komisję, podając wszelkie istotne fakty, a w szczególności informacje na temat wszelkich przepisów prawnych i administracyjnych lub umów dotyczących spełnienia warunków określonych w ust. 1 oraz jeżeli ma to zastosowanie, informacje na temat stanowiska przyjętego przez niezależny organ państwowy właściwy w zakresie tego typu działalności.

Zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia danej działalności nie będą dłużej podlegały niniejszej dyrektywie, jeżeli Komisja:

- przyjęła, zgodnie z ust. 6 oraz w terminie określonym w tym ustępie, decyzję stanowiącą, że ust. 1 ma zastosowanie, lub

- nie przyjęła w określonym terminie decyzji stanowiącej, że ustęp ten ma zastosowanie.

Jednakże w przypadkach gdy można domniemywać, że dostęp do danego rynku jest wolny na podstawie ust. 3 akapit pierwszy oraz jeżeli niezależny organ państwowy właściwy w zakresie danej działalności ustalił, że ust. 1 ma zastosowanie, wówczas zamówienia mające na celu umożliwienie prowadzenia danej działalności nie podlegają dłużej niniejszej dyrektywie, o ile Komisja nie postanowiła, że ust. 1 nie ma zastosowania na mocy decyzji, przyjętej zgodnie z ust. 6 oraz w terminie określonym w tym ustępie.

5. Jeżeli ustawodawstwo danego Państwa Członkowskiego przewiduje taką możliwość, podmiot zamawiający może wnioskować do Komisji o zgodę na zastosowanie ust. 1 do danej działalności, poprzez wydanie decyzji zgodnie z ust. 6. w takim przypadku Komisja niezwłocznie powiadamia dane Państwo Członkowskie o tym fakcie.

Państwo Członkowskie, uwzględniając postanowienia ust. 2 i 3, informuje Komisję o wszelkich istotnych faktach, a w szczególności o wszelkich przepisach prawnych i administracyjnych lub umowach odnoszących się do spełnienia warunków określonych w ust. 1, podając, tam gdzie stosowne, informacje na temat stanowiska przyjętego przez niezależny organ państwowy właściwy w zakresie danej działalności.

Komisja może również z własnej inicjatywy rozpocząć procedurę podjęcia decyzji określającej zastosowanie ust. 1 do danej działalności. W takim przypadku Komisja niezwłocznie poinformuje o tym dane Państwo Członkowskie.

Jeżeli do końca okresu, o którym mowa w ust. 6, Komisja nie podjęła decyzji określającej zastosowanie ust. 1 do danej działalności, przyjmuje się, że ust. 1 ma zastosowanie.

6. Zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2, Komisji przysługuje termin trzech miesięcy na podjęcie decyzji na mocy niniejszego artykułu, począwszy od pierwszego dnia roboczego następującego po dacie otrzymania odpowiedniego zawiadomienia lub wniosku. Termin ten może być przedłużony w należycie uzasadnionych przypadkach jeden raz o maksymalnie trzy miesiące szczególnie, gdy informacje zawarte w zawiadomieniu lub we wniosku lub w załączonej dokumentacji są niepełne lub niedokładne, lub jeżeli przytoczone fakty podlegają istotnym zmianom. Okres przedłużenia będzie ograniczony do jednego miesiąca, jeżeli niezależny organ państwowy właściwy w zakresie działalności zadecyduje, że ust. 1 ma zastosowanie w przypadkach określonych w ust. 4 akapit trzeci.

Jeżeli w danym Państwie Członkowskim dana działalność jest już przedmiotem postępowania przeprowadzanego zgodnie z niniejszym artykułem, wówczas kolejne wnioski odnoszące się do tej samej działalności prowadzonej w tym samym Państwie Członkowskim, które wpłyną przed upływem okresu ustanowionego dla pierwszego wniosku, nie będą traktowane jako powód do wszczęcia nowego postępowania, lecz będą rozpatrywane w kontekście pierwszego wniosku w tej sprawie.

Komisja przyjmie szczegółowe zasady stosowania ust. 4, 5 i 6 zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2.

Zasady te będą obejmowały co najmniej:

- a) opublikowanie do celów informacyjnych w Dzienniku Urzędowym daty, od której biegnie termin trzymiesięczny wspomniany w akapicie pierwszym, oraz – w przypadku jego przedłużenia – datę przedłużenia oraz okres, na jaki zostaje przedłużony;
- b) opublikowanie informacji na temat ewentualnego zastosowania ust. 1 zgodnie z ust. 4 akapit drugi i trzeci lub zgodnie z ust. 5 akapit czwarty; oraz
- c) ustalenia w zakresie przekazania stanowisk przyjętych przez niezależny organ właściwy w zakresie danej działalności dotyczących kwestii poruszonych w ust. 1 i 2.

ROZDZIAŁ III

Zasady stosowane do zamówień na usługi

Artykuł 31

Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII A

Zamówienia, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku XVII A, są udzielane zgodnie z przepisami art. 34–59.

Artykuł 32

Zamówienia na usługi wymienione w załączniku XVII B

Do zamówień, których przedmiotem są usługi wymienione w załączniku XVII B, mają zastosowanie wyłącznie przepisy art. 34 i 43.

Artykuł 33

Zamówienia na usługi mieszane obejmujące usługi wymienione w załączniku XVII A oraz usługi wymienione w załączniku XVII B

Zamówienia, których przedmiotem są usługi wymienione zarówno w załączniku XVII A, jak i w załączniku XVII B, są udzielane zgodnie z art. 34–59, jeżeli wartość usług wymienionych w załączniku XVII A jest większa niż wartość usług wymienionych w załączniku XVII B. W pozostałych przypadkach zamówienia są udzielane zgodnie z przepisami art. 34 i 43.

ROZDZIAŁ IV

Szczegółowe zasady mające zastosowanie do specyfikacji oraz dokumentacji zamówień

Artykuł 34

Specyfikacje techniczne

1. Specyfikacje techniczne według definicji w pkt 1 załącznika XXI powinny być przedstawione w dokumentacji zamówienia,

takiej jak: ogłoszenie o zamówieniu, dokumenty zamówienia lub dodatkowe dokumenty. Tam gdzie jest to możliwe specyfikacje techniczne powinny być zdefiniowane w sposób uwzględniający kryteria dostępności dla osób niepełnosprawnych lub zaprojektowane dla wszystkich użytkowników.

2. Specyfikacje techniczne powinny umożliwić równy dostęp dla oferentów i nie powinny tworzyć nieuzasadnionych przeszkód dla otwarcia procedury zamówienia publicznego na konkurencję.

3. Bez uszczerbku dla obowiązujących krajowych zasad technicznych oraz w zakresie, w jakim są one zgodne z prawem wspólnotowym, specyfikacje techniczne powinny być sformułowane w następujący sposób:

a) przez odniesienie do specyfikacji technicznych zdefiniowanych w załączniku XXI oraz, w kolejności, poprzez odniesienie do: norm krajowych przenoszących normy europejskie, europejskich aprobat technicznych, wspólnych specyfikacji technicznych, norm międzynarodowych, innych systemów referencji technicznych ustanowionych przez europejskie organy normalizacyjne lub – jeżeli takie nie istnieją – do norm krajowych, krajowych aprobat technicznych lub krajowych specyfikacji technicznych obejmujących zasady projektowania, wyliczeń i wykonania obiektu budowlanego oraz wykozystania produktów. Przy każdym odniesieniu powinny pojawić się słowa „lub równoważne”;

b) albo poprzez określenie wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności. Ten ostatni przypadek może obejmować charakterystykę w zakresie środowiska. Jednakże parametry takie muszą być dostatecznie precyzyjne, aby oferenci mogli określić przedmiot zamówienia, a podmioty zamawiające mogły udzielić zamówienia;

c) albo poprzez określenie wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności, o których mowa w lit. b), z odniesieniem do specyfikacji wymienionych w lit. a), aby zapewnić zgodność z tego rodzaju wymogami w zakresie wykonania lub funkcjonalności;

d) albo poprzez odniesienie do specyfikacji wymienionych w lit. a) w zakresie niektórych charakterystyk, oraz poprzez odniesienie do wymogów co do wykonania lub funkcjonalności, o których mowa w lit. b) w zakresie innych charakterystyk.

4. Jeżeli podmiot zamawiający skorzysta z możliwości odniesienia do specyfikacji wymienionych w ust. 3 lit. a), nie może on odrzucić oferty, dlatego że oferowane produkty i usługi nie są zgodne ze specyfikacjami, do których zrobił odniesienie, o ile oferent udowodni w swojej ofercie w sposób zadowalający podmiot zamawiający, wykorzystując w tym celu wszelkie właściwe środki, że rozwiązania, które proponuje spełniają w równoważny sposób wymogi określone w specyfikacjach technicznych.

Właściwe środki mogą obejmować dokumentację techniczną producenta lub raport z testów wykonanych przez uznany organ.

5. Jeżeli podmiot zamawiający korzysta z możliwości, na warunkach określonych w pkt 3, określenia wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności, nie może on odrzucić oferty produktów, usług lub robót budowlanych, które są zgodne z normą krajową przenoszącą normę europejską, z europejską aprobatą techniczną, ze wspólną specyfikacją techniczną, z normą międzynarodową, lub z systemem referencji technicznych utworzonym przez europejską instytucję normalizacyjną, jeżeli specyfikacje te odnoszą się do wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności, które taka instytucja określiła.

Oferent powinien udowodnić w swojej ofercie w sposób zadowalający zamawiającego, wykorzystując w tym celu wszelkie właściwe środki, że produkt, usługa lub roboty budowlane zgodne z daną normą spełniają wymogi w zakresie wykonania lub funkcjonalności określone przez podmiot zamawiający.

Właściwe środki mogą obejmować dokumentację techniczną producenta lub raport z testów wykonanych przez uznany organ.

6. Jeżeli podmioty zamawiające określiły cechy w zakresie środowiska poprzez podanie wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności zgodnie z ust. 3 lit. b), mogą one wykorzystać szczegółowe specyfikacje lub, jeżeli jest to konieczne, ich część, według definicji w europejskich lub (wielo-)narodowych ekoetykietach, lub w każdej innej ekoetykiecie, pod warunkiem że:

- specyfikacje te są właściwe do określenia cech dostaw lub usług będących przedmiotem zamówienia,
- wymogi dla etykiet są określone na podstawie informacji naukowych,
- ekoetykiety zostały przyjęte z wykorzystaniem procedury, w której mogą uczestniczyć wszystkie zainteresowane strony, takie jak instytucje rządowe, konsumenci, producenci, dystrybutorzy oraz organizacje ds. ochrony środowiska, oraz
- są one dostępne dla wszystkich zainteresowanych stron.

Podmioty zamawiające mogą zaznaczyć, że produkty i usługi oznaczone ekoetykietami są zgodne ze specyfikacjami technicznym określonymi w dokumentach zamówienia. Podmioty zamawiające muszą przyjąć każdy inny właściwy rodzaj dowodu, taki jak: dokumentacja techniczna producenta lub raport z testów wykonanych przez uznany organ.

7. „Uznany organ” w rozumieniu niniejszego artykułu oznacza laboratoria testowe i kalibracyjne oraz instytucje ds. certyfikacji i inspekcji, które spełniają wymagania odpowiednich norm europejskich.

Podmioty zamawiające są zobowiązane przyjmować certyfikaty wystawione przez uznany organ działający w innych Państwach Członkowskich.

8. O ile nie jest to uzasadnione przedmiotem zamówienia, specyfikacje techniczne nie odnoszą się do konkretnego procesu produkcji lub pochodzenia, lub znaku towarowego, patentu, rodzaju lub danego pochodzenia, lub produkcji skutkujących

preferowaniem niektórych przedsiębiorstw lub niektórych produktów lub ich wyeliminowaniem. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się stosowanie takich odniesień, jeżeli niemożliwe jest opisanie przedmiotu zamówienia w wystarczająco precyzyjny i zrozumiały sposób zgodnie z ust. 3 i 4. W przypadku takiego odniesienia należy dodać słowa „lub równoważny”.

Artykuł 35

Przekazywanie informacji na temat specyfikacji technicznych

1. Na wniosek wykonawców zainteresowanych uzyskaniem zamówienia podmioty zamawiające udostępnią specyfikacje techniczne, na które powołują się w zamówieniach na dostawy, roboty budowlane lub usługi lub specyfikacje techniczne, które zamierzają stosować w odniesieniu do zamówień objętych określonymi ogłoszeniami informacyjnymi w rozumieniu art. 41 ust. 1.

2. Jeżeli specyfikacje techniczne są oparte na dokumentach dostępnych zainteresowanym wykonawcom, wystarczy odniesienie się do tych dokumentów.

Artykuł 36

Oferty wariantowe

1. Jeśli kryterium udzielenia zamówienia jest oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, podmioty zamawiające mogą uwzględnić oferty wariantowe przedstawione przez oferenta, jeżeli odpowiadają one minimalnym wymaganiom, które określiły.

Podmioty zamawiające określają w specyfikacjach zamówienia, czy dopuszczają składanie ofert wariantowych. W przypadku dopuszczania ofert wariantowych podmioty zamawiające określają minimalne wymogi, którym muszą odpowiadać te oferty, jak również wszelkie szczegółowe wymogi w zakresie sposobu ich przedstawiania.

2. W przypadku procedur udzielania zamówienia na dostawy lub usługi, podmioty zamawiające, które dopuściły możliwość składania ofert wariantowych zgodnie z ust. 1, nie mogą odrzucić wariantu tylko dlatego, że przyjęcie takiej oferty doprowadziłoby do udzielenia zamówienia na usługi, a nie na dostawy lub do udzielenia zamówienia na dostawy, a nie na usługi.

Artykuł 37

Podwykonawstwo

W dokumentach zamówienia podmiot zamawiający może zażądać lub zostać zobowiązany przez Państwo Członkowskie do zażądania od oferenta umieszczenia w ofercie informacji o tym jaką część zamówienia zamierza zlecić on stronie trzeciej oraz informacji o wskazaniu ewentualnych podwykonawców. Wskazanie takie nie narusza kwestii odpowiedzialności głównego wykonawcy.

Artykuł 38

Warunki realizacji zamówień

Podmioty zamawiające mogą określić szczególne warunki odnoszące się do realizacji danego zamówienia, pod warunkiem że są one zgodne z prawem wspólnotowym oraz że zostały one podane w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w specyfikacjach. Warunki odnoszące się do realizacji zamówienia mogą w szczególności dotyczyć kwestii społecznych oraz ochrony środowiska.

Artykuł 39

Zobowiązania w zakresie podatków, ochrony środowiska, przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia i warunków pracy

1. Podmiot zamawiający może, według własnego uznania lub zgodnie z wymaganiami danego Państwa Członkowskiego, wskazać w dokumentach zamówienia organ lub organy, od których kandydat lub oferent może uzyskać odpowiednie informacje na temat wymagań w zakresie podatków, ochrony środowiska, przepisów dotyczących ochrony zatrudnienia oraz warunków pracy, obowiązujących w danym Państwie Członkowskim, regionie lub obszarze, w którym usługi będą świadczone oraz przepisów które będą miały zastosowanie do robót budowlanych w tym miejscu lub do usług świadczonych w trakcie realizacji zamówienia.

2. Podmiot zamawiający, który dostarcza informacji, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązany poprosić oferentów lub kandydatów biorących udział w procedurze udzielania zamówienia do wykazania, że przy opracowywaniu oferty wzięli oni pod uwagę zobowiązania wynikające z przepisów o zatrudnieniu i warunkach pracy, obowiązujących w miejscu, w którym usługi będą świadczone.

Akapit pierwszy nie narusza postanowień art. 57.

ROZDZIAŁ V

Procedury udzielania zamówień

Artykuł 40

Zastosowanie procedury otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej

1. Udzielając zamówienia na dostawy, roboty budowlane lub usługi, podmioty stosują procedury dostosowane do celów niniejszej dyrektywy.

2. Podmioty zamawiające mogą wybrać dowolną z procedur, o których mowa w art. 1 ust. 9 lit. a), b) lub c), pod warunkiem że zgodnie z ust. 3 dokonały zaproszenia do ubiegania się o zamówienie z uwzględnieniem przepisów art. 42.

3. Podmioty zamawiające mogą skorzystać z procedury bez uprzedniego ogłoszenia w następujących przypadkach:

- a) jeżeli w toku procedury z uprzednim ogłoszeniem nie złożono żadnej oferty lub żadnej odpowiedniej oferty lub żadnego wniosku, pod warunkiem że początkowe warunki zamówienia nie ulegają zasadniczym zmianom;
- b) jeżeli zamówienie jest udzielane wyłącznie dla potrzeb prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, a nie w celu osiągnięcia zysku lub pokrycia kosztów badań i rozwoju, oraz o ile udzielenie takiego zamówienia nie narusza konkurencyjnych zasad udzielania kolejnych zamówień, które będą udzielane w szczególności w takich celach;
- c) jeżeli z przyczyn technicznych, artystycznych lub związanych z ochroną praw wyłącznych, zamówienie może zostać wykonane tylko przez określonego wykonawcę;
- d) w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne ze względu na wystąpienie pilnej potrzeby związanej z wydarzeniami, których podmiot zamawiający nie mógł przewidzieć, terminy przewidziane dla procedury otwartej, ograniczonej oraz negocjacyjnej z uprzednim ogłoszeniem nie mogą być dotrzymane;
- e) w przypadku zamówień na dodatkowe dostawy, realizowanych przez pierwotnego dostawcę, których celem jest częściowe wznowienie dostaw lub odnowienie instalacji bieżącego użytku, zwiększenie dostaw lub rozbudowa instalacji istniejących, jeżeli zmiana dostawcy zmuszałaby podmiot zamawiający do nabywania materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu;
- f) w przypadku dodatkowych robót budowlanych lub usług, które nie były uwzględnione w przyznanym początkowo projekcie, lub w zawartej uprzednio umowie, których wykonanie, ze względu na nieprzewidziane okoliczności, stało się konieczne dla realizacji zamówienia, pod warunkiem że zostaną one zlecone przedsiębiorcy budowlanemu lub usługodawcy realizującemu pierwotne zamówienie:
 - jeżeli takich dodatkowych robót budowlanych lub usług nie można oddzielić od głównego zamówienia z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, bez poważnych trudności dla podmiotu zamawiającego, lub
 - jeżeli takie dodatkowe roboty budowlane lub usługi, mimo że dają się oddzielić od realizacji głównego zamówienia, są absolutnie niezbędne na jego dalszych etapach,
- g) w przypadku zamówień na roboty budowlane – w przypadku zamówień na nowe roboty budowlane polegające na powtórzeniu podobnych prac powierzonych przedsiębiorcy budowlanemu, któremu ten sam podmiot zamawiający zlecił realizację poprzedniego zamówienia, pod warunkiem że te roboty budowlane są zgodne z podstawowym projektem, na którego realizację udzielono pierwotnego zamówienia w wyniku przeprowadzenia procedury z ogłoszeniem; w momencie ogłoszenia przetargu na realizację pierwotnego projektu informacja o możliwości skorzystania z tej procedury zostaje wskazana, a podmiot zamawiający, stosując postanowienia art. 16 i 17, uwzględniła szacunkową całkowitą wartość kolejnych robót budowlanych;

- h) w odniesieniu do towarów notowanych i nabywanych na giełdzie towarowej;
- i) zamówień, które mają być udzielone na podstawie umowy ramowej, jeżeli spełniony jest warunek, o którym mowa w art. 14 ust. 2;
- j) w odniesieniu do zakupów okazyjnych, gdy możliwe jest nabycie towarów po cenie znacznie niższej od zwykłych cen rynkowych, korzystając ze szczególnie sprzyjających okoliczności, które mają miejsce w bardzo krótkim okresie;
- k) w odniesieniu do zakupu towarów na szczególnie korzystnych warunkach od dostawcy ostatecznie likwidującego swą działalność, od syndyków masy upadłościowej lub likwidatorów, lub w wyniku układu z wierzycielami lub podobnej procedury wynikającej z przepisów prawa obowiązujących w danym kraju;
- l) jeżeli dane zamówienie na usługi następuje po przeprowadzeniu konkursu, zorganizowanego zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy i, zgodnie z odpowiednimi zasadami, udzielane jest zwycięzcy lub jednemu ze zwycięzców tego konkursu; w tym drugim przypadku do udziału w negocjacjach zaprasza się wszystkich zwycięzców.

ROZDZIAŁ VI

Zasady publikacji i przejrzystości

Sekcja 1

Publikacja ogłoszeń

Artykuł 41

Okresowe ogłoszenia informacyjne oraz ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania

1. Podmioty zamawiające podają do wiadomości, przynajmniej raz w roku, za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w załączniku XV A, publikowanego przez Komisję lub przez nie same na swoich „profilach nabywcy”, opisanych w pkt 2 lit. b) załącznika XX:

- a) w odniesieniu do dostaw – szacunkową całkowitą wartość zamówień lub umów ramowych w podziale na grupy produktów, których zamierzają udzielić w okresie następnych dwunastu miesięcy, w przypadku gdy szacunkowa, całkowita wartość, z uwzględnieniem art. 16 i 17, jest równa lub większa od 750 000 EUR.

Grupa produktów jest określana przez podmioty zamawiające poprzez odniesienie do nomenklatury CPV;

- b) w odniesieniu do usług – szacunkową całkowitą wartość zamówień lub umów ramowych dla każdej z kategorii usług wymienionej w załączniku XVII A, których zamierzają udzielić w okresie następnych dwunastu miesięcy, w przypadku gdy szacunkowa, całkowita wartość, z uwzględnieniem art. 16 i 17, jest równa lub większa od 750 000 EUR;

- c) w odniesieniu do robót budowlanych – podstawowe cechy zamówień lub umów ramowych, których zamierzają udzielić w okresie kolejnych dwunastu miesięcy i w przypadku gdy szacunkowa wartość jest równa lub większa od progu określonego w art. 16, z uwzględnieniem art. 17.

Ogłoszenia, o których mowa w lit. a) i b), przesyłane są do Komisji lub publikowane na profilu nabywcy tak szybko jak to możliwe po rozpoczęciu roku budżetowego.

Ogłoszenie, o którym mowa w lit. c), przesyłane jest do Komisji lub publikowane na profilu nabywcy, tak szybko jak to możliwe, po podjęciu decyzji zatwierdzającej plany zamówień lub umów ramowych na roboty budowlane, których podmioty zamawiające zamierzają udzielić.

Podmioty zamawiające, które publikują okresowe ogłoszenia informacyjne na swoich profilach nabywcy, przesyłają drogą elektroniczną ogłoszenie o publikacji okresowego ogłoszenia informacyjnego na profilu nabywcy, zgodnie z formatem oraz procedurami dla elektronicznego przesyłania ogłoszeń, o których mowa w pkt 3 załącznika XX.

Publikacja ogłoszeń, o których mowa w lit. a), b) i c), jest obowiązkowa, jedynie w przypadku gdy podmioty zamawiające korzystają z możliwości skrócenia terminów składania ofert określonej w art. 45 ust. 4.

Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do procedur bez uprzedniego ogłoszenia.

2. Podmioty zamawiające mogą w szczególności publikować lub zlecić Komisji publikację okresowych ogłoszeń informacyjnych dotyczących znaczących projektów bez powtarzania informacji uwzględnionych wcześniej w okresowym ogłoszeniu informacyjnym, pod warunkiem że zostanie wyraźnie zaznaczone, że ogłoszenia takie są ogłoszeniami dodatkowymi.

3. Jeżeli podmioty zamawiające podejmują decyzję o ustanowieniu systemu kwalifikowania zgodnie z art. 53, system taki jest przedmiotem ogłoszenia o którym mowa w załączniku XIV, określającego cel systemu kwalifikowania oraz sposób uzyskania dostępu do zasad regulujących jego funkcjonowanie. Jeżeli system ten ma okres obowiązywania przekraczający trzy lata, ogłoszenie publikuje się corocznie. Jeżeli system ten ma krótszy okres obowiązywania, wystarczająca jest publikacja pierwszego ogłoszenia.

Artykuł 42

Ogłoszenia stanowiące zaproszenie do ubiegania się o zamówienie

1. W przypadku zamówień na dostawy roboty budowlane lub usługi, zaproszenie do ubiegania się o zamówienie może być dokonane:

- a) za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, określonego w załączniku XV A; lub
- b) za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, określonego w załączniku XIV; lub
- c) za pomocą ogłoszenia o zamówieniu, określonego w załączniku XIII A, B lub C.

2. W przypadku dynamicznych systemów zakupów, zaproszenie do ubiegania się o udział w systemie powinno zostać dokonane za pomocą ogłoszenia o zamówieniu, o którym mowa w ust. 1 lit. c), podczas gdy zaproszenia do ubiegania się o zamówienia w ramach systemów powinny mieć formę uproszczonego ogłoszenia o zamówieniu określonego w załączniku XIII D.

3. Jeżeli zaproszenie do ubiegania się o zamówienie ma formę okresowego ogłoszenia informacyjnego, wówczas takie ogłoszenie powinno:

- a) odnosić się bezpośrednio do dostaw, robót budowlanych lub usług będących przedmiotem zamówienia, które ma być udzielone;
- b) informować, że zamówienie będzie udzielane w ramach procedury ograniczonej lub negocjacyjnej bez dalszej publikacji ogłoszenia zapraszającego do ubiegania się o zamówienie i powinno zawierać zaproszenie zainteresowanych wykonawców do wyrażenia zainteresowania udziałem na piśmie; oraz
- c) zostać opublikowane zgodnie z załącznikiem XX nie później niż na dwa miesiące przed datą, w której zostanie wysłane zaproszenie, o którym mowa w art. 47 ust. 5. Ponadto podmiot zamawiający przestrzega terminów określonych w art. 45.

Artykuł 43

Ogłoszenie o udzieleniu zamówienia

1. Podmioty zamawiające, które udzieliły zamówienia lub zawarły umowę ramową, w terminie dwóch miesięcy od udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej, przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia, określone w załączniku XVI, w sposób, który zostanie ustalony przez Komisję zgodnie z procedurą o której mowa w art. 68 ust. 2.

W przypadku umów ramowych zawartych zgodnie z art. 14 ust. 2, podmioty zamawiające nie są zobowiązane do przesyłania ogłoszenia o wynikach procedury udzielania zamówienia dla każdego zamówienia opartego na takiej umowie.

Podmioty zamawiające przesyłają ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w ramach dynamicznego systemu zakupów w terminie dwóch miesięcy od udzielenia każdego zamówienia. Mogą one jednak grupować takie ogłoszenia kwartalnie. W takim przypadku zgrupowane ogłoszenia przesyłane są w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia każdego kwartału.

2. Informacje przekazane zgodnie z załącznikiem XVI oraz przeznaczone do publikacji są publikowane zgodnie z załącznikiem XX. W związku z tym Komisja respektuje wszelkie wrażliwe aspekty handlowe, na które mogą zwrócić uwagę podmioty zamawiające przekazując te informacje, dotyczące ilości otrzymanych ofert, tożsamości wykonawców lub cen.

3. Jeżeli podmioty zamawiające udzielają zamówienia w zakresie badań i rozwoju, które nie może być udzielone w drodze procedury bez ogłoszenia zgodnie z art. 40 ust. 3 lit. b), mogą one

w odniesieniu do informacji, przekazywanych zgodnie z załącznikiem XVI, dotyczących charakteru i ilości świadczonych usług, ograniczyć się do stwierdzenia, że chodzi o „usługi badawcze i rozwojowe”.

Jeżeli podmioty zamawiające udzielają zamówienia na usługi w zakresie badań i rozwoju w drodze procedury bez ogłoszenia zgodnie z art. 40 ust. 3 lit. b), mogą one, powołując się na tajemnicę handlową, ograniczyć zakres informacji, dotyczących charakteru i ilości świadczonych usług, przekazywanych zgodnie z załącznikiem XVI.

W takich przypadkach podmioty zamawiające są zobowiązane zapewnić, aby informacje publikowane zgodnie z niniejszym ustępem, były nie mniej szczegółowe niż informacje zawarte w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie opublikowanym zgodnie z art. 42 ust. 1.

Jeżeli podmioty zamawiające stosują system kwalifikowania, są one zobowiązane zapewnić w takich przypadkach, aby informacje te były nie mniej szczegółowe niż kategoria określona na liście zakwalifikowanych usługodawców sporządzonej zgodnie z art. 53 ust. 7.

4. W przypadku zamówień na usługi wymienione w załączniku XVII B, podmioty zamawiające zaznaczają w ogłoszeniu, czy zgadzają się na publikację.

5. Informacje dostarczane zgodnie z załącznikiem XVI i oznaczone jako nieprzeznaczone do publikacji publikowane są tylko w formie uproszczonej oraz zgodnie z załącznikiem XX dla celów statystycznych.

Artykuł 44

Forma i sposób publikacji ogłoszeń

1. Ogłoszenia zawierają informacje, wymienione w załącznikach XIII, XIV, XV A, XV B oraz XVI oraz o ile ma to zastosowanie, wszelkie inne informacje, które podmiot zamawiający uzna za przydatne, według formatu standardowych formularzy przyjętych przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2.

2. Ogłoszenia przesyłane są Komisji przez podmioty zamawiające za pomocą środków elektronicznych zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w ust. 3 załącznika XX albo za pomocą innych środków.

Ogłoszenia, o których mowa w art. 41, 42 i 43, publikowane są zgodnie z technicznymi właściwościami publikacji określonymi w pkt 1 lit. a) i b) załącznika XX.

3. Ogłoszenia sporządzane oraz przesyłane środkami elektronicznymi zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w pkt 3 załącznika XX publikowane są nie później niż w terminie pięciu dni od daty ich wysłania.

Ogłoszenia, które nie są przesyłane środkami elektronicznymi zgodnie z formatem i procedurami przesyłania wskazanymi w pkt 3 załącznika XX publikowane są nie później niż w terminie 12 dni od daty ich wysłania. Jednakże w wyjątkowych przypadkach ogłoszenia o zamówieniu, o których mowa w art. 42 ust. 1 lit. c), publikuje się w terminie pięciu dni w odpowiedzi na wniosek podmiotu zamawiającego pod warunkiem że zawiadomienie zostało przesłane faksem.

4. Ogłoszenia o zamówieniach publikowane są w całości w jednym z oficjalnych języków Wspólnoty wybranym przez podmiot zamawiający, przy czym ta oryginalna wersja językowa stanowi jedyny autentyczny tekst ogłoszenia. Streszczenie obejmujące istotne elementy każdego ogłoszenia publikowane jest w pozostałych oficjalnych językach Wspólnoty.

Koszty publikacji ogłoszeń przez Komisję ponosi Wspólnota.

5. Ogłoszenia oraz ich zawartość nie mogą zostać opublikowane na poziomie krajowym przed datą ich wysłania do Komisji.

Ogłoszenia publikowane na poziomie krajowym nie mogą zawierać informacji innych od informacji zawartych w ogłoszeniach przesłanych Komisji lub opublikowanych na profilu nabywcy zgodnie z art. 41 ust. 1 akapit pierwszy, ale muszą wskazywać datę wysłania ogłoszenia Komisji lub jego publikacji na profilu nabywcy.

Okresowe ogłoszenia informacyjne nie mogą zostać opublikowane na profilu nabywcy przed wysłaniem Komisji ogłoszenia o ich publikacji w takiej formie; wskazują one datę tego wysłania.

6. Podmioty zamawiające muszą być w stanie udowodnić datę wysłania ogłoszeń.

7. Komisja przekazuje podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie opublikowania przesłanych informacji ze wskazaniem daty ich publikacji. Potwierdzenie to stanowi dowód publikacji.

8. Podmioty zamawiające mogą opublikować ogłoszenia dotyczące zamówień zgodnie z ust. 1–7, które nie podlegają wymogom publikacji określonym w niniejszej dyrektywie.

Sekcja 2

Terminy

Artykuł 45

Terminy przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz składania ofert

1. Ustalając terminy składania wniosków o dopuszczenie do udziału oraz składania ofert, podmioty zamawiające biorą pod uwagę przede wszystkim złożoność zamówienia oraz czas na przygotowanie ofert, bez naruszania minimalnych terminów określonych w niniejszym artykule.

2. W przypadku procedury otwartej minimalny termin na składanie ofert powinien wynosić 52 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

3. W przypadku procedury ograniczonej i negocjacji z ogłoszeniem, obowiązują następujące zasady:

a) termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w odpowiedzi na ogłoszenie opublikowane zgodnie z art. 42 ust. 1 lit. c) lub w odpowiedzi na zaproszenie podmiotu zamawiającego zgodnie z art. 47 ust. 5, co do zasady nie może być krótszy niż 37 dni od daty wysłania ogłoszenia lub zaproszenia, a w żadnym przypadku nie może być krótszy niż 22 dni w przypadku przesłania ogłoszenia do publikacji innymi środkami niż elektroniczne lub faksem. Jeżeli ogłoszenie zostało wysłane drogą elektroniczną lub za pomocą faksu, termin ten nie może być krótszy niż 15 dni;

b) termin składania ofert może zostać ustalony w drodze porozumienia podmiotu zamawiającego i zakwalifikowanych kandydatów, pod warunkiem że wszyscy kandydaci mają tyle samo czasu na przygotowanie i złożenie ofert;

c) jeżeli nie jest możliwe uzyskanie porozumienia co do terminu składania ofert, podmiot zamawiający ustala termin, który co do zasady musi wynosić co najmniej 24 dni, a w żadnym przypadku nie może być krótszy niż 10 dni od daty zaproszenia do przetargu.

4. Jeżeli podmiot zamawiający opublikował okresowe ogłoszenie informacyjne, o którym mowa w art. 41 ust. 1 zgodnie z treścią załącznika XX, minimalny termin składania ofert w procedurze otwartej nie powinien, co do zasady, być krótszy niż 36 dni, a w żadnym przypadku nie powinien być krótszy niż 22 dni od daty wysłania ogłoszenia.

Dopuszcza się tego rodzaju skrócone terminy, pod warunkiem że oprócz informacji wymaganych w załączniku XV A część I, w okresowym ogłoszeniu informacyjnym zamieszczono wszystkie informacje określone w załączniku XV A część II, o ile informacje te są dostępne w momencie publikacji ogłoszenia oraz pod warunkiem że ogłoszenie zostało wysłane do publikacji w okresie od 52 dni do 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu, o którym mowa w art. 42 ust. 1 lit. c).

5. Jeżeli ogłoszenia są sporządzane oraz przesyłane drogą elektroniczną według formatu oraz zgodnie z procedurą elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazaną w pkt 3 załącznika XX, terminy przesyłania wniosków o dopuszczenie do udziału w procedurze ograniczonej i negocjacjach oraz terminy składania ofert w procedurach otwartych mogą zostać skrócone o siedem dni.

6. Z wyjątkiem sytuacji, kiedy termin został ustalony w drodze wzajemnych ustaleń zgodnie z ust. 3 lit. b), terminy na składanie ofert w procedurze otwartej, ograniczonej i negocjacyjnej mogą zostać skrócone o dalsze pięć dni w przypadku gdy podmiot zamawiający oferuje nieograniczony, pełny i bezpośredni dostęp drogą elektroniczną do dokumentów związanych z zamówieniem oraz do wszelkich dokumentów uzupełniających począwszy od daty opublikowania ogłoszenia stanowiącego zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, zgodnie z załącznikiem XX. W ogłoszeniu należy określić adres strony internetowej, na której dostępne są te dokumenty.

7. W procedurach otwartych skrócenie terminu składania ofert o łączną liczbę dni wynikającą z zastosowania postanowień ust. 4, 5 i 6 nie może w żadnym przypadku doprowadzić do sytuacji, w której termin ten byłby krótszy niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

Jednakże jeżeli ogłoszenie o zamówieniu nie zostało wysłane faksem lub elektronicznie, skrócenie terminu składania ofert o łączną liczbę dni wynikającą z zastosowania postanowień ust. 4, 5 i 6 nie może w żadnym przypadku doprowadzić do sytuacji, w której termin na składanie ofert w procedurze otwartej byłby krótszy niż 22 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu.

8. Skrócenie terminu wynikające z zastosowania postanowień ust. 4, 5 i 6 nie może w żadnym przypadku doprowadzić do sytuacji, w której termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału w procedurze, w odpowiedzi na ogłoszenie opublikowane zgodnie z art. 42 ust. 1 lit. c), lub w odpowiedzi na zaproszenie podmiotu zamawiającego zgodnie z art. 47 ust. 5, byłby krótszy niż 15 dni od daty wysłania ogłoszenia o zamówieniu lub zaproszenia.

W procedurach ograniczonych i negocjacjach skrócenie terminu o łączną liczbę dni wynikającą z zastosowania postanowień ust. 4, 5 i 6 nie może w żadnym przypadku – z wyjątkiem przypadków, w których termin został uzgodniony w drodze wzajemnych ustaleń zgodnie z ust. 3 lit. b) – doprowadzić do sytuacji, w której termin składania ofert byłby krótszy niż 10 dni od daty zaproszenia do składania ofert.

9. Jeżeli z jakichkolwiek powodów dokumenty zamówienia oraz dokumenty pomocnicze lub dodatkowe informacje nie zostały dostarczone w terminie określonym w art. 46 i 47, mimo że wniosek o ich dostarczenie został złożony w odpowiednim czasie, lub jeżeli oferty mogą zostać przedstawione jedynie po wizycie na miejscu lub po uzyskaniu wglądu na miejscu do dokumentów pomocniczych względem dokumentacji zamówienia, terminy na składanie ofert mogą być odpowiednio przedłużone – z wyjątkiem przypadków, w których termin został uzgodniony w drodze wzajemnych ustaleń zgodnie z ust. 3 lit. b) – tak aby wszyscy zainteresowani wykonawcy posiadali wiedzę na temat wszystkich informacji potrzebnych do przygotowania oferty.

10. W załączniku XXII zamieszczono tabelę, w której zebrano wszystkie terminy określone w niniejszym artykule.

Artykuł 46

Procedury otwarte: specyfikacje, dodatkowe dokumenty i informacje

1. W procedurach otwartych, jeżeli podmioty zamawiające nie zapewniają, zgodnie z art. 45 ust. 6, nieograniczonego, pełnego i bezpośredniego dostępu drogą elektroniczną do specyfikacji oraz wszelkich dokumentów pomocniczych, specyfikacje te

i dokumenty pomocnicze należy przesłać wykonawcom w ciągu sześciu dni od otrzymania od nich takiego wniosku, pod warunkiem że został on złożony w odpowiednim czasie przed upływem terminu składania ofert.

2. O ile taki wniosek złożono w odpowiednim czasie, dodatkowe informacje na temat specyfikacji powinny zostać dostarczone przez podmiot zamawiający lub właściwe departamenty nie później niż w terminie sześciu dni przed ustalonym terminem składania ofert.

Artykuł 47

Zaproszenia do składania ofert lub do negocjacji

1. W procedurach ograniczonych i negocjacyjnych podmiot zamawiający jest zobowiązany zaprosić równocześnie na piśmie zakwalifikowanych kandydatów do składania ofert lub do negocjacji. Zaproszenie skierowane do kandydatów powinno zawierać:

— kopię specyfikacji i wszelkich dokumentów pomocniczych, lub

— odniesienie do dostępu do specyfikacji i dokumentów pomocniczych wskazanych w tiret pierwsze, jeżeli zostały one bezpośrednio udostępnione za pomocą środków elektronicznych zgodnie z art. 45 ust. 6.

2. Jeżeli specyfikacje lub dokumenty pomocnicze są w posiadaniu innego niż zamawiający podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie zamówienia, w zaproszeniu należy podać adres, pod jakim można uzyskać takie specyfikacje i dokumenty oraz, jeżeli stosowne, ostateczną datę, do której można składać wnioski o udostępnienie takich dokumentów, jak również kwotę należną za ich udostępnienie wraz z określeniem sposobu płatności. Właściwy departament jest zobowiązany przesłać dokumentację wykonawcom niezwłocznie po otrzymaniu wniosku.

3. Informacje dodatkowe dotyczące specyfikacji lub dokumentów pomocniczych powinny zostać wysłane przez podmioty zamawiające lub właściwe departamenty na co najmniej sześć dni przed ostateczną datą składania ofert, pod warunkiem że wniosek o ich udzielenie został złożony w odpowiednim czasie.

4. Ponadto zaproszenie powinno zawierać co najmniej następujące elementy:

a) o ile ma to zastosowanie, termin, w jakim można składać wnioski o udostępnienie dodatkowych dokumentów, jak również kwotę należną za ich udostępnienie i warunki jej płatności;

b) ostateczną datę składania ofert, adres, na jaki należy je przesyłać, oraz język lub języki, w jakich mają być sporządzone;

c) odniesienie do wszelkich opublikowanych ogłoszeń o zamówieniu;

d) określenie dokumentów, jakie należy załączyć;

e) kryteria udzielania zamówienia, jeżeli nie są one wskazane w ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie;

f) względną wagę kryteriów udzielania zamówienia lub, o ile ma to zastosowanie, porządek kryteriów według ich ważności, jeżeli informacja ta nie została podana w ogłoszeniu o zamówieniu, ogłoszeniu o istnieniu systemu kwalifikowania lub w specyfikacjach.

5. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą okresowego ogłoszenia informacyjnego, przed rozpoczęciem kwalifikacji oferentów lub uczestników negocjacji, podmiot zamawiający jest zobowiązany zaprosić wszystkich kandydatów do potwierdzenia swojego zainteresowania udziałem w postępowaniu na podstawie szczegółowej informacji o danym zamówieniu.

Zaproszenie takie powinno zawierać co najmniej następujące elementy:

a) w przypadku zamówień odnawialnych – charakter i ilość, łącznie z opcjami dotyczącymi zamówień uzupełniających, i jeśli to możliwe, szacunkowy czas przeznaczony na wykonanie tych opcji, w przypadku zamówień na roboty budowlane, dostawy, usługi które będą przedmiotem zamówienia – charakter i ilość oraz, jeśli to możliwe, szacunkowy termin publikacji przyszłych ogłoszeń dotyczących tych zamówień;

b) rodzaj procedury: ograniczona lub negocjacyjna;

c) o ile ma zastosowanie, data rozpoczęcia lub zakończenia dostawy, bądź też data rozpoczęcia lub zakończenia realizacji robót budowlanych lub usług;

d) adres i ostateczny termin składania wniosków o udostępnienie dokumentów przetargu, z określeniem języka lub języków, w jakich powinny być sporządzane;

e) adres podmiotu udzielającego zamówienia oraz informacje potrzebne do uzyskania specyfikacji lub innych dokumentów;

f) wszelkie wymagania techniczne i ekonomiczne, gwarancje finansowe oraz informacje wymagane od wykonawców;

g) suma wszelkich opłat za dokumentację przetargu wraz z określeniem sposobu płatności;

h) określenie formy zamówienia będącego przedmiotem zaproszenia do składania ofert: kupno, dzierżawa, najem lub leasing lub dowolna kombinacja tych form; oraz

i) kryteria udzielenia zamówienia i ich waga lub, o ile ma to zastosowanie, porządek kryteriów według ważności, jeżeli taka informacja nie została podana w ogłoszeniu informacyjnym, w specyfikacjach lub w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.

Sekcja 3

Zasady komunikacji i przekazywania informacji

Artykuł 48

Zasady komunikacji

1. Komunikacja oraz wymiana informacji, do której odnosi się niniejszy tytuł, może odbywać się za pośrednictwem poczty, faksu, drogą elektroniczną zgodnie z ust. 4 i 5, telefonicznie w przypadkach i okolicznościach określonych w ust. 6, lub z wykorzystaniem dowolnej kombinacji tych środków według uznania podmiotu zamawiającego.

2. Wybrane środki komunikacji powinny być ogólnie dostępne, a co za tym idzie nie powinny ograniczać dostępu wykonawców do udziału w procedurze przetargowej.

3. Komunikacja, jak również wymiana informacji i ich przechowywanie powinny się odbywać w sposób zapewniający integralność danych oraz poufność ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału. Powinny się również odbywać w taki sposób, aby podmiot zamawiający mógł zbadać zawartość ofert oraz wniosków o dopuszczenie do udziału dopiero po upływie terminu ich składania.

4. Narzędzia wykorzystywane do komunikowania się drogą elektroniczną, jak również ich cechy techniczne powinny być niedyskryminujące, ogólnie dostępne oraz powinny współpracować z powszechnie wykorzystywanymi produktami z zakresu technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

5. W zakresie urządzeń wykorzystywanych do elektronicznego wysyłania i odbierania ofert, jak również do urządzeń wykorzystywanych do elektronicznego składania wniosków o dopuszczenie do udziału mają zastosowanie następujące zasady:

a) informacje dotyczące specyfikacji niezbędnych do elektronicznego złożenia ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału wraz z kodami będą dostępne dla zainteresowanych stron. Ponadto urządzenia do składania drogą elektroniczną ofert i wniosków o dopuszczenie do udziału muszą spełniać wymogi określone w załączniku XXIV;

b) zgodnie z art. 5 dyrektywy 1999/93/WE Państwa Członkowskie mogą nałożyć wymóg, aby oferty elektroniczne były zaopatrzone w zaawansowany podpis elektroniczny zgodnie z ust. 1 wskazanej dyrektywy;

c) Państwa Członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać dobrowolne systemy akredytacji mające na celu zwiększenie poziomu świadczenia usług certyfikacyjnych w zakresie tych urządzeń;

d) oferenci lub kandydaci złożą przed upływem terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału, dokumenty, certyfikaty oraz oświadczenia wymienione w art. 52 ust. 2, w art. 52 ust. 3, art. 53 oraz w art. 54, jeżeli dokumenty te nie istnieją w formie elektronicznej.

6. W odniesieniu do przekazywania wniosków o dopuszczenie do udziału mają zastosowanie następujące zasady:

- a) wnioski o dopuszczenie do udziału w procedurach udzielania zamówień mogą być przekazywane na piśmie lub telefonicznie;
- b) jeżeli wniosek o dopuszczenie do udziału składany jest telefonicznie, pisemne potwierdzenie musi zostać przesłane przed upływem terminu na składanie wniosków;
- c) podmioty zamawiające mogą nałożyć wymóg, aby wnioski o dopuszczenie do udziału przekazywane faksem były potwierdzone drogą pocztową lub elektroniczną, jeżeli konieczny jest dowód prawny. Wszelkie tego rodzaju wymogi wraz z terminem przesyłania potwierdzenia drogą pocztową lub elektroniczną powinny być określone przez podmiot zamawiający w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w zaproszeniu, o którym mowa art. 47 ust. 5.

Artykuł 49

Informacje dla wnioskodawców w systemach kwalifikowania, informacje dla kandydatów oraz oferentów

1. Podmioty zamawiające mają obowiązek jak najszybciej poinformować zainteresowanych wykonawców o decyzjach podjętych w odniesieniu do zawarcia umowy ramowej, udzielenia zamówienia lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów, wraz z uzasadnieniem każdej decyzji o niezawarcia umowy ramowej lub nieudzieleniu zamówienia, w odniesieniu do którego opublikowano ogłoszenie przetargu, decyzji o ponownym rozpoczęciu postępowania lub decyzji o niewdrażaniu dynamicznego systemu zakupów. Jeżeli podmioty zamawiające zostaną o to poproszone, informacje takie należy przedstawić na piśmie.

2. Na wniosek zainteresowanej strony podmiot zamawiający jest zobowiązany jak najszybciej poinformować:

- niezakwalifikowanych kandydatów o powodach odrzucenia ich wniosku,
- niezakwalifikowanych oferentów o powodach odrzucenia ich oferty, w tym – w przypadkach określonych w art. 34 ust. 4 oraz ust. 5 – o powodach decyzji o braku równoważności lub decyzji, że roboty budowlane, dostawy lub usługi nie spełniają wymogów w zakresie wykonania lub funkcjonalności,
- oferentów, którzy przedstawili dopuszczalne oferty o cechach i względnych korzyściach podobnych do wybranej oferty, jak również przekazać nazwę zwycięskiego oferenta lub stron umowy ramowej.

Czas przeznaczony na przekazanie tych informacji nie może w żadnym wypadku przekroczyć piętnastu dni od otrzymania pisemnego zapytania.

Jednakże podmioty zamawiające mogą podjąć decyzję o nieopublikowaniu niektórych informacji na temat udzielenia zamówienia lub zawarcia umowy ramowej lub dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w ust. 1, jeżeli udostępnienie tego rodzaju informacji utrudniłoby prowadzenie postępowania prawnego lub w inny sposób byłoby sprzeczne z interesem

publicznym bądź też niekorzystne dla uzasadnionych interesów handlowych konkretnego wykonawcy, państwowego lub prywatnego, łącznie z interesami wykonawcy, któremu udzielono zamówienie, lub jeżeli byłoby szkodliwe dla uczciwej konkurencji między wykonawcami.

3. Podmioty zamawiające, które ustanowią i będą stosowały system kwalifikowania, mają obowiązek poinformować kandydatów o swojej decyzji dotyczącej zakwalifikowania w terminie sześciu miesięcy.

Jeżeli podjęcie decyzji zajmie więcej niż cztery miesiące od momentu przedstawienia wniosku, wówczas podmiot zamawiający ma obowiązek poinformować kandydata w terminie dwóch miesięcy od złożenia wniosku o powodach tego przedłużenia oraz o dacie, w której jego wniosek zostanie przyjęty lub odrzucony.

4. Kandydaci, którzy nie zostali zakwalifikowani, powinni jak najszybciej zostać poinformowani o tej decyzji wraz z uzasadnieniem. Informacja ta powinna być przekazana w nieprzekraczalnym terminie piętnastu dni od dnia jej podjęcia. Uzasadnienie należy oprzeć na kryteriach kwalifikowania wymienionych w art. 53 ust. 2.

5. Podmioty zamawiające, które ustanawiają i stosują system kwalifikowania, mogą zakończyć proces kwalifikacji danego wykonawcy jedynie z powodów opartych na kryteriach kwalifikacji wymienionych w art. 53 ust. 2. Wykonawca powinien zostać poinformowany na piśmie o wszelkich zamiarach zakończenia kwalifikacji na co najmniej piętnaście dni przed planowaną datą zakończenia procesu kwalifikacji wraz z uzasadnieniem proponowanego działania.

Artykuł 50

Przechowywane informacje dotyczących udzielonych zamówień

1. Podmioty zamawiające są zobowiązane przechowywać stosowne informacje na temat każdego zamówienia. Informacje te powinny umożliwić im przedstawienie w późniejszym terminie uzasadnienia dla decyzji podjętych w odniesieniu do:

- a) kwalifikowania i kwalifikacji wykonawców oraz udzielenia zamówień;
- b) korzystania z procedur bez uprzedniego ogłoszenia, na mocy art. 40 ust. 3;
- c) niestosowania postanowień rozdziałów III–VI niniejszego tytułu na mocy przepisów zawartych w rozdziale II tytułu I oraz w rozdziale II niniejszego tytułu.

Podmioty zamawiające są zobowiązane podjąć właściwe kroki w celu udokumentowania procesu udzielania zamówień drogą elektroniczną.

2. Informacje tego rodzaju należy przechowywać przez co najmniej cztery lata od daty udzielenia zamówienia, tak aby przez cały ten okres podmiot zamawiający był w stanie dostarczyć Komisji niezbędne informacje, jeżeli Komisja przedstawi takie żądanie.

ROZDZIAŁ VII

Przeprowadzanie postępowania

Artykuł 51

Postanowienia ogólne

1. W celu kwalifikacji uczestników do procedury udzielania zamówienia podmioty zamawiające:

- a) po określeniu zasad i kryteriów wykluczenia oferentów lub kandydatów zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 1, ust. 2 lub ust. 4 powinny wykluczyć wykonawców, którzy spełniają te zasady i kryteria;
- b) powinny dokonać kwalifikacji oferentów i kandydatów zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami określonymi zgodnie z art. 54;
- c) w przypadku procedury ograniczonej oraz procedury negocjacyjnej z ogłoszeniem, w uzasadnionych przypadkach powinny zmniejszyć – zgodnie z art. 54 – liczbę kandydatów zakwalifikowanych zgodnie z lit. a) i b).

2. W przypadku gdy zaproszenie do ubiegania się o zamówienie jest dokonywane za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania oraz w celu dokonania wyboru uczestników w procedurach udzielania poszczególnych zamówień będących przedmiotem ogłoszenia, podmioty zamawiające powinny:

- a) dokonać kwalifikowania wykonawców zgodnie z przepisami art. 53;
- b) w przypadku zakwalifikowanych wykonawców powinny zastosować te postanowienia ust. 1, które są właściwe dla procedur ograniczonych lub negocjacyjnych.

3. Podmioty zamawiające powinny sprawdzić, czy oferty złożone przez zakwalifikowanych oferentów odpowiadają zasadom i wymogom stosowanym do zamówień na podstawie kryteriów określonych w art. 55 i 57.

Sekcja 1

Systemy kwalifikowania oraz kwalifikacja podmiotowa

Artykuł 52

Wzajemne uznawanie warunków administracyjnych, technicznych i finansowych oraz certyfikatów, testów i dowodów

1. Dokonując kwalifikacji uczestników procedury ograniczonej lub negocjacyjnej, przy podejmowaniu decyzji odnośnie do ich zakwalifikowania lub w przypadku aktualizacji kryteriów i zasad, podmioty zamawiające nie powinny:

- a) nakładać na niektórych wykonawców takich warunków administracyjnych, technicznych lub finansowych, których nie nałożyłyby na innych wykonawców;
- b) wymagać testów lub dowodów, które stanowiłyby powtórzenie już udostępnionych obiektywnych dowodów.

2. Jeżeli podmioty zamawiające zażądadają przedstawienia certyfikatów sporządzonych przez niezależne instytucje potwierdzające, że dany wykonawca spełnia określone normy gwarancji jakości, wówczas podmioty zamawiające powinny odnieść się do systemów gwarancji jakości opartych na odpowiednich seriach Norm Europejskich potwierdzonych przez instytucje spełniające serie Norm Europejskie w zakresie certyfikacji.

Podmioty zamawiające mają obowiązek uznawać równoważne zaświadczenia wydane przez instytucje utworzone w innych Państwach Członkowskich. Mają również obowiązek przyjmować inne dowody o równoważnych sposobach gwarancji jakości od wykonawców.

3. W przypadku zamówień na roboty budowlane i usługi, i tylko w odpowiednich przypadkach, kiedy trzeba dokonać weryfikacji możliwości technicznych danego wykonawcy, podmioty zamawiające mogą wymagać wskazania środków zarządzania środowiskiem, które wykonawca będzie w stanie zastosować przy realizacji zamówienia. W takich przypadkach, jeżeli podmiot zamawiający zażąda przedstawienia sporządzonych przez niezależne instytucje certyfikatów potwierdzających, że dany wykonawca spełnia określone normy zarządzania środowiskiem, powinien on odnieść się do systemu EMAS lub do norm zarządzania środowiskiem opartych na odpowiednich normach europejskich lub międzynarodowych poświadczonych przez instytucje działające zgodnie z prawem wspólnotowym lub zgodnie z odpowiednimi europejskimi lub międzynarodowymi normami dotyczącymi certyfikacji.

Podmioty zamawiające uznają równoważne certyfikaty wystawione przez instytucje utworzone w innych Państwach Członkowskich. Przyjmują one również inne dowody potwierdzające stosowanie równoważnych środków zarządzania środowiskiem przedstawiane przez wykonawców.

Artykuł 53

Systemy kwalifikowania

1. Podmioty zamawiające mogą, według swojego uznania, ustanowić i stosować systemy kwalifikowania wykonawców.

Podmioty zamawiające, które utworzą i stosują taki system, zapewniają, aby wykonawcy mogli w dowolnym momencie wnioskować o ujęcie ich w tym systemie.

2. System kwalifikowania, o którym mowa w ust. 1, może obejmować różne etapy.

System powinien działać w oparciu o obiektywne kryteria i zasady kwalifikacji określone przez podmioty zamawiające.

Jeżeli takie kryteria i zasady obejmują specyfikacje techniczne, zastosowanie ma art. 34. Kryteria te i zasady mogą być aktualizowane w miarę potrzeb.

3. Kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, mogą obejmować kryteria wykluczania wymienione w art. 45 dyrektywy 2004/18/WE na zasadach i w okolicznościach tam określonych.

Jeżeli podmiotem zamawiającym jest instytucja zamawiająca w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a), te kryteria i zasady będą obejmować kryteria wykluczania wymienione w art. 45 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE.

4. Jeżeli kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, obejmują wymagania dotyczące możliwości gospodarczych i finansowych wykonawcy, wówczas w uzasadnionych przypadkach wykonawca taki może zdać się na możliwości innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, przedstawiając na przykład odpowiednie zobowiązanie tych podmiotów.

Na tych samych zasadach grupa wykonawców, o której mowa w art. 11, może polegać na możliwościach uczestników takiej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

5. Jeżeli kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, obejmują wymogi odnoszące się do możliwości technicznych lub zawodowych wykonawcy, wówczas w uzasadnionych przypadkach podmiot taki może zdać się na możliwości innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, przedstawiając na przykład zobowiązanie tych podmiotów, zgodnie z którym udostępni mu one te zasoby.

Na tych samych zasadach grupa wykonawców, o której mowa w art. 11, może polegać na możliwościach uczestników swojej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

6. Kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 2, są udostępniane na wniosek wykonawców. Zainteresowani wykonawcy są informowani o aktualizacji tych kryteriów oraz zasad.

Jeżeli podmiot zamawiający uznaje, że system kwalifikowania niektórych innych podmiotów lub instytucji spełnia jego wymogi, podaje on zainteresowanym wykonawcom nazwy tych podmiotów lub instytucji.

7. Należy prowadzić pisemny rejestr zakwalifikowanych wykonawców, jeśli to możliwe w podziale zgodnym z kategoriami odpowiadającymi rodzajom zamówień, których dotyczy kwalifikacja.

8. Przy tworzeniu lub prowadzeniu systemu kwalifikowania, podmiot zamawiający przestrzega w szczególności art. 41 ust. 3 w sprawie ogłoszeń o istnieniu systemu kwalifikowania, art. 49 ust. 3, ust. 4 i ust. 5 w sprawie informacji dostarczanych przez wykonawców, którzy złożyli wniosek o zakwalifikowanie, art. 51 ust. 2 w sprawie kwalifikacji uczestników w przypadku dokonania zaproszenia do ubiegania się o zamówienie za pomocą

ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, jak również art. 52 w sprawie wzajemnego uznawania warunków administracyjnych, technicznych i finansowych, certyfikatów, testów i innych dowodów.

9. W przypadku dokonania zaproszenia do ubiegania się o zamówienie za pomocą ogłoszenia o istnieniu systemu kwalifikowania, oferenci biorący udział w procedurze ograniczonej lub uczestnicy negocjacji są wybierani spośród kandydatów zakwalifikowanych przez taki system.

Artykuł 54

Kryteria kwalifikacji podmiotowej

1. Podmioty zamawiające, które ustanawiają kryteria kwalifikacji w procedurze otwartej, dokonują tego zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami dostępnymi dla zainteresowanych wykonawców.

2. Podmioty zamawiające, które dokonują kwalifikacji kandydatów, którzy będą składać oferty w procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej, dokonują tego zgodnie z obiektywnymi zasadami i kryteriami, które same określiły i które są dostępne dla zainteresowanych wykonawców.

3. W procedurze ograniczonej lub negocjacyjnej, podstawą stosowania tego rodzaju kryteriów może być obiektywna potrzeba podmiotu zamawiającego zmniejszenia liczby kandydatów do takiego poziomu, który zapewni równowagę pomiędzy konkretnymi cechami danej procedury udzielania zamówienia a środkami niezbędnymi do jej przeprowadzenia. Liczba zakwalifikowanych kandydatów powinna jednak zapewniać odpowiedni poziom konkurencji.

4. Kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 1 i 2, mogą obejmować kryteria wykluczania wymienione w art. 45 dyrektywy 2004/18/WE na zasadach tam określonych.

Jeżeli podmiotem zamawiającym jest instytucja zamawiająca w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a), kryteria i zasady, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, powinny obejmować kryteria wyłączeń wymienione w art. 45 ust. 1 dyrektywy 2004/18/WE.

5. Jeżeli kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują wymogi odnoszące się do możliwości gospodarczych i finansowych wykonawcy, w uzasadnionych przypadkach podmiot taki może zdać się na możliwości innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, przedstawiając na przykład odpowiednie zobowiązanie tych podmiotów.

Na tych samych zasadach grupa wykonawców, o której mowa w art. 11, może polegać na możliwościach uczestników swojej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

6. Jeżeli kryteria i zasady kwalifikacji, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują wymogi odnoszące się do możliwości technicznych lub zawodowych wykonawcy, wówczas w uzasadnionych przypadkach podmiot taki może zdać się na możliwości innych podmiotów, niezależnie od rodzaju powiązań prawnych pomiędzy nim a tymi podmiotami. W takim przypadku wykonawca musi udowodnić podmiotowi zamawiającemu, że będzie miał dostęp do tych zasobów przez cały okres ważności systemu kwalifikowania, przedstawiając na przykład zobowiązanie tych podmiotów, zgodnie z którym udostępni mu one te zasoby.

Na tych samych zasadach grupa wykonawców, o której mowa w art. 11, może polegać na możliwościach uczestników swojej grupy lub na możliwościach innych podmiotów.

Sekcja 2

Udzielanie zamówień

Artykuł 55

Kryteria udzielania zamówień

1. Bez uszczerbku dla krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych dotyczących wynagrodzenia z tytułu niektórych usług, kryteriami, na podstawie których podmioty zamawiające udzielają zamówień, są:

- a) w przypadku gdy zamówienia udziela się na podstawie oferty najkorzystniejszej ekonomicznie z punktu widzenia podmiotu zamawiającego, różne kryteria związane z przedmiotem danego zamówienia, takie jak: termin dostarczenia lub realizacji, koszty użytkowania, rentowność, jakość, właściwości estetyczne i funkcjonalne, aspekty środowiskowe, wartość techniczna, serwis posprzedażny, pomoc techniczna, zobowiązania związane z dostarczaniem części zamiennych, bezpieczeństwo dostaw, cena; lub
- b) wyłącznie najniższa cena.

2. Bez uszczerbku dla przepisów akapitu trzeciego, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 lit. a), podmiot zamawiający określa wagę przypisaną każdemu z kryteriów wybranych w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.

Waga ta może być wyrażona za pomocą przedziału z odpowiednią rozpiętością maksymalną.

Jeżeli, w opinii podmiotu zamawiającego, przedstawienie wagi nie jest możliwe z oczywistych przyczyn, podmiot zamawiający wskazuje kryteria w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

Waga przypisana kryteriom lub ich kolejność według ważności powinny zostać określone, w zależności, w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie, w zaproszeniu do potwierdzenia zainteresowania, o którym mowa w art. 47 ust. 5, w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji, lub w specyfikacjach.

Artykuł 56

Zastosowanie aukcji elektronicznych

1. Państwa Członkowskie mogą przewidzieć możliwość stosowania aukcji elektronicznych przez podmioty zamawiające.
2. W procedurach otwartych, ograniczonych lub negocjacyjnych z uprzednim ogłoszeniem, podmiot zamawiający może zdecydować, że udzielenie zamówienia zostanie poprzedzone aukcją elektroniczną, jeżeli specyfikacje zamówienia można określić w sposób precyzyjny.

Na tych samych warunkach aukcja elektroniczna może zostać przeprowadzona w przypadku rozpoczęcia procedury udzielania zamówień w ramach dynamicznego systemu zakupów, o którym mowa w art. 15.

Aukcja elektroniczna oparta jest:

- a) wyłącznie na cenach, gdy zamówienia udziela się na podstawie kryterium najniższej ceny;
- b) lub na cenach lub nowych wartościach cech ofert wskazanych w specyfikacji, gdy zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie.
3. Podmioty zamawiające, które podejmują decyzję o przeprowadzeniu aukcji elektronicznej, podają tę informację w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.

Specyfikacje powinny zawierać między innymi następujące dane:

- a) cechy, których wartości będą przedmiotem aukcji elektronicznych, pod warunkiem że cechy te są wymierne i mogą być wyrażone w postaci liczbowej lub procentowej;
- b) wszelkie ograniczenia co do przedstawianych wartości, wynikające ze specyfikacji dotyczących przedmiotu zamówienia;
- c) informacje, które zostaną udostępnione oferentom w trakcie aukcji elektronicznej, oraz, o ile jest to właściwe, termin ich udostępnienia;
- d) odpowiednie informacje dotyczące przebiegu aukcji elektronicznej;
- e) warunki, na jakich oferenci będą mogli licytować, oraz w szczególności minimalne różnice, które, o ile ma to zastosowanie, wymagane będą podczas licytacji;
- f) odpowiednie informacje dotyczące wykorzystywanego sprzętu elektronicznego oraz rozwiązań i specyfikacji technicznych w zakresie połączeń.

4. Przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej podmioty zamawiające dokonują pełnej wstępnej oceny ofert zgodnie z ustalonym kryterium/ustalonymi kryteriami udzielenia zamówienia oraz przypisaną im wagą.

Wszyscy oferenci, którzy złożyli dopuszczalne oferty, zapraszani są jednocześnie za pomocą środków elektronicznych do przedstawienia nowych cen lub nowych wartości. Zaproszenie takie powinno zawierać wszystkie istotne informacje dotyczące indywidualnego połączenia z wykorzystywanym sprzętem elektronicznym, a także datę i godzinę rozpoczęcia aukcji elektronicznej. Aukcja elektroniczna może odbywać się w ramach kilku kolejnych etapów. Aukcja elektroniczna nie może rozpocząć się wcześniej niż po upływie dwóch dni roboczych od daty wysłania zaproszeń.

5. Jeżeli zamówienia udziela się na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie, do zaproszenia dołączany jest również wynik pełnej oceny odpowiedniej oferty przeprowadzonej zgodnie z wagą, o której mowa w art. 55 ust. 2 akapit pierwszy.

Zaproszenie wskazuje również formułę matematyczną, która zostanie wykorzystana w aukcji elektronicznej do automatycznego tworzenia kolejnych klasyfikacji na podstawie przedstawianych nowych cen lub wartości. Formuła uwzględnia wagi przypisane wszystkim kryteriom w celu ustalenia oferty najkorzystniejszej ekonomicznie i wskazanym w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie lub w specyfikacjach; jednakże w tym celu wszystkie przedziały powinny zostać wcześniej sprowadzone do konkretnej wartości.

W przypadku dopuszczania ofert wariantowych, dla każdego wariantu określa się odrębną formułę.

6. Na każdym etapie aukcji elektronicznej podmioty zamawiające niezwłocznie komunikują wszystkim oferentom wystarczającą ilość informacji, aby umożliwić im ustalenie swojej pozycji w klasyfikacji w dowolnym momencie. Podmioty zamawiające mogą podawać również inne informacje dotyczące innych przedstawionych cen lub wartości, pod warunkiem że zostało to określone w specyfikacjach. Mogą one również w dowolnym czasie ogłosić liczbę uczestników danego etapu aukcji. Jednakże w żadnym wypadku nie mogą one ujawniać tożsamości oferentów podczas żadnego z etapów aukcji elektronicznej.

7. Podmioty zamawiające zamykają aukcję elektroniczną w jeden lub kilka z następujących sposobów:

- a) w zaproszeniu do udziału w aukcji podają ustaloną z góry datę i godzinę;
- b) w przypadku gdy nie otrzymają żadnych nowych cen lub wartości spełniających wymagania dotyczące minimalnych różnic. W takim przypadku podmioty zamawiające określają w zaproszeniu do udziału w aukcji dopuszczalny czas, jaki może upłynąć od otrzymania ostatniej propozycji do zamknięcia aukcji elektronicznej;
- c) w przypadku przeprowadzenia liczby etapów aukcji określonej w zaproszeniu do udziału w aukcji.

Jeżeli podmioty zamawiające podejmują decyzję o zamknięciu aukcji elektronicznej zgodnie z lit. c), ewentualnie w połączeniu z warunkami określonymi w lit. b), w zaproszeniu do udziału w aukcji należy wskazać harmonogram dla każdego etapu aukcji.

8. Po zamknięciu aukcji elektronicznej podmioty zamawiające udzielają zamówienia zgodnie z art. 55 na podstawie wyników aukcji elektronicznej.

9. Podmioty zamawiające nie mogą korzystać z aukcji elektronicznych w niewłaściwy sposób ani też w sposób utrudniający, ograniczający lub zakłócający konkurencję, ani też w celu zmiany przedmiotu zamówienia określonego w ogłoszeniu stanowiącym zaproszenie do ubiegania się o zamówienie oraz w specyfikacjach.

Artykuł 57

Rażąco niskie oferty

1. Jeżeli w przypadku konkretnego zamówienia oferty wydają się rażąco niskie w stosunku do towarów, robót lub usług, przed odrzuceniem tych ofert podmiot zamawiający zobowiązany jest zwrócić się na piśmie o podanie szczegółów na temat tych elementów ofert, które uważa za istotne.

Szczegóły te mogą w szczególności odnosić się do:

- a) aspektów finansowych procesu wytwarzania, świadczenia usług lub metody budowlanej;
- b) wybranych rozwiązań technicznych lub wyjątkowo sprzyjających warunków, którymi dysponuje oferent przy dostawie towarów lub usług lub przy realizacji robót budowlanych;
- c) oryginalności towarów, usług lub robót proponowanych przez oferenta;
- d) zgodności z przepisami w zakresie ochrony miejsc pracy oraz warunków pracy obowiązujących w miejscu, w którym realizowane są prace, usługi lub dostawy;
- e) możliwości uzyskania przez oferenta pomocy państwa.

2. Podmiot zamawiający jest zobowiązany dokonać weryfikacji poszczególnych elementów w porozumieniu z oferentem i z uwzględnieniem przedstawionych dowodów.

3. Jeżeli podmiot zamawiający ustali, że oferta jest rażąco niska, ponieważ oferent uzyskał pomoc państwa, wówczas podmiot zamawiający może odrzucić tę ofertę wyłącznie z tego powodu tylko wtedy, jeżeli po przeprowadzeniu rozmów z oferentem, oferent nie jest w stanie wykazać w odpowiednim terminie wyznaczonym przez podmiot zamawiający, że pomoc ta została przyznana w sposób zgodny z prawem. Podmiot zamawiający, który odrzucił ofertę w wymienionych okolicznościach, powiadamia o tym fakcie Komisję.

Sekcja 3

Oferty obejmujące produkty pochodzące z państw trzecich oraz relacje z tymi państwami

Artykuł 58

Oferty obejmujące towary pochodzące z państw trzecich

1. Niniejszy artykuł ma zastosowanie do ofert obejmujących towary pochodzące z państw trzecich, z którymi Wspólnota nie zawarła wielostronnych lub dwustronnych umów zapewniających przedsiębiorstwom Wspólnoty porównywalny i skuteczny dostęp do rynków tych państw. Artykuł ten nie narusza zobowiązań Wspólnoty lub poszczególnych Państw Członkowskich w stosunku do państw trzecich.

2. Oferta dotycząca zamówienia na dostawy może zostać odrzucona, jeżeli udział towarów pochodzących z państw trzecich, określonych zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającej Kodeks Celny Wspólnoty ⁽¹⁾, przekracza 50 % całkowitej wartości towarów objętych ofertą. Do celów niniejszego artykułu oprogramowanie wykorzystywane w wyposażeniu sieci telekomunikacyjnych uważa się za towar.

3. Z zastrzeżeniem drugiego akapitu, jeżeli dwie lub więcej ofert są równoważne w świetle kryteriów udzielania zamówienia określonych w art. 55, preferowane są oferty, które nie mogą zostać odrzucone zgodnie z ust. 2. Do celów niniejszego artykułu ceny tych ofert uważa się za równoważne, jeżeli różnice pomiędzy nimi nie przekraczają 3 %.

Oferta nie powinna być jednak preferowana w stosunku do innych zgodnie z pierwszym akapitem, jeżeli jej przyjęcie zobowiązywałoby zamawiającego do nabycia materiałów różniących się od już wykorzystywanych, czego rezultatem byłyby techniczne trudności użytkowania czy utrzymania lub nieproporcjonalnie wysokie koszty.

4. Do celów niniejszego artykułu przy ustalaniu wspomnianych w ust. 2 proporcji towarów pochodzących z państw trzecich nie bierze się pod uwagę tych państw trzecich, na które decyzją Rady rozciągnięto korzyści płynące z przepisów niniejszej dyrektywy zgodnie z ust. 1.

5. Począwszy od drugiej połowy pierwszego roku następującego po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, Komisja przedstawia coroczny raport dotyczący postępu w wielostronnych bądź dwustronnych negocjacjach w sprawie dostępu przedsiębiorstw

Wspólnoty do rynków państw trzecich w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą, rezultatów osiągniętych dzięki takim negocjacjom i praktycznego wykonania wszelkich zawartych umów.

Na podstawie propozycji Komisji, Rada może wprowadzić większość kwalifikowaną poprawki do postanowień niniejszego artykułu uwzględniające rozwój wydarzeń w tym obszarze.

Artykuł 59

Relacje z państwami trzecimi w zakresie zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi

1. Państwa Członkowskie informują Komisję o wszelkich ogólnych trudnościach prawnych i faktycznych napotykanych przez ich przedsiębiorstwa przy uzyskiwaniu zamówień na usługi w państwach trzecich.

2. Komisja przedkłada Radzie do dnia 31 grudnia 2005 r., a następnie okresowo raport w sprawie otwierania dostępu do zamówień na usługi w państwach trzecich oraz w sprawie postępu w negocjacjach z tymi państwami, dotyczących tego zagadnienia, w szczególności w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO).

3. Komisja dołoży wszelkich starań poprzez kontakty z danym państwem trzecim, aby naprawić sytuację, jeżeli na podstawie raportów, o których mowa w ust. 2 lub na podstawie innych informacji, Komisja ustali, że w kontekście udzielania zamówień państwo trzecie:

- a) nie zapewnia przedsiębiorstwom Wspólnoty skutecznego dostępu, porównywalnego z dostępem zapewnionym przez Wspólnotę przedsiębiorstwom tego państwa; lub
- b) nie traktuje przedsiębiorstw Wspólnoty na równi z przedsiębiorstwami krajowymi lub nie stwarza im równych możliwości konkurowania z przedsiębiorstwami krajowymi; lub
- c) traktuje przedsiębiorstwa innych państw trzecich przychylniej niż przedsiębiorstwa Wspólnoty.

4. Państwa Członkowskie informują Komisję o wszelkich trudnościach prawnych i faktycznych napotykanych i zgłoszonych przez ich przedsiębiorstwa oraz o trudnościach, które wynikają z nieprzestrzegania międzynarodowych przepisów prawa pracy wymienionych w załączniku XXIII, a które te przedsiębiorstwa napotkały, usiłując uzyskać zamówienie w państwach trzecich.

5. W okolicznościach, o których mowa w ust. 3 i 4, Komisja może w dowolnym czasie zaproponować Radzie zawieszenie lub ograniczenie na okres ustanowiony w decyzji udzielanie zamówień na usługi:

- a) przedsiębiorstwom podlegających prawu danego państwa trzeciego;

⁽¹⁾ Dz.U. L 302 z 19.10.1992, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2700/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 311 z 12.12.2000, str. 17).

- b) przedsiębiorstwom powiązanim z przedsiębiorstwami wymienionymi w lit. a) oraz posiadającymi zarejestrowaną siedzibę na terenie Wspólnoty, jednakże nie posiadającymi żadnych bezpośrednich i skutecznych powiązań z gospodarką żadnego Państwa Członkowskiego;
- c) przedsiębiorstwom przedstawiającym oferty, których przedmiotem są usługi pochodzące z danego państwa trzeciego.
- Rada, działając kwalifikowaną większością, podejmie działania jak najszybciej.

Komisja może zaproponować takie działania z własnej inicjatywy lub na wniosek Państwa Członkowskiego.

6. Niniejszy artykuł nie narusza zobowiązań Wspólnoty w odniesieniu do państw trzecich wynikających z międzynarodowych umów w zakresie zamówień publicznych, a w szczególności zobowiązań w ramach Światowej Organizacji Handlu (WTO).

TYTUŁ III

REGUŁY DOTYCZĄCE KONKURSÓW NA USŁUGI

Artykuł 60

Przepisy ogólne

1. Reguły organizowania konkursu ustanawiane są zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu oraz z art. 61 i art. 63–66 i udostępniane podmiotom zainteresowanym udziałem w konkursie.
2. Dopuszczenie uczestników do udziału w konkursie nie może być ograniczone:
 - a) do terytorium lub części terytorium Państwa Członkowskiego;
 - b) poprzez wymóg, aby uczestnicy posiadali status osoby fizycznej lub prawnej, zgodnie z prawem Państwa Członkowskiego, w którym organizowany jest konkurs.

Artykuł 61

Progi

1. Niniejszy Tytuł ma zastosowanie do konkursów organizowanych w ramach procedury udzielania zamówień na usługi, których wartość szacunkowa, bez podatku od towarów i usług (VAT), jest równa lub wyższa od 499 000 EUR. Do celów niniejszego ustępu „wartość progowa” oznacza wartość szacunkową zamówienia na usługi, bez podatku VAT, wraz z ewentualnymi nagrodami lub płatnościami na rzecz uczestników.
2. Niniejszy tytuł ma zastosowanie do wszystkich konkursów, w których całkowita wartość nagród konkursowych oraz płatności na rzecz uczestników jest równa lub wyższa od 499 000 EUR.

Do celów niniejszego ustępu „wartość progowa” oznacza całkowitą wartość nagród i płatności, wraz z wartością szacunkową zamówienia na usługi, bez podatku VAT, które może być udzielone na mocy art. 40 ust. 3, o ile podmiot zamawiający nie wykluczy tej możliwości w ogłoszeniu o konkursie.

Artykuł 62

Wyłączenia dotyczące konkursów

Niniejszy tytuł nie ma zastosowania do:

- (1) konkursów organizowanych w tych samych przypadkach, o których mowa w art. 20, 21 i 22 dla zamówień na usługi;
- (2) konkursów organizowanych w danym Państwie Członkowskim w celu wykonywania działalności, w odniesieniu do której stosuje się art. 30 ust. 1 na mocy decyzji Komisji lub w odniesieniu do której uznano, że ustęp ten może mieć zastosowanie na mocy ust. 4 akapit drugi lub trzeci, lub na mocy ust. 5 akapit czwarty tego artykułu.

Artykuł 63

Zasady dotyczące ogłaszania i przejrzystości

1. Podmioty zamawiające, który zamierzają przeprowadzić konkurs, zapraszają do udziału za pomocą ogłoszenia o konkursie. Podmioty zamawiające, które przeprowadziły konkurs, informują o wynikach konkursu za pomocą ogłoszenia. Zaproszenie do udziału w konkursie zawiera informacje, o których mowa w załączniku XVIII, natomiast ogłoszenie o wynikach konkursu zawiera informacje, o których mowa w załączniku XIX, zgodnie z formatem standardowych formularzy przyjętych przez Komisję zgodnie z procedurą przedstawioną w art. 68 ust. 2.

Ogłoszenie o wynikach konkursu przekazywane jest Komisji w ciągu dwóch miesięcy od zakończenia konkursu w sposób, który zostanie ustalony przez Komisję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 68 ust. 2. W związku z tym Komisja respektuje wszelkie wrażliwe aspekty handlowe, na które mogą zwrócić uwagę podmioty zamawiające przekazując te informacje, dotyczące ilości otrzymanych planów i projektów, tożsamości wykonawców, lub proponowanych cen.

2. Artykuł 44 ust. 2–8 ma zastosowanie również do ogłoszeń dotyczących konkursów.

Artykuł 64

Środki komunikacji

1. Artykuł 48 ust. 1, 2 i 4 ma zastosowanie do całej komunikacji dotyczącej konkursów.

2. Komunikacja, wymiana i przechowywanie informacji odbywa się w sposób zapewniający zachowanie integralności oraz poufności wszystkich informacji przekazywanych przez uczestników konkursu, a także zapoznanie się z planami i projektami przez sąd konkursowy dopiero po upływie terminu ich składania.

3. Do urzędzeń służących do elektronicznego przesyłania planów i projektów mają zastosowanie następujące zasady:

- a) informacje dotyczące specyfikacji niezbędne do prezentacji planów i projektów za pomocą środków elektronicznych, w tym dotyczące kodowania dostępne są zainteresowanym stronom. Ponadto urzędzenia do elektronicznego przesyłania planów i projektów spełniają wymagania określone w załączniku XXIV;
- b) Państwa Członkowskie mogą wprowadzić lub stosować systemy dobrowolnej akredytacji mające na celu zwiększenie poziomu świadczenia usług certyfikacyjnych w odniesieniu do tych urzędzeń.

Artykuł 65

Zasady organizowania konkursów, kwalifikacji uczestników oraz wyboru sądu konkursowego

1. Organizując konkursy, podmioty zamawiające stosują procedury dostosowane do przepisów niniejszej dyrektywy.

2. Jeżeli udział w konkursie ma być ograniczony do pewnej liczby uczestników, podmiot zamawiający określa jasne i niedyskryminacyjne kryteria kwalifikacji. W każdym przypadku liczba kandydatów zaproszonych do udziału powinna być wystarczająca do zapewnienia rzeczywistej konkurencji.

3. W skład sądu konkursowego wchodzi wyłącznie osoby fizyczne niezależne od uczestników konkursu. Jeżeli od uczestników konkursu wymagane są szczególne kwalifikacje zawodowe, co najmniej jedna trzecia członków sądu konkursowego powinna posiadać te same lub równoważne kwalifikacje.

Artykuł 66

Decyzje sądu konkursowego

1. Sąd konkursowy jest niezależny w swoich decyzjach i opiniach.

2. Sąd konkursowy dokonuje oceny planów i projektów przedstawionych przez kandydatów anonimowo oraz wyłącznie na podstawie kryteriów wskazanych w ogłoszeniu o konkursie.

3. Sąd konkursowy, w protokole podpisanym przez jego członków, dokonuje zapisu klasyfikacji projektów sporządzonej na podstawie wartości poszczególnych projektów, wraz z komentarzami członków sądu konkursowego oraz ewentualnymi kwestiami wymagającymi wyjaśnienia.

4. Do czasu wydania opinii lub podjęcia decyzji przez sąd konkursowy należy przestrzegać zasady anonimowości.

5. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, kandydaci mogą zostać poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytania, które sąd konkursowy zawarł w protokole, w celu wyjaśnienia pewnych aspektów projektu.

6. Z dialogu pomiędzy członkami sądu konkursowego a kandydatami sporządza się wyczerpujący protokół.

TYTUŁ IV

OBOWIĄZKI STATYSTYCZNE, UPRAWNIENIA WYKONAWCZE ORAZ POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 67

Obowiązki statystyczne

1. Państwa Członkowskie, zgodnie z postanowieniami przyjętymi na mocy procedury przewidzianej w art. 68 ust. 2, zapewniają otrzymywanie przez Komisję corocznych sprawozdań statystycznych w podziale na Państwa Członkowskie i kategorie działalności, do których odnoszą się załączniki I–X, dotyczące całkowitej wartości zamówień udzielonych poniżej wartości progowych określonych w art. 16, które w przypadku nieuwzględnienia progów byłyby objęte niniejszą dyrektywą.

2. W odniesieniu do kategorii działalności, wymienionych w załącznikach II, III, V, IX oraz X, Państwa Członkowskie zapewniają otrzymanie przez Komisję, nie później niż w dniu 31 października 2004 r. oraz przed dniem 31 października każdego kolejnego roku, sprawozdań statystycznych dotyczących

zamówień udzielonych w roku poprzednim, zgodnie z postanowieniami przyjętymi na mocy procedury przewidzianej w art. 68 ust. 2. Sprawozdanie statystyczne zawiera informacje wymagane w celu sprawdzenia, czy Porozumienie jest właściwie stosowane.

Informacje wymagane w pierwszym akapicie nie obejmują informacji na temat zamówień na usługi w zakresie badań i rozwoju wymienionych w kategorii 8 załącznika XVII A, zamówień na usługi telekomunikacyjne wymienione w kategorii 5 załącznika XVII A, w którym pozycje ze Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) są równoważne z następującymi numerami referencyjnymi CPC: 7524, 7525 oraz 7526, ani na temat zamówień na usługi wymienione w załączniku XVII B.

3. Ustalenia, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być poczynione w taki sposób, aby zapewnić:

- a) możliwość pominięcia zamówień o niższej wartości w celu uproszczenia procedur administracyjnych, pod warunkiem że nie zagrazi to przydatności statystyki;
- b) zachowanie poufności dostarczonych informacji.

Artykuł 68

Komitet Doradczy

1. Komisja korzysta z pomocy Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych ustanowionego na mocy art. 1 decyzji Rady 71/306/EWG ⁽¹⁾ (dalej zwanego „Komitetem”).

2. W przypadku odniesień do niniejszego ustępu zastosowanie mają art. 3 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem art. 8 tej decyzji.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 69

Korekta progów

1. Co dwa lata, począwszy od dnia 30 kwietnia 2004 r., Komisja dokonuje weryfikacji progów określonych w art. 16 oraz, jeśli to konieczne, dokonuje ich korekty z uwzględnieniem akapitu drugiego, zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2.

Obliczenie wartości progowych oparte jest na średniej dziennej wartości euro wyrażonej w SDR, w okresie 24 miesięcy upływającym w ostatnim dniu sierpnia poprzedzającym korektę ze skutkiem od dnia 1 stycznia. Wartość tak skorygowanych progów, jeśli jest to konieczne, zaokrągla się w dół do najbliższego tysiąca euro, aby zapewnić, że obowiązujące wartości progowe określone w Porozumieniu i wyrażone w SDR, zostaną uwzględnione.

2. Jednocześnie z przeprowadzeniem korekty na podstawie ust. 1, Komisja dokonuje, zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2, dostosowania progów określonych w art. 61 (konkursy) do skorygowanych progów mających zastosowanie do zamówień na usługi.

Wartości progowe określone zgodnie z ust. 1 w walutach krajowych tych Państw Członkowskich, które nie są członkami Unii Walutowej, są zasadniczo zmieniane co dwa lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2004 r. Obliczenie tych wartości oparte jest na średnich dziennych wartościach tych walut wyrażonych w euro z okresu 24 miesięcy upływającego w ostatnim dniu sierpnia poprzedzającego korektę ze skutkiem od dnia 1 stycznia.

3. Skorygowane progi, o których mowa w ust. 1, ich wartości w walutach krajowych oraz dostosowane progi, o których mowa w ust. 2, są publikowane przez Komisję w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na początku listopada następującego po ich korekcie.

⁽¹⁾ Dz.U. L 185 z 16.8.1971, str. 15. Decyzja zmieniona decyzją 77/63/EWG (Dz.U. L 13 z 15.1.1977, str. 15).

Artykuł 70

Zmiany

Zgodnie z procedurą określoną w art. 68 ust. 2 Komisja może dokonać zmiany:

- a) wykazu podmiotów zamawiających w załącznikach I–X, tak aby spełniały one kryteria określone w art. 2–7;
- b) procedur sporządzania, przekazywania, przyjmowania, tłumaczenia, odbioru i dystrybucji ogłoszeń wymienionych w art. 41, 42, 43 i 63;
- c) procedur w zakresie szczegółowych odniesień do konkretnych pozycji nomenklatury CPV w ogłoszeniach;
- d) numerów odnoszących się do nomenklatury przedstawionej w załączniku XVII, o ile nie skutkuje to zmianą zakresu przedmiotowego dyrektywy, oraz procedur w zakresie odniesień w ogłoszeniach do poszczególnych pozycji w tej nomenklaturze w ramach kategorii usług wymienionych w tym załączniku;
- e) numerów odnoszących się do nomenklatury przedstawionej w załączniku XII, o ile nie skutkuje to zmianą zakresu przedmiotowego dyrektywy, oraz procedur w zakresie odniesień w ogłoszeniach do poszczególnych pozycji w tej nomenklaturze;
- f) załącznika XI;
- g) procedury przesyłania i publikowania danych, o których mowa w załączniku XX, z uwagi na postęp techniczny lub z przyczyn administracyjnych;
- h) szczegółów technicznych oraz cech urządzeń służących do elektronicznego przesyłania danych, do których odnoszą się lit. a), f) i g) załącznika XXIV;
- i) w celu ułatwień administracyjnych przewidzianych w art. 67 ust. 3, procedur wykorzystania, sporządzania, przekazywania, przyjmowania, tłumaczenia, gromadzenia i dystrybucji sprawozdań statystycznych, o których mowa w art. 67 ust. 1 i ust. 2;
- j) procedur technicznych w zakresie metod kalkulacji przedstawionych w art. 69 ust. 1 i ust. 2 akapit drugi.

Artykuł 71

Wykonanie dyrektywy

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne, niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 31 stycznia 2006 r. Państwa te niezwłocznie informują o tym fakcie Komisję.

Państwa Członkowskie mogą skorzystać z dodatkowego okresu nieprzekraczającego 35 miesięcy od wygaśnięcia terminu na wdrożenie przepisów niezbędnych do spełnienia postanowień art. 6 niniejszej dyrektywy, określonego w akapicie pierwszym.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.

Przepisy art. 30 mają zastosowanie od dnia 30 kwietnia 2004 r.

2. Państwa Członkowskie informują Komisję o tekstach podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych przez nie w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 72

Mechanizmy monitorowania

Zgodnie z dyrektywą Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynującą przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji ⁽¹⁾, Państwa Członkowskie zapewniają wykonanie niniejszej dyrektywy przy pomocy skutecznych, dostępnych i przejrzystych mechanizmów.

W tym celu Państwa Członkowskie mogą między innymi powołać lub ustanowić niezależny organ.

Artykuł 73

Uchylenie

Niniejszym uchyla się dyrektywę 93/38/EWG, bez naruszania zobowiązań Państw Członkowskich wskazanych w załączniku XXV, dotyczących terminów wdrożenia jej do prawa krajowego.

Odniesienia do uchylonej dyrektywy należy interpretować jako odniesienia do niniejszej dyrektywy oraz należy odczytywać zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku XXVI.

Artykuł 74

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 75

Adresaci

Niniejsza dyrektywa jest skierowana do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 31 marca 2004 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

P. COX

Przewodniczący

W imieniu Rady

D. ROCHE

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 76 z 23.3.1992, str.14. Dyrektywa zmieniona Aktem Przyjęcia z 1994 r. (Dz.U. 241 z 29.8.1994, str. 228).

ZAŁĄCZNIK I

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORACH TRANSPORTU LUB DYSTRYBUCJI GAZU LUB ENERGII CIEPLNEJ**Belgia**

- Distrigaz/ NV Distrigaz.
- Władze lokalne lub związek władz lokalnych dla tego zakresu czynności.

Dania

- Podmioty zajmujące się dystrybucją gazu lub energii cieplnej na podstawie pozwolenia nadanego na mocy § 4 lov om varmforsyning, patrz: Consolidation Act nr 772 z dnia 24 lipca 2000 r.
- Podmioty transportujące gaz na podstawie licencji przyznawanej na mocy § 10 lov nr 449 om naturgasforsyning z dnia 31 maja 2000 r.
- Podmioty transportujące gaz na podstawie upoważnienia nadanego na mocy bekendtgørelse nr 141 om rørledningsanlæg på dansk kontinentalsokkelområde til transport af kulbrinter z dnia 13 marca 1974 r.

Niemcy

- Władze lokalne, publiczne organy prawne lub związki publicznych organów prawnych lub przedsiębiorstwa kontrolowane przez państwo dostarczające gaz lub energię cieplną innym podmiotom lub prowadzące ogólną sieć dostawy na mocy art. 2 ust. 3 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz) z 24 kwietnia 1998 r., ostatnio zmienionej dnia 10 listopada 2001 r.

Grecja

- „Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (Δ.Ε.Π.Α.) Α.Ε.”, która transportuje i prowadzi dystrybucję gazu zgodnie z ustawą nr 2364/95, zmienionej ustawami nr 2528/97, 2593/98 oraz 2773/99.

Hiszpania

- Enagas, S.A.
- Bahía de Bizkaia Gas, S.L.
- Gasoducto Al Andalus, S.A.
- Gasoducto de Extremadura, S.A.
- Infraestructuras Gasistas de Navarra, S.A.
- Regasificadora del Noroeste, S.A.
- Sociedad de Gas de Euskadi, S.A.
- Transportista Regional de Gas, S.A.
- Unión Fenosa de Gas, S.A.
- Bilbogas, S.A.
- Compañía Española de Gas, S.A.
- Distribución y Comercialización de Gas de Extremadura, S.A.
- Distribuidora Regional de Gas, S.A.
- Donostigas, S.A.
- Gas Alicante, S.A.

- Gas Andalucía, S.A.
- Gas Aragón, S.A.
- Gas Asturias, S.A.
- Gas Castilla – La Mancha, S.A.
- Gas Directo, S.A.
- Gas Figueres, S.A.
- Gas Galicia SDG, S.A.
- Gas Hernani, S.A.
- Gas Natural de Cantabria, S.A.
- Gas Natural de Castilla y León, S.A.
- Gas Natural SDG, S.A.
- Gas Natural de Alava, S.A.
- Gas Natural de La Coruña, S.A.
- Gas Natural de Murcia SDG, S.A.
- Gas Navarra, S.A.
- Gas Pasaia, S.A.
- Gas Rioja, S.A.
- Gas y Servicios Mérida, S.L.
- Gesa. Gas, S.A.
- Meridional de Gas, S.A.U.
- Sociedad del Gas Euskadi, S.A.
- Tolosa. Gas, S.A.

Francja

- Société nationale des gaz du Sud-Ouest, transportujące gaz.
- Gaz de France, założona i prowadząca działalność na mocy loi n° 46–628 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz z dnia 8 kwietnia 1946 r., z późniejszymi zmianami.
- Podmioty prowadzące dystrybucję energii elektrycznej, wymienione w art. 23 loi n° 46–628 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz z dnia 8 kwietnia 1946 r., z późniejszymi zmianami.
- Compagnie française du méthane, transportujące gaz.
- Władze lokalne lub związki władz lokalnych, prowadzące dystrybucję energii cieplnej.

Irlandia

- Bord Gáis Éireann
- Inne podmioty, które mogą uzyskać pozwolenie na prowadzenie działalności w zakresie dystrybucji lub transmisji gazu naturalnego udzielaną przez Commission for Energy Regulation [Komisji ds. Regulacji Energii] na mocy przepisów Gas Acts 1976–2002.

- Podmioty, którym udzielono pozwolenia na mocy Electricity Regulation Act 1999 i które zajmują się dystrybucją energii cieplnej jako operatorzy „Combined Heat and Power Plants” [zakładów skojarzonej produkcji ciepła i energii].

Włochy

- SNAM Rete Gas s.p.a., SGM and EDISON T&S, transportujące gaz.
- Podmioty zajmujące się dystrybucją gazu i podlegające przepisom ustaw (tekst jednolity) w sprawie bezpośredniego przejścia kontroli nad usługami publicznymi przez władze lokalne i prowincje, zatwierdzonych dekretem królewskim nr 2578 z dnia 15 października 1925 r. oraz dekretem Prezydenta nr 902 z dnia 4 października 1986 r.
- Podmioty zajmujące się dystrybucją energii cieplnej dla społeczeństwa, o których mowa w art. 10 ustawy nr 308 z dnia 29 maja 1982 r. – Norme sul contenimento dei consumi energetici, lo sviluppo delle fonti rinnovabili di energia, l'esercizio di centrali elettriche alimentate con combustibili dagli idrocarburi.
- Władze lokalne lub związki władz lokalnych zajmujące się dystrybucją energii cieplnej dla społeczeństwa.

Luksemburg

- Société de transport de gaz SOTEG S.A.
- Gaswierk Esch-Uelzecht S.A.
- Service industriel de la Ville de Dudelange.
- Service industriel de la Ville de Luxembourg.
- Władze lokalne lub związki utworzone przez tego rodzaju władze lokalne odpowiedzialne za dystrybucję energii cieplnej.

Niderlandy

- Podmioty wytwarzające, transportujące lub dystrybuujące gaz na podstawie na podstawie pozwolenia (vergunning) nadawanego przez władze miejskie na mocy Gemeentewet.
- władze miejskie lub na poziomie prowincji zajmujące się transportem lub dystrybucją gazu na mocy Gemeentewet lub Provinciewet.
- Władze lokalne lub związki władz lokalnych zajmujące się dystrybucją energii cieplnej dla społeczeństwa.

Austria

- Podmioty upoważnione do transportu lub dystrybucji gazu na mocy Energiewirtschaftsgesetz, dRGL. I, str. 1451–1935 lub Gaswirtschaftsgesetz, BGBL. I nr 121/2000, z późniejszymi zmianami.
- Podmioty upoważnione do transportu lub dystrybucji gazu na mocy Gewerbeordnung, BGBL. nr 194/1994, z późniejszymi zmianami.

Portugalia

- Podmioty zajmujące się transportem lub dystrybucją gazu na mocy art. 1 dekretu-ustawy nr 8/2000 z dnia 8 lutego 2000 r., z wyjątkiem ppkt ii) i iii) w pkt 3 lit. b) w tym artykule.

Finlandia

- Podmioty publiczne lub inne prowadzące system transportu gazu w sieci lub zajmujące się transportem lub dystrybucją gazu na podstawie pozwolenia udzielonego na mocy rozdziału 3(1) lub rozdziału 6(1) maakaasumarkkinalaki/naturgasmarknadslagen (508/2000); jak również podmioty miejskie lub przedsiębiorstwa publiczne zajmujące się produkcją, transportem lub dystrybucją energii cieplnej lub dostarczające energię ciepłą sieciom.

Szwecja

- Podmioty zajmujące się transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej na podstawie koncesji nadanej na mocy lagen (1978:160) om vissa rörledninggar.

Zjednoczone Królestwo

- Publiczny transporter gazu według definicji zawartej w sekcji 7 art. 1 ustawy Gas Act 1986.
 - Osoba będąca przedsiębiorcą prowadzącym działalność w zakresie dostaw gazu na mocy art. 8 Gas (Northern Ireland) Order 1996.
 - Organ władz lokalnych, który dostarcza lub prowadzi stałą sieć, która świadczy lub będzie świadczyć usługi dla ogółu w zakresie produkcji, transportu lub dystrybucji energii cieplnej.
 - Osoba posiadająca pozwolenie z tytułu sekcji 6 art. 1 lit. a) ustawy Electricity Act 1989 uwzględniającego przepisy sekcji 10 art. 3 tejże ustawy.
 - The Northern Ireland Housing Executive [Urząd ds. komunalnych zasobów mieszkaniowych w Irlandii Północnej]
-

ZAŁĄCZNIK II

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORACH PRODUKCJI, TRANSPORTU LUB DYSTRYBUCJI ENERGII ELEKTRYCZNEJ**Belgia**

- SA Electrabel/NV Electrabel.
- Władze lokalne oraz związki władz lokalnych dla tego zakresu czynności.
- SA Société de Production d'Electricité/NV Elektriciteitsproductie Maatschappij.

Dania

- Podmioty wytwarzające energię elektryczną na podstawie pozwolenia nadawanego na mocy § 10 lov om elforsyning, patrz: Consolidation Act nr 767 z dnia 28 sierpnia 2001 r.
- Podmioty zajmujące się transportem energii elektrycznej na podstawie pozwolenia nadawanego na mocy § 19 lov om elforsyning, patrz: Consolidation Act nr 767 z dnia 28 sierpnia 2001 r.
- Podmioty przyjmujące odpowiedzialność za system na podstawie pozwolenia nadawanego na mocy § 27 lov om elforsyning, patrz: Consolidation Act nr 767 z dnia 28 sierpnia 2001 r.

Niemcy

- Władze lokalne, publiczne organy prawne lub związki publicznych organów prawnych lub przedsiębiorstwa kontrolowane przez Państwo dostarczające energię elektryczną innym przedsiębiorstwom lub prowadzące ogólną sieć dostaw na mocy art. 2 ust. 3 Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz) z dnia 24 kwietnia 1998 r., ostatnio zmienionej dnia 10 listopada 2001 r.

Grecja

- „Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Α.Ε.”, założona na mocy ustawy nr 1468/1950 περί ιδρύσεως της ΔΕΗ i prowadząca działalność zgodnie z ustawą nr 2773/1999 oraz z dekretem prezydenckim nr 333/1999.
- Spółka „ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.” znana jako „ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ή ΔΕΣΜΗΕ”, założona na mocy art. 14 ustawy nr 2773/1999 i dekretu prezydenckiego nr 328/2000 (Dziennik Ustaw Grecji 268).

Hiszpania

- Red. Eléctrica de España, S.A.
- Endesa, S.A.
- Iberdrola, S.A.
- Unión Fenosa, S.A.
- Hidroeléctrica del Cantábrico, S.A.
- Electra del Viesgo, S.A.
- Otras entidades encargadas de la producción, transporte y distribución de electricidad en virtud de la Ley 54/1997, de 27 de noviembre, del Sector eléctrico y su normativa de desarrollo.

Francja

- Électricité de France, założona i prowadząca działalność na mocy loi n° 46-628 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz z dnia 8 kwietnia 1946 r., z późniejszymi zmianami.
- Podmioty zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, o których mowa w art. 23 loi n° 46-628 sur la nationalisation de l'électricité et du gaz z dnia 8 kwietnia 1946 r., z późniejszymi zmianami.
- Compagnie nationale du Rhône.

Irlandia

- The Electricity Supply Bard.
- ESB Independent Energy [ESBIE – dostawa energii elektrycznej].
- Synergen Ltd. [wytwarzanie energii elektrycznej].
- Viridian Energy Supply Ltd. [dostawy energii elektrycznej].
- Huntstown Power Ltd. [wytwarzanie energii elektrycznej].
- Bord Gáis Éireann [dostawa energii elektrycznej].
- Dostawcy i wytwórcy energii elektrycznej działający na podstawie zezwolenia wydanego na mocy Electricity Regulation Act 1999.

Włochy

- Spółki działające w ramach Gruppo Enel upoważnione do produkcji, przekazywania i dystrybucji energii elektrycznej w rozumieniu dekretu legislacyjnego nr 79 z dnia 16 marca 1999 r., z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.
- Inne przedsiębiorstwa działające na podstawie koncesji wydanych na mocy dekretu legislacyjnego nr 79 z dnia 16 marca 1999 r.

Luksemburg

- Compagnie grand-ducale d'électricité de Luxembourg (CEGEDEL), zajmująca się produkcją lub dystrybucją energii elektrycznej na mocy convention concernant l'établissement et l'exploitation des réseaux de distribution d'énergie électrique dans le Grand-Duché du Luxembourg z dnia 11 listopada 1927 r., zatwierdzonej ustawą z dnia 4 stycznia 1928 r.
- Władze lokalne odpowiedzialne za transport lub dystrybucję energii elektrycznej.
- Société électrique de l'Our (SEO).
- Syndicat de communes SIDOR.

Niderlandy

- Podmioty zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej na podstawie pozwolenia (vergunning) udzielanego przez władze prowincji na mocy Provinciewet.

Austria

- Podmioty prowadzące sieć transmisji lub dystrybucji na mocy Elektrizitätswirtschafts- und Organisationsgesetz, BGBl. I nr 143/1998, z późniejszymi zmianami, lub na mocy Elektrizitätswirtschafts(wesen)gesetze der Länder.

Portugalia

- PODSTAWOWE USTAWODAWSTWO
 - ELECTRICIDADE DE PORTUGAL (EDP), utworzona na mocy dekretu-ustawy nr 182/95 z dnia 27 lipca 1995 r., zmienionej dekretem-ustawą nr 56/97 z dnia 14 marca 1997 r.
 - EMPRESA ELÉCTRICA DOS AÇORES (EDA), prowadząca działalność na mocy regionalnego dekretu legislacyjnego nr 15/96/A z dnia 1 sierpnia 1996 r.
 - EMPRESA DE ELECTRICIDADE DA MADEIRA (EEM), prowadząca działalność na mocy dekretu-ustawy nr 99/91 oraz dekretu-ustawy nr 100/91, obydwie dekrety z dnia 2 marca 1991 r.

— PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- Podmioty zajmujące się produkcją energii elektrycznej na mocy dekretu-ustawy nr 183/95 z dnia 27 lipca 1995 r., zmienionego dekretem-ustawą nr 56/97 z dnia 14 marca 1997 r., z dalszymi zmianami wprowadzonymi dekretem-ustawą nr 198/2000 z dnia 24 sierpnia 2000 r.
- Niezależne procedury w zakresie energii elektrycznej wynikające z dekretu-ustawy nr 189/88 z dnia 27 maja 1988 r., zmienionego dekretem-ustawą nr 168/99 z dnia 18 maja 1999 r., nr 313/95 z dnia 24 listopada 1995 r., nr 312/2001 z dnia 10 grudnia 2001 r. oraz nr 339-C/2001 z dnia 29 grudnia 2001 r.

— TRANSPORT ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- Podmioty zajmujące się transportem energii elektrycznej na mocy dekretu-ustawy nr 185/95 z dnia 27 lipca 1995 r., zmienionego dekretem-ustawą nr 56/97 z dnia 14 marca 1997 r.

— DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

- Podmioty zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej na mocy dekretu-ustawy nr 184/95 z dnia 27 lipca 1995 r., zmienionego dekretem-ustawą nr 56/97 z dnia 14 marca 1997 r., oraz na mocy na mocy dekretu-ustawy nr 344-B/82 z dnia 1 września 1982 r., zmienionego dekretem-ustawą nr 297/86 z dnia 19 września 1986 r. oraz dekretem-ustawą nr 341/90 z dnia 30 października 1990 r. i dekretem-ustawą nr 17/92 z dnia 5 lutego 1992 r.

Finlandia

- Podmioty miejskie i przedsiębiorstwa publiczne produkujące energię elektryczną oraz podmioty odpowiedzialne za utrzymanie transportu energii elektrycznej lub sieci dystrybucji oraz za transport energii elektrycznej lub za system energii elektrycznej na podstawie pozwolenia nadawanego na mocy sekcji 4 lub 16 sähkösäätölaaki/elmarknadslagen (386/1995).

Szwecja

- Podmioty zajmujące się transportem lub dystrybucją energii elektrycznej na podstawie koncesji nadawanej na mocy ellagen (1997:857).

Zjednoczone Królestwo

- Osoba posiadająca pozwolenie z tytułu sekcji 6 ustawy Electricity Act 1989.
- Osoba posiadająca pozwolenie z tytułu art. 10 ust. 1 Electricity (Northern Ireland) Order 1992.

—

ZAŁĄCZNIK III

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORACH PRODUKCJI, TRANSPORTU LUB DYSTRYBUCJI WODY PITNEJ**Belgia**

- Aquinter.
- Władze lokalne oraz związki władz lokalnych dla tego zakresu czynności.
- Société wallonne des Eaux.
- Vlaams Maatschappij voor Watervoorziening.

Dania

- Podmioty zajmujące się dostawą wody według definicji w § 3 art. 3 lov bekendtgørelse nr 130 om vandforsyning m.v. z dnia 26 lutego 1999 r.

Niemcy

- Podmioty zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody na mocy Eigenbetriebsverordnungen or Eigenbetriebsgesetze poszczególnych Lider (spółki użyteczności publicznej).
- Podmioty zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody na mocy Gesetze über die kommunale Gemeinschaftsarbeit oder Zusammenarbeit poszczególnych Länder.
- Podmioty zajmujące się produkcją wody na mocy Gesetz über Wasser- und Bodenverbände z dnia 12 lutego 1991 r., ostatnio zmienionej dnia 15 maja 2002 r.
- Spółki będące własnością publiczną zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody na mocy Kommunalgesetze, a zwłaszcza Gemeindeverordnungen poszczególnych Länder.
- Przedsiębiorstwa utworzone na mocy Aktiengesetz z dnia 6 września 1965 r., ostatnio zmienionej dnia 19 lipca 2002 r., lub na mocy GmbH-Gesetz z dnia 20 kwietnia 1892 r., ostatnio zmienionej dnia 19 lipca 2002 r., bądź też posiadające status prawny Kommanditgesellschaft (spółki komandytowej), zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody na podstawie specjalnej umowy zawartej z władzami regionalnymi lub lokalnymi.

Grecja

- „Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε.” („Ε.Υ.Δ.Α.Π.” lub „Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.”). Status prawny tej spółki podlega przepisom ujednoczonej ustawy nr 2190/1920, ustawy nr 2414/1996 i dodatkowo przepisom ustawy nr 1068/80 i ustawy nr 2744/1999.
- „Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης Α.Ε.” („Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.”) podlegająca przepisom ustawy nr 2937/2001 (Grecki Dziennik Ustaw 169 Α') oraz ustawy nr 2651/1998 (Grecki Dziennik Ustaw 248 Α').
- „Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Μειζονος Περιοχής Βόλου” („ΔΕΥΑΜΒ”), która prowadzi działalność na mocy ustawy nr 890/1979.
- „Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης – Αποχέτευσης”, które zajmują się produkcją i dystrybucją wody na mocy ustawy nr 1069/80 z dnia 23 sierpnia 1980 r.
- „Σύνδεσμοι Ύδρευσης”, które prowadzą działalność na mocy dekretu prezydenckiego nr 410/1995, zgodnie z Κώδικος Δήμων και Κοινοτήτων.
- „Δήμοι και Κοινότητες”, które prowadzą działalność na mocy dekretu prezydenckiego nr 410/1995, zgodnie z Κώδικος Δήμων και Κοινοτήτων.

Hiszpania

- Mancomunidad de Canales de Taibilla.

- Otras entidades públicas integradas o dependientes de las Comunidades Autónomas y de las Corporaciones locales que actúan en el ámbito de la distribución de agua potable.
- Otras entidades privadas que tienen concedidos derechos especiales o exclusivos por las Corporaciones locales en el ámbito de la distribución de agua potable.

Francja

- Władze regionalne lub lokalne oraz lokalne organy publiczne zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody pitnej.

Irlandia

- Podmioty zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody na mocy Local Government [Sanitary Services] Act 1878 to 1964.

Włochy

- Organy odpowiedzialne za zarządzanie różnymi etapami usług w zakresie dystrybucji wody z tytułu jednolitych przepisów prawa w sprawie bezpośredniego przejęcia kontroli nad usługami publicznymi przez władze lokalne i prowincje, zatwierdzonych dekretem królewskim nr 2578 z dnia 15 października 1925 r., dekretem prezydenckim nr 902 z dnia 4 października 1986 r. oraz dekretem legislacyjnym nr 267 przedstawiającym ujednolicony tekst ustaw w sprawie struktury władz lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem art. 112–116.
- Ente Autonomo Acquedotto Pugliese utworzona dekretem królewskim – ustawa nr 2060 z dnia 19 października 1919 r.
- Ente Acquedotti Siciliani utworzona ustawą regionalną nr 2/2 z dnia 4 września 1979 r. oraz ustawą regionalną nr 81 z dnia 9 sierpnia 1980 r.
- Ente Sardo Acquedotti e Fognature utworzona ustawą nr 9 z dnia 5 lipca 1963 r.

Luksemburg

- Działy władz lokalnych odpowiedzialne za dystrybucję wody.
- Związki władz lokalnych zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody, utworzone na mocy loi concernant la création des syndicats de communes z dnia 23 lutego 2001 r., z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami wprowadzonymi ustawą z dnia 23 grudnia 1958 r. oraz ustawą z dnia 29 lipca 1981 r., oraz na mocy loi ayant pour objet le renforcement de l'alimentation en eau potable du Grand-Duché du Luxembourg à partir du réservoir d'Esch-sur-Sûre z dnia 31 lipca 1962 r.

Niderlandy

- Podmioty zajmujące się produkcją lub dystrybucją wody zgodnie z Waterleidingwet.

Austria

- Władze lokalne oraz związki władz lokalnych zajmujące się produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej na mocy Wasserversorgungsgesetze dziewięciu Länder.

Portugalia

- INTERMUNICIPAL SYSTEMS [systemy międzymiejskie] – przedsiębiorstwa obejmujące Państwo lub inne podmioty publiczne, z większościowym udziałem oraz przedsiębiorstwa prywatne, na mocy dekretu-ustawy nr 379/93 z dnia 5 listopada 1993 r. Dopuszcza się bezpośrednią administrację przez państwo.
- MUNICIPAL SYSTEMS [systemy miejskie] – władze lokalne oraz związki władz lokalnych, przedsiębiorstwa usługowe współpracujące z władzami lokalnymi, przedsiębiorstwa, w których całość lub większa część kapitału znajduje się rękach publicznych lub przedsiębiorstwa prywatne na mocy dekretu-ustawy nr 379/93 z dnia 5 listopada 1993 oraz ustawy nr 58/98 z dnia 18 sierpnia 1998 r.

Finlandia

- Władze zajmujące się dostawą wody z tytułu sekcji 3 vesihuoltolaki/lagen om vattentjänster (119/2001).

Szwecja

- Władze lokalne oraz spółki miejskie zajmujące się produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej na mocy lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar.

Zjednoczone Królestwo

- Spółka mianowana na przedsiębiorcę zajmującego się wodą lub przedsiębiorcę w zakresie kanalizacji na mocy Water Industry Act 1991.
 - Instytucja wodno-kanalizacyjna utworzona na mocy sekcji 62 ustawy Local Government etc (Scotland) Act 1994.
 - The Department for Regional Development (Northern Irelandia) [Departament ds. Rozwoju Regionalnego w Irlandii Północnej].
-

ZAŁĄCZNIK IV

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W ZAKRESIE USŁUG KOLEJOWYCH

Belgia

- Société nationale des Chemins de fer belges/Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.

Dania

- Danske Statsbaner.
- Podmioty działające na mocy lov nr 1317 om amtskommunernes overtagelse af de statslige ejerandele i privatbanerne z dnia 20 grudnia 2000 r.
- Ørestadsselskabet I/S.

Niemcy

- Deutsche Bahn AG.
- Inne przedsiębiorstwa świadczące usługi kolejowe dla ludności na mocy art. 2 ust. 1 Allgemeines Eisenbahngesetz z dnia 27 grudnia 1993 r., ostatnio zmienionej dnia 21 czerwca 2002 r.

Grecja

- „Οργανισμός Σιδηροδρόμων Ελλάδος Α.Ε.” („O.S.E. A.E.”), na mocy ustawy nr 2671/98.
- „ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε.” na mocy ustawy nr 2366/95.

Hiszpania

- Ente público Gestor de Infraestructuras Ferroviarias (GIF).
- Red. Nacional de los Ferrocarriles Españoles (RENFE).
- Ferrocarriles de Vía Estrecha (FEVE).
- Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC).
- Eusko Trenbideak (Bilbao).
- Ferrocarriles de la Generalitat Valenciana. (FGV).
- Ferrocarriles de Mallorca.

Francja

- Société nationale des chemins de fer français oraz inne sieci kolejowe dostępne dla ludności, o których mowa w loi d'orientation des transports intérieurs nr 82-1153 z dnia 30 grudnia 1982 r., tytuł II, rozdział 1.
- Réseau ferré de France, spółka państwowa utworzona na mocy ustawy nr 97-135 z dnia 13 lutego 1997 r.

Irlandia

- Iarnród Éireann [Irish Rail] [Koleje Irlandzkie].
- Railway Procurement Agency.

Włochy

- Ferrovie dello Stato S. p. A.
- Trenitalia S. p. A.

- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi kolejowe na podstawie koncesji udzielanej na mocy art. 10 dekretu królewskiego nr 1447 z dnia 9 maja 1912 r., zatwierdzającego jednolity tekst ustaw w sprawie le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi kolejowe na podstawie koncesji udzielanej na mocy art. 4 ustawy nr 410 z dnia 4 czerwca 1949 r. – Concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa lub władze lokalne świadczące usługi kolejowe na podstawie koncesji udzielanej na mocy art. 14 ustawy nr 1221 z dnia 2 sierpnia 1952 r. – Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie di altre linee di trasporto in regime di concessione.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie transportu publicznego na mocy art. 8 i art. 9 dekretu legislacyjnego nr 422 z dnia 19 listopada 1997 r. – Conferimento alle regioni ed agli enti locali di funzioni e compiti in materia di trasporto pubblico locale, według zasad określonych w art. 4 ust. 4 ustawy nr 9 z dnia 15 marca 1997 r., zmienionego dekretem legislacyjnym nr 400 z dnia 20 września 1999 r. oraz art. 45 ustawy nr 166 z dnia 1 sierpnia 2002 r.

Luksemburg

- Chemins de fer luxembourgeois (CFL).

Niderlandy

- Podmioty ds. zakupów w obszarze usług kolejowych.

Austria

- Österreichische Bundesbahn.
- Schieneninfrastrukturfinanzierungs-Gesellschaft mbH sowie.
- Podmioty upoważnione do świadczenia usług transportowych na mocy Eisenbahngesetz, BGBl. nr 60/1957, z z późniejszymi zmianami.

Portugalia

- CP – Caminhos de Ferro de Portugal, E.P., na mocy dekretu-ustawy nr 109/77 z dnia 23 marca 1977 r.
- REFER, E.P., na mocy dekretu-ustawy nr 104/97 z dnia 29 kwietnia 1997 r.
- RAVE, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 323-H/2000 z dnia 19 grudnia 2000 r.
- Fertagus, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 189-B/99 z dnia 2 czerwca 1999 r.
- Metro do Porto, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 394-A/98 z dnia 15 grudnia 1998 r, zmienionego dekretem-ustawa nr 261/2001 z dnia 26 września 2001 r.
- Normmetro, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 394-A/98 z dnia 15 grudnia 1998,, zmienionego dekretem-ustawa nr 261/2001 z dnia 26 września 2001 r.
- Metropolitan Ligeiro de Mirandela, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 15/95 z dnia 8 lutego 1995 r.
- Metro do Mondego, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 10/2002 z dnia 24 stycznia 2002 r.
- Metro Transportes do Sul, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 337/99 z dnia 24 sierpnia 1999 r.
- Władze lokalne oraz przedsiębiorstwa władz lokalnych świadczące usługi transportowe na mocy ustawy nr 159/99 z dnia 14 września 1999 r.

- Władze publiczne oraz przedsiębiorstwa publiczne świadczące usługi kolejowe na mocy ustawy nr 10/90 z dnia 17 marca 1990 r.
- Przedsiębiorstwa prywatne świadczące usługi kolejowe na mocy ustawy nr 10/90 z dnia 17 marca 1990 r., gdzie mają szczególne lub wyłączne prawa.

Finlandia

- VR Osakeyhtiö/VR Aktiebolag.

Szwecja

- Podmioty publiczne świadczące usługi kolejowe zgodnie z förordningen (1996:734) om statens spåranläggningar oraz lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.
- Regionalne i lokalne podmioty publiczne zajmujące się reionalną lub lokalną komunikacją kolejową na mocy lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik.
- Podmioty prywatne świadczące usługi kolejowe na mocy upoważnienia nadanego im z tytułu förordningen (1996:734) om statens spåranläggningar, o ile takie pozwolenie jest zgodne z art. 2 ust. 3 dyrektywy.

Zjednoczone Królestwo

- Railtrack plc.
 - Eurotunnel plc.
 - Northern Ireland Transport Holding Company.
 - Northern Ireland Railways Company Limited.
-

ZAŁĄCZNIK V

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W ZAKRESIE MIEJSKICH USŁUG KOLEJOWYCH, TRAMWAJOWYCH, TROLEJBUSOWYCH LUB AUTOBUSOWYCH**Belgia**

- Société des Transports intercommunaux de Bruxelles/Maatschappij voor intercommunaal Vervoer van Brussel.
- Société régionale wallonne du Transport et ses sociétés d'exploitation (TEC Liège–Verviers, TEC Namur–Luxembourg, TEC Brabant wallon, TEC Charleroi, TEC Hainaut)/Société régionale wallonne du Transport en haar exploitatiemaatschappijen (TEC Liège–Verviers, TEC Namur–Luxembourg, TEC Brabant wallon, TEC Charleroi, TEC Hainaut).
- Vlaamse Vervoermaatschappij (De Lijn).
- Spółki prywatne korzystające ze szczególnych lub wyłącznych praw.

Dania

- Danske Statsbaner.
- Podmioty świadczące usługi autobusowe dla ludności (zwyczajowe regularne usługi) na podstawie upoważnienia nadanego im na mocy lov bekendtgørelse nr 738 om buskørsel z dnia 22 grudnia 1999 r.
- Ørestadsselskabet I/S.

Niemcy

- Przedsiębiorstwa świadczące usługi dla ludności w zakresie transportu na krótkich trasach na podstawie upoważnienia nadanego im na mocy Personenbeförderungsgesetz z dnia 21 marca 1961 r., ostatnio zmienionego dnia 21 sierpnia 2002 r.

Grecja

- „Ηλεκτροκίνητα Λεωφορεία Περιοχής Αθηνών – Πειραιώς Α.Ε.” („Η.Λ.Π.Α.Π. Α.Ε.”), utworzona i prowadząca działalność na mocy dekretu legislacyjnego nr 768/1970 (A'273), ustawy nr 588/1977 (A'148) oraz ustawy nr 2669/1998 (A'283).
- „Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών – Πειραιώς” („Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.”), utworzona i prowadząca działalność na mocy ustawy nr 352/1976 (A' 147) oraz ustawy nr 2669/1998 (A'283).
- „Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών Α.Ε.” („Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.”), utworzona i prowadząca działalność na mocy ustawy nr 2175/1993 (A'211) oraz ustawy nr 2669/1998 (A'283).
- „Εταιρεία Θερμικών Λεωφορείων Α.Ε.” („Ε.Θ.Ε.Λ. Α.Ε.”), utworzona i prowadząca działalność na mocy ustawy nr 2175/1993 (A'211) oraz ustawy nr 2669/1998 (A'283).
- „Αττικό Μετρό Α.Ε.”, utworzona i prowadząca działalność na mocy ustawy nr 1955/1991.
- „Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης” („Ο.Α.Σ.Θ.”), utworzona i prowadząca działalność na mocy dekretu nr 3721/1957, dekretu legislacyjnego nr 716/1970 oraz ustawy nr 66/79 i ustawy nr 2898/2001 (A'71).
- „Κοινό Ταμείο Είσπραξης Λεωφορείων” („κ.τ.ε.λ.”), prowadząca działalność na mocy ustawy nr 2963/2001 (A'268).
- „Δημοτικές Επιχειρήσεις Λεωφορείων Ρόδου και Κω”, znana również odpowiednio jako „ΡΟΔΑ” oraz „ΔΕΑΣ ΚΩ”, prowadząca działalność na mocy ustawy nr 2963/2001 (A'268).

Hiszpania

- Entidades que prestan servicios públicos de transporte urbano con arreglo a la Ley 7/1985, de 2 de abril, Reguladora de las Bases de Régimen Local; Real Decreto legislativo 781/1986, de 18 de abril, por el que se aprueba el texto refundido de las disposiciones legales vigentes en materia de régimen local y correspondiente legislación autonómica en su caso.
- Entidades que prestan servicios públicos de autobuses con arreglo a la disposición transitoria tercera de la Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

Francja

- Podmioty świadczące usługi transportowe dla ludności na mocy art. 7-II loi d'orientation des transports intérieurs n° 82-1153 z dnia 30 grudnia 1982 r.
- Régie autonome des transports parisiens, Société nationale des chemins de fer français oraz inne podmioty świadczące usługi transportowe na podstawie upoważnienia nadanego im przez Syndicat des transports d'Ile-de-France, na mocy rozporządzenia nr 59-151 z dnia 7 stycznia 1959 r. z późn. zm. oraz dekrétów wykonawczych w odniesieniu do organizacji transportu pasażerskiego w regionie Ile-de-France.
- Réseau ferré de France, spółka państwowa utworzona na mocy ustawy nr 97-135 z dnia 13 lutego 1997 r.

Irlandia

- Iarnród Éireann [Irish Rail] [Koleje Irlandzkie].
- Railway Procurement Agency.
- Luas [Dublin Light Rail].
- Bus Éireann [Irish Bus] [Autobusy Irlandzkie].
- Bus Átha Cliath [Dublin Bus] [Autobusy miejskie dla miasta stołecznego Dublin].
- Podmioty świadczące usługi transportowe dla ludności na mocy zmienionej ustawy Road Transport Act 1932.

Włochy

- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi transportu publicznego drogą kolejową, systemem automatycznym, tramwajami, trolejbusami lub autobusami lub zarządzające odpowiednimi infrastrukturami na poziomie krajowym.

Obejmują one, dla przykładu:

- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi transportowe na podstawie koncesji nadanej im na mocy ustawy nr 1822 z dnia 28 września 1939 r. – Disciplina degli autoservizi di linea (autolinee per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata) – art. 1, zmienionego art. 45 dekrétu prezydenckiego nr 771 z dnia 28 czerwca 1955 r.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi transportowe dla ludności na mocy art. 1 ust. 4 lub ust. 15 dekrétu królewskiego nr 2578 z dnia 15 października 1925 r. – Approvazione del testo unico della legge sull'assunzione diretta dei pubblici servizi da parte dei comuni e delle province.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi transportowe dla ludności na mocy dekrétu legislacyjnego nr 422 z dnia 19 listopada 1997 r. – Conferimento alle regioni ed agli enti locali di funzioni e compiti in materia di trasporto pubblico locale, według zasad określonych w art. 4 ust. 4 ustawy nr 59 z dnia 15 marca 1997 r. – z późniejszymi zmianami wprowadzonymi dekretem legislacyjnym nr 400 z dnia 20 września 1999 r., oraz w art. 45 ustawy nr 166 z dnia 1 sierpnia 2002 r.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa świadczące usługi w zakresie transportu publicznego na mocy art. 113 jednolitego tekstu ustaw w sprawie struktury władz lokalnych, zatwierdzonego ustawą nr 267 z dnia 18 sierpnia 2000 r. z późniejszymi zmianami wprowadzonymi w art. 35 ustawy nr 448 z dnia 28 grudnia 2001 r.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa prowadzące działalność na podstawie koncesji udzielonej im na mocy art. 242 lub art. 256 dekrétu królewskiego nr 1447 z dnia 9 maja 1912 r. zatwierdzającego ujednolicony tekst ustaw w sprawie le ferrovie concesse all'industria privata, le tramvie a trazione meccanica e gli automobili.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa oraz władze lokalne prowadzące działalność na podstawie koncesji udzielonej im na mocy art. 4 ustawy nr 410 z dnia 4 czerwca 1949 r. – Concorso dello Stato per la riattivazione dei pubblici servizi di trasporto in concessione.
- Podmioty, spółki i przedsiębiorstwa prowadzące działalność na podstawie koncesji udzielonej im na mocy art. 14 ustawy nr 1221 z dnia 2 sierpnia 1952 r. – Provvedimenti per l'esercizio ed il potenziamento di ferrovie e di altre linee di trasporto in regime di concessione.

Luksemburg

- Chemins de fer du Luxembourg (CFL).
- Service communal des autobus municipaux de la Ville de Luxembourg.
- Transports intercommunaux du canton d'Esch-sur-Alzette (TICE).
- Przedsiębiorstwa autobusowe prowadzące działalność na mocy règlement grand-ducal concernant les conditions d'octroi des autorisations d'établissement et d'exploitation des services de transports routiers réguliers de personnes rémunérées z dnia 3 lutego 1978 r.

Niderlandy

- Podmioty świadczące usługi transportowe dla ludności na mocy rozdziału II (Openbaar Vervoer) Wet Personenvervoer.

Austria

- Podmioty upoważnione do świadczenia usług transportowych na mocy Eisenbahngesetz, BGBl. nr 60/1957, z późniejszymi zmianami, lub na mocy Kraftfahrlineingesetz, BGBl. I nr 203/1999, z późniejszymi zmianami.

Portugalia

- Metropolitano de Lisboa, E.P., na mocy dekretu-ustawy nr 439/78 z dnia 30 grudnia 1978 r.
- Władze lokalne, spółki i przedsiębiorstwa władz lokalnych działające na podstawie przepisów ustawy nr 58/98 z dnia 18 sierpnia 1998 r., świadczące usługi transportowe na mocy ustawy nr 159/99 z dnia 14 września 1999 r.
- Władze publiczne oraz przedsiębiorstwa publiczne świadczące usługi kolejowe na mocy ustawy nr 10/90 z dnia 17 marca 1990 r.
- Przedsiębiorstwa prywatne świadczące usługi kolejowe na mocy ustawy nr 10/90 z dnia 17 marca 1990 r., gdzie mają szczególne lub wyłączne prawa.
- Podmioty świadczące usługi w zakresie transportu publicznego na mocy art. 98 Regulamento de Transportes em Automóveis (dekret nr 37272 z dnia 31 grudnia 1948 r.).
- Podmioty świadczące usługi w zakresie transportu publicznego na mocy ustawy nr 688/73 z dnia 21 grudnia 1973 r.
- Podmioty świadczące usługi w zakresie transportu publicznego na mocy dekretu-ustawy nr 38144 z dnia 31 grudnia 1950 r.

Finlandia

- Podmioty świadczące regularne usługi w zakresie transportu autokarowego na podstawie specjalnej lub wyłącznej licencji nadawanej na mocy laki luvanvaraisesta henkilöliikenteestä tiellä/lagen om tillståndspliktig persontrafik på väg (343/1991), jak również władze ds. transportu miejskiego i przedsiębiorstwa publiczne świadczące usługi w zakresie transportu publicznego autobusami, koleją lub koleją podziemną, bądź też prowadzące sieć w celu świadczenia tego rodzaju usług transportowych.

Szwecja

- Podmioty świadczące usługi w zakresie kolei miejskich lub tramwajów na mocy lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik and lagen (1990:1157) om järnvägssäkerhet.
- Podmioty publiczne lub prywatne prowadzące usługi trolejbusowe lub autobusowe zgodnie z lagen (1997:734) om ansvar för viss kollektiv persontrafik and yrkestrafiklagen (1998:490).

Zjednoczone Królestwo

- London Regional Transport.
- London Underground Limited.

- Transport for London.
 - Podmiot zależny spółki Transport for London w rozumieniu sekcji 424 art. 1 ustawy Greater London Authority Act 1999.
 - Strathclyde Passenger Transport Executive.
 - Greater Manchester Passenger Transport Executive.
 - Tyne and Wear Passenger Transport Executive.
 - Brighton Borough Council.
 - South Yorkshire Passenger Transport Executive.
 - South Yorkshire Supertram Limited.
 - Blackpool Transport Services Limited.
 - Conwy County Borough Council.
 - Osoba świadcząca lokalne usługi transportowe w Londynie według definicji w sekcji 179 art.1 ustawy Greater London Authority Act 1999 (transport autobusowy) zgodnie z umową zawartą przez spółkę Transport for London z tytułu sekcji 156 art. 2 tejże ustawy bądź też zgodnie z umową spółki zależnej świadczącej usługi transportowe według definicji zawartej w sekcji 169 tej ustawy.
 - Northern Ireland Transport Holding Company.
 - Osoba posiadająca pozwolenie na świadczenie usług drogowych z tytułu sekcji 4 art. 1 ustawy Transport Act (Northern Ireland) 1967 upoważniającej ją do świadczenia regularnych usług transportowych w zakresie określonym w tym pozwoleniu.
-

ZAŁĄCZNIK VI

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORZE USŁUG POCZTOWYCH

BELGIA

De Post/La Poste

DANIA

Post Danmark, jf. Lov nr 569 om Post Danmark A/S z dnia 6 czerwca 2002 r.

NIEMCY

—

GRECJA

Ελληνικά Ταχυδρομεία ΕΛ.ΤΑ utworzona na mocy dekretu legislacyjnego nr 496/70 i prowadząca działalność na mocy ustawy nr 2668/98 (ELTA)

HISZPANIA

Correos y Telégrafos, S.A.

FRANCJA

La Poste

IRLANDIA

An Post plc

WŁOCHY

Poste Italiane S.p.A.

LUKSEMBURG

Entreprise des Postes et Télécommunications Luxembourg

NIDERLANDY

—

AUSTRIA

Österreichische Post AG

PORTUGALIA

CTT – Correios de Portugal

FINLANDIA

—

SZWECJA

Posten Sverige AB

Posten Logistik AB

BLSI-I AB

DPD Nordic AB

DPD Sverige AB

Falcon Air AB

Hultbergs Inrikes Transporter AB (HIT)

Posten Express AB

Posten Logistik AB

Poståkeriet Sverige AB

SwedeGiro AB

TAB

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

—

—

ZAŁĄCZNIK VII

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORACH POSZUKIWANIA I WYDOBYCIA ROPY LUB GAZU

Belgia

-

Dania

Podmioty zgodnie z:

- Lov om Danmarks undergrund, patrz: Consolidation Act nr 526 z dnia 11 czerwca 2002 r.
- Lov om kontinentalsoklen, patrz: Consolidation Act nr 182 z dnia 1 maja 1979 r.

Niemcy

- Przedsiębiorstwa zgodnie z Bundesberggesetz z dnia 13 sierpnia 1980 r.

Grecja

- „Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε.”, na mocy ustawy nr 2593/98 για την αναδιοργάνωση της Δ.Ε.Π. Α.Ε. και των θυγατρικών της εταιρειών, το καταστατικό αυτής και άλλες διατάξεις.

Hiszpania

- BG International Limited Quantum, Asesores & Consultores, S.A.
- Cambria Europe, Inc.
- CNWL oil (España), S.A.
- Compañía de investigación y explotaciones petrolíferas, S.A.
- Conoco limited.
- Eastern España, S.A.
- Enagas, S.A.
- España Canadá resources Inc.
- Fugro – Geoteam, S.A.
- Galioil, S.A.
- Hope petróleos, S.A.
- Locs oil compay of Spain, S.A.
- Medusa oil Ltd.
- Muphy Spain oil company.
- Onempm España, S.A.
- Petroleum oil & gas España, S.A.
- Repsol Investigaciones petrolíferas, S.A.
- Sociedad de hidrocarburos de Euskadi, S.A.
- Taurus petroleum, AN.

- Teredo oil limited.
- Unión Fenosa gas exploración y producción, S.A.
- Wintersahll, AG.
- YCI España, L.C.
- Otras entidades que operan en virtud de la Ley 34/1998, de 7 de octubre, del Sector de hidrocarburos y su normativa de desarrollo.

Francja

- Podmioty zajmujące się poszukiwaniem i wydobywaniem ropy na mocy code minier oraz przepisów wykonawczych, a w szczególności dekret nr 95-427 z dnia 19 kwietnia 1995 r.

Irlandia

- Podmioty, którym udzielono upoważnienia, licencji, pozwolenia lub koncesji na poszukiwanie lub wydobywanie ropy i gazu na mocy następujących przepisów prawa:
 - Continental Shelf Act 1968
 - Petroleum and Other Minerals Development Act 1960
 - Licensing Terms for Offshore Oil and Gas Exploration and Development 1992
 - Petroleum (Production) Act (NI) 1964.

Włochy

- Podmioty, którym udzielono upoważnienia, licencji, pozwolenia lub koncesji na poszukiwanie lub wydobywanie ropy i gazu lub na przechowywanie gazu naturalnego pod ziemią na mocy następujących przepisów legislacyjnych:
 - ustawy nr 136 z dnia 10 lutego 1953 r.;
 - ustawy nr 6 z dnia 11 stycznia 1957 r., zmienionej ustawą nr 613 z dnia 21 lipca 1967 r.;
 - ustawy nr 9 z dnia 9 stycznia 1991 r.;
 - dekretu legislacyjnego nr 625 z dnia 25 listopada 1996 r.;
 - ustawy nr 170 z dnia 26 kwietnia 1974 r., z późniejszymi zmianami wprowadzonymi dekretem legislacyjnym nr 164 z dnia 23 maja 2000 r.

Luksemburg

—

Niderlandy

- Podmioty zgodnie z Mijnbouwwet (1 stycznia 2003 r.).

Austria

- Podmioty upoważnione do poszukiwania lub wydobywania ropy lub gazu na mocy Mineralrohstoffgesetz, BGBl. I nr 38/1999, z późniejszymi zmianami.

Portugalia

Podmioty zgodnie z:

- dekretem-ustawą nr 109/94 z dnia 26 kwietnia 1994 r. oraz Portaria (rozporządzenie ministra) nr 790/94 z dnia 5 września 1994 r.
- dekretem-ustawą nr 82/94 z dnia 24 sierpnia 1994 r. oraz Despacho (decyzja) nr A-87/94 z dnia 17 stycznia 1994 r.

Finlandia

—

Szwecja

- Podmioty posiadające koncesję na poszukiwanie lub wyzyskiwanie ropy lub gazu na mocy minerallagen (1991:45) lub podmioty, którym udzielono upoważnienie na mocy lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Zjednoczone Królestwo

- Osoba prowadząca działalność na podstawie udzielonego jej pozwolenia na mocy Petroleum Act 1998 lub na podstawie pozwolenia posiadającego taki efekt prawny, jak gdyby zostało udzielone na mocy tej ustawy.
 - Osoba posiadająca pozwolenie na mocy ustawy Petroleum (Production) Act (Northern Ireland) 1964.
-

ZAŁĄCZNIK VIII

**PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W SEKTORACH POSZUKIWANIA I WYDOBYCIA WĘGLA I INNYCH
PALIW STAŁYCH****Belgia**

—

Dania

— Podmioty zajmujące się poszukiwaniem lub wydobyciem węgla lub innych paliw stałych na mocy Consolidation Act nr 569 z dnia 30 czerwca 1997 r.

Niemcy

— Przedsiębiorstwa zajmujące się poszukiwaniem i wydobyciem węgla lub innych paliw stałych na mocy Bundesberggesetz z dnia 13 sierpnia 1980 r.

Grecja

— „Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού”, zajmująca się poszukiwaniem i wydobyciem węgla i innych paliw stałych na mocy kodeksu górniczego z 1973 r., z późniejszymi zmianami wprowadzonymi ustawą z dnia 27 kwietnia 1976 r.

Hiszpania

- Alto Bierzo, S.A.
- Antracitas de Arlanza, S.A.
- Antracitas de Gillon, S.A.
- Antracitas de La Granja, S.A.
- Antracitas de Tineo, S.A.
- Campomanes Hermanos, S.A.
- Carbones de Arlanza, S.A.
- Carbones de Linares, S.A.
- Carbones de Pedraforca, S.A.
- Carbones del Puerto, S.A.
- Carbones el Túnel, S.L.
- Carbones San Isidro y María, S.A.
- Carbonifera del Narcea, S.A.
- Compañía Minera Jove, S.A.
- Compañía General Minera de Teruel, S.A.
- Coto minero del Narcea, S.A.
- Coto minero del Sil, S.A.
- Empresa Nacional Carbonífera del Sur, S.A.
- Endesa, S.A.

- Gonzalez y Diez, S.A.
- Hijos de Baldomero García, S.A.
- Hullas del Coto Cortés, S.A.
- Hullera Vasco-leonesa, S.A.
- Hulleras del Norte, S.A.
- Industrial y Comercial Minera, S.A.
- La Carbonifera del Ebro, S.A.
- Lignitos de Meirama, S.A.
- Malaba, S.A.
- Mina Adelina, S.A.
- Mina Escobal, S.A.
- Mina La Camocha, S.A.
- Mina La Sierra, S.A.
- Mina Los Compadres, S.A.
- Minas de Navaleo, S.A.
- Minas del Principado, S.A.
- Minas de Valdeloso, S.A.
- Minas Escucha, S.A.
- Mina Mora primera bis, S.A.
- Minas y explotaciones industriales, S.A.
- Minas y ferrocarriles de Utrillas, S.A.
- Minera del Bajo Segre, S.A.
- Minera Martín Aznar, S.A.
- Minero Siderúrgica de Ponferrada, S.A.
- Muñoz Sole hermanos, S.A.
- Promotora de Minas de carbón, S.A.
- Sociedad Anónima Minera Catalano-aragonesa.
- Sociedad minera Santa Bárbara, S.A.
- Unión Minera del Norte, S.A.
- Union Minera Ebro Segre, S.A.
- Viloría Hermanos, S.A.
- Virgilio Riesco, S.A.
- Otras entidades que operan en virtud de la Ley 22/1973, de 21 de julio, de Minas y su normativa de desarrollo.

Francja

- Podmioty zajmujące się poszukiwaniem lub wydobyciem węgla lub innych paliw stałych na mocy code minier wraz z przepisami wykonawczymi, a w szczególności na mocy dekretu nr 95-427 z dnia 19 kwietnia 1995 r.

Irlandia

- Bord na Mona plc. spółka utworzona i prowadząca działalność na mocy ustawy Turf Development Act 1946 to 1998.

Włochy

- Carbosulcis S.p.A.

Luksemburg

—

Niderlandy

—

Austria

- Podmioty upoważnione do poszukiwania lub wydobycia węgla lub innych paliw stałych na mocy Mineralrohstoffgesetz, BGBl. I nr 38/1999, z późniejszymi zmianami.

Portugalia

- Empresa Nacional de Urânio.

Finlandia

- Podmioty korzystające ze specjalnej koncesji na poszukiwanie lub wydobycie paliw stałych udzielanej na mocy laki oikeudesta luovuttaa valtion kiinteistövarallisuutta/lagn om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (...).

Szwecja

- Podmioty korzystające z koncesji na poszukiwanie lub wydobycie węgla lub innych paliw stałych na podstawie koncesji udzielanej im na mocy minerallagen (1991:45) lub lagen (1985:620) om vissa torvfyndigheter, lub podmioty, którym udzielono upoważnienia na mocy lagen (1966:314) om kontinentalsockeln.

Zjednoczone Królestwo

- Każdy operator posiadający odpowiednie pozwolenie (w rozumieniu ustawy Coal Industry Act 1994).
- The Department of Enterprise, Trade and Investment (Northern Ireland).
- Osoba prowadząca działalność na podstawie licencji na prace poszukiwawcze, pozwolenie na eksploatację terenu pod prace górnicze, licencji na prace górnicze lub pozwolenia górniczego według definicji zawartej w sekcji 57 art. 1 ustawy Mineral Development Act (Northern Ireland) 1969.

—

ZAŁĄCZNIK IX

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W ZAKRESIE URZĄDZEŃ PORTÓW MORSKICH LUB ŚRÓDLĄDOWYCH LUB INNYCH TERMINALI**Belgia**

- Gemeentelijk Havenbedrijf van Antwerpen.
- Havenbedrijf van Gent.
- Maatschappij der Brugse Zeevaartinrichtigen.
- Port autonome de Charleroi.
- Port autonome de Namur.
- Port autonome de Liège.
- Port autonome du Centre et de l'Ouest.
- Société régionale du Port de Bruxelles/Gewestelijk Vennootschap van de Haven van Brussel.
- Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen.

Dania

- Porty określone w § 1 lov nr 326 om havne z dnia 28 maja 1999 r.

Niemcy

- Porty morskie będące w całości lub częściowo w posiadaniu władz terytorialnych (Länder, Kreise, Gemeinden).
- Porty śródlądowe podlegające Hafenordnung na mocy Wassergesetze poszczególnych Länder.

Grecja

- „Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Π. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2688/99.
- „Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Θ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2688/99.
- „Οργανισμός Λιμένος Αλεξανδρούπολης Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Α. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Βόλου Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Β. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Έλευσίνας Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Ε. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Ηγουμενίτσας Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.ΗΓ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Η. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Καβάλας Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Κ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Κέρκυρας Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.ΚΕ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Πατρών Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.ΠΑ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Λ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- „Οργανισμός Λιμένος Ραφήνας Ανώνυμη Εταιρεία” („Ο.Λ.Ρ. Α.Ε.”), na mocy ustawy nr 2932/01.
- Inne porty podlegające dekretowi prezydenckiemu nr 649/1977. (Εποπτεία, οργάνωση, λειτουργία και διοικητικός έλεγχος λιμένων).

Hiszpania

- Ente público Puertos del Estado.
- Autoridad Portuaria de Alicante.
- Autoridad Portuaria de Almería – Motril.
- Autoridad Portuaria de Avilés.
- Autoridad Portuaria de la Bahía de Algeciras.
- Autoridad Portuaria de la Bahía de Cádiz.
- Autoridad Portuaria de Baleares.
- Autoridad Portuaria de Barcelona.
- Autoridad Portuaria de Bilbao.
- Autoridad Portuaria de Cartagena.
- Autoridad Portuaria de Castellón.
- Autoridad Portuaria de Ceuta.
- Autoridad Portuaria de Ferrol – San Cibrao.
- Autoridad Portuaria de Gijón.
- Autoridad Portuaria de Huelva.
- Autoridad Portuaria de Las Palmas.
- Autoridad Portuaria de Málaga.
- Autoridad Portuaria de Marín y Ría de Pontevedra.
- Autoridad Portuaria de Melilla.
- Autoridad Portuaria de Pasajes.
- Autoridad Portuaria de Santa Cruz de Tenerife.
- Autoridad Portuaria de Santander.
- Autoridad Portuaria de Sevilla.
- Autoridad Portuaria de Tarragona.
- Autoridad Portuaria de Valencia.
- Autoridad Portuaria de Vigo.
- Autoridad Portuaria de Villagarcía de Arousa.
- Otras entidades Portuarias de las Comunidades Autónomas de Andalucía, Asturias, Baleares, Canarias, Cantabria, Cataluña, Galicia, Murcia, País Vasco y Valencia.

Francja

- Port autonome de Paris utworzony na mocy loi n° 68-917 relative au port autonome de Paris z dnia 24 października 1968 r.

- Port autonome de Strasbourg utworzony na mocy convention entre l'État et la ville de Strasbourg relative à la construction du port rhénan de Strasbourg et à l'exécution de travaux d'extension de ce port z dnia 20 maja 1923 r., zatwierdzonej ustawą z dnia 26 kwietnia 1924 r.
- Ports autonomes prowadzące działalność na mocy art. L. 111-1 et seq. code des ports maritimes.
- Ports non autonomes prowadzące działalność na mocy art. R. 121-1 et seq. code des ports maritimes.
- Porty zarządzane przez władze regionalne oraz władze poszczególnych okręgów (département) lub prowadzące działalność na podstawie koncesji przyznanej im przez władze regionalne lub władze danego okręgu (département) na mocy art. 6 ustawy nr 83-663 z dnia 22 lipca 1983 r. stanowiącej uzupełnienie do loi n° 83-8 relative à la répartition des compétences entre les communes, les départements et l'État z dnia 7 stycznia 1983 r.
- Voies navigables de France, spółka państwowa podlegająca przepisom art. 124 ustawy nr 90-1168 z dnia 29 grudnia 1990 r., z późniejszymi zmianami.

Irlandia

- Porty prowadzące działalność na mocy ustawy Harbours Acts 1946 to 2000.
- Port of Rosslare Harbour prowadzący działalność na mocy ustawy Fishguard and Rosslare Railways and Harbours Acts 1899.

Włochy

- Porty krajowe i inne porty zarządzane przez Capitaneria di Porto na mocy Codice della navigazione, dekret królewski nr 327 z dnia 30 marca 1942 r.
- Porty autonomiczne (enti portuali) utworzone na mocy specjalnych praw z tytułu art. 19 Codice della navigazione, dekret królewski nr 327 z dnia 30 marca 1942 r.

Luksemburg

- Port de Mertert, utworzony i prowadzący działalność na mocy loi relative à l'aménagement et à l'exploitation d'un port fluvial sur la Moselle z dnia 22 lipca 1963 r., z późniejszymi zmianami.

Niderlandy

- Podmioty zamawiające w zakresie wyposażenia portów morskich lub portów śródlądowych lub innych terminali.

Austria

- Porty śródlądowe będące w całości lub częściowo w posiadaniu Länder oraz/lub Gemeinden.

Portugalia

- APDL – Administração dos Portos do Douro e Leixões, S.A., na mocy dekretu-ustawy nr 335/98 z dnia 3 listopada 1998 r.
- APL – Administração do Porto de Lisboa, S.A., na mocy dekretu-ustawy nr 336/98 z dnia 3 listopada 1998 r.
- APS – Administração do Porto de Sines, S.A., na mocy dekretu-ustawy nr 337/98 z dnia 3 listopada 1998 r.
- APSS – Administração dos Portos de Setúbal e Sesimbra, SA, na mocy dekretu-ustawy nr 338/98 z dnia 3 listopada 1998 r.
- APA – Administração do Porto de Aveiro, S.A., na mocy dekretu-ustawy nr 339/98 z dnia 3 listopada 1998 r.
- IPN – Instituto Portuário do Norte, na mocy dekretu-ustawy nr 242/99 z dnia 28 czerwca 1999 r.
- ICP – Instituto Portuário do Centro, na mocy dekretu-ustawy nr 243/99 z dnia 28 czerwca 1999 r.
- IPS – Instituto Portuário do Sul, na mocy dekretu-ustawy nr 244/99 z dnia 28 czerwca 1999 r.
- IDN – Instituto da Navegabilidade do Douro, na mocy dekretu-ustawy nr 138-A/97 z dnia 3 czerwca 1997 r.

Finlandia

- Porty prowadzące działalność na mocy laki kunnallisista satamajärjestyksistä ja liikennemaksuista/lagen om kommunala hamnanordningar och trafikavgifter (955/1976) oraz porty utworzone na podstawie pozwolenia udzielonego na mocy sekcji 3 laki yksityisistä yleisistä satamista/lagen om privata allmänna hamnar (1156/1994).
- Saimaan kanavan hoitokunta/Förvaltningsnämnden för Saima kanal.

Szwecja

- Obiekty portowe i inne terminale zgodnie z lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn oraz förordningen (1983:744) om trafiken på Göta kanal.

Zjednoczone Królestwo

- Organ władzy lokalnej, który wykorzystuje dany obszar geograficzny dla potrzeb zapewnienia obiektów portów morskich lub śródlądowych lub innego rodzaju terminali dla przewoźników drogą wodną morską lub śródlądową.
 - Władze portowe w rozumieniu sekcji 57 ustawy Harbours Act 1964.
 - British Waterways Board.
 - Władze portowe według definicji zawartej w sekcji 38 ust. 1 ustawy Harbours Act (Northern Ireland) 1970.
-

ZAŁĄCZNIK X

PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W ZAKRESIE URZĄDZEŃ PORTÓW LOTNICZYCH

Belgia

- Belgocontrol.
- Brussels International Airport Company [Spółka Międzynarodowy Port Lotniczy w Brukseli].
- Luchthaven van Deurne.
- Luchthaven van Oostende.
- SA Brussels South Charleroi Airport.
- SA Société de Développement et de Promotion de l'Aéroport de Bierset.

Dania

- Porty lotnicze prowadzące działalność na podstawie upoważnienia nadawanego na mocy § 55 art.1 lov om luftfart, patrz: Consolidation Act nr 543 z dnia 13 czerwca 2001 r.

Niemcy

- Porty lotnicze według definicji w art. 38 ust.2 pkt 1 Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung z dnia 19 czerwca 1964, ostatnio zmienionej dnia 21 sierpnia 2002 r.

Grecja

- „Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας” („ΥΠΑ”) prowadząca działalność na mocy dekretu legislacyjnego nr 714/70, zmienionej ustawą nr 1340/83; organizację spółki przedstawiono w dekrete prezydenckim nr 56/89, z różniejszymi zmianami.
- Spółka „Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών” w Spata prowadząca działalności na mocy dekretu legislacyjnego nr 2338/95 Κύρωση Σύμβασης Ανάπτυξης του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου της Αθήνας στα Σπάτα, „ίδρυση της εταιρείας” „Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.” έγκριση περιβαλλοντικών όρων και άλλες διατάξεις).
- „Φορείς Διαχείρισης” zgodnie z postanowieniami dekretu prezydenckiego nr 158/02 „Ίδρυση, κατασκευή, εξοπλισμός, οργάνωση, διοίκηση, λειτουργία και εκμετάλλευση πολιτικών αερολιμένων από φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης” (Grecki Dziennik Ustaw A 137).

Hiszpania

- Ente público Aeropuertos Españoles y Navegación Aérea (AENA).

Francja

- Porty lotnicze prowadzone przez spółki państwowe na mocy art. L. 251-1, art. L.260-1 oraz art. L. 270-1 code de l'aviation civile.
- Porty lotnicze prowadzące działalność na podstawie koncesji udzielanej przez Państwo na mocy art. R.223-2 code de l'aviation civile.
- Porty lotnicze prowadzące działalność na mocy arrêté préfectoral portant autorisation d'occupation temporaire.
- Porty lotnicze utworzone przez organ władzy publicznej, które podlegają konwencji określonej w art. L. 221-1 code de l'aviation civile.

Irlandia

- Porty lotnicze w miastach Dublin, Cork i Shannon zarządzane przez spółkę Aer Rianta/Irish Airports [Irlandzkie Porty Lotnicze].
- Porty lotnicze prowadzące działalność na podstawie licencji użytku publicznego nadanej im a na mocy ustawy Irish Aviation Authority Act 1993 zmienionej ustawą Air Navigation and Transport (Amendment) Act, 1998, w których prowadzi się wszelkie kursowe usługi lotnicze w celu transportu publicznego pasażerów, przesyłek lub ładunku.

Włochy

- AAAVTAG.
- Podmioty zarządzające utworzone na podstawie specjalnych ustaw.
- Podmioty prowadzące obiekty lotnicze na podstawie koncesji nadanej im na mocy art. 694 Codice della navigazione, dekret królewski nr 347 z dnia 30 marca 1942 r.
- R.A.I. Registro Aeronautico Italiano.

Luksemburg

- Aéroport du Findel.

Niderlandy

- Porty lotnicze prowadzące działalność na mocy art. 18 i nast. Luchtvaartwet.

Austria

- Podmioty upoważnione do zapewnienia obiektów lotniczych na mocy Luftfahrtgesetz, BGBl. nr 253/1957, z późniejszymi zmianami.

Portugalia

- ANA – Aeroportos de Portugal, SA, utworzony na mocy dekretu-ustawy nr 404/98 z dnia 18 grudnia 1998 r.
- NAV – Empresa Pública de Navegação Aérea de Portugal, E. P., utworzony na mocy dekretu-ustawy nr 404/98 z dnia 18 grudnia 1998 r.
- ANAM – Aeroportos e Navegação Aérea da Madeira, S. A., utworzony na mocy dekretu-ustawy nr 453/91 z dnia 11 grudnia 1991 r.

Finlandia

- Porty lotnicze zarządzane przez „Ilmailulaitos/Luftfartsverket”, lub przez przedsiębiorstwo miejskie lub publiczne na mocy ilmailulaki/luftfartslagen (281/1995).

Szwecja

- Porty lotnicze będące własnością publiczną i zarządzane przez spółki publiczne zgodnie z luftfartslagen (1957:297).
- Porty lotnicze będące w rękach prywatnych i zarządzane przez osoby prywatne posiadające licencję na prowadzenie działalności, przy czym licencja ta odpowiada kryteriom określonym w art. 2 ust. 3 dyrektywy.

Zjednoczone Królestwo

- Organ władz lokalnych, który wykorzystuje dany obszar geograficzny w celu zapewnienia portu lotniczego lub innych obiektów stacji końcowych dla przewoźników powietrznych.
 - Operator portu lotniczego w rozumieniu ustawy Airports Act 1986, który sprawuje zarząd nad portem lotniczym z zastrzeżeniem regulacji gospodarczej wynikającej z części IV tej ustawy.
 - Operator portu lotniczego w rozumieniu Airports Act 1986, który sprawuje zarząd nad portem lotniczym z zastrzeżeniem regulacji gospodarczej wynikającej z części IV tej ustawy.
 - Highland and Islands Airports Limited
 - Operator portu lotniczego w rozumieniu rozporządzenia Airports (Northern Ireland) Order 1994.
-

ZAŁĄCZNIK XI

WYKAZ PRAWA WSPÓLNOTOWEGO, O KTÓRYM MOWA W ART. 30 UST. 3

A. TRANSPORT LUB DYSTRYBUCJA GAZU LUB CIEPŁA

Dyrektywa 98/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. dotycząca wspólnych zasad wewnętrznego rynku gazu ⁽¹⁾

B. PRODUKCJA, TRANSMISJA LUB DYSTRYBUCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ

Dyrektywa 96/92/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r. dotycząca wspólnych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej ⁽²⁾

C. PRODUKCJA, TRANSPORT LUB DYSTRYBUCJA WODY PITNEJ

—

D. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG KOLEJOWYCH

—

E. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG W ZAKRESIE KOLEI MIEJSKICH, TRAMWAJÓW, TROLEJBUSÓW LUB AUTOBUSÓW

—

F. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE USŁUG POCZTOWYCH

Dyrektywa 97/67/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca wspólnych zasad rozwoju wewnętrznego rynku usług pocztowych Wspólnoty oraz poprawy jakości usług ⁽³⁾

G. POSZUKIWANIE I WYDOBYCIE ROPY LUB GAZU

Dyrektywa 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. dotycząca warunków przyznawania i użytkowania zezwoleń na wstępne prace poszukiwawcze, poszukiwanie i wydobycie węglowodorów ⁽⁴⁾

H. POSZUKIWANIE I WYDOBYCIE WĘGLA LUB INNYCH PALIW STAŁYCH

—

I. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE WYPOSAŻENIA PORTÓW MORSKICH LUB PORTÓW ŚRÓDLĄDOWYCH LUB INNEGO RODZAJU WYPOSAŻENIA TERMINALI

—

J. PODMIOTY ZAMAWIAJĄCE W OBSZARZE INSTALACJI PORTÓW LOTNICZYCH

—

⁽¹⁾ Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 1

⁽²⁾ Dz.U. L 27 z 30.1.1997, str. 20.

⁽³⁾ Dz.U. L 15 z 21.1.1998, str. 14. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2002/39/EC (Dz.U. L 176 z 5.7.2002, str. 21).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 164 z 30.6.1994, str. 3.

ZAŁĄCZNIK XII

WYKAZ CZYNNOŚCI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 1 UST. 2 LIT. b) ⁽¹⁾

NACE ⁽¹⁾					
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		Kod CPV
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
45			Budownictwo	Ten dział obejmuje: budowę nowych budynków oraz roboty budowlane, prace restauracyjne oraz zwyczajowe naprawy	45000000
	45.1		Przygotowanie terenu pod budowę		45100000
		45.11	Burzenie i rozbiórka obiektów budowlanych; roboty ziemne	Ta klasa obejmuje: — burzenie i rozbiórkę obiektów budowlanych i innych struktur — porządkowanie po rozbiórce — roboty ziemne: wykopy, plantowanie, równanie i poziomowanie terenu, kopanie rowów, usuwanie skał, wysadzanie itp. — przygotowanie terenu do robót górniczych: usuwanie nakładów itp. oraz przygotowanie terenu pod wydobycie minerałów Ta klasa obejmuje również: — odwodnienie terenu obiektu budowlanego — odwodnienie gruntów rolniczych lub leśnych	45110000
		45.12	Próbné wiercenia i wykopy	Ta klasa obejmuje: — próbné wiercenia, próbné wykopy, pobranie próbki rdzeniowej do celów budowlanych, geofizycznych, geologicznych itp. Ta klasa nie obejmuje: — odwiertów pod produkcję ropy lub studni gazowych, patrz: 11.20 — wykopy pod studnie wodne, patrz: 45.25 — umieszczanie szybów, patrz: 45.25 — poszukiwanie pól ropo- i gazonowych, pomiary geofizyczne, geologiczne i sejsmiczne, patrz 74.20	45120000
	45.2		Roboty budowlane w zakresie wznoszenia kompletnych obiektów budowlanych lub ich części oraz roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej		45200000

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, str. 1).

⁽¹⁾ W przypadku jakichkolwiek różnic w interpretacji pomiędzy CPV a NACE zastosowanie ma nomenklatura NACE.

NACE (1)					
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		Kod CPV
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
		45.21	Budownictwo ogólne oraz inżynieria lądowa i wodna	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> roboty budowlane dla wszystkich rodzajów konstrukcji budowlanych roboty w zakresie inżynierii lądowej i wodnej mosty, w tym mosty drogowe, wiadukty, tunele i przejścia podziemne rurociągi, linie komunikacyjne i linie zasilania rurociągi miejskie, linie elektroenergetyczne pomocnicze roboty miejskie montaż i wznoszenie konstrukcji z prefabrykatów na terenie budowy <p>Ta klasa nie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> czynności w zakresie obsługi procesów związanych z wydobyciem ropy i gazu, patrz: 11.20 wznoszenia całych konstrukcji z prefabrykatów z części wytworzonych we własnym zakresie nie z betonu, patrz: działy 20, 26 i 28 robót budowlanych oprócz obiektów budowlanych na stadiony, baseny pływackie, sale gimnastyczne, korty tenisowe, pola golfowe i inne obiekty sportowe, patrz: 45.23 instalacji budowlanych, patrz: 45.3 robót wykończeniowych, patrz: 45.4 czynności architektonicznych i inżynierskich, patrz: 74.20 zarządzania projektami budowlanymi, patrz: 74.20 	45210000
		45.22	Wykonywanie pokryć i konstrukcji dachowych	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> kładzenie stropów pokrycie dachem impregnację wodoodporną 	45220000
		45.23	Budowa autostrad, dróg, płyt lotniskowych i obiektów sportowych	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> budowę autostrad, ulic, dróg, innych dróg do ruchu kołowego i pieszego budowę dróg kolejowych budowę pasów startowych na lotniskach roboty budowlane inne niż roboty związane z obiektami budowlanymi z przeznaczeniem na stadiony, baseny pływackie, sale gimnastyczne, korty tenisowe, pola golfowe i inne obiekty sportowe malowanie oznaczeń na nawierzchniach dróg i parkingach <p>Ta klasa nie obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> wstępnych robót ziemnych, patrz: 45.11 	45230000

(1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, str. 1).

NACE (1)					
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		Kod CPV
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
		45.24	Realizacja projektów wodnych	Ta klasa obejmuje budowę: dróg wodnych, infrastruktury portowej i rzeczne, portów do uprawiania sportów wodnych (mariny), przystani itp. zapór i kanałów czyszczenie dna rzeki roboty podpowierzchniowe	45240000
		45.25	Inne roboty budowlane wymagające specjalistów	Ta klasa obejmuje: wyspecjalizowane czynności budowlane wspólne dla różnych rodzajów struktur, wymagające wyspecjalizowanych umiejętności lub wyposażenia: budowa fundamentów w tym wbijanie pali, wywierty pod studnie z wodą, głębinie szybu, wznoszenie niewyprodukowanych we własnym zakresie elementów stalowych, wyginanie stali, wznoszenie murów, kładzenie kamieni wznoszenie i demontowanie rusztowań i platform roboczych, w tym wynajem rusztowań i platform roboczych wznoszenie kominów i pieców przemysłowych Ta klasa nie obejmuje: wynajmu rusztowań bez wzniesienia i demontażu, patrz: 71.32	45250000
	45.3		Instalacje budowlane		45300000
		45.31	Zakładanie przewodów instalacji elektrycznej i armatury	Ta klasa obejmuje: instalowanie w budynkach i innych obiektów budowlanych: przewodów instalacji elektrycznej i armatury systemów telekomunikacyjnych systemów ogrzewania elektrycznego anten i kabli naziemnych alarmów przeciwpożarowych systemów antywłamaniowych wind i szybów ciagowych piorunochronów itp.	45310000

(1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, str. 1).

NACE ⁽¹⁾					
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		Kod CPV
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
		45.32	Roboty w zakresie izolacji	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <p>instalację izolacji cieplnej, dźwiękoszczelnej i wibracyjnej w budynkach i innych projektach budowlanych</p> <p>Ta klasa nie obejmuje:</p> <p>impregnacji wodoodpornej, patrz: 45.22</p>	45320000
		45.33	Roboty instalacyjne	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <p>instalację w budynkach i innych projektach budowlanych:</p> <p>wyposażenia wodociągowego i sanitarnego</p> <p>armatury gazowej,</p> <p>ogrzewania, wentylacji, chłodzenia lub klimatyzacji, przewodów i systemów zraszających</p> <p>Ta klasa nie obejmuje:</p> <p>instalacji elektrycznych systemów grzewczych, patrz: 45.31</p>	45330000
		45.34	Inne roboty instalacyjne	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <p>instalację systemów oświetlenia i sygnalizacji dla dróg, portów lotniczych i portów wodnych</p> <p>instalację wyposażenia i armatur w budynkach i innych projektach budowlanych n.e.c.</p>	45340000
	45.4		Wykończeniowe roboty budowlane		45400000
		45.41	Tynkowanie	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <p>kładzenie tynków i tynków szlachetnych wewnątrz i na zewnątrz obiektów budowlanych i innych projektów budowlanych, w tym listewek pod tynkowanie</p>	45410000
		45.42	Zakładanie stolarki budowlanej	<p>Ta klasa obejmuje:</p> <p>instalację niewyprodukowanych we własnym zakresie drzwi, okien, framug i ram okiennych, kuchni, klatek schodowych, wyposażenia sklepów itp., z drewna lub innych materiałów,</p> <p>wykończenie wnętrz, takie jak stropy, pokrycie drewnem ścian, ruchome ścianki itp.</p> <p>Ta klasa nie obejmuje:</p> <p>kładzenia parkietów i innego rodzaju pokryć podłogowych, patrz: 45.43</p>	45420000

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, str. 1).

NACE (1)					
SEKCJA F			BUDOWNICTWO		Kod CPV
Dział	Grupa	Klasa	Wyszczególnienie	Komentarz	
		45.43	Roboty związane z wykładaniem podłóg i ścian	Ta klasa obejmuje: roboty związane z wykładaniem podłóg i ścian w budynkach lub innych projektach budowlanych: ceramiką, betonem lub kamieniem lub kafelkami podłogowymi kładzeniem parkietu oraz innego rodzaju podłóg drewnianych, wykładzin, linoleum, w tym pokryć gumowych lub plastikowych kładzeniem lastryko, marmuru, granitu lub łupku, lub pokryć ściennych tapetowanie ścian	45430000
		45.44	Roboty malarskie i szklarskie	Ta klasa obejmuje: malowanie wewnętrznych i zewnętrznych powierzchni obiektów budowlanych malowanie struktur inżynierii lądowej i wodnej instalację elementów szklanych, luster itp. Ta klasa nie obejmuje: instalacji okien, patrz: 45.42	45440000
		45.45	Roboty budowlane wykończeniowe, pozostałe	Ta klasa obejmuje: instalację systemów czyszczenia parą prywatnych basenów pływackich, piaskowanie fasady budynków oraz podobne czynności dla fasad obiektów budowlanych pozostałe prace wykończeniowe n.e.c Ta klasa nie obejmuje: czyszczenia wewnątrz budynków lub innych struktur, patrz: 74.70	45450000
	45.5		Usługi wynajmu sprzętu budowlanego lub do wyburzeń z obsługą operatorską		45500000
		45.50	Usługi wynajmu sprzętu budowlanego lub do wyburzeń z obsługą operatorską	Ta klasa nie obejmuje: wynajmu sprzętu do robót budowlanych lub rozbiórkowych bez obsługi operatorskiej, patrz: 71.32	45500000

(1) Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 z dnia 9 października 1990 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej (Dz.U. L 293 z 24.10.1990, str. 1). Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (EWG) nr 761/93 (Dz.U. L 83 z 3.4.1993, str. 1).

ZAŁĄCZNIK XIII

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIACH O ZAMÓWIENIU

A. PROCEDURA OTWARTA

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, adres poczty elektronicznej, numer telefonu, numer teleksu i numer faksu podmiotu zamawiającego.
2. O ile dotyczy, należy zaznaczyć, czy zamówienie jest zastrzeżone dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja jest zastrzeżona w kontekście programów wsparcia pracy chronionej.
3. Rodzaj zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi; o ile dotyczy, należy podać, czy chodzi o umowę ramową, czy o dynamiczny system zakupów).

Kategoria usług w rozumieniu załącznika XVII A lub XVII B wraz z opisem (numer w nomenklaturze).

O ile dotyczy, należy podać, czy zamówienie dotyczy kupna, dzierżawy, najmu lub leasingu lub dowolnego połączenia tych form.
4. Miejsce dostawy, lokalizacja robót lub miejsce świadczenia usług.
5. W przypadku zamówień na dostawy i roboty budowlane:
 - a) rodzaj i ilość towarów, które mają być dostarczone (numer w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień, oraz, jeżeli jest to możliwe, szacowany czas na realizację tych opcji oraz liczba ewentualnych wznowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać przewidywany termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na zakup towarów lub rodzaj i zakres usług do zrealizowania oraz ogólny charakter obiektu budowlanego (numer w nomenklaturze);
 - b) informacje dotyczące możliwości ubiegania się przez dostawców o część i/ lub całość wymaganych towarów.

W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania ofert w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części;
 - c) w przypadku zamówień na roboty budowlane informacje odnoszące się do obiektu budowlanego lub zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.
6. W przypadku zamówień na usługi:
 - a) rodzaj i ilość produktów, które mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień, oraz, jeżeli możliwe, szacowany czas na realizację tych opcji oraz liczba ewentualnych wznowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać przewidywany termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na usługi;
 - b) wskazanie, czy na podstawie przepisów prawnych i administracyjnych wykonanie usługi jest zastrzeżone dla określonego zawodu;
 - c) odniesienie do przepisów prawnych lub administracyjnych;
 - d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
 - e) wskazanie, czy usługodawcy mogą ubiegać się o część danych usług.
7. W przypadku posiadania takiej informacji wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.
8. Termin realizacji dostawy bądź wykonania lub czas trwania zamówienia na usługi wraz z datą rozpoczęcia, o ile jest to możliwe.

9. a) Adres, pod którym można uzyskać dokumenty zamówienia i dokumenty dodatkowe.
b) O ile dotyczy, wysokość i warunki płatności za udostępnienie takich dokumentów.
10. a) Ostateczny termin składania ofert lub ofert orientacyjnych w przypadku ustanowienia dynamicznego systemu zakupów
b) Adres, pod który należy przysłać oferty.
c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
11. a) O ile dotyczy, osoby upoważnione do uczestniczenia przy otwarciu ofert.
b) Data, godzina i miejsce otwarcia ofert.
12. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
13. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.
14. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
15. Minimum wymogów ekonomicznych i technicznych, jakie musi spełnić wykonawca, któremu udzielono zamówienia.
16. Okres, w jakim oferent związany jest ofertą.
17. O ile dotyczy, szczególne warunki, jakim podlega realizacja zamówienia.
18. Kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 55:
„najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Należy wymienić kryteria stosowane do wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie oraz ich wagi, bądź też, o ile właściwe, należy je podać według ważności, o ile nie zostały one podane w specyfikacjach.
19. O ile dotyczy, wskazanie publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego lub ogłoszenia na temat publikacji takiego ogłoszenia na temat profilu nabywcy, do którego odnosi się zamówienie.
20. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
21. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
22. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (powinno zostać dostarczone przez wspomniany Urząd).
23. Wszelkie pozostałe istotne informacje.

B. PROCEDURY OGRANICZONE

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, adres elektroniczny, numer telefonu, teleksu i faksu podmiotu zamawiającego.
2. W stosownych przypadkach należy zaznaczyć, czy zamówienie jest zastrzeżone dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja jest zastrzeżona w kontekście programów wsparcia pracy chronionej.
3. Charakter zamówienia (dostawy, roboty budowlane lub usługi; o ile dotyczy, należy podać, czy chodzi o umowę ramową).
Kategoria usług w rozumieniu załącznika XVII A lub XVII B wraz z opisem (numer w nomenklaturze).

O ile dotyczy, należy podać, czy zamówienie dotyczy kupna, dzierżawy, najmu lub leasingu lub dowolnego połączenia tych form.

4. Miejsce dostawy, miejsce budowy lub miejsce, w którym będą realizowane usługi.
5. W przypadku zamówień na dostawę i roboty budowlane:
 - a) rodzaj i ilość produktów, które mają być dostarczone (numer w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwości dalszych zamówień, oraz, jeżeli jest to możliwe, szacowany czas na realizację tych możliwości oraz liczba ewentualnych odnowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać szacunkowo termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na zakup towarów bądź też rodzaj i zakres usług do zrealizowania oraz ogólny charakter prac budowlanych (numer w nomenklaturze);
 - b) informacje dotyczące możliwości ubiegania się przez dostawców o część i/lub całość wymaganych dostaw.

W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość ubiegania się o jedną, kilka lub wszystkie części;
 - c) informacje dotyczące przeznaczenia obiektu budowlanego lub celu zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.
6. W przypadku zamówień na usługi:
 - a) rodzaj i ilość dóbr, które mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień, oraz, jeżeli możliwe, szacowany czas na realizację tych opcji oraz liczba ewentualnych wznowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać przewidywany termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na usługi;
 - b) wskazanie, czy na podstawie przepisów prawnych i administracyjnych wykonanie usługi jest zastrzeżone dla określonego zawodu;
 - c) odniesienie do przepisów prawnych lub administracyjnych;
 - d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
 - e) wskazanie, czy usługodawcy mogą ubiegać się o część danych usług.
7. W przypadku posiadania takiej informacji wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.
8. Termin realizacji dostawy bądź wykonania lub czas trwania zamówienia na usługi wraz z datą rozpoczęcia, o ile jest to możliwe.
9. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
10.
 - a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
 - b) Adres, pod który należy przysyłać oferty.
 - c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
11. Ostateczna data wysłania zaproszeń do składania ofert.
12. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
13. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.

14. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimum wymogów ekonomicznych i technicznych, które powinien on spełniać.
15. Kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 55: „najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria stosowane do wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie oraz ich wagi, bądź też, o ile właściwe, należy je podać według ważności, o ile nie zostały one podane w specyfikacjach lub, jeżeli nie zostaną podane w zaproszeniu do składania ofert.
16. Jeżeli stosowne, szczególne warunki, jakim podlega realizacja zamówienia.
17. O ile dotyczy, wskazanie publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego lub ogłoszenia na temat publikacji takiego ogłoszenia na temat profilu nabywcy, do którego odnosi się zamówienie.
18. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
19. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
20. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (powinno zostać dostarczone przez wspomniany Urząd).
21. Wszelkie pozostałe istotne informacje.

C. PROCEDURY NEGOCJACYJNE

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, adres poczty elektronicznej, numer telefonu, teleksu i faksu podmiotu zamawiającego.
2. O ile dotyczy, należy zaznaczyć, czy zamówienie jest zastrzeżone dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja jest zastrzeżona w kontekście programów wsparcia pracy chronionej.
3. Charakter zamówienia (na dostawy, roboty budowlane lub usługi; o ile dotyczy, należy podać, czy chodzi o umowę ramową).
Kategoria usług w rozumieniu załącznika XVII A lub XVII B wraz z opisem (numer w nomenklaturze).
O ile dotyczy, należy podać, czy zamówienie dotyczy kupna, dzierżawy, najmu lub leasingu lub dowolnego połączenia tych form.
4. Miejsce dostawy, lokalizacja robót lub miejsce świadczenia usług.
5. W przypadku zamówień na dostawy i roboty budowlane:
 - a) rodzaj i ilość produktów, które mają być dostarczone (numer w nomenklaturze), w tym informacje na temat możliwości dalszych zamówień, oraz, jeżeli jest to możliwe, szacowany czas na realizację tych możliwości oraz liczba ewentualnych odnowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać przewidywany termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na zakup towarów, bądź też rodzaj i zakres usług do zrealizowania oraz ogólny charakter obiektu budowlanego (numer w nomenklaturze);
 - b) informacje dotyczące możliwości ubiegania się przez dostawców o część i/ lub całość wymaganych dostaw.
W przypadku zamówień na roboty budowlane, jeżeli obiekt budowlany lub zamówienie jest podzielone na części, wielkość poszczególnych części oraz możliwość składania ofert w odniesieniu do jednej, kilku lub wszystkich części;
 - c) w przypadku zamówień na roboty budowlane: informacje odnoszące się do obiektu budowlanego lub zamówienia, jeżeli obejmuje ono również sporządzenie projektów.

6. W przypadku zamówień na usługi:
 - a) rodzaj i ilość dóbr, które mają być dostarczone, w tym informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień, oraz, jeżeli możliwe, szacowany czas na realizację tych opcji oraz liczba ewentualnych wznowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać przewidywany termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach na usługi;
 - b) wskazanie, czy na podstawie przepisów prawnych i administracyjnych wykonanie usługi jest zastrzeżone dla określonego zawodu;
 - c) odniesienie do przepisów prawnych lub administracyjnych;
 - d) wskazanie, czy osoby prawne są zobowiązane do wskazania nazwisk i kwalifikacji zawodowych osób odpowiedzialnych za wykonanie usługi;
 - e) wskazanie, czy usługodawcy mogą ubiegać się o część danych usług.
7. W przypadku posiadania takiej informacji wskazanie, czy dopuszczalne jest przedstawianie ofert wariantowych.
8. Termin realizacji dostawy bądź wykonania lub czas trwania zamówienia na usługi wraz z datą rozpoczęcia, o ile jest to możliwe.
9. O ile dotyczy, forma prawna, jaką musi przyjąć grupa wykonawców, której udzielono zamówienia.
10.
 - a) Ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
 - b) Adres, pod który należy przesyłać oferty.
 - c) Język lub języki, w jakich należy sporządzać oferty.
11. O ile dotyczy, wymagane wadium i gwarancje.
12. Główne warunki finansowania i płatności i/lub odniesienia do przepisów, które o tym stanowią.
13. Informacje dotyczące sytuacji wykonawcy oraz minimum wymogów ekonomicznych i technicznych, które powinien on spełniać.
14. Kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 55: „najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria stosowane do wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie oraz ich wagi, bądź też, o ile właściwe, należy je podać według ważności, o ile nie zostały one podane w specyfikacjach lub, jeżeli nie zostaną podane w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.
15. O ile dotyczy, nazwy i adresy wykonawców, którzy zostali już zakwalifikowani przez podmiot zamawiający.
16. O ile ma to zastosowanie, data/ daty poprzednich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
17. O ile dotyczy, szczególne warunki, jakim podlega realizacja zamówienia.
18. O ile dotyczy, wskazanie publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* okresowego ogłoszenia informacyjnego lub ogłoszenia na temat publikacji takiego ogłoszenia na profilu nabywcy, do którego odnosi się zamówienie.
19. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile dotyczy, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres, numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
20. Data wysłania ogłoszenia przez instytucję zamawiającą.
21. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (powinno zostać dostarczone przez wspomniany Urząd).
22. Wszelkie pozostałe istotne informacje.

D. UPROSZCZONE OGŁOSZENIE O ZAMÓWIENIU W RAMACH DYNAMICZNEGO SYSTEMU ZAKUPÓW ⁽¹⁾

1. Kraj podmiotu zamawiającego.
2. Nazwa i adres e-mail podmiotu zamawiającego.
3. Odniesienie do publikacji ogłoszenia o zamówieniu w dynamicznym systemie zakupów.
4. Adres e-mail, pod którym dostępne są dokumenty zamówienia oraz dodatkowe dokumenty związane z dynamicznym systemem zakupów.
5. Przedmiot zamówienia: opis z wykorzystaniem numerów w nomenklaturze CPV oraz ilość lub zakres zamówienia, jakie ma być udzielone.
6. Termin składania ofert orientacyjnych.

⁽¹⁾ W celu dopuszczenia do systemu, aby następnie umożliwić udział w wysyłaniu zaproszeń do przetargu na dane zamówienie.

ZAŁĄCZNIK XIV

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O ISTNIENIU SYSTEMU KWALIFIKOWANIA

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, adres elektroniczny, numer telefonu, teleksu i faksu podmiotu zamawiającego.
 2. O ile dotyczy, należy zaznaczyć, czy zamówienie jest zastrzeżone dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja jest zastrzeżona w kontekście programów wsparcia pracy chronionej.
 3. Cel systemu kwalifikowania (opis towarów, usług lub robót budowlanych lub ich kategorii, jakie mają być zamawiane poprzez system – numery w nomenklaturze).
 4. Warunki, jakie powinni spełnić wykonawcy w celu zakwalifikowania w ramach systemu oraz metod, według których będą weryfikowane wszystkie te warunki. Jeżeli opis tych warunków i metod weryfikacji jest obszerny i opiera się na dokumentach dostępnych zainteresowanemu wykonawcom, wystarczy podsumowanie głównych warunków i metod oraz odniesienie do tych dokumentów.
 5. Okres ważności systemu kwalifikowania oraz formalności w celu jego przedłużenia.
 6. Podanie informacji, czy ogłoszenie stanowi zaproszenie do ubiegania się o zamówienie.
 7. Adres, pod którym można uzyskać dalsze informacje i dokumentację dotyczącą systemu kwalifikowania (jeżeli inny niż adres podany w pkt 1).
 8. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile dotyczy, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres, numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
 9. Kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 55: „najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria stosowane do wyboru oferty najkorzystniejszej ekonomicznie oraz ich wagi, bądź też, o ile właściwe, kolejność tych kryteriów według ważności, o ile nie zostały one podane w specyfikacjach lub, jeżeli nie zostaną podane w zaproszeniu do składania ofert lub do negocjacji.
 10. Wszelkie inne istotne informacje.
-

ZAŁĄCZNIK XV A

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OKRESOWYM OGŁOSZENIU INFORMACYJNYM

- I. POLA, KTÓRE NALEŻY WYPEŁNIĆ OBOWIĄZKOWO
1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, adres elektroniczny, numer telefonu, telexu i faksu podmiotu zamawiającego lub biura, od którego można uzyskać dodatkowe informacje.
 2.
 - a) W przypadku zamówień na dostawy: rodzaj i ilość lub wartość usług lub produktów do dostawy (numer w nomenklaturze).
 - b) W przypadku zamówień na roboty budowlane: charakter i zakres usług do zrealizowania, ogólny opis obiektu budowlanego lub części poprzez odniesienie do obiektu (numer w nomenklaturze).
 - c) W przypadku zamówień na usługi: całkowity planowany zakup w każdej kategorii usług wymienionej w załączniku XVII A (numer w nomenklaturze).
 3. Data wysłania ogłoszenia lub data wysłania informacji o publikacji tego ogłoszenia na profilu nabywcy.
 4. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (powinna zostać dostarczona przez to Urząd).
 5. Wszelkie inne istotne informacje.
- II. INFORMACJE, KTÓRE POWINNY BYĆ PODANE, JEŻELI OGŁOSZENIE STANOWI ZAPROSZENIE DO UBIEGANIA SIĘ O ZAMÓWIENIE LUB JEŻELI DOPUSZCZA SKRÓCENIE TERMINÓW NA SKŁADANIE OFERT
6. Podanie informacji, że zainteresowani dostawcy powinni poinformować podmiot, że są zainteresowani zamówieniem lub zamówieniami.
 7. O ile dotyczy, wskazanie, czy zamówienie jest zastrzeżone dla zakładów pracy chronionej lub czy jego realizacja jest zastrzeżona w kontekście programów wsparcia pracy chronionej.
 8. Terminy na składanie wniosków o zaproszenie do składania ofert lub do negocjacji.
 9. Rodzaj i ilość produktów, jakie mają być dostarczone lub ogólny charakter robót budowlanych lub kategoria usług w rozumieniu załącznika XVII A wraz z opisem, w którym należy podać, czy przewiduje się umowę/umowy ramowe, oraz informacje na temat możliwych opcji dla dalszych zamówień, i, jeżeli jest to możliwe, szacowany czas na realizację tych opcji oraz liczba ewentualnych wznowień. W przypadku powtarzających się zamówień należy również podać szacunkowo termin, w jakim będą się pojawiały kolejne ogłoszenia o zamówieniach.
 10. Należy podać, czy chodzi o kupno, dzierżawę, najem lub leasing lub dowolne połączenie tych form.
 11. Terminy dostawy lub realizacji lub okres obowiązywania zamówienia na usługi, wraz z datą rozpoczęcia, o ile możliwe.
 12. Adres, na jaki zainteresowani przedsiębiorcy powinni przysłać na piśmie swoje zgłoszenia zainteresowania.
Termin składania zgłoszeń.
Język lub języki, w jaki mogą być przedstawione kandydatury lub oferty.
 13. Warunki ekonomiczne oraz techniczne, jak również gwarancje finansowe i techniczne wymagane od dostawców.
 14.
 - a) Szacowana data rozpoczęcia procedury udzielania zamówienia lub zamówień, (jeżeli jest znana).
 - b) Rodzaj procedury udzielania zamówienia (ograniczona lub negocjacyjna).
 - c) Kwota, jaką należy uiścić oraz warunki płatności w celu uzyskania dokumentów na temat konsultacji.

15. Jeżeli dotyczy, szczególne warunki, jakim podlega realizacja zamówienia.
 16. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
 17. Kryteria udzielenia zamówienia, o których mowa w art. 55: „najniższa cena” lub „oferta najkorzystniejsza ekonomicznie”. Kryteria stosowane do wyboru najkorzystniejszej ekonomicznie oferty oraz ich wagi, bądź też, o ile właściwe, kolejność kryteriów według ważności, o ile nie zostały one podane w specyfikacjach lub jeżeli nie będą wskazane w zaproszeniu do potwierdzenia swojego zainteresowania, o którym mowa w art. 47 ust. 5, lub jeżeli nie zostaną podane w zaproszeniu do składania ofert lub negocjacji.
-

ZAŁĄCZNIK XV B

**INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIACH O PUBLIKACJI OKRESOWEGO
OGŁOSZENIA INFORMACYJNEGO NA PROFILU NABYWCY NIESTANOWIĄCEGO ZAPROSZENIA
DO UBIEGANIA SIĘ O ZAMÓWIENIE**

1. Kraj podmiotu zamawiającego.
 2. Nazwa podmiotu zamawiającego.
 3. Adres internetowy „profilu nabywcy” (URL).
 4. Numer (numery) w nomenklaturze CPV.
-

ZAŁĄCZNIK XVI

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O UDZIELENIU ZAMÓWIENIA

I. Informacje do publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽¹⁾

1. Nazwa i adres podmiotu zamawiającego.
2. Rodzaj zamówienia (na dostawy, roboty budowlane lub usługi wraz z numerem w nomenklaturze; o ile dotyczy należy podać, czy chodzi o umowę ramową).
3. Przynajmniej krótka informacja o rodzaju dostarczanych produktów, robót budowlanych lub usług.
4. a) Sposób zaproszenia do ubiegania się o zamówienie (ogłoszenie o istnieniu systemu kwalifikowania, okresowe ogłoszenie informacyjne, ogłoszenie o zamówieniu).
- b) Informacja o publikacji ogłoszenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- c) W przypadku zamówień udzielonych bez uprzedniego ogłoszenia o zamówieniu, należy wskazać odpowiedni przepis art. 40 ust. 3 lub art. 32
5. Procedura udzielenia zamówienia publicznego (procedura otwarta, ograniczona lub negocjacyjna).
6. Ilość otrzymanych ofert.
7. Data udzielenia zamówienia.
8. Cena zapłacona za zakupy okazyjne dokonane na mocy art. 40 ust. 3 lit. j).
9. Nazwa i adres wykonawcy (wykonawców).
10. O ile dotyczy, należy zaznaczyć, czy zamówienie było lub może być wykonywane przez podwykonawców.
11. Zapłacona kwota lub ceny najdroższych i najtańszych ofert rozpatrywanych w ramach procedury udzielania zamówienia.
12. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres numer telefonu i faksu oraz adres e-mail departament, z którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
13. Informacje fakultatywne:
 - wartość i część zamówienia, która została lub, która może być zlecona podwykonawcom,
 - kryteria udzielania zamówienia,

II. Informacje, które nie są przeznaczone do publikacji

14. Ilość udzielonych zamówień (jeżeli zamówienie zostało podzielone między kilku dostawców).
15. Wartość każdego udzielonego zamówienia.
16. Kraj pochodzenia produktu lub usługi (ze Wspólnoty lub spoza Wspólnoty i, w tym drugim przypadku, z podziałem na kraje trzecie).
17. Jakie kryterium udzielenia zamówienia zostało zastosowane (oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, najniższa cena).

⁽¹⁾ Uważa się, że informacje w nagłówkach 6, 9 i 11 nie są przeznaczone do publikacji, jeżeli podmiot udzielający zamówienia uzna, że publikacja tych informacji może być szkodliwa ze względu na interesy handlowe delikatnej natury.

18. Czy zamówienie zostało udzielone oferentowi, który przedstawił ofertę wariantową na podstawie art. 36 ust. 1.
 19. Czy jakiegokolwiek oferty zostały wykluczone, zgodnie z art. 57, z uwagi na to, że zawierały rażąco niskie ceny.
 20. Data wysłania ogłoszenia przez podmiot zamawiający.
 21. W przypadku zamówień mających za przedmiot usługi wymienione w załączniku XVII B, zgoda podmiotu zamawiającego na publikację ogłoszenia (art. 43 ust. 4).
-

ZAŁĄCZNIK XVII A (1)

USŁUGI W ROZUMIENIU ART. 31

Nr kategorii	Tytuł	Nr referencyjny CPC (1)	Nr referencyjny CPV
1	Usługi konserwacyjne i naprawcze	6112, 6122, 633, 886	Od 50100000 do 50982000 (z wyjątkiem 50310000–50324200 oraz 50116510-9, 50190000-3, 50229000-6, 50243000-0)
2	Usługi transportu lądowego (2), w tym usługi samochodów opancerzonych oraz usługi kurierskie, z wyjątkiem transportu poczty	712 (z wyjątkiem 71235), 7512, 87304	Od 60112000-6 do 60129300-1 (z wyjątkiem 60121000–60121600, 60122200-1, 60122230-0) oraz od 64120000-3 do 64121200-2
3	Usługi transportu lotniczego pasażerów i towarów, z wyjątkiem transportu poczty	73 (z wyjątkiem 7321)	Od 62100000-3 do 62300000-5 (z wyjątkiem 62121000-6, 62221000-7)
4	Transport poczty drogą lądową i lotniczą (2)	71235, 7321	60122200-1, 60122230-0 62121000-6, 62221000-7
5	Usługi telekomunikacyjne	752	Od 64200000-8 do 64228200-2, 72318000-7 oraz od 72530000-9 do 72532000-3
6	Usługi finansowe a) Usługi ubezpieczeniowe b) Usługi bankowe i inwestycyjne (3)	ex 81, 812, 814	Od 66100000-1 do 66430000-3 oraz Od 67110000-1 do 67262000-1 (3)
7	Usługi komputerowe i usługi z nimi związane	84	Od 50300000-8 do 50324200-4, Od 72100000-6 do 72591000-4 (z wyjątkiem 72318000-7 oraz od 72530000-9 do 72532000-3)
8	Usługi badawcze i rozwojowe (4)	85	Od 73000000-2 do 73300000-5 (z wyjątkiem 73200000-4, 73210000-7, 73220000-0)
9	Usługi w dziedzinie księgowości, audytu oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych	862	Od 74121000-3 do 74121250-0
10	Usługi badania rynku i opinii publicznej	864	Od 74130000-9 do 74133000-0 oraz 74423100-1, 74423110-4
11	Usługi konsultacyjne w zakresie zarządzania (5) i usługi z nimi związane	865, 866	Od 73200000-4 do 73220000-0, Od 74140000-2 do 74150000-5 (z wyjątkiem 74142200-8) oraz 74420000-9, 74421000-6, 74423000-0, 74423200-2, 74423210-5, 74871000-5, 93620000-0

(1) Nomenklatura CPC (wersja tymczasowa), wykorzystywana do określenia zakresu dyrektywy 93/38/EWG.

(2) Z wyjątkiem usług transportowych objętych kategorią 18.

(3) Z wyjątkiem usług finansowych związanych z emisją, sprzedażą, nabyciem lub transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych oraz usług banków centralnych. Wyłączone są również: usługi związane z nabyciem, najmem lub dzierżawą gruntów, istniejących budynków i innych nieruchomości lub praw do nich, bez względu na sposób finansowania. Niemniej jednak niniejszej dyrektywie podlegają umowy o świadczenie usług finansowych, zawarte w dowolnej formie, równocześnie, przed lub po zawarciu umowy nabycia, najmu lub dzierżawy.

(4) Z wyjątkiem usług badawczych i rozwojowych oprócz umów, których wyniki stanowią wyłączną własność podmiotu zamawiającego i które zostały zamówione w celu prowadzenia jego własnej działalności, pod warunkiem że usługa jest w całości opłacona przez podmiot zamawiający.

(5) Z wyjątkiem usług arbitrażowych lub pojednawczych.

(1) W przypadku rozbieżności w interpretacji pomiędzy CPV i CPC, stosować się będzie nomenklaturę CPC.

Nr kategorii	Tytuł	Nr referencyjny CPC ⁽¹⁾	Nr referencyjny CPV
12	Usługi architektoniczne, usługi inżynieryjne i zintegrowane usługi inżynieryjne, usługi urbanistyczne i architektury krajobrazu, związane z nimi usługi konsultacji naukowych i technicznych, usługi badań i analiz technicznych	867	Od 74200000-1 do 74276400-8 oraz Od 74310000-5 do 74323100-0 oraz 74874000-6
13	Usługi reklamowe	871	Od 74400000-3 do 74422000-3 (z wyjątkiem 74420000-9 oraz 74421000-6)
14	Usługi sprzątania budynków i usługi zarządzania mieniem	874, 82201 do 82206	Od 70300000-4 do 70340000-6 oraz Od 74710000-9 do 74760000-4
15	Usługi w zakresie publikowania i drukowania – wykonywane na podstawie wynagrodzenia lub umowy	88442	Od 78000000-7 do 78400000-1
16	Usługi w zakresie odprowadzania ścieków i wywozu nieczystości; usługi sanitarne i podobne	94	Od 90100000-8 do 90320000-6 oraz 50190000-3 , 50229000-6, 50243000-0

⁽¹⁾ Nomenklatura CPC (wersja tymczasowa), wykorzystywana do określenia zakresu dyrektywy 93/38/EWG.

ZAŁĄCZNIK XVII B

USŁUGI W ROZUMIENIU ART. 32

Nr kategorii	Tytuł	Nr referencyjny CPC	Nr referencyjny CPV
17	Usługi hotelarskie i restauracyjne	64	Od 55000000-0 do 55524000-9 oraz Od 93400000-2 do 93411000-2
18	Usługi transportu kolejowego	711	60111000-9 oraz Od 60121000-2 do 60121600-8
19	Usługi transportu wodnego	72	Od 61000000-5 do 61530000-9 oraz Od 63370000-3 do 63372000-7
20	Dodatkowe i pomocnicze usługi transportowe	74	62400000-6, 62440000-8, 62441000-5, 62450000-1, Od 63000000-9 do 63600000-5 (z wyjątkiem 63370000-3, 63371000-0, 63372000-7) oraz 74322000-2, 93610000-7
21	Usługi prawnicze	861	Od 74110000-3 do 74114000-1
22	Usługi rekrutacji i pozyskiwania personelu ⁽¹⁾	872	Od 74500000-4 do 74540000-6 (z wyjątkiem 74511000-4) oraz od 95000000-2 do 95140000-5
23	Usługi detektywistyczne i bezpieczeństwa (z wyjątkiem usług samochodów opancerzonych)	873 (z wyjątkiem 87304)	Od 74600000-5 do 74620000-1
24	Usługi edukacyjne i szkoleniowe	92	Od 80100000-5 do 80430000-7
25	Usługi społeczne i zdrowotne	93	74511000-4, oraz od 85000000-9 do 85323000-9 (z wyjątkiem 85321000-5 oraz 85322000-2)
26	Usługi rekreacyjne, kulturalne i sportowe	96	Od 74875000-3 do 74875200-5 oraz Od 92000000-1 do 92622000-7 (z wyjątkiem 92230000-2)
27	Inne usługi		

⁽¹⁾ z wyjątkiem umów dotyczących nawiązania stosunku pracy.

ZAŁĄCZNIK XVIII

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O KONKURSIE

1. Nazwa, adres, adres elektroniczny, numer telefonu, teleksu i faksu podmiotu zamawiającego lub biura, od którego można uzyskać dodatkowe informacje.
 2. Opis projektu (numer w nomenklaturze).
 3. Rodzaj konkursu: otwarty lub ograniczony.
 4. W przypadku konkursu otwartego: ostateczny termin składania projektów.
 5. W przypadku konkursu ograniczonego:
 - a) przewidywana liczba uczestników, lub przedział;
 - b) o ile dotyczy, nazwy już zakwalifikowanych uczestników;
 - c) kryteria kwalifikacji uczestników;
 - d) ostateczny termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału.
 6. O ile dotyczy, należy wskazać, czy udział jest zarezerwowany dla określonego zawodu.
 7. Kryteria, jakie zostaną zastosowane przy ocenie projektów.
 8. O ile dotyczy, nazwiska wybranych członków sądu konkursowego.
 9. Wskazanie, czy decyzja sądu konkursowego jest wiążąca dla podmiotu zamawiającego.
 10. O ile dotyczy, ilość i wartość przewidzianych nagród.
 11. O ile dotyczy, wskazać szczegóły dotyczące wynagrodzenia dla wszystkich uczestników.
 12. Wskazanie, czy autorzy nagrodzonych projektów mogą uzyskać dodatkowe zamówienia.
 13. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres, numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać tego rodzaju informacje.
 14. Data wysłania ogłoszenia.
 15. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.
 16. Wszelkie inne istotne informacje.
-

ZAŁĄCZNIK XIX

INFORMACJE, KTÓRE NALEŻY ZAMIEŚCIĆ W OGŁOSZENIU O WYNIKACH KONKURSU

1. Nazwa, adres, adres telegraficzny, numer telefonu, teleksu i faksu podmiotu zamawiającego.
 2. Opis projektu (numer w nomenklaturze).
 3. Całkowita liczba uczestników.
 4. Liczba uczestników zagranicznych.
 5. Zwycięzca (zwycięzcy) konkursu.
 6. O ile dotyczy, nagroda (nagrody).
 7. Inne informacje.
 8. Odniesienie do ogłoszenia o konkursie.
 9. Nazwa i adres organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze oraz, o ile ma to zastosowanie, procedury mediacyjne. Dokładne informacje na temat terminów składania odwołań oraz, jeżeli konieczne, nazwę, adres, numer telefonu i faksu oraz adres e-mail biura, od którego można uzyskać te informacje.
 10. Data wysłania ogłoszenia.
 11. Data otrzymania ogłoszenia przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich.
-

ZAŁĄCZNIK XX

WYMAGANIA DOTYCZĄCE PUBLIKACJI

1. Publikacja ogłoszeń

- a) Ogłoszenia, o których mowa w art. 41, 42, 43 oraz w art. 63, muszą zostać wysłane przez podmioty zamawiające do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnoty Europejskiej w formacie wymaganym przez dyrektywę Komisji 2001/78/WE z dnia 13 września 2001 r. zmieniającą załącznik IV do dyrektywy Rady 93/36/EWG, załączniki IV, V i VI do dyrektywy Rady 93/37/EWG, załączniki III i IV do dyrektywy Rady 92/50/EWG, zmienionej dyrektywą 97/52/WE, oraz załączniki XII–XV, XVII i XVIII do dyrektywy Rady 93/38/EWG, zmienionej dyrektywą 98/4/WE (dyrektywa w sprawie stosowania standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń o zamówieniach publicznych) ⁽¹⁾. Okresowe ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1, publikowane na profilu nabywcy, o którym mowa w pkt. 2 lit. b), również muszą posiadać taki format podobnie, jak ogłoszenie o takiej publikacji.
- b) Ogłoszenia, o których mowa w art. 41, 42, 43 i 63, muszą zostać opublikowane przez Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich lub przez podmioty zamawiające, w przypadku okresowego ogłoszenia informacyjnego publikowanego na profilu nabywcy zgodnie z art. 41 ust. 1.
- Ponadto podmioty zamawiające mogą publikować takie informacje w Internecie na profilu nabywcy, o którym mowa w pkt. 2 lit. b).
- c) Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich dostarczy danemu podmiotowi zamawiającemu potwierdzenie, o którym mowa w art. 44 ust. 7.

2. Publikacja informacji uzupełniających lub dodatkowych

- a) Podmioty zamawiające zachęcane są także do publikacji pełnych tekstów specyfikacji oraz informacji dodatkowych w Internecie.
- b) Profil nabywcy może zawierać okresowe ogłoszenia informacyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1, informacje na temat aktualnych zaproszeń do składania ofert, planowanych zakupów, udzielonych zamówień, unieważnionych postępowań oraz wszelkie przydatne informacje ogólne, takie jak: punkt kontaktowy, numer telefonu i faksu, adres pocztowy i adres e-mail.

3. Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń

Format i procedury elektronicznego przesyłania ogłoszeń dostępne są pod adresem internetowym: „<http://simap.eu.int>.”

⁽¹⁾ Dz.U. L 285 z 29.10.2001, str. 1 oraz Dz.U. L 214 z 9.8.2002, str. 1.

ZAŁĄCZNIK XXI

DEFINICJA NIEKTÓRYCH SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

Do celów niniejszej dyrektywy:

1. a) „Specyfikacja techniczna” w przypadku zamówień na usługi lub dostawy oznacza specyfikację w dokumencie określającym wymagane cechy produktu lub usługi, takie jak: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz oceny zgodności, funkcjonalność, użytkowanie produktu, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym wymagania w zakresie nazwy, pod jaką produkt jest sprzedawany, terminologii, symboli, testów i metod testowania, opakowania, znakowania i etykowania, instrukcji obsługi, procesów i metod produkcji oraz procedur oceny zgodności.
- b) „Specyfikacja techniczna” w przypadku zamówień na roboty budowlane oznacza całość zaleceń technicznych, zawartych w szczególności w dokumentacji zamówienia i określających wymagane cechy materiału, produktu lub dostawy, w sposób pozwalający na opisanie materiału, produktu lub dostawy zgodnie z ich przeznaczeniem przez podmiot zamawiający. Charakterystyka ta obejmuje poziomy oddziaływania na środowisko, dostosowanie do potrzeb wszystkich użytkowników (w tym dostępność dla osób niepełnosprawnych) oraz ocenę zgodności, funkcjonalność, bezpieczeństwo lub wymiary, w tym procedury dotyczące zapewnienia jakości, terminologię, symbole, testy i metody testowania, opakowanie, znakowanie i etykietowanie, instrukcje obsługi oraz procesy i metody produkcji. Obejmuje ona również zasady dotyczące projektowania i kosztorysowania, warunków testowania, kontroli i odioru obiektów budowlanych, jak również technik i metod budowy oraz wszelkie pozostałe warunki techniczne, które podmiot zamawiający może określić, na mocy przepisów ogólnych lub szczególnych, w odniesieniu do ukończonych obiektów budowlanych oraz materiałów lub części z których są one wykonane.
2. „Norma” oznacza specyfikację techniczną zatwierdzoną przez uznaną instytucję normalizacyjną w celu powtarzalnego i stałego stosowania, której przestrzeganie nie jest obowiązkowe i która należy do jednej z następujących kategorii:
 - „norma międzynarodowa”: norma przyjęta przez międzynarodową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie,
 - „norma europejska”: norma przyjęta przez europejską organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie,
 - „norma krajowa”: norma przyjęta przez krajową organizację normalizacyjną oraz dostępna publicznie.
3. „Europejska aprobatą techniczną” oznacza pozytywną ocenę techniczną przydatności produktu do użycia, dokonaną w oparciu o spełnienie podstawowych wymagań dla robót budowlanych, według charakterystyki własnej produktu oraz określonych warunków jego zastosowania i użytkowania. Europejskie aprobaty techniczne są wydawane przez organ zatwierdzający, wyznaczony do tego celu przez Państwo Członkowskie.
4. „Wspólne specyfikacje techniczne” oznaczają specyfikacje techniczne określone zgodnie z procedurą uznaną przez Państwa Członkowskie i opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
5. „Referencje techniczne” oznaczają każdy dokument, inny niż normy oficjalne, opracowany przez europejskie organy normalizacyjne, zgodnie z procedurami dostosowanymi do rozwijających się potrzeb rynku.

ZAŁĄCZNIK XXII

TABELA PODSUMOWUJĄCA TERMINY, O KTÓRYCH MOWA W ART. 45

Procedury otwarte*Termin składania ofert – bez okresowego ogłoszenia informacyjnego*

Termin	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 7 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 7 akapit drugi
52	45	47	40	brak	brak

Z publikacją okresowego ogłoszenia informacyjnego

A: Ogólny termin	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 7 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 7 akapit drugi
36	29	31	24	brak	brak
B: Minimum termin	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na pierwszy akapit ust. 7	Wpływ na drugi akapit ust. 7
22	15	17	10	Termin przedłuża się z 10 do 15 dni	Termin przedłuża się z 17 do 22 dni

Procedury ograniczone i negocjacyjne*Termin składania wniosków o dopuszczenie do udziału:*

Termin ogólny	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na pierwszy akapit ust. 8	Wpływ na drugi akapit ust. 8
37	30	Nie dotyczy (brak możliwości)	Brak możliwości	brak	Brak możliwości

Termin minimalny	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 8 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 8 akapit drugi
22	15	Brak możliwości	Brak możliwości	brak	Brak możliwości
Termin minimalny	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 8 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 8 akapit drugi
15	8	Brak możliwości	Brak możliwości	Termin przedłuża się z 8 do 15 dni	Brak możliwości

Termin składania ofert

A: Ogólny termin	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 8 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 8 akapit drugi
24	Brak możliwości	19	Brak możliwości	Brak możliwości	brak
B: Termin minimalny	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na ust. 8 akapit pierwszy	Wpływ na ust. 8 akapit drugi
10	Brak możliwości	5	Brak możliwości	Brak możliwości	Termin przedłuża się z 5 dni do 10 dni
C: Termin ustalony za porozumieniem	Elektroniczna transmisja ogłoszenia	Dokumenty zamówienia dostępne elektronicznie	Elektroniczna transmisja plus dokumenty zamówienia w formie elektronicznej	Wpływ na pierwszy akapit ust. 8	Wpływ na drugi akapit ust. 8
	Brak możliwości	Brak możliwości	Brak możliwości	Brak możliwości	Brak możliwości

ZAŁĄCZNIK XXIII

MIĘDZYKONWENCYJNE PRZEPISY PRAWA PRACY W ROZUMIENIU ART. 59 UST. 4

- Konwencja nr 87 dotycząca wolności związkowej i ochrony praw związkowych;
 - Konwencja nr 98 dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych;
 - Konwencja nr 29 dotycząca pracy przymusowej;
 - Konwencja nr 105 dotycząca zniesienia pracy przymusowej;
 - Konwencja nr 138 dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia;
 - Konwencja nr 111 dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu;
 - Konwencja nr 100 dotycząca równego wynagrodzenia dla mężczyzn i kobiet za pracę jednakowej wartości;
 - Konwencja nr 182 dotycząca zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci.
-

ZAŁĄCZNIK XXIV

WYMAGANIA DOTYCZĄCE URZĄDZEŃ STOSOWANYCH DO ELEKTRONICZNEGO PRZESYŁANIA OFERT, WNIOSKÓW O DOPUSZCZENIE DO UDZIAŁU, WNIOSKÓW KWALIFIKACYJNYCH ORAZ PLANÓW I PROJEKTÓW W KONKURSACH

Poprzez wykorzystanie środków technicznych oraz zastosowanie stosownych procedur, urzędnicy do elektronicznego przyjmowania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków kwalifikacyjnych oraz planów i projektów w konkursach muszą gwarantować jako minimum, że:

- a) podpisy elektroniczne odnoszące się do ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału oraz wniosków kwalifikacyjnych, jak również do przesyłanych planów i projektów są zgodne z krajowymi przepisami przyjętymi na mocy dyrektywy 1999/93/KE ⁽¹⁾;
- b) będzie można precyzyjnie określić dokładny czas i termin składania ofert, wniosków o dopuszczenie do udziału, wniosków kwalifikacyjnych oraz planów i projektów;
- c) zanim zostaną ustalone terminy będzie można założyć, że nikt nie będzie miał dostępu do danych przekazanych zgodnie z tymi wymogami;
- d) w przypadku nieautoryzowanego dostępu do danych, będzie można założyć, że taki nieautoryzowany dostęp zostanie łatwo wykryty;
- e) tylko upoważnione osoby będą mogły ustalać lub zmieniać terminy otwarcia otrzymanych danych;
- f) podczas kolejnych etapów procesu kwalifikacji, przyznawania zamówienia lub konkursu, dostęp do wszelkich dostarczonych danych lub jakiegokolwiek ich części będzie możliwy jedynie w wyniku równoczesnych działań upoważnionych osób;
- g) jednoczesne działania upoważnionych osób będą oznaczać dostęp do przekazanych danych dopiero po określonej dacie;
- h) dane otrzymane i otwarte zgodnie z niniejszymi wymogami będą dostępne tylko i wyłącznie dla osób upoważnionych do zapoznania się z nimi.

⁽¹⁾ Dyrektywa 1999/93/KE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych (Dz.U. L 13 z 19.1.2000, str. 12).

ZAŁĄCZNIK XXV

TERMIN NA TRANSPOZYCJĘ I WYKONANIE

Dyrektywa	Termin na transpozycję	Termin wykonania
93/38/EWG (Dz.U. L 199 z 9.8.1993, str. 84)	1.7.1994	Hiszpania: 1.1.1997; Grecja i Portugalia: 1.1.1998
98/4/KE (Dz.U. L 101, z 1.14.1998, str. 1)	16.2.1999	Grecja i Portugalia: 16.2.2000

ZAŁĄCZNIK XXVI

TABELA KORELACJI ⁽¹⁾

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1, zdanie pierwsze	
art. 1 ust. 2 lit. a)	art. 1 ust. 4, zdanie pierwsze	Dostosowany
art. 1 ust. 2 lit. b), zdanie pierwsze	art. 1 ust. 4 lit. b), zdanie pierwsze	Zmieniony
art. 1 ust. 2 lit. b), zdanie drugie	art. 14 ust. 10, zdanie drugie	Dostosowany
art. 1 ust. 2 lit. c), akapit pierwszy	art. 1 ust. 4 lit. a)	Dostosowany
art. 1 ust. 2 lit. c), akapit drugi		Nowy
art. 1 ust. 2 lit. d), akapit pierwszy	art. 1 ust. 4 lit. c), część pierwsza	Dostosowany
art. 1 ust. 2 lit. d), akapit drugi	art. 1 ust. 4, akapit drugi	Dostosowany
art. 1 ust. 2 lit. d), akapit trzeci		Nowy
art. 1 ust. 3 lit. a)		Nowy
art. 1 ust. 3 lit. b)		Nowy
art. 1 ust. 4	art. 1 ust. 5	Dostosowany
art. 1 ust. 5		Nowy
art. 1 ust. 6		Nowy
art. 1 ust. 7, akapit pierwszy	art. 1 ust. 6, drobnym drukiem	Zmieniony
art. 1 ust. 7, akapit drugi		Nowy
art. 1 ust. 7, akapit trzeci	art. 1 ust. 6, zdanie pierwsze	Dostosowany
art. 1 ust. 8		Nowy
art. 1 ust. 9 lit. a)–c)	art. 1 ust. 7	Dostosowany
art. 1 ust. 9 lit. d)	art. 1 ust. 16	Dostosowany
art. 1 ust. 10		Nowy
art. 1 ust. 11		Nowy
art. 1 ust. 12		Nowy
	art. 1 ust. 14 i 15	Skreślony
art. 2 ust. 1 lit. a)	art. 1 ust. 1	
art. 2 ust. 1 lit. b)	art. 1 ust. 2	

⁽¹⁾ „Dostosowany” wskazuje, że brzmienie zostało sparafrazowane bez zmiany zakresu tekstu uchylonej dyrektywy. Zmiany w zakresie przepisów uchylonej dyrektywy zaznaczono pojęciem „zmieniony”.

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 2 ust. 2	art. 2 ust. 1	Dostosowany
art. 2 ust. 3	art. 2 ust. 3	Zmieniony
art. 3 ust.1	art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt iii)	Dostosowany
art. 3 ust. 2	art. 2 ust. 5 lit. b)	Dostosowany
art. 3 ust. 3	art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt ii)	Dostosowany
art. 3 ust. 4	art. 2 ust. 5 lit. a)	Dostosowany
art. 4 ust. 1	art. 2 ust. 2 lit. a) ppkt i)	Dostosowany
art. 4 ust. 2	art. 6 ust. 2	Dostosowany
art. 4 ust. 3	art. 2 ust. 5 lit. a)	Dostosowany
art. 5 ust. 1	art. 2 ust. 2 lit. c)	Zmieniony
art. 5 ust. 2	art. 2 ust. 4	Zmieniony
art. 6		Nowy
art. 7	art. 2 ust. 2 lit. b)	
	art. 2 ust. 2 lit. d)	Skreślony
art. 8	art. 2 ust. 6	Zmieniony
art. 9		Nowy
art. 10	art. 4 ust. 2	Zmieniony
art. 11 ust. 1, akapit pierwszy	art. 33 ust. 2	
art. 11 ust. 1, akapit drugi	art. 33 ust. 3	Zmieniony
art. 11 ust. 2	art. 33 ust. 1	Zmieniony
art. 12	art. 42a	
art. 13 ust. 1	art. 4 ust. 3	
art. 13 ust. 2	art. 4 ust. 4	Zmieniony
art. 14	art. 5	
art. 15		Nowy
art. 16	art. 14 ust. 1	Zmieniony
art. 17 ust. 1	art. 14 ust. 2 i 6	Zmieniony
art. 17 ust. 2	art. 14 ust. 13	Dostosowany
art. 17 ust. 3	art. 14 ust. 9	Zmieniony
art. 17 ust. 4	art. 14 ust. 11	Dostosowany

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 17 ust. 5	art. 14 ust. 12	Dostosowany
art. 17 ust. 6 lit. a), akapit pierwszy	art. 14 ust. 10, zdanie trzecie	Zmieniony
art. 17 ust. 6 lit. a), akapit drugi	art. 14 ust. 10, akapit drugi, zdanie drugie	Dostosowany
art. 17 ust. 6 lit. a), akapit trzeci	art. 14 ust. 10, akapit drugi, zdanie trzecie	Zmieniony
art. 17 ust. 6 lit. b), akapit pierwszy	art. 14 ust. 10, akapit drugi, zdanie pierwsze	Zmieniony
art. 17 ust. 6 lit. b), akapit drugi	art. 14 ust. 10, akapit drugi, zdanie drugie	Dostosowany
art. 17 ust. 6 lit. b), akapit trzeci		Nowy
art. 17 ust. 7	art. 14 ust. 7	Zmieniony
art. 17 ust. 8	art. 14 ust. 8	
art. 17 ust. 9	art. 14 ust. 4	Zmieniony
art. 17 ust. 10	art. 14 ust. 3	Zmieniony
art. 17 ust. 11	art. 14 ust. 5	
art. 18		Nowy
art. 19	art. 7	
art. 20	art. 6 ust. 1 i 3	Dostosowany
art. 21	art. 10	
art. 22 lit. a)	art. 12, 1	Zmieniony
art. 22 lit. b)	art. 12, 2	
art. 22 lit. c)	art. 12, 3	
art. 23 ust. 1	art. 1 ust. 3	
art. 23 ust. 2	art. 13 ust. 1, akapit pierwszy, lit. a) i lit. b)	Zmieniony
art. 23 ust. 3, 1 akapit, lit. a)	art. 13 ust. 1, akapit pierwszy drobnym drukiem	Zmieniony
art. 23, 1 akapit, lit. b) i c)		Nowy
art. 23 ust. 3, akapit drugi		Nowy
art. 23 ust. 3, akapit trzeci	art. 13 ust. 1, akapit drugi	Zmieniony
art. 23 ust. 4 lit. a)	art. 13 ust. 1, akapit pierwszy, lit. b)	Zmieniony
art. 23 ust. 4 lit. b)		Nowy
art. 23 ust. 4 drobnym drukiem		Nowy

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 23 ust. 5	art. 13 ust. 2	Zmieniony
art. 24 lit. a)	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt i)	
art. 24 lit. b)	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt iii)	
art. 24 lit. c)	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt iv)	Zmieniony
art. 24 lit. d)	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt v)	
art. 24 lit. e)	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt vi)	
	art. 1 ust. 4 lit. c) ppkt ii) i załącznik XVI A, przypis 2	Skreślony
art. 25	art. 11	Zmieniony
art. 26 lit. a)	art. 9 ust. 1 lit. a)	Dostosowany
art. 26 lit. b)	art. 9 ust. 1 lit. b)	Dostosowany
	art. 9 ust. 2	Skreślony
	art. 3 ust. 1	Skreślony
art. 27	art. 3 ust. 2	Zmieniony
	art. 3 ust. 3–5	Skreślony
art. 28		Nowy
art. 29		Nowy
art. 30		Nowy
	art. 8	Skreślony
art. 31	art. 15	Dostosowany
art. 32	art. 16	
art. 33	art. 17	
art. 34	art. 18 oraz art. 34 ust. 4	Zmieniony
art. 35	art. 19	Dostosowany
art. 36, akapit pierwszy	art. 34 ust. 3	Zmieniony
art. 36 ust. 2		Nowy
art. 37	art. 27	Zmieniony
art. 38		Nowy
art. 39 ust. 1	art. 29 ust. 1	Zmieniony
art. 39 ust. 2	art. 29 ust. 2	
art. 40 ust. 1	art. 4 ust. 1	

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 40 ust. 2 i ust. 3	art. 20 ust. 1 i ust. 2	
art. 41 ust. 1, akapit pierwszy	art. 22 ust. 1	Zmieniony
art. 41 ust. 1, akapity 2–6		Nowy
art. 41 ust. 2	art. 22 ust. 4	
art. 41 ust. 3	art. 30 ust. 9	Dostosowany
art. 42 ust. 1	art. 21 ust. 1	
art. 42 ust. 2		Nowy
art. 42 ust. 2 lit. a) i b)	art. 21 ust. 2 lit. a) i b)	Dostosowany
art. 42 ust. 2 lit. c), zdanie pierwsze	art. 22 ust. 3, zdanie pierwsze	
art. 42 ust. 2 lit. c), zdanie drugie	art. 22 ust. 3, zdanie drugie	
art. 43 ust. 1	art. 24 ust. 1	Zmieniony
art. 43 ust. 2	art. 24 ust. 2	Dostosowany
art. 43 ust. 3	art. 24 ust. 3, zdania 1–3	Dostosowany
art. 43 ust. 4	art. 24 ust. 3, zdanie czwarte	Dostosowany
art. 43 ust. 5	art. 24 ust. 4	Dostosowany
art. 44 ust. 1		Nowy
art. 44 ust. 2		Nowy
art. 44 ust. 3, akapit pierwszy		Nowy
art. 44 ust. 3, akapit drugi, zdanie pierwsze	art. 25 ust. 3, zdanie pierwsze	Zmieniony
art. 44 ust. 3, akapit drugi, zdanie drugie	art. 25 ust. 3, zdanie drugie	Dostosowany
art. 44 ust. 4, akapit pierwszy	art. 25 ust. 2	Zmieniony
art. 44 ust. 4, akapit drugi	art. 25 ust. 4	
art. 44 ust. 5	art. 25 ust. 5	Zmieniony
art. 44 ust. 6	art. 25 ust. 1	
art. 44 ust. 7		Nowy
art. 44 ust. 8		Nowy
	art. 25 ust. 3, zdanie trzecie	Skreślony
art. 45 ust. 1		Nowy
art. 45 ust. 2	art. 26 ust. 1, akapit pierwszy, zdanie pierwsze	

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 45 ust. 3	art. 26 ust. 2	Dostosowany
art. 45 ust. 4	art. 26 ust. 1, zdanie drugie i trzecie	Dostosowany
art. 45 ust. 5–8		Nowy
art. 45 ust. 9	art. 28 ust. 3	Zmieniony
art. 45 ust. 10		Nowy
art. 46 ust. 1	art. 28 ust. 1	Zmieniony
art. 46 ust. 2	art. 28 ust. 2	Zmieniony
art. 47 ust. 1, 1 zdanie	art. 28 ust. 4, zdanie pierwsze	
art. 47 ust. 1, 2 zdanie , tiret pierwsze		Nowy
art. 47 ust. 1, 2 zdanie, tiret drugie	art. 28 ust. 4, zdanie drugie	Zmieniony
art. 47 ust. 2		Nowy
art. 47 ust. 3	art. 28 ust. 2	Zmieniony
art. 47 ust. 4, lit. a)–d)	art. 28 ust. 4, lit. a)–d) i f)	Dostosowany
	art. 28 ust. 4 lit. f)	Skreślony
art. 47 ust. 4 lit. e)	art. 28 ust. 4 lit. e)	Zmieniony
art. 47 ust. 4 lit. f)		Nowy
art. 47 ust. 5, lit. a)–h)	art. 21 ust. 2 lit. c)	Dostosowany
art. 47 ust. 3, lit. i)		Nowy
art. 48 ust. 1	art. 28 ust. 6 zdanie pierwsze i drugie, tiret pierwsze	Zmieniony
art. 48 ust. 2		Nowy
art. 48 ust. 3	art. 28 ust. 6, tiret drugie i czwarte	Zmieniony
art. 48 ust. 4		Nowy
art. 48 ust. 5		Nowy
art. 48 ust. 6	art. 28 ust. 5	Zmieniony
art. 49 ust. 1	art. 41 ust. 3	Zmieniony
art. 49 ust. 2, akapit pierwszy	art. 41 ust. 4, akapit pierwszy	Zmieniony
art. 49 ust. 2, akapit drugi	art. 41 ust. 2, akapit drugi	Dostosowany
art. 49 ust. 3	art. 30 ust. 4	

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 49 ust. 4	art. 30 ust. 6	Zmieniony
art. 49 ust. 5	art. 30 ust. 8	Zmieniony
art. 50 ust. 1	art. 41 ust. 1	Zmieniony
art. 50 ust. 2	art. 41 ust. 2	
art. 51		Nowy
art. 52 ust. 1	art. 30 ust. 5	Zmieniony
art. 52 ust. 2	art. 32	Zmieniony
art. 52 ust. 3		Nowy
art. 53 ust. 1	art. 30 ust. 1	
art. 53 ust. 2	art. 30 ust. 2	Zmieniony
art. 53 ust. 3		Nowy
art. 53 ust. 4		Nowy
art. 53 ust. 5		Nowy
art. 53 ust. 6	art. 30 ust. 3	
art. 53 ust. 7	art. 30 ust. 7	
art. 53 ust. 8		Nowy
art. 53 ust. 9	art. 21 ust. 3	
	art. 21 ust. 5	Skreślony
art. 54 ust. 1		Nowy
art. 54 ust. 2	art. 31 ust. 1	
art. 54 ust. 3	art. 31 ust. 3	Dostosowany
art. 54 ust. 4, akapit pierwszy	art. 31 ust. 2	Dostosowany
art. 54 ust. 4, akapit drugi		Nowy
art. 54 ust. 5		Nowy
art. 54 ust. 6		
art. 55 ust. 1	art. 34 ust. 1	
art. 55 ust. 2	art. 34 ust. 2	Zmieniony
	art. 35 ust. 1 i 2	Skreślony
art. 56		Nowy
art. 57 ust. 1 i 2	art. 34 ust. 5, akapit pierwszy i drugi	Zmieniony

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 57 ust. 3	art. 34 ust. 5, akapit trzeci	Zmieniony
art. 58 ust. 1 i 2	art. 36 ust. 1 i 2	
art. 58 ust. 3	art. 36 ust. 3 i 4	Dostosowany
art. 58 ust. 4 i 5	art. 36 ust. 5 i 6	
art. 59 ust. 1, 2, 3, 5 i 6	art. 37	Dostosowany
art. 59 ust. 4		Nowy
art. 60 ust. 1	art. 23 ust. 3	
art. 60 ust. 2	art. 23 ust. 4	
art. 61 ust. 1 i 2	art. 23 ust. 1 i 2	Zmieniony
art. 62 ust. 1	art. 6 ust. 1, art. 12	Zmieniony
art. 62 ust. 2		Nowy
art. 63 ust. 1, akapit pierwszy	art. 21 ust. 4	Zmieniony
art. 63 ust. 1, akapit drugi	art. 24 ust. 1 i 2, zdanie drugie	Dostosowany
art. 63 ust. 2	art. 25	Zmieniony
art. 64		Nowy
art. 65 ust. 1	art. 4 ust. 1	Dostosowany
art. 65 ust. 2	art. 23 ust. 5	
art. 65 ust. 3	art. 23 ust. 6, akapit pierwszy	
art. 66	art. 23 ust. 6, akapit drugi	Zmieniony
art. 67	art. 42	Zmieniony
	art. 39	Skreślony
art. 68 ust. 1	art. 40 ust. 5	Zmieniony
art. 68 ust. 2		Nowy
art. 68 ust. 3		Nowy
art. 69 ust. 1, akapit pierwszy	art. 14 ust. 15, zdanie pierwsze	Zmieniony
art. 69 ust. 1, akapit drugi	art. 14 ust. 15, zdanie drugie	Zmieniony
art. 69 ust. 2, akapit pierwszy		Nowy
art. 69 ust. 2, akapit drugi	art. 14 ust. 14, zdanie pierwsze i drugie	Zmieniony
art. 69 ust. 3	art. 14 ust. 14, zdanie trzecie oraz ust. 15, zdanie trzecie	Dostosowany
art. 70 ust. 1 lit. a)	art. 40 ust. 1	Zmieniony

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
art. 70 ust. 1 lit. b)	art. 40 ust. 2	Dostosowany
art. 70 ust. 1 lit. c)	art. 40 ust. 3	Zmieniony
art. 70 ust. 1 lit. d)	art. 40 ust. 3	Zmieniony
art. 70 ust. 1 lit. e)		Nowy
art. 70 ust. 1 lit. f), g) i h)		Nowy
art. 70 ust. 1 lit. i)	art. 40 ust. 2 oraz art. 42 ust. 2	Dostosowany
art. 70 ust. 1 lit. j)	art. 14 ust. 16	Dostosowany
	art. 40 ust. 4	Skreślony
	art. 43 i 44	Skreślony
art. 71		Nowy
art. 72		nowy
Załącznik I	Załącznik III	Dostosowany
Załącznik II	Załącznik II	Dostosowany
Załącznik III	Załącznik I	Dostosowany
Załącznik IV	Załącznik VI	Dostosowany
Załącznik V	Załącznik VII	Dostosowany
Załącznik VI		Nowy
Załącznik VII	Załącznik IV	Dostosowany
Załącznik VIII	Załącznik V	Dostosowany
Załącznik IX	Załącznik IX	Dostosowany
Załącznik X	Załącznik VIII	Dostosowany
Załącznik XI		Nowy
Załącznik XII	Załącznik XI	Dostosowany
Załącznik XIII A–C	Załącznik XII	Zmieniony
Załącznik XIII D		Nowy
Załącznik XIV	Załącznik XIII	Zmieniony
Załącznik XV A	Załącznik XIV	Zmieniony
Załącznik XV B		Nowy
Załącznik XVI	Załącznik XV	Zmieniony
Załącznik XVII A	Załącznik XVI A	Zmieniony
Załącznik XVII B	Załącznik XVI B	Dostosowany

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 93/38/EWG	
Załączniki XVIII i XIX	Załączniki XVII i XVIII	Zmieniony
Załącznik XX, pkt 1 lit. a)		Nowy
Załącznik XX, pkt 1 lit. b)	art. 25 ust. 2	Zmieniony
Załącznik XX, pkt 1 lit. c)		Nowy
Załącznik XX, pkt 2 i 3		Nowy
Załącznik XXI, pkt 1	art. 1 ust. 8	Zmieniony
Załącznik XXI, pkt 2, zdanie pierwsze	art. 1 ust. 9	Dostosowany
Załącznik XXI, pkt 2, tiret pierwsze		Nowy
Załącznik XXI, pkt 2, tiret drugie	art. 1 ust. 10	Zmieniony
Załącznik XXI, pkt 2, tiret trzecie		Nowy
Załącznik XXI, pkt 3	art. 1 ust. 12	Zmieniony
Załącznik XXI, pkt 4	art. 1 ust. 11	
	art. 1 ust. 13	Skreślony
Załącznik XXII		Nowy
Załącznik XXIII		
Załącznik XXIV		Nowy
Załącznik XXV		Nowy
Załącznik XXVI		Nowy